

B 5/2023 rd

**Verksamhetsberättelse för
Folkpensionsanstaltens fullmäktige
2022**

Till riksdagen

I enlighet med 5 § 7 punkten i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) tillställer Folkpensionsanstaltens fullmäktige härmed riksdagen sin verksamhetsberättelse för 2022.

Helsingfors den 23 maj 2023

På Folkpensionsanstaltens fullmäktiges vägnar

Riikka Slunga-Poutsalo

ordförande

Leena Uikkanen

sekreterare

Förläggare: FPA, Helsingfors

Bilder: FPA

ISSN 0355-4996

Tryckeri: PunaMusta Oy, Helsingfors, 2023

Innehåll

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret	6
Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2022	6
Ärenden som under 2022 behandlats av fullmäktige	8
Taxiresor som ersätts av FPA	8
Grundläggande utkomststöd	9
Utvecklingsprogrammet Eepos för förmånshandläggningen	10
Internationella ärenden	10
Krävande medicinsk rehabilitering och förmåner för personer med funktionsnedsättning	11
Utvidgning av läroplikten	12
Samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena	14
Riskhantering	17
Utnyttjande av FPA:s och Kanta-tjänsternas uppgifter	17
Kanta-tjänsterna	17
Statistik över sökande av ändring	19
Reform av lagstiftningen om Folkpensionsanstaltens förvaltning	20
Övriga ärenden som behandlats	21
Kommande ärenden	22
FPA år 2022	23
Ekonomi	23
Personal	23
Personalupplevelse	23
Kundservice	24
Genomströmningstider för ansökningar	28
Revisorerna	29
Bokslut och ansvarsfrihet	29
Bilagor	30
Bilaga 1: Fullmäktigeledamöterna och deras ersättare	33
Bilaga 2: Revisionsberättelse	34
Bilaga 3: FPA:s verksamhetsberättelse och bokslut 2022	38
Bilaga 4: FPA:s forskning genererade information om aktuella frågor inom social trygghet och hälsa 2022	144

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret

FPA:s fullmäktigeledamöter 2022 var Ritva Elomaa, Bella Forsgrén, Antti Häkkänen, Anna Kontula, Markus Lohi, Hanna-Leena Mattila, Matias Mäkynen, Mika Niikko, Ilmari Nurminen (vice ordförande), Kristiina Salonen, Sari Sarkomaa och Riikka Slunga-Poutsalo (ordförande).

Till arbetsutskottet hörde ordförande Riikka Slunga-Poutsalo och vice ordförande Ilmari Nurminen samt fullmäktigeledamöterna Bella Forsgrén, Anna Kontula, Markus Lohi och Sari Sarkomaa.

Sekreterare för fullmäktige var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2022

Fullmäktige sammanträdde nio gånger under 2022, liksom även fullmäktiges arbetsutskott. På grund av coronaviruspandemin höll fullmäktige årets första plenum som distansmöte, men sedan dess har sammanträdena kunnat hållas antingen i riksdagens eller FPA:s lokaler. Arbetsutskottets samtliga sammanträden hölls som distansmöten.

Vid varje fullmäktigeplenum går man igenom de ärenden som fullmäktigeledamöterna har begärt för behandling samt den översikt över FPA:s verksamhet som FPA:s generaldirektör lägger fram. I samband med översikten behandlas regelbundet bland annat finansieringsläget för FPA och de olika förmånssystemen, verksamhetskostnadernas utveckling, genomströmningstiderna för förmånsansökningarna, volymerna i de olika servicekanalerna, nyckeltal som beskriver arbetsgemenskapen och personalen samt aktuella ärenden. Även direktörerna medverkar vid plenumen och redogör vid behov för aktuella ärenden som rör deras ansvarsområden. Föredragningslistorna för och protokollen över fullmäktiges plenum publiceras på FPA:s webbplats.

Sedan 2020 har det varit praxis att även FPA:s styrelseordförande inbjuds till fullmäktiges plenum. Styrelsens ordförande får ordet för att redogöra för aktuella ärenden i styrelsen. Om styrelsens ordförande inte kan delta i plenum, inkallas styrelsens vice ordförande i stället.

Övervakningsrevisorn presenterar kvartalsvis sin rapport för fullmäktige. För fullmäktige presenteras dessutom resultaten av FPA:s barometerundersökning och de viktigaste resultaten av övriga utredningar som gäller kundservicen och andra funktioner vid FPA.

I maj samlades fullmäktige och FPA:s styrelse till ett gemensamt möte, där fullmäktigeledamöterna och styrelsemedlemmarna diskuterade aktuella frågor som gäller FPA.

I oktober inbjöd fullmäktige social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen till plenum för att besvara ledamöternas frågor om aktuella ärenden som rör FPA. Minister Sarkkinen svarade bland annat på frågor om vilken tidsplanen är för reformen av lagstiftningen om FPA:s förvaltning. Fullmäktigeledamöterna framförde också en önskan till ministern om att FPA skulle få tillräckligt med tid för att genomföra lagändringarna.

Vid plenum i november utsåg fullmäktige medlemmarna i FPA:s styrelse och fastställde deras arvoden för följande treårsperiod.

FPA:s generaldirektör och direktörerna deltar även i fullmäktiges arbetsutskotts möten. Arbetsutskottet har till uppgift att bereda ärenden som ska behandlas i fullmäktiges plenum.

Under riksdagens session får fullmäktige varje vecka en kort översikt över de FPA-relaterade ämnen som har ventilerats i medierna och andra aktuella ämnen.

Ärenden som under 2022 behandlats av fullmäktige

Taxiresor som ersätts av FPA

Sedan 2018 har fullmäktige regelbundet behandlat taxiresor som ersätts från sjukförsäkringen och FPA:s anknytande upphandlingar, eftersom fullmäktigeledamöterna har fått en hel del respons gällande detta. Även 2022 tog fullmäktige upp frågan om taxiresorna vid flera tillfällen.

FPA konkurrensutsatte taxiförmedlingscentralerna så att den nya upphandlingsperioden inleddes och den nya upphandlingsmodellen infördes den 1 januari 2022. Tidpunkten för konkurrensutsättningen påverkades mest av kraven i direktivet om rena fordon. Enligt expertbedömningarna skulle lagen om miljö- och energieffektivitetskrav vid upphandling av fordon och trafik tjänster ha inneburit omöjliga krav på antalet rena fordon om konkurrensutsättningen hade gjorts senare.

Upphandlingstidpunkten påverkades också av ändringarna 2021 i lagen om transportservice. I och med den nya lagen krävde FPA bland annat att alla förare skulle genomgå förarutbildning som är inriktad på grupper med särskilda behov före början av 2024. Genom den nya upphandlingen infördes dessutom ett gränssnitt mellan FPA och serviceproducenterna, med hjälp av vilket kunduppgifter förmedlas till taxiförmedlingscentralerna. Gränssnittet förbättrar kundsäkerheten och garanterar att den information om självrisk som förmedlas till taxiförmedlingscentralerna är mer aktuell än tidigare.

I enlighet med den nya upphandlingsmodellen valde FPA två serviceproducenter för varje landskap. De två serviceproducenterna ska tillhandahålla samma helhetstjänster som vid modellen med en serviceproducent. I modellen med två serviceproducenter kan kunden välja vilken serviceproducent som ska tillhandahålla taxiresan. Även taxiföretagarna har möjlighet att välja den serviceproducent som erbjuder de avtalsvillkor som lämpar sig bäst för företagarens behov. Taxiföretagarna har möjlighet att köra som underleverantörer till båda serviceproducenterna om de så önskar.

I slutet av januari fick FPA:s fullmäktige via e-post en lägesrapport om hur tjänsten hade utfallit i början av den nya upphandlingsperioden. Vid sammanträdet i april fick fullmäktige en uppdaterad lägesrapport. I samband med detta fick fullmäktige veta att FPA kommer att föreslå för social- och hälsovårdsministeriet att statsrådets förordning bör revideras i fråga om maximipriset för taxiresor som ersätts. Bakom förslaget låg den betydande höjningen av bränslepriserna. Förslaget lämnades till social- och hälsovårdsministeriet i juni och förordningen reviderades. De nya priserna trädde i kraft den 1 juli 2022, vilket ledde till att de priser som hade avtalats i anbudsproceduren höjdes med 5,8 procent.

År 2022 gjordes totalt 3,6 miljoner taxiresor och sammanlagt 182 miljoner euro betalades ut i ersättning. Förfarandet med att samordna resor, som avbröts på grund av coronapandemin, återupptogs den 1 september 2022. Resor till coronavaccinationer och coronatest ersattes fortfarande på grundval av den temporära ändringen av sjukförsäkringslagen. Av alla beställda taxiresor annullerades ungefär 0,2 procent in. Problemen med att få tag på taxi var störst i Nyland och Lappland, där resorna misslyckades

mer än i andra landskap. I synnerhet i fråga om tillgången till stora tillgänglighetsanpassade fordon förekom ibland problem i de flesta landskapen.

FPA fortsatte att noggrant följa serviceproducenternas verksamhet och servicenivån. För verksamhet som strider mot avtalen betalade serviceproducenterna böter till FPA på sammanlagt 200 000 euro. De flesta boten berodde på att kötiderna för beställningssamtal överskreds. Vid bedömningen av vilken upphandlingsmodell som är mest lämplig för framtiden fann man att en konkurrens metod som den nuvarande i praktiken är det mest riskfria alternativet, om det pris som betalas till taxiföretagaren som ersättning för taxiresan är tillräckligt sporrande och om taxiföretagarna kan betjäna olika kundgrupper även i glest befolkade områden.

Grundläggande utkomststöd

Det grundläggande utkomststödet har regelbundet behandlats på fullmäktiges möten ända sedan verkställandet 2017 överfördes till FPA. År 2022 behandlade fullmäktige ärenden som anknyter till det grundläggande utkomststödet på fyra möten.

Marsmötets teman för det grundläggande utkomststödet del var det dubbelriktade utbytet av information med parterna och vilka effekter kundernas besparingar och ökade energikostnader har på utkomststödet storlek. Det dubbelriktade utbytet av information mellan FPA och samarbetsparterna undersöktes i ett pilotprojekt i början av 2022, och vid mötet i mars rapporterades de första iakttagelserna från projektet. I fråga om sparade utkomststöd som kunden har på sitt konto redogjordes vid mötet för de allmänna riktlinjer som ska iaktas i handlägningspraxisen och om grunderna för dem. Det höjda energipriset har beaktats i anvisningarna om det grundläggande utkomststödet sedan december 2021, och denna precisering av anvisningarna gällande energipriserna behandlades vid mötet.

Vid mötet i maj informerades fullmäktigeledamöterna om hur det grundläggande utkomststödet står i proportion till helheten av förmåner och inkomster för personer som flytt från kriget i Ukraina. I regel omfattas personer som får tillfälligt skydd av mottagningstjänsterna och ingen rätt till grundläggande utkomststöd uppkommer – i synnerhet inte under det första året de bor i Finland. Våren 2022 identifierades dock ett behov av ett undantagsförfarande i situationer där mottagningscentralernas tjänster tidvis överbelastas. Vid mötet redogjordes för detta undantagsförfarande. I exceptionella situationer kan FPA vid behov bevilja en person tillfälligt brådskande, nödvändigt stöd i form av grundläggande utkomststöd, om personen på grund av att förläggningens tjänster är överbelastade inte har fått nödvändigt ekonomiskt stöd från förläggningen.

Vid mötet i juni diskuterades hur läkemedelskostnaderna beaktas i samband med utkomststödet, FPA:s utlåtande som lämnades in i slutet av maj i anslutning till regeringens förslag om en ny lag om utkomststöd samt skillnaden mellan grunderna och utbetalningsperioderna för arbetslöshetsförmån och grundläggande utkomststöd. När det gäller läkemedelskostnader informerades fullmäktigeledamöterna särskilt om förfarandena för det grundläggande utkomststödet i fråga om både betalningsförbindelser till apotek och läkemedel som kunden själv betalar. I anslutning till sitt utlåtande berättade FPA vilka delar av lagförslaget det stöder men också vilka risker som enligt FPA:s uppfattning är förknippade med förslaget. Skillnaderna mellan arbetslöshetsförmån och grundläggande utkomststöd presenterades kortfattat och det berättades också om hur arbetslöshetsförmånen periodiseras vid handläggningen av grundläggande utkomststöd. Vid mötet enades man om att fortsätta behandlingen av ärendet vid höstens första möte.

Vid mötet i september fortsatte diskussionen om periodiseringen av arbetslöshetsförmån som betalas av FPA vid handläggningen av grundläggande utkomststöd. De betalningsperioder som gäller för arbetslöshetsförmåner som FPA betalar orsakar svårigheter då rätten till utkomststöd fastställs. FPA tog upp tänkbara förslag till lösningar som dock kräver noggrannare konsekvensbedömningar.

Utvecklingsprogrammet Eepos för förmånshandläggningen

Vid fullmäktiges första plenum 2022 presenterades målen, tidsplanen och lägesbilden för programmet för utveckling av förmånshandläggningen, Eepos, för ledamöterna samt en vision för programmets andra fas. Eepos är ett strategiskt utvecklingsprogram, genom vilket FPA möjliggör en kundorienterad förmånshandläggning som effektivt utnyttjar information, är driftsäkert och motsvarar kraven i den digitala verksamhetsmiljön. Programmet kommer att genomföras under en period av omkring tio år.

Programmets första fas inföll 2020–2022. Huvudsyftet med den första fasen var att genomföra de system som familjeledighetsreformen krävde och därmed sammanhängande tjänster, vilket genomfördes som planerat. Det andra syftet med den första fasen av Eepos var att skapa ett kunskapsunderlag för en strategisk plan för programmets mål och för genomförandet som gör det möjligt att genomföra de utvecklingsåtgärder som programmet kräver under de kommande tio åren.

Under 2022 utvecklades bland annat tjänster för kundgränssnitt, ansökan om förmåner och förmånshandläggning samt därtill hörande tekniska lösningar. I samband med att ansökan förnyades uppdaterades tre formulär för webbansökan under året. Dessutom utvecklades de funktionella och tekniska lösningarna för informations- och datahantering så att de bättre motsvarar kraven på digital verksamhet och digitala tjänster och så att kund- och förmånsuppgifter kan användas effektivare än tidigare.

I den andra fasen av Eepos måste man påskynda den tekniska uppdateringen vid FPA, som är en förutsättning för en kundorienterad strategisk förnyelse av affärsverksamheten. Även det faktum att kundkretsen alltmer övergår till att använda digitala tjänster ökar trycket på att påskynda utvecklingen av den verksamhet och teknik som produktionen av digitala tjänster kräver.

För att påskynda den teknikdrivna utvecklingen utarbetas en gemensam plan för hela FPA. Vid genomförandet av planen används i större utsträckning färdiga programvaror och lösningar samt tjänster som produceras via partner och som FPA kompletterar med sin egen utveckling. På så sätt strävar man efter att avsevärt påskynda genomförandet av utvecklingsprogrammet.

Fullmäktigeledamöterna ska övervaka hur utvecklingsprogrammet fortskrider och vilka fördelar det ger.

Internationella ärenden

Fullmäktige har regelbundet informerats om aktuella internationella frågor. Vid plenum i mars presenterades en sammanfattning av FPA:s årsrapport om internationell verksamhet 2021 samt en genomgång av EU-lagstiftningsfrågor som är aktuella för FPA. Dessutom lyftes de förslag upp som behandlades på EU-nivå och som kan påverka FPA.

Vid plenum i maj behandlades följderna av kriget i Ukraina för FPA:s förmåner samt hur FPA har kommunicerat med sina kunder om situationen. Dessutom behandlades bland annat den europeiska digitala identiteten och FPA:s framgång i den internationella tävlingen om god praxis, där FPA:s chattbot fick ett hedersomnämmande.

I november berättade generaldirektören i samband med sin egen aktualitetsöversikt om FPA:s deltagande i den internationella konferensen om social trygghet. Konferensen samlade institutioner för social trygghet runt om i världen. Viktiga teman var bland annat frågor om åldrande, teman som gäller digitalisering och den sociala trygghetens framtid samt innovationer.

I december informerades fullmäktige om hur man vid FPA har förberett sig på att personer från Ukraina som fått tillfälligt skydd övergår till att omfattas av FPA:s förmåner. Också Sveriges beslut att dra in utbetalningen av garantipensionen till utlandet från och med början av 2023 togs upp. Beslutet inverkar eventuellt också på kunder som är bosatta i Finland och som har fått pensionen i fråga. Fullmäktige fick också information om aktuella frågor som rör digitaliseringen inom EU.

Krävande medicinsk rehabilitering och förmåner för personer med funktionsnedsättning

Vid arbetsutskottets möte i februari uttrycktes en önskan om att fullmäktigeledamöterna skulle få en översikt över tjänsterna för personer med funktionsnedsättning. I enlighet med önskemålet presenterades vid plenum i april en lägesrapport om den krävande medicinska rehabiliteringen. Dessutom hade en lägesrapport om förmånerna för personer med funktionsnedsättning överlämnats som bakgrundsmaterial till ledamöterna. Båda översikterna innehöll statistiska uppgifter om bland annat antalet avgöranden, handläggningstiderna för ansökningar och kostnadsutvecklingen. I översikterna redogjordes också för vilka åtgärder som har vidtagits vid FPA för att göra handläggningen av ansökningar smidigare.

Lagändringen om medicinsk rehabilitering som trädde i kraft 2016 ledde till att nya rehabiliteringsklienter kom att omfattas av lagen. Ökningen av antalet ansökningar ledde till köer i handläggningen. Vid FPA sökte man efter sätt att göra handläggningen av ansökningar smidigare för att få ordning på köerna. Försäkringsdistriktens tillvägagångssätt förenhetligades genom ett riksomfattande introduktionsprogram och tilläggsutbildning för personalen. I och med att utbildningen och kompetensen breddades ökade förmånshandläggarnas möjligheter att fatta avgöranden självständigt. Dessutom fattas rehabiliteringsbeslut i regel för hela den tid som rehabiliteringsplanen gäller (1–3 år).

FPA undersökte också kraven på läkarutlåtande i fråga om olika förmåner. Kravet på läkarutlåtande för psykoterapi som ingår i krävande medicinsk rehabilitering lindrades. I fråga om vuxna patienter behövs i fortsättningen vart tredje år bedömning av en specialistläkare, om rehabiliteringen har framskridit som planerat. I annat fall räcker det med ett utlåtande av den vårdande aktören. Ett utlåtande som gjorts på distans godkänns när det har gjorts upp i enlighet med Valviras anvisningar. Syftet med ändringarna är att säkerställa att klienten får det läkarutlåtande hen behöver på ett flexibelt sätt och att rehabiliteringsprocessen fortgår utan avbrott. Dessutom frigör ändringen arbetstid för specialistläkare i välfärdsområdena för annat arbete.

FPA skickar besluten till serviceproducenterna via skyddad e-post, varvid informationen överförs snabbt, vilket påskyndar klientens rehabilitering, särskilt i terapier. I fortsättningen utvecklas också beslut om fortsatt rehabilitering så att beslutet kan fattas på basis av en klientintervju utan att klienten lämnar in en ny ansökan. Detta kan ske i situationer där FPA har tillräckliga uppgifter för att fatta rehabiliteringsbeslut även utan ny ansökan.

Man började också utveckla upphandlingen av individuell terapi. Vid upphandlingarna utnyttjades robotik under behandlings-, registrerings- och genomförandefasen av anbuderna. Detta frigjorde betydande resurser för det egentliga behandlings- och beslutsarbetet i genomförandefasen av upphandlingen.

Partnerskapsarbetet lyftes fram som ett särskilt utvecklingsobjekt under 2022. FPA deltog aktivt i de arbetsgrupper som SHM ledde, där man sammanställde en guide om grunderna för hänvisning till nationell medicinsk rehabilitering. Flera partnerskapsmöten anordnades på regional nivå för att ge utbildning om grunderna och metoderna för medicinsk rehabilitering och om innehållet i rehabiliteringsplanerna. FPA förberedde sig i samarbete med välfärdsområdena inför inledningen av välfärdsområdenas verksamhet. I mars 2022 inleddes en reform av förmånsanvisningen om krävande medicinsk rehabilitering och syftet är att slutföra reformen under våren 2023.

I fråga om förmånerna för personer med funktionsnedsättning har ansökan om stöd blivit smidigare. Som bilaga till ansökan behövs fortfarande ett läkarutlåtande C eller någon annan motsvarande medicinsk utredning. I fråga om vårdbidrag för pensionstagare och handikappbidrag för personer över 16 år har man efter februari 2022 inte längre efterfrågat beloppet av kostnaderna för sjukdomen. Den som handlägger ansökan ska begära uppgifter om kostnaderna endast om de kan ha en höjande effekt på stödet. När kostnadsuppgifter behövs kan de allt oftare tas emot muntligen av kunden eller så kan man begära tillstånd av kunden för att begära uppgifterna direkt av serviceproducenten.

Under 2022 förnyades förmånsanvisningarna i fråga om handikappbidrag för personer över 16 år och vårdbidrag för pensionstagare. I reformen sammanslogs dessa anvisningar till en enda anvisning, och man ägnade särskild uppmärksamhet åt anvisningarnas struktur och språkdräktens tydlighet. Syftet med arbetet var att göra den nya förmånsanvisningen till ett så bra verktyg som möjligt i förmånshandläggarnas dagliga arbete. I samband med reformen av förmånsanvisningarna utvecklades också processen så att den blev smidigare och lättare att tillämpa. I den nya anvisningen betonas särskilt vikten av att fatta beslut som gäller en längre tid alltid när detta är möjligt. När det gäller handikappbidrag för personer under 16 år pågår en reform av förmånsanvisningen och den ska vara klar inom 2023.

För personer under 16 år har man också utvecklat en ny tjänst där de som får handikappbidrag med grundbelopp som en ny grupp blir föremål för uppföljning när de fyller 16 år. Tidigare har övervakningen omfattat dem som får handikappbidrag med förhöjt belopp och de som får bidraget med högsta belopp. Övervakningen utvidgas till att omfatta dem som får bidraget med grundbelopp, eftersom de och deras vårdnadshavare ofta behöver handledning och rådgivning för att få förmåner och tjänster. Tjänsten är till hjälp vid utredning av den unga personens rehabiliteringsmöjligheter samt rätten till handikappbidrag för personer över 16 år och andra FPA-förmåner och tjänster från FPA.

I fullmäktigeledamöternas diskussion uttrycktes oro över tillgången på terapeuter. När det gäller talterapi och psykoterapi kan terapistarten försenas när det inte finns någon lämplig terapeut omedelbart tillgänglig.

Utvidgning av läroplikten

Vid mötet i december 2021 väcktes frågan om hur utvidgningen av läroplikten påverkar rätten till skolresestöd. Då kom man överens om att fullmäktigeledamöterna får en utredning om saken per e-post. Dessutom utlovades att ledamöterna i slutet av 2022 får en mer omfattande översikt över hur utvidgningen av läroplikten har påverkat FPA:s förmåner. Ledamöterna fick denna redogörelse vid

plenium i april. Dessutom informerades de om en ändring av ansökan om stöd för skolresor som träder i kraft läsåret 2023–2024.

Lagen om läroplikt (1214/2020), genom vilken läroplikten utvidgades till 18 år, trädde i kraft den 1 augusti 2021. Utvidgningen omfattar ungdomar som fullgör lärokursen för den grundläggande utbildningen i egenskap av läropliktiga den 1 januari 2021 eller senare.

Utgångspunkten för utvidgningen av läroplikten är att alla som går ut grundskolan ska slutföra en utbildning på andra stadiet. I och med utvidgningen av läroplikten är studierna avgiftsfria. Detta innebär att en studerande kostnadsfritt får bland annat läroböcker och annat material som behövs i utbildningen, arbetsredskap och arbetskläder som behövs i undervisningen samt inkvartering, särskilt på läroanstaltens internat. Dessutom ersätts kostnaderna för skolresor på minst sju kilometer i enlighet med lagen om stöd för skolresor (48/1997).

En studerande har rätt till avgiftsfri utbildning på andra stadiet fram till utgången av det kalenderår då hen fyller 20 år. Utbildningens avgiftsfrihet gäller läroanstalter som står under offentlig tillsyn. Den avgiftsfria utbildningen enligt läropliktslagen gäller inte läroanstalter som inte står under offentlig tillsyn, även om det är möjligt att fullgöra läroplikten vid sådana.

Utvidgningen av läroplikten och den avgiftsfria utbildningen inverkar på FPA:s förmåner i fråga om studiestöd, yrkesinriktad rehabilitering och i synnerhet stöd för skolresor.

Den som har rätt till avgiftsfri utbildning kan inte få läromaterialstillägg i anslutning till studiepenningen, eftersom läromaterialen är avgiftsfria för hen, och inte heller studiestödets bostadstillägg, eftersom det måste vara kostnadsfritt att bo i det internat som utbildningsanordnaren anvisar. Vid utvidgningen av läroplikten utvidgades rätten till studiestöd och stöd för skolresor till att omfatta gymnasieutbildning för vuxna och påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen, som för närvarande är utbildning som handleder för examensutbildning.

Som rehabiliteringskostnader har tidigare ersatts sådana kostnader i anslutning till studierna som är nödvändiga för slutförandet av studierna och avläggande av examen samt för övergången till arbetslivet. Sådana kostnader är till exempel arbetskläder och tillståndskort som behövs arbetslivet samt hjälpmedel för studier, såsom dator. Utbildningens avgiftsfrihet enligt läropliktslagen omfattar dessa kostnader, som de studerande tidigare svarade för. Inte heller anslag för studiematerial som beviljas i form av rehabilitering är längre nödvändigt för läropliktiga.

Läropliktslagen innebar ändringar i beviljandet av stöd för skolresor. Grunderna för beviljande av stöd för skolresor för läropliktiga och för dem som har rätt till kostnadsfri utbildning är delvis desamma (t.ex. det antal resdagar som krävs per månad, de färdstätt som ersätts) och delvis annorlunda än för studerande som inte är läropliktiga. Eftersom kriterierna delvis skiljer sig åt är det svårt för studerande att förstå dem och agera i enlighet med dem.

Skolresorna kan vara avgiftsfria för den studerande endast med stöd av lagen om stöd för skolresor eller genom ett frivilligt beslut av utbildningsanordnaren. Enligt lagen om stöd för skolresor ersätts inte resorna om resan mellan hemmet och läroanstalten är mindre än sju kilometer eller om den studerandes skolresa innefattar en färdsträcka på mindre än fem kilometer. Enligt lagen om stöd för skolresor ersätts inte heller den studerandes resekortsavgifter eller till exempel de faktiska kostnaderna för anlitande av

taxi. Vad gäller ersättning för skolresor är andra stadiet alltså inte avgiftsfritt för alla läropliktiga. Detta har gett upphov till förvirring bland en del studerande.

Fullmäktigeledamöterna förde en livlig diskussion om utmaningarna med skolresestödet och tog upp exempel på situationer där skolresorna inte varit avgiftsfria.

Enligt regeringens förslag skulle en minskning av utnyttjandegraden för läromaterialstillägget 2021 leda till en besparing på cirka 1,9 miljoner euro och en besparing på cirka 5,5 miljoner euro 2022. Ur FPA:s statistik är det inte möjligt att ta ut eurobeloppen för läromaterialstillägg, eftersom läromaterialstillägget beviljas som en del av studiepenningen, inte som en särskild förmån. Antalet mottagare av läromaterialstillägg har dock minskat kraftigt: år 2020 var antalet mottagare 44 685 och 2022 endast 21 320. Antalet mottagare minskar hela tiden.

I regeringens förslag hade man beräknat att de avgiftsfria skolresorna kommer att omfatta nästan 50 000 nya studerande som tidigare själva har stått för sina kostnader för skolresor. Dessutom uppskattades kostnaderna för ändringarna i stöden för skolresor till 4,6 miljoner euro för 2021 och 13,7 miljoner euro för 2022. Om man granskar åren 2020 (före läropliktslagen) och 2022 (med läropliktslagen i kraft) har antalet personer som får stöd för skolresor ökat från cirka 56 000 till 83 000. Under motsvarande tid har utgifterna för skolresor ökat från 34 miljoner euro till cirka 57 miljoner euro. År 2022 hade cirka 52 500 av dem som fick stöd för skolresor rätt till kostnadsfri utbildning, och dessa studerande hade beviljats stöd för skolresor till ett belopp om cirka 37 miljoner euro. Antalet mottagare av stöd för skolresor påverkas av de studiearrangemang som infördes under coronaepidemin: till exempel hybridstudier har dämpat ökningen av antalet stödtagare och subventionerade resor.

Bildningsutskottet har föreslagit att en helhetsbedömning bör göras om stödet för skolresor. FPA stöder detta förslag.

Samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena

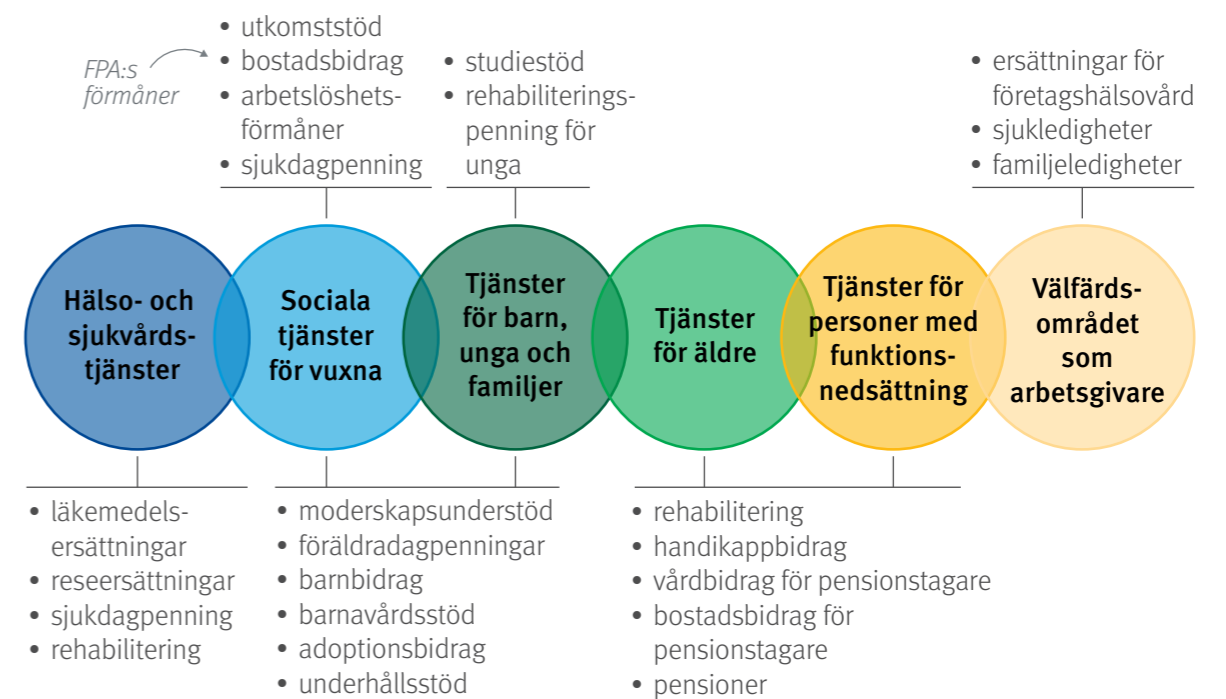
I december 2021 presenterades för fullmäktige hur man vid FPA hade förberett sig för samarbetet med välfärdsområdena. Eftersom ledamöterna ville följa hur arbetet framskrider, gick man vid plenum den 24 maj 2022 igenom hur FPA kan stödja och betjäna arbetet i välfärdsområdena. Vid plenum i november tog man upp de potentiella riskerna i samband med övergångsskedet. Fullmäktige kom därför överens om att följa situationen vid årsskiftet och vid behov ordna ett extra möte efter årsskiftet. Detta var emellertid inte nödvändigt, eftersom övergångsskedet förlöpte bra.

År 2022 fortsatte planeringen av samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena och genomförandet av olika åtgärder fortsatte systematiskt och enligt planerna. Vid årsskiftet 2022/2023 utsågs för varje välfärdsområde en kontaktperson vid FPA som fungerar som kontaktperson för välfärdsområdet i alla FPA-ärenden inom välfärdsområdet. Den centrala samordningsgruppen vid FPA och kontaktpersonerna i områdena bildade ett sömlöst nätverk som fungerade enligt lågtröskelprincipen under hela året. Nätverket spred information och lägesbilder samt bearbetade tillsammans olika helheter och frågor som blev aktuella. Verksamheten enligt nätverksmodellen möjliggjordes genom nya verktyg, och nätverket fungerade som ett utmärkt kollegialt stöd för alla inblandade, stärkte jämlikheten och ökade förtroendet. Nätverksmodellen lade också grunden för modellerna för att genomföra omfattande reformer även i fortsättningen. Nätverket var också inspirerande och stödde sina medlemmars arbetshälsa när brådskan med reformen var som störst.

När det gäller riskhanteringen inleddes förberedelserna för årsskiftet redan i början av hösten. Varje risk identifierades, beredskapsåtgärder planerades och ansvaret för att genomföra åtgärderna ålades linjeorganisationen. Under hösten, då rekryteringen i välfärdsområdena var tillräckligt långt hunnen och nödvändiga ansvariga personer hade utsetts i områdena, kunde man också inleda en tätare dialog med välfärdsområdena. Vid FPA fokuserade arbetet på att lyfta fram och ge vägledning om de mest kritiska delområdena samt på att komma överens om saker och ting tillsammans med välfärdsområdena.

Genom sina förmåner och tjänster är FPA nära sammankopplat med social- och hälsovårdstjänsterna. I det dagliga kundarbetet mellan FPA och välfärdsområdena utbyts i en omfattande mängd olika kunduppgifter och förmånsbeslut, och dessutom får kunderna vägledning och rådgivning av båda parterna. Kontaktuppgifterna för de nya välfärdsområdena uppdaterades omsorgsfullt för att dialogen kring den gemensamma kunden ska fungera smidigt och för att rätt tjänster och personer ska hittas även i brådskande situationer både hos FPA och i välfärdsområdena och kunderna inte ska hamna mellan de olika servicevägarna. De ärendena som man kom överens om och genomförde under hösten fokuserade på beredskapsåtgärder för serviceverksamheten med tanke på riskerna i välfärdsområdena (bl.a. problem med tillgången på tjänster inom socialvården och hälso- och sjukvården, problem med utbetalningen av löner), säkerställande av kritiska servicevägar för FPA:s och välfärdsområdenas gemensamma kunder (bl.a. brådskande utkomststöd, kontakter med socialjouren), säkerställande av utbetalningen av förmånsavgifter till välfärdsområdena, uppdatering av kontaktuppgifterna, genomgång av och avtal om förmånsprocesser i anslutning till välfärdsområdenas kundrelation i egenskap av arbetsgivare samt anvisningar för FPA:s egen personal i olika situationer.

● Välfärdsområdenas uppgifter

Av de mest kritiska delområdena utgjorde utbetalningen av förmåner till välfärdsområdena i stället för till kommunerna en helhet för sig. Det var viktigt att sätta utbetalningshelheten i skick före årsskiftet så att kunderna inte skulle behöva lida av reformen. FPA betalar ut förmåner till socialvården i kommunerna i situationer där kunden till exempel har fått ekonomiskt stöd av kommunen medan

kunden väntat på en förmån som FPA betalar ut. Dessutom betalar FPA kundens förmåner till ett socialvårdsorgan i situationer där kommunen och kunden har ingått ett frivilligt avtal om att förmånen betalas till socialvården. Då betalar socialvården exempelvis kundens hyra och andra räkningar med förmånssumman och den resterande delen av förmånen till kunden. Utbetalningen av en förmån till kunden kan också periodiseras så att den betalas ut i poster. I sådana situationer måste kommunens kontonummer ändras till de kontonummer som är i bruk inom socialvården hos välfärdsområdet, och FPA uppdaterade manuellt kundernas kontonummer i systemen, efter att FPA fått de begärda uppgifterna av kommunerna och välfärdsområdena. Antalet situationer av det här slaget i välfärdsområdena varierade mellan några hundra och några tusen och tidsfristen för att göra ändringarna var mycket kort. Ändringarna i betalningsadresserna kunde genomföras heltäckande för alla områden före årsskiftet.

En annan kritisk helhet var informationsutbytet mellan FPA och välfärdsområdena och mellan FPA och kommunerna. Det här arbetet fördes systematiskt framåt på FPA-nivå under hela året genom planering och genomgång av olika ändringar i kommunernas rätt att få information. Samtidigt skapades nya rättigheter att få information för välfärdsområdena. Framför allt ansvaret för att ordna socialvårdstjänster och samtidigt överföringen av den yrkesutbildade personal inom socialvården som verkar med stöd av omfattande rätt att få uppgifter i enlighet med lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården är en stor förändring också ur den här synvinkeln. Detta underströk att kommunerna har olika förfaranden i fråga om att utnyttja uppgifter från FPA. Eftersom lagstiftningen i det här avseendet delvis är oklar förutsatte i synnerhet de rättigheter att få information som behövs i skötseln av integrationstjänsterna, som kvarstår i kommunerna, omfattande dialog och överenskommelse både inom FPA och i samarbete med Kommunförbundet och arbets- och näringsministeriet. Ändringarna i anslutning till informationsutbyte kunde genomföras och avtalen om informationsutbyte mellan FPA och kommunerna samt mellan FPA och välfärdsområdena kunde förnyas före årsskiftet. Därmed visades alla de uppgifter som yrkespersoner inom socialvården och hälso- och sjukvården i sina arbetsuppgifter behöver se i FPA:s kunduppgifter genast från och med den 2 januari 2023.

Välfärdsområdenas roll som viktiga arbetsgivare behandlades också som en av de kritiska frågorna hösten 2022. I samband med arbetsgivarrollen granskades processerna och handlingsmodellerna för att ansöka om och betala ut förmåner. FPA betalar i betydande omfattning olika ut dagpenningförmåner till arbetsgivarna i sådana situationer där arbetsgivaren har betalat lön till arbetstagaren till exempel under sjukledighet eller föräldraledighet. FPA betalar då dagpenningen till arbetsgivaren för tiden för arbetstagarens ledighet eller semester. FPA ersätter dessutom arbetsgivarna för kostnader för företagshälsovård. Dessa processer granskades under hösten med serviceproducenter som lagt ut sina löneutbetalningar på entreprenad i både välfärdsområden och regioner, och vid FPA ökades förståelsen av bland annat arbetsfördelningen mellan välfärdsområdena och serviceproducenterna. Vid FPA beredde man sig också på eventuella lönebetalningsproblem i välfärdsområdena som skulle ha kunnat uppstå till följd av systemändringarna.

FPA:s interna arrangemang gjorde det möjligt att framgångsrikt genomföra förändringar på alla nivåer med hjälp av lätt administration. Alla förberedelser samlades under samma övergripande helhet på FPA-nivå och situationen följdes upp. Dessutom sammanställdes en fortlöpande lägesbild för FPA:s ledning och de högsta verksamhetsorganen. Under 2022 kunde FPA i och med reformen tillsammans med välfärdsområdena komma överens om saker och ting och stödja områdena i den omfattande förändringen. I mars publicerades på FPA:s webbplats de första anvisningarna för dem som deltog i beredningen av välfärdsområdena. Under året utökades informationen och anvisningarna för dem som

deltog i beredningsarbetet allt eftersom saker och ting fortskred. Kommunikation och påverkan var ständigt kärnan i förändringen; FPA:s meddelanden nådde väl ut till välfärdsområdena och kommunerna genom systematisk och aktiv kommunikation i olika kanaler.

Riskhantering

Riskhanteringen är fast integrerad i FPA:s dagliga verksamhet och kunskapsbaserad ledning. FPA:s riskhantering har sedan 2017 regelbundet varit på agendan vid fullmäktiges plenum. Fullmäktige har årligen aktivt följt hur FPA:s riskhantering utvecklas. Därtill har fullmäktige regelbundet fått rapporter om läget i fråga om FPA:s strategiska risker och den strategiska riskhanteringen.

Vid fullmäktiges plenum den 24 maj 2022 presenterades läget i utvecklingen av riskhanteringen. Under mötet gick man därtill igenom läget i fråga om FPA:s strategiska risker samt andra aktuella ärenden inom riskhanteringen. Ledamöterna informerades om riskerna med kriget i Ukraina och om eventuella framtida risker för FPA och om hanteringen av dem.

Ledamöterna var särskilt intresserade av hur FPA har förberett sig för olika störningssituationer. Fullmäktige kommer att fortsätta att nära följa utvecklingen av riskhanteringen.

Eftersom en viktig risk som togs upp var att de möjligheter som FPA:s datalager och informationstjänster innebär inte utnyttjas, kom man överens om att på hösten vid fullmäktiges plenum på ett bredare plan ta upp frågan om hur FPA:s och Kanta-tjänsternas uppgifter skulle kunna utnyttjas i större utsträckning än i dag.

Utnyttjande av FPA:s och Kanta-tjänsternas uppgifter

Vid fullmäktiges första möte på hösten återkom man till en fråga som väcktes under våren: Hur kunde FPA:s och Kanta-tjänsternas uppgifter utnyttjas? Med hjälp av praktiska exempel presenterades för fullmäktige informationsbehov inom social- och hälsovården som FPA inte har haft möjlighet att tillgodose på grund av begränsningar eller brister i lagstiftningen. De tekniska lösningarna och kunnandet finns redan i stor utsträckning vid FPA. FPA:s mål är att den information som finns samlad hos FPA skulle kunna utnyttjas i större utsträckning än i nuläget i FPA:s egen verksamhet, i andra offentliga aktörers operativa verksamhet och i informationsledningen.

För att utveckla sin egen serviceverksamhet behöver FPA för sin del tillräckliga rättigheter att få information av samarbetspartnerna på kundnivå, så att antalet tilläggsutredningar och bilagor som begärs av kunderna kan minskas och kundernas skötsel av ärenden underlättas.

Under diskussionen konstaterade ledamöterna att det är motiverat att skydda känslig information, men lagstiftningen bör inte vara alltför stelbent.

Kanta-tjänsterna

Fullmäktige fick en lägesöversikt över Kanta-tjänsterna samtidigt med en presentation av hur FPA:s och Kanta-tjänsternas uppgifter utnyttjas. Med hjälp av Kanta-tjänsterna överförs patient- och klientuppgifter mellan social- och hälsovården, apoteken och medborgarna. Patientuppgifterna sparas i Kanta-systemet både inom den offentliga och den privata hälso- och sjukvården.

Utvecklingen av Kanta-tjänsterna fortsätter starkt såväl i fråga om socialvården, hälso- och sjukvården som medicineringslistan och Mina Kanta-sidor. Planerna för de närmaste åren presenterades för fullmäktige.

Kanta-tjänsterna stödde välfärdsområdena, som inledde sin verksamhet i början av 2023, med bland annat informationsmöten och områdesvisa stödmöten. Kanta-tjänsterna gav välfärdsområdena en tillräckligt lång övergångsperiod för att göra de ändringar som behövdes i informationssystemen, det vill säga till början av 2023. Vårdpersonalen erbjöds utbildning om ändringar i behandlingen av klient- och patientuppgifter.

Finansieringen av Kanta-tjänsterna består av utvecklingsarbete som finansieras genom statsbudgeten och av användningsavgifter som tas ut hos social- och hälsovården och apoteken. I den nuvarande finansieringsmodellen finns tre centrala problem, nämligen att statlig finansiering beviljas för endast ett år i sänder, att den statliga finansieringen fördelas också på andra uppgifter än FPA:s uppgifter gällande Kanta-tjänsterna och att samtidig finansiering på ett nationellt plan sprids över olika uppgifter. För att införandet av funktioner i Kanta-tjänsterna på ett nationellt plan ska vara så framgångsrikt som möjligt bör finansieringen till samma uppgifter vara samtidig. Arbetet med att utveckla Kanta-tjänsterna bör kunna utföras långsiktigt tillsammans med välfärdsområdena. Om välfärdsområdena inte inför och använder funktionerna i Kanta-tjänsterna är informationshanteringen inom social- och hälsovården inte kostnadseffektiv på riksnivå, utan innehåller överlappande lösningar.

I den diskussion som ledamöterna förde uttrycktes oro över att de avgifter som tas ut av användarna inte är tillräckliga för att administrera Kanta-tjänsterna och över finansieringens kontinuitet.

År 2022 söktes uppgifter i Kanta-tjänsterna från en annan hälso- och sjukvårdsorganisation närmare 5 miljoner gånger i månaden. Ökningen har varit betydande, eftersom motsvarande siffra året innan var 3 miljoner. En smidig överföring av information gagnar patienten och vårdpersonalen, eftersom det frigör tid för vårdarbetet, minskar antalet överlappande undersökningar och förbättrar patientsäkerheten.

År 2022 gjordes mer än 3,4 miljoner begäranden om förnyelse av recept via Mina Kanta-sidor. Detta var 33 procent av alla begäranden om förnyelse som gjordes under året. På Mina Kanta-sidor kan man utöver begäran om förnyelse av recept också bland annat registrera sin donationsvilja och sitt livstestamente samt hantera utlämnandet av sina egna uppgifter.

År 2022 användes Mina Kanta-sidor av mer än 3,5 miljoner olika personer och antalet inloggningar i tjänsten var över 37 miljoner. Antalet inloggningar minskade för första gången och var mindre än 2021, vilket beror på att behovet av att ta ut coronaintryg har minskat. Att besökarna på Mina Kanta-sidor är fler än en miljon per månad visar dock att tjänsten har blivit en viktig del av att sköta ärenden inom hälso- och sjukvården.

Statistik över sökande av ändring

Vid plenum i oktober framfördes en önskan om att ledamöterna skulle få en översikt över antalet fall av ändringssökande och hur ofta besluten ändras på grund av att ändring söks. Under plenum i december fick fullmäktige en presentation av statistik över sökande av ändring 2021.

År 2021 anfördes omkring 50 500 klagomål. De flesta besvaren gällde det allmänna bostadsbidraget, arbetslöshetsförmånerna och sjukdagpenningen, vilka är så kallade massförmåner, det vill säga förmåner där det fattas många beslut. Antalet besvär minskade jämfört med året innan. De viktigaste

orsakerna till detta var att coronaåret 2020 var exceptionellt och att de nya handlingsmodellerna och lagändringarna inverkar. De senare har en mer bestående inverkan på antalet besvär. Till exempel minskar den ökade mängden samtal till kunderna och de ändrade riktlinjerna för tolkning av förmånsbestämmelserna antalet besvär.

I presentationen behandlades också processen för själv rättelse. Själv rättelse innebär att FPA godkänner de yrkanden som framställts i besvären och meddelar ett nytt beslut, varvid besvären inte sänds inte till besvärinstansen för behandling. År 2021 ledde 38 procent av besvären till själv rättelse. Orsakerna till mängden själv rättelse är förmånernas art samt handläggningsfaserna och handläggningsituationerna. I besvärsskedet inkommer ofta ny information, och situationen ter sig på ett annat sätt än när beslutet fattades. En orsak är förvisso också misstag från FPA:s sida.

FPA:s beslut förblir ofta oförändrade i besvärinstanserna. I presentationen behandlades besluten i första besvärinstans, det vill säga besvärnsnämnderna. Andelen helt eller delvis ändrade beslut var 4,6 procent och andelen oförändrade 78 procent. Siffrorna har inte varierat särskilt mycket under de senaste åren.

Statistiken över sökande av ändring i beslut om grundläggande utkomststöd granskades separat. En del av statistiken för 2022 fanns också tillgänglig. Antalet fall av ändringssökande hade ökat något från tidigare år, men man kunde inte identifiera någon enskild, särskilt viktig orsak till detta. I förvaltningsdomstolarna har FPA:s beslut i hög grad kvarstått oförändrade.

I diskussionen framkom också att ledamöterna får mindre respons än tidigare från allmänheten om de beslut som FPA har meddelat.

Reform av lagstiftningen om Folkpensionsanstaltens förvaltning

Redan 2016 påpekade fullmäktige att det är nödvändigt att bedöma om de normer som gäller för FPA:s förvaltning är aktuella. På uppdrag av fullmäktige gjordes 2017 en intern kartläggning av behoven av ändringar i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001). De ändringsförslag som FPA sammanställt lades fram för fullmäktige hösten 2017. Efter att ha fått utredningen ansåg fullmäktige att utvecklingen och förnyandet av FPA:s verksamhet förutsätter lagändringar. Fullmäktige förutsatte att regeringen snabbt förelägger riksdagen en proposition om ändringar i lagen om Folkpensionsanstalten. Fullmäktiges utsaga och de ändringsförslag som uppgjorts vid FPA tillställdes social- och hälsovårdsministeriet.

Utöver FPA:s interna utredning ansåg fullmäktige att det var nödvändigt att även en extern utredning görs om hur aktuell FPA-lagstiftningen är. Fullmäktige tillsatte i februari 2018 en arbetsgrupp med uppgift att utreda om de lagar som reglerar styrningen och tillsynen av FPA samt FPA:s ställning och förvaltning motsvarar dagens behov.

Arbetsgruppen överlämnade sin rapport till fullmäktige den 25 september 2018. Arbetsgruppen föreslog bland annat att FPA:s generaldirektör och direktörer i fortsättningen ska utnämnas av FPA:s styrelse i stället för av republikens president. I sin rapport tog utredningsgruppen också ställning till sammansättningen av FPA:s styrelse och dess uppgifter.

Efter att ha fått arbetsgruppens rapport beslutade fullmäktige att föreslå för riksdagsgrupperna att en parlamentarisk arbetsgrupp tillsätts för vidare beredning av ärendet. En sådan tillsattes dock inte under den valperiod som upphörde 2019.

Fullmäktige tog upp frågan på nytt under våren 2020 och bjöd in social- och hälsovårdsministern för att diskutera frågan. Som underlag för diskussionen hade ledamöterna utarbetat ett förslag som uppdaterade förslaget om att tillsätta en parlamentarisk arbetsgrupp. Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 19 februari 2021 en parlamentarisk arbetsgrupp som hade till uppgift att bereda ändringar i FPA:s förvaltning och styrning. Arbetsgruppen överlämnade sin slutrapport till social- och hälsovårdsministern den 23 februari 2022.

Den parlamentariska arbetsgruppen föreslog bland annat att FPA:s fullmäktige ska utse generaldirektören på grundval av ett förslag från FPA:s styrelse. Dessutom föreslogs att generaldirektörens och direktörernas tjänster ändras till tidsbegränsade tjänster. Arbetsgruppen föreslog också att en särskild parlamentarisk arbetsgrupp inrättas för att göra det möjligt att en särskild arbetsgrupp bedömer behovet av att se över bestämmelserna om FPA:s författningsrättsliga ställning och föreslå eventuella ändringar.

Under 2022 uttryckte ledamöterna vid flera tillfällen sin oro och besvikelse över att den fortsatta beredningen av den parlamentariska arbetsgruppens förslag hade försenats. Fullmäktige inbjöd social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen till plenum i oktober för att diskutera aktuella frågor som gäller FPA. Under diskussionen tog man upp hur den fortsatta beredningen av den parlamentariska arbetsgruppens förslag framskrider vid social- och hälsovårdsministeriet. Ministern berättade att beredningen av regeringens proposition har inletts och att avsikten är att den nya regeringen efter riksdagsvalet 2023 ska ge den till riksdagen.

Övriga ärenden som behandlats

Under 2022 fick fullmäktige information också om följande ämnen:

- FPA:s strategi
- planen för övervakningsrevisionen 2022
- resultaten av personalbarometern
- datasäkerhet
- djurassisterad terapi
- Medborgarinitiativet Ingen marknadsvara!
- FPA:s etiska anvisningar
- Kanta-tjänsternas chattbot
- FPA:s faktaportal
- koppling av arbetsvillkoret för arbetslöshetsförmåner till eurobelopp
- avveckling av flerkansalfinansiering
- regeringens proposition om automatiskt beslutsfattande
- publicering av den nya webbplatsen fpa.fi
- FPA:s mål för nästa regeringsperiod
- förnyande av FPA:s rekryteringskommunikation
- aktuellt om kommunikation
- temporärt elstöd
- dubbelt barnbidrag i december.

Kommande ärenden

År 2023 är förknippat med en rad osäkerhetsfaktorer, och många av dem har sin bakgrund i Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022. Till följd av kriget har också ett stort antal flyktingar från Ukraina anlänt till Finland, och detta påverkar FPA 2023. En invandrare kan i allmänhet få FPA:s förmåner först efter att ha bott i Finland ett år eller när hen arbetar i Finland. Flyktingar från Ukraina kommer därför att bli kunder hos FPA huvudsakligen under 2023. Redan under 2022 fick fullmäktige information om hur man vid FPA har förberett sig inför de ukrainska flyktingarnas kundrelation hos FPA.

Under 2022 steg konsumentpriserna snabbt, och särskilt elen blev betydligt dyrare i slutet av året. Regeringen beslutade att underlätta hushållens svåra situation till följd av de höga elpriserna genom flera åtgärder. En av dem var det temporära elstöd som FPA fick i uppdrag att bevilja och som det har varit möjligt att söka hos FPA från och med januari 2023. Vid mötet i december informerades fullmäktige om hur man vid FPA har förberett sig för att verkställa detta nya stöd.

År 2023 kommer fullmäktige bland annat att följa situationen bland flyktingarna från Ukraina, verkställandet av elstödet och inflationens inverkan på FPA:s kunder.

FPA år 2022

Ekonomi

År 2022 uppgick förmånsutgifterna för den sociala trygghet som handhas av FPA till totalt 16,3 miljarder euro. Jämfört med 2021 ökade förmånsutgifterna med 0,9 procent. Utgifterna för pensionsförsäkringsförmånerna ökade med 0,6 procent, utgifterna för sjukförsäkringsförmånerna ökade med 5,9 procent och förmånsutgifterna för allmänna fonden för social trygghet minskade med 2,9 procent.

Verksamhetskostnaderna var 610 miljoner euro, vilket är 4 procent av de totala kostnaderna för förmånsfonderna. Intäkterna från förmånsfonderna uppgick till 16,6 miljarder euro, vilket var 2,2 procent mindre än föregående år. Av intäkterna var statens andel 73 procent, sjukförsäkringsavgifternas andel 20 procent och kommunernas 5 procent.

Förmånsutgifternas andel av bruttonationalprodukten var uppskattningsvis 6,0 procent.

Den största förmånen sett till antalet mottagare var sjukvårdersättningarna, som 2022 betalades till totalt 3 862 122 personer. Vid slutet av 2022 fick 584 097 personer pensionsförmåner och 115 553 personer garantipension från FPA. Barnbidrag betalades för sammanlagt 1 018 050 barn under året. Arbetsmarknadsstöd från FPA betalades ut till 259 012 personer under 2022.

Personal

År 2022 överskred FPA:s arbetsinsats för första gången 8 000 årsverken (8 129 årsverken). Jämfört med 2021 var detta en ökning på 130 årsverken. I slutet av 2022 var antalet anställda 8 586, vilket är 289 fler än året innan. I förhållande till antalet anställda var ökningen störst inom resultatenheter för närservice till kunder (+12 procent) och kommunikationsenheten (+10 procent). Antalet fast anställda ökade vid FPA med 85 personer. I slutet av året anställdes nya personer på viss tid bland annat för verkställandet av elstödet.

Åldersstrukturen bland de fast anställda är balanserad, även om 38 procent av dem har arbetat högst fem år vid FPA. Medelåldern för fast anställda är 44,5 år. Anställningarna har i genomsnitt varat 11 år.

Övertidsarbetets andel av årsarbetstiden var på samma nivå som året innan (1,3 procent). Distansarbete utfördes också 2022 i stor utsträckning (i medeltal 123 dagar/person). Andelen frånvaro var ungefär 25 procent. Andelen sjukfrånvaro och familjeledighet ökade med en procentenhet (5 procent år 2022).

Personalupplevelse

En god personalupplevelse är en av FPA:s kritiska resurser i strategin. Personalupplevelsen är en individuell känsla som byggs upp i arbetet och i allt som har med arbetet att göra. Vi har identifierat att vi är mest effektiva när det gäller att främja en god personalupplevelse genom att utveckla vår arbetskultur bland annat i fråga om självledarskapet inom arbetsgemenskapen, familjevänlighet och multilokalitet. Enligt personalundersökningen utvecklas FPA:s organisations- och ledningskultur i önskad riktning.

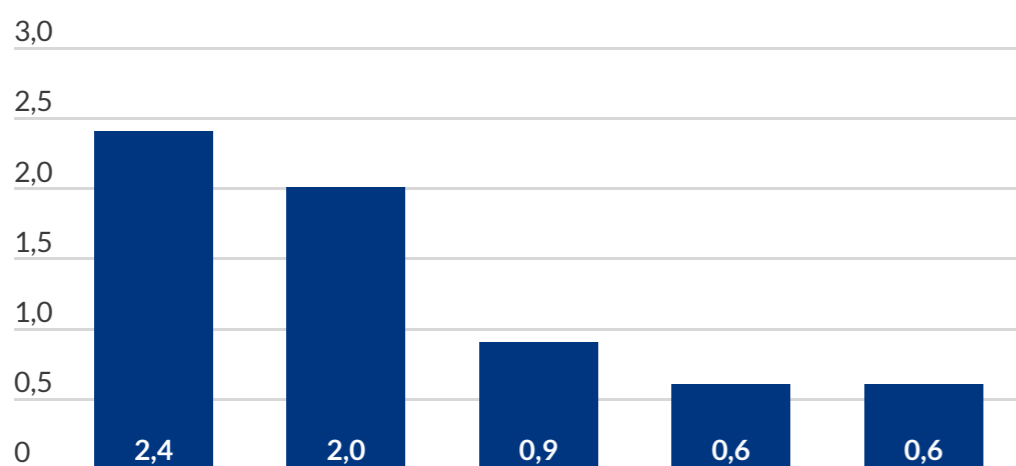

Exempelvis upplever en större andel än tidigare av medarbetarna att de kan påverka sitt arbete (71 procent). Man är fortfarande nöjd med den närmaste chefens ledningsarbete. Exempelvis upplever 88 procent av medarbetarna att chefen sköter ärenden som gäller anställningsförhållandet på ett korrekt och rättvist sätt. Också familjevänlighet är en av de viktiga styrkorna hos FPA som arbetsgivare; 92 procent av medarbetarna upplever att de kan samordna arbete och privatliv. 84 procent av medarbetarna är nöjda med sitt arbete, och arbetsgemenskapens funktion får betyget 8,3 (på skalan 4–10).

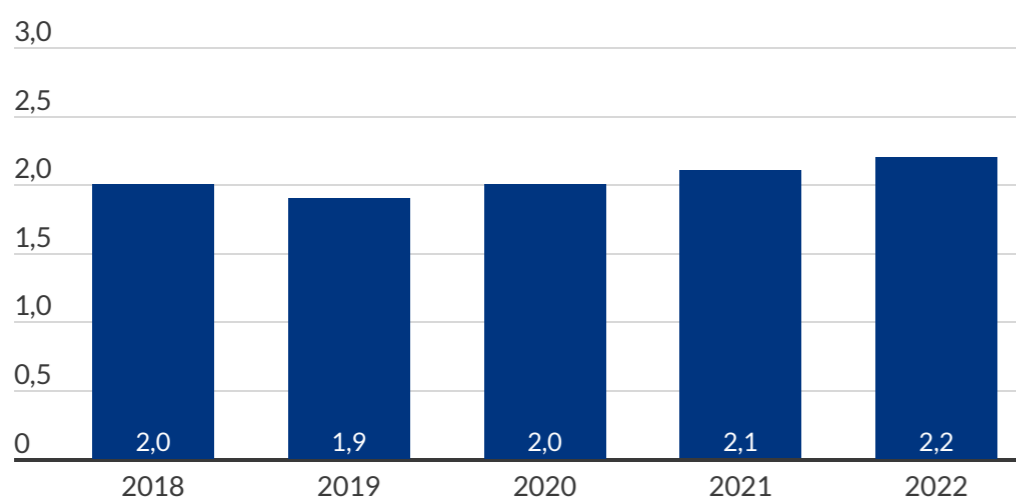
Kundservice

Antalet ärenden som sköttes i olika kanaler var 2022 huvudsakligen på samma nivå som året innan. Det faktum att restriktionerna på grund av coronapandemin upphörde i början av året förändrade inte kundernas sätt att sköta ärenden jämfört med året innan. Kontakterna kring pandemin minskade, men den nya världspolitiska situationen med stigande energipriser ökade efterfrågan på kundservice också vid FPA.

Byråbesök, miljoner

Besvarade samtal, miljoner

Antalet besök på serviceställena rasade efter att pandemin började våren 2020 och har hållit sig på en lägre nivå även efter att coronarestriktionerna upphörde. År 2022 besöktes serviceställena cirka 600 000 gånger, liksom 2021. I april var antalet besök lägst, omkring 45 000, och i mars var det högst, cirka 56 000.

Andelen besök på serviceställena som gjordes med tidsbokning ökade från omkring 38 000 till omkring 50 000. Antalet bokningar av telefontid återgick till nivån före pandemin på cirka 100 000 ärenden.

Service av kundrelationsansvariga är särskild service för kunder som behöver mera stöd än vanligt för att sköta sina förmånsärenden. År 2022 fanns det 300 fler kunder inom den här servicen än 2021, det vill säga totalt 6 000.

Vid årets slut erbjöds FPA-service vid 157 servicepunkter. Antalet besök var 58 000, vilket var cirka 3 000 fler än 2021. Antalet samtal till FPA ökade till 3,8 miljoner från 3,6 miljoner året innan. Antalet besvarade samtal ökade med 87 000. Efterfrågan var minst i juni och september, då antalet inkommande samtal var knappt 280 000, och störst i mars, då antalet inkommande samtal var 385 000. År 2022 var den genomsnittliga kötiden till telefontjänsten 9 minuter.

I telefontjänsten erbjuds privatpersoner även återuppringning. Återuppringningstjänsten går ut på att kunderna anger i systemet att de önskar bli uppringda, varvid köandet inte leder till kostnader för kunden. År 2022 behandlades 57 procent av de besvarade samtalen från privatpersoner via återuppringningstjänsten.

Mängden identifierade inloggningar i FPA:s e-tjänster minskade från cirka 80 miljoner 2021 till 76,4 miljoner. Antalet inloggningar på Mina Kanta-sidor var 37,2 miljoner, vilket var 5,2 miljoner mindre än 2021. Minskningen av antalet inloggningar berodde bland annat på att coronapassen slopades. Antalet inloggningar i e-tjänsten för privatpersoner var 36,4 miljoner, vilket är 1,4 miljoner mer än tidigare. Antalet inloggningar i e-tjänsterna för organisationskunder ökade till 2,8 miljoner.

Det finns inga jämförbara siffror för besöken på webbplatsen fpa.fi från 2022, eftersom det förekom problem med kakorna på sidorna under våren och försommaren och en ny plattform togs i bruk under hösten. År 2021 besöktes sidorna 56,5 miljoner gånger.

Av alla mer än 16 miljoner ansökningar som inkom till FPA 2022 gjordes 79,2 procent via nätet, 19 procent på papper och 1,2 procent muntligen. År 2021 var andelen ansökningar via nätet 76,7 procent av alla ansökningar och andelen ansökningar på papper 21,4 procent. Också antalet ansökningar om utkomststöd som lämnats in via nätet fortsatte att öka från 80,9 procent till 82,4 procent. Antalet muntliga ansökningar låg kvar på samma nivå som 2021.

Kundupplevelse

FPA fortsatte mäta kundernas upplevelse av servicen och mätningarna utvidgades med hjälp av mobilenkäter. På serviceställena, i telefontjänsten och tjänsten för bokad telefontid övergick man liksom i fråga om Mina Kanta-sidor från mätning per kvartal till kontinuerlig mätning.

Kunderna vid serviceställena lämnade under året sammanlagt nästan 6 000 svar på enkäten. De gav FPA:s service medelbetyget 9,1 på skalan 0–10. De nästan 7 000 kunder som varit i kontakt med

telefontjänsten gav tjänsten betyget 8,8. Både serviceställenas och telefontjänstens betyg steg med 0,3 enheter från året innan. Kundernas erfarenhet av service genom bokad telefontid var på en hög nivå, och medeltalet i de 1 600 svaren var 9,0.

I den kontinuerliga mätningen av kundupplevelsen av Mina Kanta-sidor inkom ungefär 83 000 svar under året. Medeltalet för hela året var på samma nivå som året innan, och betyget var 6,9. Betyget sjönk bland annat på grund av tekniska störningar utanför Mina Kanta-sidor, till exempel vid inloggningen till tjänsten.

Enkäterna om webbplatsen fpa.fi besvarades sammanlagt 1 500 gånger, och medeltalet för kundnöjdheten var 6,2. Betyget var detsamma som 2021.

Utöver kundupplevelsen bland privatpersoner utredde vi 2022 serviceproducenternas nöjdhet med de tjänster som FPA erbjuder dem. Av serviceproducenterna anser 68 procent att FPA har lyckats bra eller ganska bra med de tjänster som hör samman med producentens arbetsuppgifter.

Under det gångna året ordnades också tillsammans med representanter för arbetsgivarnas personalförvaltning ett kundråd som handlade om reformen av familjeledigheterna. Dessutom gjordes intervjuer med dem som ansvarar för personalärenden i välfärdsområdena i syfte att förstå utmaningarna i förändringsfasen, så att FPA kan tillhandahålla behövliga anvisningar och planeringsstöd.

FPA intervjuade också stora arbetsgivare samt redovisningsbyråer och representanter för de servicecentraler som sköter personalärenden i välfärdsområdena. I intervjuerna framkom att man i huvudsak var nöjd med FPA:s tjänster, även om den digitala helhetsprocessen och utvecklingen av den bland ekosystemaktörerna starkt lyftes fram som utvecklingsbehov.

Servicenätet

Vi utgången av 2022 ingick 130 serviceställen i FPA:s servicenät. Under året ersattes 5 serviceställen med tjänster som erbjöds vid närliggande större serviceställen och med andra serviceformer. Vid FPA utvecklas servicen tillsammans med partnerna, och FPA arbetar redan i egenskap av partner i samma lokaler på över 40 ställen. Syftet är att intensivifiera samarbetet med lokala partner på samma adress, såsom socialvårdstjänster och sysselsättningstjänster.

FPA deltar också i reformeringen av statens service- och lokalnät, vars syfte är att tillgodose behoven i en omvärld i snabb förändring. I reformen koncentreras kundernas skötsel av ärenden vid serviceställen till gemensamma kundserviceställen inom den offentliga förvaltningen och statsförvaltningens lokalnät komprimeras. För FPA:s del granskas särskilt möjligheterna att samla besöksärenden vid de gemensamma kundserviceställena inom den offentliga förvaltningen.

Servicenätet stöds av de servicepunkter som grundats gemensamt av myndigheterna och som säkerställer att allmänheten har tillgång till tjänster på rimligt avstånd. Vid servicepunkterna får kunderna handledning i användningen av FPA:s e-tjänster, och dessutom allmän rådgivning. Kunderna kan också lämna in förmånsansökningar. I slutet av året fanns det totalt 157 servicepunkter som ingått avtal med FPA. Det här är 6 fler än ett år tidigare.

Vid 95 av servicepunkterna fanns det utrustning för distanstjänster, som kunderna kan använda. Med hjälp av utrustningen för distanstjänster hade kunderna möjlighet att få service av FPA:s kundrådgivare.

Dessutom fanns det möjlighet till distanstjänster vid 59 andra distansserviceställen, till exempel i samband med Navigatorer för unga och Närtorg för äldre. I slutet av året var distansserviceställena 24 fler än ett år tidigare.

I Norra Finland erbjuds distansserviceförbindelse också via 22 Virtu-serviceställen. Ett Virtu-serviceställe är ett ställe som tillhandahåller e-tjänster för kommuninvånare och där kommuninvånarna kan använda bildtelefontjänster och andra internetjänster.

Reformen av e-tjänsten för privatpersoner MittFPA fortsatte 2022. Tjänstens användbarhet och tillgänglighet förbättrades på många sätt. Till exempel förnyades sätten att visa beslut och skicka bilagor så att tjänsten är lätt att använda också med mobila enheter.

Utvecklingen av FPA:s chattbotar, det vill säga den finskspråkiga Kela-Kelpo och den svenskspråkiga FPA-Folke, fortsatte 2022. Kunderna använde chattbotarna mer än tidigare, och mer 91 856 dialoger ägde rum under hela året. Våren 2022 började Kela-Kelpo och FPA-Folke besvara frågor om det allmänna bostadsbidraget. Från och med sommaren har chattbotarna väglett kunderna i frågor som gäller föräldrapenningar och ansökan om dem via Mina Kanta-sidor med den nya ansökan om föräldrapenning

FPA:s servicenät täcker hela Finland

Serviceställen 130 st.

Telefonservice
vardagar kl. 9–16

E-tjänst 24/7 www.fpa.fi/etjanst

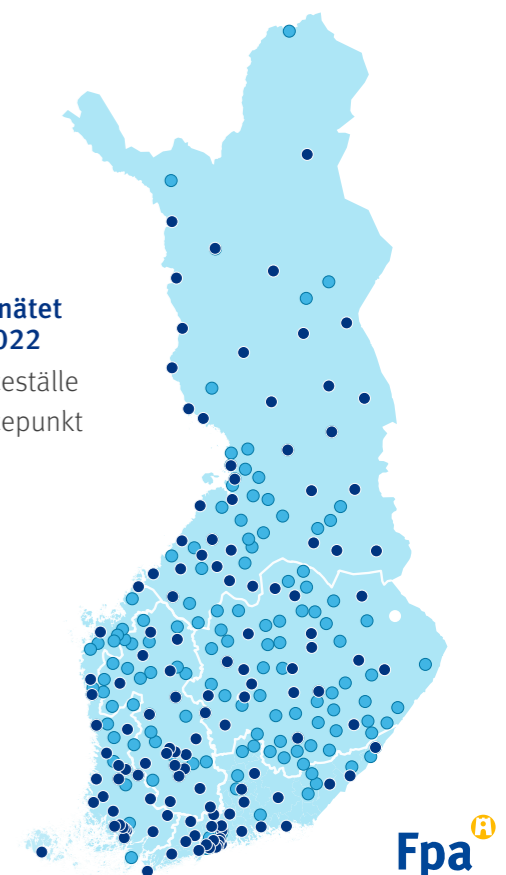

Service i samarbete
med andra myndigheter
Servicepunkter 157 st.
International House Helsinki 1 st.

Videoförbindelse till en kundrådgivare går att få vid:
95 servicepunkter i kommunerna
59 andra distansserviceställen (Närtorgen, Navigatorerna)
22 Virtu-serviceställen

**Servicenätet
31.12.2022**
● Serviceställe
● Servicepunkt

FPA:s e-tjänster i siffror 2022

Under årets lopp har FPA bytt analysverktyg. Inga data finns att tillgå för perioden 14.4–22.6.

som är förenlig med familjeledighetsreformen. I december utvidgades Kela-Kelpo och FPA-Folkes kunnande till det nya temporära elstödet, som förväntades ge upphov till många frågor i början av 2023.

Den kundservice som FPA erbjuder på sociala medier (Facebook, Instagram och Jodel) utvecklades ytterligare. Under 2022 infördes privata meddelanden i större utsträckning på kontot Kela-Kerttu på Facebook och på huvudkontot Kela-FPA. Spalten Fråga FPA upphörde våren 2022, vilket ledde till att antalet meddelanden ökade i FPA:s övriga sociala medier. På Facebook, Instagram och Jodel besvarades totalt 5 819 privata meddelanden 2022. År 2022 involverades kunderna på olika sätt i sociala medier, och till exempel i samband med familjeledighetsreformen anordnades två liveevenemang på Instagram.

Genomströmningstider för ansökningar

Fullmäktige har på sina möten fått en utredning om de genomsnittliga genomströmningstiderna för olika förmånsansökningar hos FPA. FPA upprätthåller aktuell statistik över dessa, där genomströmningstiderna framgår. Syftet med uppföljningen av genomströmningstiderna är att säkerställa att processerna för handläggning av förmånerna fungerar. Genomströmningstiderna används också som ett verktyg för arbetsledningen. Ansökningar kan vid behov överföras elektroniskt mellan försäkringsdistrikt och på så sätt kan variationen i genomströmningstiderna jämnas ut.

För de ansökningar som inkommer till FPA finns målsatta genomströmningstider, det vill säga målsatta tider inom vilka ansökningarna i genomsnitt bör avgöras. Målen är förmånsbestämda. I fråga om det grundläggande utkomststödet, det allmänna bostadsbidraget och arbetslöshetsförmånerna är de målsatta genomströmningstiderna lagstadgade. I fråga om de övriga förmånerna har FPA ställt upp målen eller också grundar de sig på avtal som ingåtts med serviceproducenterna.

Måluppfyllelsen utvärderas genom att man studerar genomsnittet för genomströmningstiderna, andelen beslut som överskridit den målsatta tiden samt genomströmningstidernas fördelning. År 2022 uppnåddes målen för genomströmningstiderna i huvudsak. År 2022 inkom närmare 600 000 ansökningar om dagpenning vid smittsam sjukdom (2021 inkom 179 000 ansökningar). Den temporära ändringen av sjukförsäkringslagen bidrog avsevärt till ökningen av antalet ansökningar. Det stora antalet ansökningar om dagpenning vid smittsam sjukdom medförde utmaningar vid handläggningen av arbets- och funktionsförmågeförmåner, och i fråga om dessa förmåner förlängdes genomströmningstiderna något jämfört med året innan.

Revisorerna

Revisorerna bistår fullmäktige i övervaknings- och revisionsarbetet. Revisorerna håller fyra revisionsmöten förutom årsrevisionen. CGR-revisorn bedrev kontinuerlig övervakningsrevision och lämnade en redogörelse till fullmäktige och revisorerna för varje kvartal.

De av fullmäktige utsedda revisorerna var ordförande, revisionsrådet, OFGR, GR Mikko Helkiö (ersättare stadsrevisor, OFR Virpi Ala-aho), vice ordförande, riksdagsledamot Anneli Kiljunen (riksdagsledamot Tuula Väätäinen), riksdagsledamot Heli Järvinen (politiskt sakkunnig Tero Suoniemi), riksdagsledamot Hanna Huttunen (riksdagsledamot Mikko Kinnunen), riksdagsledamot Mia Laiho (riksdagsledamot Matias Marttinen), riksdagsledamot Aki Lindén till 28.2.2022 och från 6.10.2022, riksdagsledamot Suna Kymäläinen 1.3–5.10.2022 (riksdagsledamot Seppo Eskelinen), riksdagsledamot Veijo Niemi (riksdagsledamot Arja Juvonen) samt CGR, OFGR Ulla-Maija Tuomela (CGR, OFGR Ari Lehto till 23.11.2022, CGR, OFGR Minna Havia-Niemi från 24.11.2022). Sekreterare för revisorerna var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Bokslut och ansvarsfrihet

Fullmäktige fastställde den 25 april 2023 bokslutet för 2022 och beviljade FPA:s styrelse ansvarsfrihet för 2022. Protokollen över fullmäktiges plenum har lämnats till revisorerna och styrelsen för kännedom.

Bilagor

Som bilagor ingår en förteckning över fullmäktige och ersättare (bilaga 1), revisionsberättelsen (bilaga 2), Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bok-slut (bilaga 3) samt en översikt av centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2022 (bilaga 4).

Bilaga 3, Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut innehåller närmare uppgifter om FPA:s förvaltning, verksamhet och ekonomi för 2022.

Helsingfors den 23 maj 2023

Riikka Slunga-Poutsalo

Ritva Elomaa

Bella Forsgrén

Antti Häkkänen

Anna Kontula

Markus Lohi

Hanna-Leena Mattila

Matias Mäkynen

Mika Niikko

Ilmari Nurminen

Kristiina Salonen

Sari Sarkomaa

Bilaga 1: Fullmäktigeledamö- terna och deras ersättare

Fullmäktigeledamöter 1.1.–31.12.2022

Slunga-Poutsalo, Riikka, riksdagsledamot (ordförande)

ersättare: Kotiaho, Jouni, riksdagsledamot

Nurminen, Ilmari, riksdagsledamot (vice ordförande)

Berg, Kim, riksdagsledamot

Elomaa, Ritva, riksdagsledamot

Lundén, Mikko, riksdagsledamot

Forsgrén, Bella, riksdagsledamot

Virta, Sofia, riksdagsledamot

Häkkänen, Antti, riksdagsledamot

Kaleva, Atte, riksdagsledamot

Kontula, Anna, riksdagsledamot

Hänninen, Katja, riksdagsledamot

Lohi, Markus, riksdagsledamot

Aittakumpu, Pekka, riksdagsledamot

Mattila, Hanna-Leena, riksdagsledamot

Honkonen, Petri, riksdagsledamot till 2.5.2022

Kettunen Tuomas, riksdagsledamot från 3.5.2022

Mäkynen, Matias, riksdagsledamot

Eloranta, Eeva-Johanna, riksdagsledamot

Niikko, Mika, riksdagsledamot

Juuso, Kaisa, riksdagsledamot

Salonen, Kristiina, riksdagsledamot

Werning, Paula, riksdagsledamot

Sarkomaa, Sari, riksdagsledamot

Koulumies, Terhi, riksdagsledamot

Bilaga 2: Revisionsberättelse

Till Folkpensionsanstaltens fullmäktige

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Folkpensionsanstalten (FO-nummer 0246246-0) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2022. Bokslutet omfattar Folkpensionsanstaltens balansräkning, resultaträkning och noter samt balansräkningen och resultaträkningen för Pensionsansvarsfonden och Servicefonden, vilka har behandlats som fonder med egen täckning.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av sammanslutningens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar vid revision av bokslutet. Vi är oberoende i förhållande till sammanslutningen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis som vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Övervakningsrevisionen av Folkpensionsanstalten har utförts av revisionsamfundet BDO Audiator Oy med undertecknad Ulla-Maija Tuomela, CGR, OFR, som ansvarig revisor.

Styrelsens ansvar för bokslutet

Styrelsen ansvarar för att bokslutet upprättas och ger en rättvisande bild enligt i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen för bedömningen av sammanslutningens förmåga att fortsätta sin verksamhet och upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att bokslutet har upprättats med användning av antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att upplösa sammanslutningen, lägga ned dess verksamhet eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar vid revision av bokslutet

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller vårt uttalande. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för vårt uttalande. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av sammanslutningens interna kontroll som är relevant för vår revision för att kunna utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om sammanslutningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Framtida händelser eller förhållanden kan emellertid göra att sammanslutningen inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och huruvida bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med förvaltningsorganen avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte den övriga informationen.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och bedöma om den övriga informationen innehåller väsentliga motstridigheter jämfört med bokslutet eller den kunskap vi inhämtat under revisionen eller om den i övrigt förefaller innehålla väsentliga felaktigheter. Dessutom är det vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Vi anser att uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är enhetliga och att verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Om vi utifrån vårt arbete drar slutsatsen att det finns en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen är vi skyldiga att rapportera det. Vi har inget att rapportera i detta avseende.

Helsingfors den 13 april 2023

Mikko Helkiö
OFR, GR ordförande

Heli Järvinen

Hanna Huttunen

Anneli Kiljunen

Mia Laiho

Aki Lindén

Veijo Niemi

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

Fpa®

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022

Innehåll

Generaldirektörens hälsning

Kort om FPA

FPA:s år 2022

Det instabila världsläget kännetecknade FPA:s år

FPA erbjöd de framtida välfärdsområdena information och vägledning

Kriget i Ukraina och de påföljande kriserna påverkade FPA:s verksamhet

Tillförlitliga gemensamma bedömningar garanterar FPA:s likviditet

På grund av kriserna behövdes temporär lagstiftning även 2022

Effekterna av den gångna regeringsperioden på FPA:s utgifter för social trygghet var omkring 800 miljoner euro

Balanserad offentlig ekonomi en fråga för framtiden

Hur reformeras den sociala tryggheten på 2020-talet?

Kundservicen och förmånsverksamheten svarade på nya utmaningar

Kundservice tillhandahålls och utvecklas i allt större utsträckning i samarbete med partner

Handlingsmodeller och servicekanaler utvecklades med fokus på delaktighet

Coronaepidemin fortsatte att påverka förmånsverksamheten

Inverkan av kriget i Ukraina på förmånshandläggningen och på kundservicen vid FPA

Energikris, inflation och förberedelser för temporärt elstöd

Familjeledighetsreformen träder trädde i kraft 1.8.2022

Genomförande av reform av läkemedelsärenden

FPA deltog i det nationella genomförandet av social- och hälsovårdsreformen

Reformer, projekt och försök

Fördelarna med digitalisering i bruk

Framsteg i informationsutbytet mellan EU-länderna

Fortsatt partnersamarbete kring utkomststödet

41	FPA:s förmånskostnader	60
43	Stöd för boende	62
44	Pensionsförmåner	62
44	Rehabiliteringsförmåner	63
44	Studieförmåner	65
45	Grundläggande utkomststöd	66
45	Sjukförsäkringsförmåner	67
46	Arbetslöshetsförmåner	68
46	Förmåner för personer med funktionsnedsättning	69
47	Övriga förmåner	71
49	Återkrav	73
50	Riksomfattande information till stöd för beslutsfattandet	74
51	Statistik och öppna data om FPA:s förmåner	74
51	Informationsförmedling till förmån för gemensamma kunder	75
54	Forskning om aktuella teman	75
55	Moderna och driftsäkra IT-lösningar	77
55	FPA utvecklade datasäkerheten och den kritiska IT-infrastrukturen	77
56	Ny lösningar genom innovationsverksamhet	77
57	IT-tjänsterna med då välfärdsområdena inleder sin verksamhet	78
57	Reform av ledarskapet och verksamhetskulturen	78
57	Uppgifter om personalen 2022	79
58	Organisationskulturen utvecklades i önskad riktning	79
58	Riskhantering och säkerhet vid FPA	80
59	Betydelsen av säkerhet och beredskap allt tydligare i den förändrade världssituationen	80

Ansvarsarbetet fick en strategi

FPA är en internationell aktör

Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård ger råd i internationella situationer

Kanta-tjänsterna möjliggör säker användning av social- och hälsovårdsuppgifter över områdesgränser

Socialvårdens anslutning till Kanta-tjänsterna framskred

Kanta-tjänsterna utvecklades i samarbete med social- och hälsovårdsorganisationer och systemleverantörer

Mer än en miljon personer använde Mina Kanta-sidor varje månad

Möjligheten att sköta ärenden för någon annan på Mina Kanta-sidor underlättade vardagen för många

Kundtjänst och chattbot gav allmänheten råd

De ändringar som vårdreformen och kunduppgiftslagen medförde främjades i stor utsträckning

Styrelsens arbete

Finansiering

Finansiering av förmånsfonderna

Folkpensionsfonden

Sjukförsäkringsfonden

Allmänna fonden för social trygghet

Verksamhetskostnader

Servicefonden

Pensionsansvarsfonden

Investeringsverksamhet

Framtidsutsikter för finansieringen

Den förändrade ekonomiska situationen utmanar FPA:s finansiering

Organ och delegationer 2022

Förvaltningsorgan

Delegationer och forum

81	Innehåll: Verksamhetsberättelse och bokslut	
82		
83	Folkpensionsanstaltens resultaträkning för 2022 och 2021	106
84	Fonds specifika resultaträkningar och balansräkningar för 2022 och 2021	111
84	Noter till resultaträkningen och balansräkningen	118
84	Bokslutsunderskrifter	138
85	Bokslutsanteckning	140
86	Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2022	142
86		
86		
87		
88		
88		
88		
88		
89		
90		
90		
92		
92		
93		
94		
95		
98		
98		
99		

Generaldirektörens hälsning

År 2022 var på många sätt ett utmanande och sorgligt år. Vi blev alla chockade av det ryska anfallskriget mot Ukraina och den mänskliga nöd som detta ledde till. I krisernas mitt och i tider av osäkerhet blir FPA av allt större betydelse i samhället. Den rädsla och misstro som kriget orsakade skapade snabbt en önskan att hjälpa. Detta visade sig som FPA-medarbetarnas små och stora gärningar till förmån för ukrainarna och ett stärkt engagemang för vårt meningsfulla arbete.

Också vår uppdaterade strategi från förra våren svarar mot den förändrade världen och våra förändrade verksamhetsförutsättningar. Jag känner stor stolthet över de tre ord som sammanfattar strategin och som nu styr vårt arbete. Förtroende, kunskap och trygghet betyder mycket i samhället i våra dagar. Nu inriktar vi oss på att förverkliga dessa ambitioner och tar dem till hjälp på vägen mot vår vision.

FPA:s strategi bygger i sin tur på kritiska resurser. Vi vill vara föregångare inom hållbar ekonomi, personalupplevelse, kommunikation och ansvar.

Energikrisen som följde på det ryska anfallskriget, de extra indexhöjningarna, det dubbla barnbidraget, genomförandet av reformen av familjeledigheten och den intensiva och utmanande beredningen av elstödet är exempel på vårt arbetsfyllda år. Coronapandemin fortsatte och ledde fortfarande till en betydande ökning av FPA:s arbetsmängd. Många av oss mötte pandemin också i vårt eget liv. Trots den svåra tiden lyckades vi genomföra och verkställa de nödvändiga förändringarna och även helt nya förmåner.

Under det utmanande året gjorde vi aktivt våra kunskaper tillgängliga i arbetet med reformen av den sociala tryggheten via forskare och andra experter. Reformen har beretts länge och strävan att förenkla den sociala tryggheten är ett mål som delas av många. Själv har jag också påpekat att systemet för kunderna måste te sig användbart, enkelt och funktionellt. Under huven kan systemet vara mer komplicerat. Direktersättning på apoteket är ett bra exempel på detta.

Vi arbetade också för frågor där vi hade hoppats på en annan lösning. Nedskärningarna av FPA-ersättningen oroar inte bara mig i dessa tider, utan också många kolleger vid FPA och andra organisationer. Dessutom skulle jag ha önskat att utvecklingen av lagstiftningen hade gått snabbare, till exempel för att främja informationsrörligheten.

Hela året präglades av förberedelser för att inleda verksamheten i välfärdsområdena. Den sannolikt största administrativa förändringen i vårt lands historia ter sig för oss som en möjlighet att bygga nya partnerskap. FPA, Kanta-tjänsterna och välfärdsområdena betjänar gemensamma kunder för vilka vi vill säkerställa fungerande offentliga tjänster och kommunikationsvägar. Även om arbetet i de nya välfärdsområdena bara har börjat är jag redan nu övertygad om att vi kommer att lyckas med vårt viktiga arbete.

Outi Antila

FPA:s generaldirektör

Kort om FPA

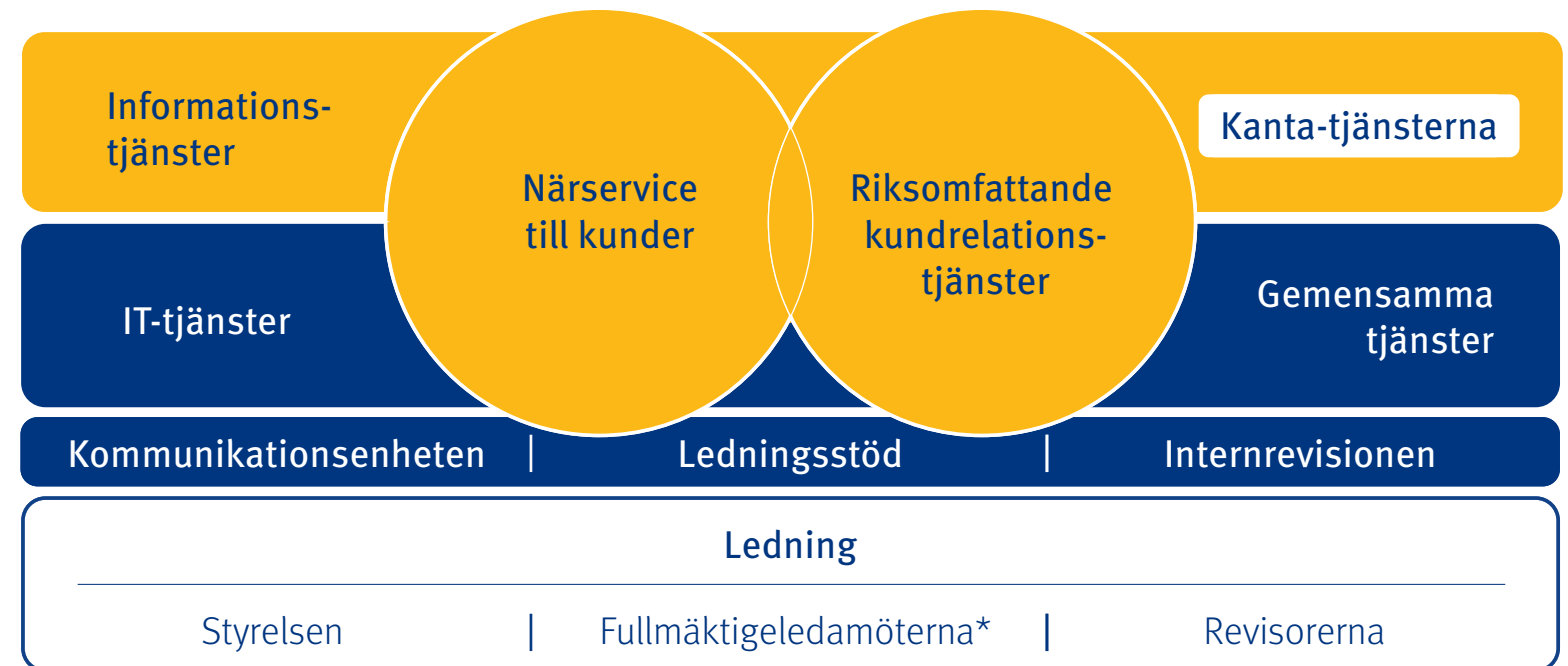
FPA sköter den sociala tryggheten i livets olika skeden för alla som bor i Finland och för många finländare som bor utomlands. Den sociala trygghet som FPA ansvarar för omfattar bland annat stöd till barnfamiljer, sjukförsäkring, rehabilitering, grundtrygghet för arbetslösa, grundläggande utkomststöd, bostadsbidrag, studie-stöd, förmåner för personer med funktionsnedsättning och minimipensioner.

Handläggningen och avgörandet av förmånsansökningar har decentraliserats till försäkringsdistrikten. Vissa beslut fattas av specialiserade enheter eller center. FPA verkar under tillsyn av riksdagen. Dess förvaltning och verksamhet övervakas av tolv fullmäktigeledamöter som utses av riksdagen och åtta revisorer som utses av fullmäktige. FPA:s verksamhet leds och utvecklas av en styrelse som har 10 medlemmar.

FPA:s verksamhetsidé är: trygga befolkningens försörjning, främja hälsa och bidra till att ge alla en möjlighet att klara sig självständigt.

FPA:s grundläggande värderingar är: respekt för individen, kompetens, samverkan och nytänkande.

FPA:s organisation

*Utses av riksdagen

FPA:s år 2022

Vid årsskiftet höjdes de förmåner som är bundna till folkpensionsindex med 2,1 procent. På grund av den höga inflationen beslutade riksdagen dessutom att göra en extra indexjustering av förmånerna i början av augusti 2022.

I fråga om taxiresor som ersätts av FPA gick man den 1 januari 2022 över till en modell, där det finns två serviceproducenter i varje landskap. Efterlevandepensionerna och barnpensionerna förnyades i början av 2022 och inkomstgränserna för studiestödet steg. Den nya jobbsökningsmodellen, den så kallade nordiska arbetskraftsservicemodellen, infördes i början av maj. Efter en lång beredning trädde reformen av familjeledigheten i kraft i början av augusti 2022. I december lanserades FPA moderskapsförpackningen för 2023.

Under 2022 stödde FPA aktivt genomförandet av social- och hälsovårdsreformen och byggde upp samarbetet med de kommande välfärdsområdena. FPA deltog fortfarande också i arbetet i den parlamentariska kommitté som bereder reformen av den sociala tryggheten och i kommitténs sektioner.

En ny post som utvecklingsdirektör för lagstiftningsfrågor inrättades vid FPA och den 1 september 2022 tillträdde juris licentiat Marjukka Turunen på posten.

Det instabila världsläget kännetecknade FPA:s år

Rysslands anfallskrig mot Ukraina och den påföljande energikrisen samt den ökande inflationen påverkade på många sätt FPA:s verksamhet 2022.

I augusti verkställde FPA en extra indexförhöjning på 3,5 procent på förmåner som är bundna till folkpensionsindex. I slutet av året stödde FPA lagstiftarna vid planeringen av stödformer

som svarar på höjningen av elpriset och beredde genomförandet av det temporära elstöd som infördes i januari 2023 samt de extra förmånshöjningarna. När levnadskostnaderna steg ville lagstiftarna stödja i synnerhet barnfamiljerna med extra förmånshöjningar. I december 2022 betalade FPA enligt beslut av riksdagen barnbidragen dubblerade.

År 2022 anlände uppskattningsvis över 50 000 flyktingar från Ukraina till Finland. FPA följde situationen noga i samarbete med andra myndigheter och började förbereda sig på att ett stort antal ukrainare under 2023 övergår från mottagningstjänsterna till FPA:s tjänster.

I december donerade FPA tillsammans med distributören av moderskapsförpackningar Suomen kirjastopalvelu Oy produkter som köpts med tanke på reklamationer till ukrainska barn.

FPA erbjöd de framtida välfärdsområdena information och vägledning

Den social- och hälsovårdsreform som trädde i kraft i början av 2023 innebär att välfärdsområdena blir viktiga partner för FPA. Reformen påverkar också samarbetet mellan FPA och kommunerna.

År 2022 utsåg FPA regionala kontaktpersoner för välfärdsområdena. Kontaktpersonerna hade till uppgift att bistå dem som deltog i beredningsarbetet i frågor som gällde lokalt och regionalt samarbete och att främja samarbetet mellan FPA och välfärdsområdet. Internt utfördes arbetet i nätverk och det samordnades av ett tväradministrativt team. Under året erbjöd FPA aktivt de framtida välfärdsområdena anvisningar och information för att stödja förändringen.

Kriget i Ukraina och de påföljande kriserna påverkade FPA:s verksamhet

Många av de stödformer som var knutna till coronapandemin var i kraft även 2022. Coronapandemin minskade utgifterna för vissa av FPA:s förmånsslag, men i huvudsak ökade pandemin kostnaderna. Av de coronarelaterade stödformer som FPA förvaltar var, räknat i penningbelopp, de största dagpenning vid smittsam sjukdom (273 miljoner), coronatest och coronavaccinationer (43 miljoner) samt arbetsmarknadsstöd till företagare (17 miljoner euro).

Rysslands invasion av Ukraina, som inleddes i slutet av februari, drev miljontals ukrainare på flykt till andra länder i Europa och orsakade en energikris. Energitillförselkrisen förstärkte inflationen som pandemin och de skuldbaserade stimulansåtgärderna hade orsakat också i Finland.

Den sociala tryggheten är ganska omfattande bunden till indexjusteringar. Finlands regering reagerade dock på den kraftiga prisstegringen också med särskilda höjningar. På de förmåner som är bundna till folkpensionsindex gjordes en extra höjning med 3,5 procent från och med augusti, vilket ökade FPA:s förmånsutgifter med 104 miljoner euro. Köpkraften hos barnfamiljer ökades genom att ett dubbelt barnbidrag betalades ut i december. Detta ökade förmånsutgifterna med 112 miljoner euro.

Staten finansierade nästan tre fjärdedelar av kostnaderna 2022. Trots kriserna har förändringarna i försäkringspremierna varit ganska måttliga, och även försäkringspremierna för 2023 hålls kvar på samma nivå som 2021.

För 2023 riktas tidsbundna höjningar särskilt till barnförhöjningen i utkomstskyddet för arbetslösa, grunddelen av utkomststöd för personer under 18 år, frysningen av läkemedelstaket och ensamförsörjartillägget till barnbidraget. Det temporära elstöd som FPA administrerar ersätter stora elräkningar för låginkomsttagare under januari–april. Förmånsutgifterna för flyktingar från Ukraina börjar också märkas under 2023.

Tillförlitliga gemensamma bedömningar garanterar FPA:s likviditet

FPA:s aktuarie- och ekonomispecialister gör upp budgetberäkningar för ministerierna för den sociala trygghet som FPA sköter samt FPA:s beräkningar i anslutning till planen för den offentliga ekonomin. FPA:s beräkningar grundar sig på de prognoser om den ekonomiska utvecklingen i Finland som uppgjorts av finansministeriet och på de antaganden om lagstiftningen som social- och hälsovårdsministeriet samt undervisnings- och kulturministeriet har meddelat. Ministerierna använder FPA:s beräkningar när de utarbetar budgetförslag och tilläggsbudgetförslag samt planer för den offentliga ekonomin.

År 2022 motsvarade Finlands ekonomiska utveckling ungefär prognosen från augusti 2021, med undantag för inflationen. FPA:s förmånsbudgetar för 2022 stämde också väl. Ändringen av anslagen i tilläggsbudgetarna för 2022 berodde på att regeringen hade reagerat på prisökningarna med extra förmånsförhöjningar. FPA:s förmånsutgifter ökades i enlighet med uppskattningarna, vilket gav FPA ekonomiska förutsättningar att sköta sina uppgifter.

På grund av kriserna behövdes temporär lagstiftning även 2022

År 2022 beredde statsrådet och riksdagen temporära lagar som reglerar FPA:s verksamhet och den sociala tryggheten. FPA erbjöd sitt stöd till ministeriernas lagberedningsarbete.

Vid lagberedningen bedömde ministerierna och FPA alternativa modeller, detaljerna i förmånslagstiftningen och utbetalningen av förmåner. FPA kunde under 2022 verkställa de coronarelaterade undantagslagarna och de tidsbundna lagändringar rörande förmånerna som kompenserade för den höga inflationen.

Effekterna av den gångna regeringsperioden på FPA:s utgifter för social trygghet var omkring 800 miljoner euro

De höjningar som enligt regeringsprogrammet för 2019 gjordes i FPA-förmånerna hänfördes främst till början av regeringsperioden. År 2020 fick pensionärerna nivåhöjningar i såväl garanti- och folkpensionen som i bostadsbidraget och fronttillägget. Rehabiliteringspenningen för unga och rehabiliteringsstödet för tid med yrkesinriktad rehabilitering höjdes och studiepenningen bands till index. Arbetslöshetsförmånerna samt rehabiliteringspenningen och minimidagpenningen steg. Förmånerna för barnfamiljer förbättrades när till exempel ensamförsörjartillägget till barnbidraget och underhållsstödet steg. Utifrån konsekvensbedömningar som gjordes före coronapandemin ökade dessa förändringar i enlighet med regeringsprogrammet FPA:s kostnader på årsnivå med 0,3 miljarder euro.

Från 2021 ansvarar FPA för att ordna studerandehälsovård för alla högskolestuderande. Jämfört med tidigare fördubblades antalet studerande inom studerandehälsovården, eftersom också yrkeshögskolestuderande nu omfattas av systemet. I och med att läroplikten utvidgades ökade kostnaderna för studiestödet.

Familjepensionsreformen trädde i kraft 2022, liksom familjeledighetsreformen i augusti. Målet med den är att öka jämställdheten mellan kvinnor och män i utnyttjandet av förmånerna.

Nedskärningarna i FPA-förmånerna under regeringsperioden hänförde sig till ersättningarna från sjukvårdsförsäkringen. De nedskärningar som regeringen beslutat om genomförs från och med 2023.

I FPA:s ramkalkyl som gjordes upp i mars 2019, före riksdagsvalet, beräknades de totala kostnaderna för 2022 vara uppskattningsvis omkring 800 miljoner euro lägre än det faktiska utfallet. Kostnaderna ökade särskilt på grund av satsningen i enlighet med regeringsprogrammet på folk- och garantipension samt grundtrygghet (300 miljoner euro), förmånsutgifterna för coronakrisen (340 miljoner euro) samt kompensationen för den höjda prisnivån (220 miljoner euro). Dessutom har många andra beslut som fattats av regeringen och ändringar i ekonomin haft en ökande eller sänkande effekt på förmånsutgifterna. Under regeringsperioden beslutade man till exempel att öka antalet nybörjarplatser vid högskolorna, vilket har lett till ökade utgifter för studiestödet.

Balanserad offentlig ekonomi en fråga för framtiden

Coronakrisen och följderna av kriget i Ukraina förändrade i hög grad balansen i de offentliga finanserna. Under det gångna året beslutade Finland att ansöka om medlemskap i Nato och att även öka försvarsutgifterna. Enligt prognoserna skulle den offentliga ekonomin ha

börjat försämrats i början av 2020-talet även utan kriserna. Under det första kvartalet 2022 var staten tvungen att ta upp ny skuld på 3 miljarder euro, och i november hade skulden ökat till 142 miljarder euro. I förhållande till bruttonationalprodukten är skuldnivån över 70 procent. Jämfört med de övriga nordiska länderna har Finland snabbt skuldsatt sig under loppet av några år.

Inflationen var fortsatt långsam i många år, men i slutet av 2021 ökade den snabbare än på flera årtionden. De viktigaste orsakerna är att den ekonomiska återhämtningen varit snabb efter nedstängningsåtgärderna och att energin har blivit dyrare. År 2022 ökade inflationen särskilt på grund av den energikris som kriget orsakade. I november hade konsumentprisindex redan stigit till över 9 procent.

Prisökningarna märks överallt, eftersom inte bara priserna på el och bränsle utan också priserna på råvaror och baslivsmedel har stigit snabbt. Till följd av inflationen har centralbankerna höjt sina styrräntor flera gånger och därmed har också räntorna på lån stigit. Konsumenternas köpkraft har minskat klart. Samtidigt höjer inflationen pensionerna och andra sociala trygghetsförmåner samt lönerna med en viss fördröjning. De höjda elpriserna drabbade konsumenterna på mycket olika sätt, och somliga upplevde prishöjningar som flerfaldigade utgifterna för el. Behovet av elstöd och de olika formerna av stöd dominerade den offentliga debatten i slutet av 2022 och början av 2023.

På längre sikt kommer de största utmaningarna inom den sociala tryggheten främst att anknyta till utvecklingen inom ekonomi och sysselsättning samt till det krav på att sänka de offentliga utgifterna som orsakas av den här utvecklingen. Det relativa sysselsättningstalet steg i november 2022 till 74,7 procent, medan det ett år tidigare var 72,2 procent. År 2022 ventilerades bristen på arbetskraft klart mer i den offentliga debatten än under de senaste åren. Särskilt bristen på arbetskraft hotar funktionsförmågan inom de offentliga tjänsterna.

Även om det relativa sysselsättningstalet i Finland ökade under det gångna året är det fortfarande betydligt lägre än i de övriga nordiska länderna. I Finland har de flesta av dem som fått sysselsättning kommit från grupper utanför arbetskraften. Utvidgningen av läroplikten kan öka sysselsättningen bland unga och minska utnyttjandet av sociala trygghetsförmåner. Kommunförsök med sysselsättning inleddes våren 2021 och avslutas sommaren 2023. Under försöken svarar 118 försökskommuner delvis för tillhandahållandet av arbets- och näringstjänster inom sitt område. År 2024 överförs arbets- och näringstjänsterna till kommunerna. FPA producerar uppföljningsdata om hur försöket framskrider i samarbete med kommunerna och andra intressentgrupper.

Man strävar efter att främja sysselsättningen för personer över 55 år genom att avskaffa pensionsslussen, det vill säga tilläggsdagarna med inkomstrelaterade arbetslöshetsförmåner, från och med 2023. På längre sikt ökar mängden äldre i befolkningen. Andelen befolkning i arbetsför ålder minskar och nativiteten fortsätter sannolikt att vara låg. Det behövs fler sysselsatta och färre arbetslösa för att den offentliga ekonomin ska kunna komma i balans. Det återstår att se hur sloandet av pensionsslussen och andra åtgärder kan öka arbetsåren bland befolkningen.

Att upprätthålla arbetsförmågan med hjälp av företagshälsovård och rehabilitering kan vara av avgörande betydelse när det gäller att höja det relativa sysselsättningstalet för äldre. Samtidigt ställer de allt hårdare kraven i arbetslivet och spärrandet av vägarna till tidig pensionering krav på de nya välfärdsområdena, på rehabiliteringssystemet och på företagshälsovården.

Den arbetsrelaterade invandringen har traditionellt varit mindre omfattande i Finland än till exempel i de övriga nordiska länderna. Samtidigt är invandrarnas ställning på arbetsmarknaden fortfarande svag i Finland jämfört med den övriga befolkningen.

Den svagare sysselsättningen och de låga inkomsterna ökar invandrarnas behov av förmåner. Integration av invandrare i vårt samhälle så att de klarar sig på arbetsmarknaden skulle ha en positiv inverkan på antalet sysselsatta och på den offentliga ekonomin.

Reformen av det sociala trygghetssystemet har begränsade möjligheter att påverka sysselsättningsutvecklingen. Det verkar som om de sociala trygghetsförmånerna i framtiden måste minskas och omfördelas. Detta kan öka behovet av mer omfattande ändringar i systemet för social trygghet.

Hur reformeras den sociala tryggheten på 2020-talet?

FPA stöder genomförandet av reformen av den sociala tryggheten genom expert- och forskningsarbete och utnyttjande av datalager. FPA deltar också i upprättandet av de kalkyler som behövs i reformarbetet. Utöver i kommittén och sektionerna har FPA ingått i arbetsgruppen för alternativa sätt att ordna den sociala tryggheten. I mars 2023 kommer kommittén för social trygghet att offentliggöra sina interimsbetänkanden och förslag till nästa regering. Det står redan klart att reformen av den sociala tryggheten måste bidra till att säkerställa de offentliga finansernas hållbarhet genom att stärka sysselsättningen och befolkningens arbets- och funktionsförmåga.

Utkomstskyddet för arbetslösa som inte hör till arbetslöshetskassorna har av och till ventilerats i den offentliga debatten. En allmän inkomstgaranti och enligt vilken modell en sådan skulle kunna genomföras är ett debattämne som lyfts upp då och då.

FPA utvecklar kundförståelsen och kundprocesserna tillsammans med partnerna. Med kunder avses i detta arbete kunder i olika skeden av serviceprocessen som kan vara gemensamma med till exempel kommunerna, arbets- och näringscentralerna och välfärdsområdena. Tjänsterna till kunderna kan även utvecklas genom att ansökningarna förenklas

och språket förtydligas. FPA har aktivare än tidigare använt det material som samlats in i registren för att utveckla sina tjänster med hjälp av både forskning och dataanalys.

Välfärdsområdena inledde sin verksamhet i början av 2023. FPA kan som riksomfattande aktör delta i främjandet av social- och hälsovårdsreformen med hjälp av informationstjänster och även i rollen som verkställare tillsammans med välfärdsområdena.

Om man vill nå ett kostnadseffektivt slutresultat i fråga om att ordna social- och hälsovårdstjänster är det ändamålsenligt att fortsätta utnyttja FPA:s nationella informationssystem. Ett exempel på detta är läkemedelsersättningssystemet, där ersättningen betalas direkt i samband med köpet och uppföljningen av initialsjälvrisk och takbeloppet sker i realtid. FPA:s styrka är utöver de välfungerande Kanta-tjänsterna även den nationella och internationella datahanteringen inom hälsorelaterade förmåner och tjänster. Information om kostnaderna och verksamheten gällande samtliga förmåner finns tillgänglig mycket snabbt. Även det nationella inkomstregistret är till hjälp i det här sammanhanget.

Den årliga finansieringen av social- och hälsovården uppgår till cirka 25 miljarder euro. Partierna är inte eniga om framtiden för de sjukvårdsersättningar som FPA betalar ut i enlighet med sjukförsäkringen. Nästa regeringsprogram kommer att avgöra riktningen för sjukförsäkringssystemet i framtiden.

Kundservicen och förmånsverksamheten svarade på nya utmaningar

Ett av FPA:s strategiska mål är att förbättra kundupplevelsen. År 2022 påverkades FPA:s tjänster av coronaepidemin, kriget i Ukraina och i slutet av året också av att man förberedde sig inför eventuella strömavbrott.

Vi utförde en hel del utvecklingsarbete tillsammans med våra partner. I början av 2023 kommer vi särskilt att sträva efter ett smidigt samarbete och smidiga penningtransaktioner med välfärdsområdena.

Antalet kunder vid serviceställena har hållit sig på samma nivå som året innan. År 2022 besöktes serviceställena cirka 0,6 miljoner gånger och telefontjänsten skötte cirka 2,2 miljoner samtal. För att kunderna inte ska behöva köa sköts största delen av kundernas samtal via återuppringning. År 2022 sköttes 45 procent av samtalen genom återuppringning. Cirka 100 000 samtal sköttes med tidsbokning.

Vi ersatte sex serviceställen där besöken var rätt få med andra tjänster. På de orter där servicestället stängdes tryggades servicen bland annat i samarbete med kommunerna. Dessutom ingicks sju nya avtal om servicepunkter för samservice. Dessutom kan FPA erbjuda distanstjänster på allt fler platser. Under 2022 inrättades 17 platser för distanstjänster. I december 2022 erbjöd FPA distanstjänster vid 150 servicepunkter och andra närserviceställen samt vid 22 Virtu-serviceställen.

FPA följer regelbundet kundernas nöjdhet med tjänsterna. Kunderna har varit nöjda med FPA:s personliga service. Kunderna på serviceställena gav medelbetyget 9,1 på skalan 0–10.

Medelbetyget för FPA:s telefontjänst var 8,8. Kunderna var också nöjda med betjäningen på bokad telefontid, som fick betyget 9,0. E-tjänsten MittFPA fick i medeltal betyget 6,9. År 2022 tog vi i bruk en indikator för kundupplevelse för att kvartalsvis mäta kundernas nöjdhet med skötseln av ärenden som helhet, det vill säga från ansökan till beslut. I den här undersökningen fick kundupplevelsen i genomsnitt betyget 7,5.

Utöver kundupplevelsen bland privatpersoner utredde vi 2022 serviceproducenternas nöjdhet med de tjänster som FPA erbjuder dem. Av serviceproducenterna anser 68 procent att FPA har lyckats bra eller ganska bra med de tjänster som hör samman med producentens arbetsuppgifter.

Under det gångna året ordnade FPA tillsammans med representanter för arbetsgivarnas personalförvaltning ett kundråd som handlade om reformen av familjeledigheterna. De som ansvarar för personalfrågor i välfärdsområdena intervjuades och med hjälp av intervjuerna försöker FPA förstå utmaningarna i förändringsfasen i välfärdsområdena och därigenom ge områdena den vägledning och det planeringsstöd som behövs. Dessutom intervjuade vi stora arbetsgivare samt redovisningsbyråer och representanter för servicecentraler som sköter personalfrågor i välfärdsområdena. I intervjuerna framkom att man i huvudsak var nöjd med FPA:s tjänster, även om den digitala helhetsprocessen och utvecklingen av den bland ekosystemaktörerna starkt lyftes fram som utvecklingsbehov.

Kundservice tillhandahålls och utvecklas i allt större utsträckning i samarbete med partner

FPA utvecklar tjänsterna tillsammans med partnerna. FPA arbetar redan i samma lokaler som samarbetspartner på över 40 ställen. År 2022 började vi samarbeta i samma lokaler som ett välfärdscenter till exempel i Kauhava. År 2022 inleddes service- och lokalsamarbete även i Björneborg och Seinäjoki.

FPA strävar efter ett gott lokalt samarbete med sina partner. Tidigare samarbete har också varit en god grund för förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen. I välfärdsområdena har det funnits utsedda kontaktpersoner från FPA, med hjälp av vilka FPA har försökt säkerställa ett smidigt samarbete med områdena. I social- och hälsovårdsreformen överfördes ansvaret för en del av servicepunkterna för samservice från kommunerna till välfärdsområdena. Avtalen om servicepunkter med de lokala aktörerna har förnyats och förfarandena har setts över.

FPA deltar i reformen av statens service- och lokalnät, vars syfte är att sammanföra besöksärenden till de gemensamma kundserviceställena inom den offentliga förvaltningen och göra statsförvaltningens lokalnät tätare. Under 2022 påbörjades genomförandet av reformen utifrån regional planering bland annat i Lahtis och Villmanstrand. FPA deltar via olika arbetsgrupper i ett projekt som leds av finansministeriet.

I utvecklingen av samiskspråkiga tjänster beaktar FPA samebefolkningens språkliga och kulturella särskilda behov. År 2022 lades tonvikten på att samarbeta med partnerna. Vid årsskiftet 2021–2022 ordnade FPA Mii ovttas-workshoppar för sina partner på temat samer som kunder och deras särskilda behov. År 2022 inrättades Mii ovttas-nätverket för myndigheter, som erbjuder kollegialt stöd för utveckling och vardagliga utmaningar. I sametingets nätverk har FPA en viktig roll bland annat som utvecklare av nätverkskom-

petens. I nätverket har man för det praktiska utvecklingsarbetet producerat en guide med tips och information för utvecklare av de samiska nättjänsterna, som publiceras på nätverkets webbplats i början av 2023.

År 2022 erbjöd FPA distanstjänster för vissa utvalda samarbetspartner, av vilka Brottså-följdsmyndigheten har utnyttjat tjänsten mest. Nya partner har aktivt kartlagts för tjänsten. Under 2022 genomfördes ett lyckat samarbete bland annat med ekonomirådgivningarna i östra regionen.

Handlingsmodeller och servicekanaler utvecklades med fokus på delaktighet

FPA vill utveckla sin verksamhet i ännu tätare samarbete med kunderna och partnerna. Under 2022 deltog olika kundgrupper i intervjuundersökningar, där FPA utredde kundernas framtida behov och förväntningar på tjänsterna. Särskilt data om förväntningar som hänförelse sig till servicekanalerna samlades in som en del av FPA:s strategiska arbete med att dra upp riktlinjer för servicekanalerna. Den information som samlats in genom intervjuer inom FPA användes också för att beskriva nuläget för servicekanalerna.

Reformen av e-tjänsten för privatpersoner MittFPA fortsatte 2022. Tjänstens användbarhet och tillgänglighet har förbättrats på många sätt. Till exempel förnyades sätten att visa beslut och skicka bilagor så att tjänsten är lätt att använda också med mobila enheter. Vi har också publicerat nya formulär för webbansökan. Möjligheten att sköta ärenden elektroniskt utvidgades när ansökningar på blankett infördes parallellt med ansökningar på webben. Kunden kan lämna in en elektronisk pdf-blankett på ett enklare sätt när webbansökan inte är i bruk. De meddelanden som visas för kunden och hur kunden ser sina egna ärenden har förbättrats. Kunden kan också i allt fler förmåner helt avstå från papperspost.

Många av förändringarna har varit viktiga ur kundens synvinkel och har tagits emot väl. I utvecklingsarbetet utgår vi alltid från kundförståelse, och den service som ska förnyas testas på kunderna. Vi följer också den respons vi får av kunderna och gör vid behov ändringar på ett smidigt sätt. Andra frågor som styr utvecklingen av MittFPA är bland annat användbarhet på mobila enheter, visuell och funktionell enhetlighet, tydligt språk och tillgänglighet. Med utvecklingsarbetet rörande MittFPA har vi också förbättrat effektiviteten i FPA:s egen verksamhet.

Webbplatsen fpa.fi förnyades i början av oktober. Syftet med den nya webbplatsen var att förbättra upplevelsen vid skötsel av ärenden och ge stöd när ärenden sköts på webben. Till exempel underlättades övergången från en språkversion till en annan och det gjordes smidigare att använda webbplatsen med mobila appar.

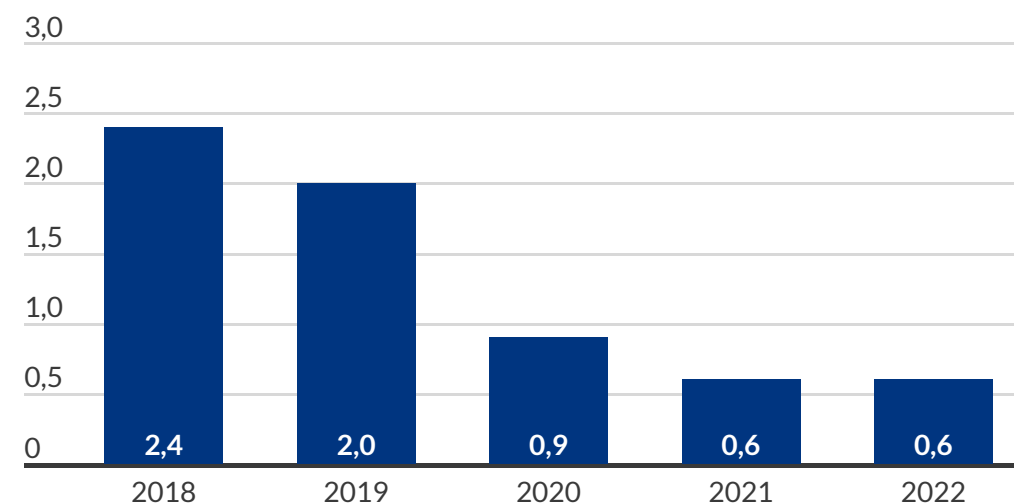
Utvecklingen av FPA:s chattbotar, det vill säga den finskspråkiga Kela-Kelpo och den svenskspråkiga FPA-Folke, fortsatte 2022. Kunderna använde chattbotarna mer än tidigare, och mer än 90 000 dialoger ägde rum under hela året. Från och med sommaren 2022 har chattbotarna väglett kunderna i frågor som gäller föräldrapenningar och ansökan om dem med en ny ansökan om föräldrapenning i MittFPA som är förenlig med familjeledighetsreformen. Under året började Kela-Kelpo och FPA-Folke också svara på frågor om det allmänna bostadsbidraget och det nya temporära elstödet.

Den kundservice som FPA erbjuder på Facebook, Instagram och Jodel utvecklades ytterligare. Under 2022 infördes privata meddelanden i större utsträckning i FPA-Kerttu och Kela-FPA-kontona på Facebook. Spalten Fråga FPA upphörde våren 2022, vilket ledde till att antalet meddelanden ökade i FPA:s övriga sociala medier. Vi svarade på nästan 6 000 privata meddelanden i sociala medier under året. Vi ordnade till exempel två liveevenemang på Instagram om familjeledighetsreformen.

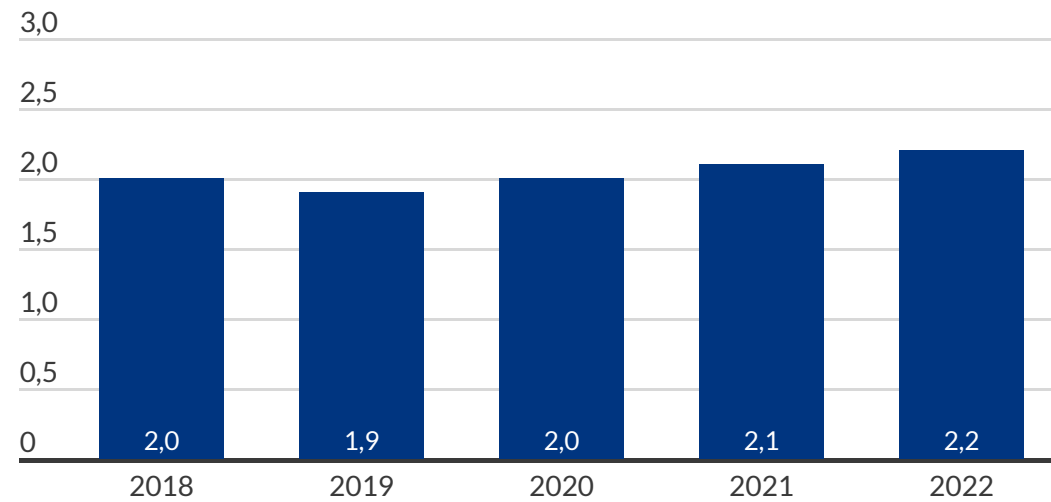
De handlingsmodeller som används vid FPA:s serviceställen kartlades under året. På vissa serviceställen fortsatte utvecklingen av handlingsmodellerna tillsammans med serviceenhetens personal. Under året vidtogs olika utvecklingsåtgärder för att garantera tillgången till telefontjänsten. Även det tidsbokningssystem som infördes 2021 utvecklades ytterligare för att förbättra utbudet i tidsbokningstjänsten och trygga kundernas tillgång till tjänsten.

Under året stärkte vi datasäkerheten för arbetsgivarkunders och partners e-postkontakter, bland annat genom att i högre grad än tidigare instruera dem att använda den skyddade e-posten. Vi utvecklade de e-postrelaterade processerna också med hjälp av till exempel robotteknik.

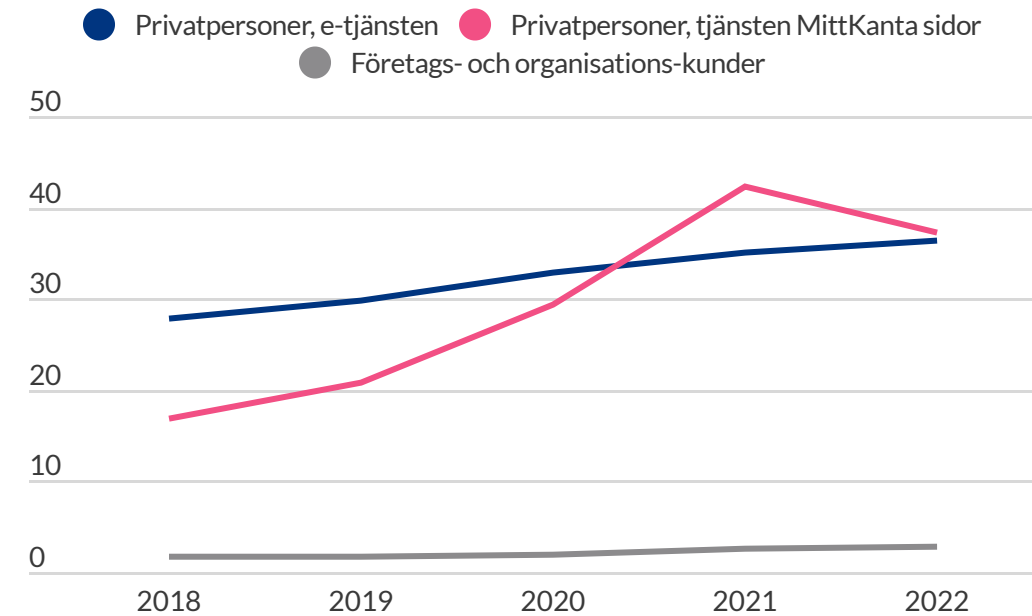
Byråbesök, miljoner

Besvarade samtal, miljoner

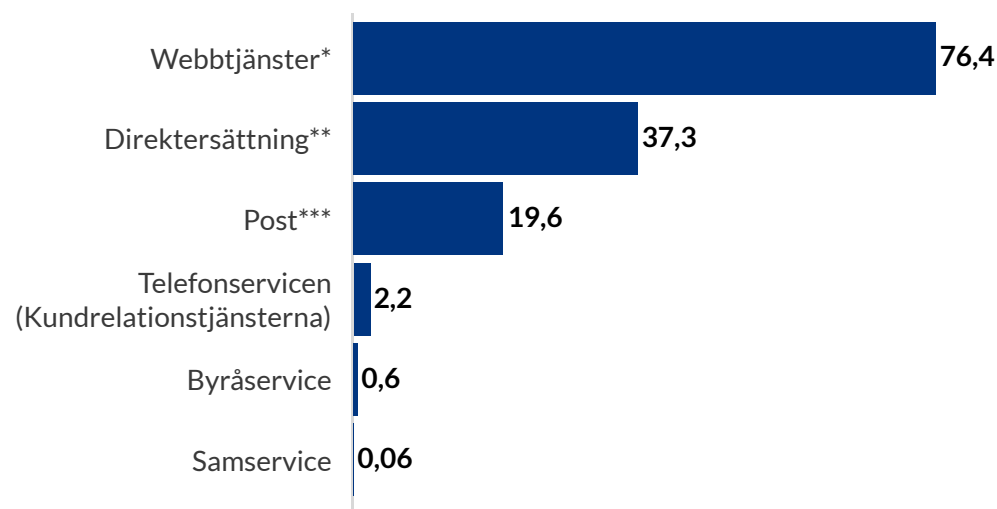

Inloggningar i e-tjänsterna*, miljoner

*Antalet inloggningar med identifiering i e-tjänsterna.

Användningen av olika servicekanaler år 2022, miljoner

*Identifieringar: privatpersoner, e-tjänsten (36,4 mn), privatpersoner, MittKanta -sidor (37,2 milj.) och företags- och organisationskunder (2,8 mn).

**Ersättning som kunden får direkt när han eller hon uträttar ärenden hos en tjänstproducent. Arbetsplatskassor och FPA:s byråer.

*** Post: Brev som FPA sänt (14,0 mn) och inskannade ansökningar och övriga dokument som FPA mottagit (5,6 mn).

Coronaepidemin fortsatte att påverka förmånsverksamheten

Vid FPA förväntade man sig att coronasituationen skulle öka antalet förmånsansökningar också under 2022. Visstidspersonal rekryterades på grund av den ökade arbetsmängden, och övertidsarbete utfördes vid behov.

Den temporära ändringen av sjukförsäkringslagen i början av 2022 lättade på villkoren för erhållande av dagpenning vid smittsam sjukdom. Antalet mottagare av dagpenning vid smittsam sjukdom nästan trefaldigades jämfört med 2021. Detta ökade avsevärt arbetsmängden vid FPA och ledde till behov av ytterligare personal. De temporära lagändringarna rörande dagpenning vid smittsam sjukdom upphörde att gälla i slutet av 2022.

FPA har arbetat hårt på grund av de temporära lagstiftningsändringarna och för att trygga förmånshandläggningen under coronatiden och ansträngningar har gjorts för att göra handläggningen smidigare. Vi har bland annat ökat förtroendet för kundens egen anmälan, gått in för att om möjligt inte begära in bilagor till ansökningarna och prioriterat de uppgifter som ingår i förmånshandläggningen. Medan coronatiden fortsatte förbättrade FPA också sina förfaranden när det gäller att tillhandahålla olika distanstjänster, såsom distansrehabilitering.

En del av de temporära lagändringar rörande arbetslöshetsförmånerna som gjorts på grund av coronaepidemin fortsatte in på 2022, då giltighetstiden för arbetsmarknadsstöd för företagare och den slojade självrisktiden förlängdes till utgången av februari. De temporära lagändringarna fortsatte gälla också i fråga om sjukvårdersättningar, bland annat när det gäller ersättning för resor på grund av coronatester och coronavaccinering. Ändringarna pågår åtminstone under början av 2023. År 2020 enades man också mellan EU-medlemsstaternas myndigheter för social trygghet om flexibilitet på grund av

coronaläget vid genomförandet av EU:s förordning om social trygghet. Enligt överenskommelse fortsatte tillämpningen av den här flexibiliteten 2022.

Inverkan av kriget i Ukraina på förmånshandläggningen och på kundservicen vid FPA

Till följd av den ryska invasionen av Ukraina aktiverade EU den 4 mars 2022 direktivet om tillfälligt skydd. Det tillfälliga skyddet är en ny typ av uppehållstillstånd som gör det möjligt att snabbare skydda dem som flyr från kriget i Ukraina och bevilja dem uppehållstillstånd. De som får tillfälligt skydd i Finland omfattas av mottagningssystemet. År 2022 ansökte över 45 000 personer som flydde från kriget i Ukraina om tillfälligt skydd eller asyl i Finland.

FPA reagerade snabbt på den förändrade världssituationen. De nödvändiga riktlinjerna, anvisningarna och kommunikationerna togs fram på ett samordnat sätt. Vi kommunicerade aktivt om rätten till förmåner för krigsflyktingar under hela året, och det första kundmeddelandet publicerades redan den 4 mars 2022. På FPA:s webbplats samlades en undersida om krigets och de ekonomiska sanktionernas inverkan på förmånerna. Sidan översattes till ukrainska och ryska och innehållet uppdaterades under året. Från och med våren deltog FPA också i myndigheternas gemensamma samordningsgrupp för att hantera migrationen till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Gruppen sammanträdde regelbundet under inrikesministeriets ledning. I slutet av året intensifierades samarbetet med partnerna när vi förberedde oss för att personer med tillfälligt skydd blir kunder hos FPA under 2023.

För att få FPA:s förmåner krävs det att personer som får tillfälligt skydd stadigvarande bor eller arbetar i landet så att inkomstgränsen uppfylls. De flesta som har flytt från Ukraina uppfyller villkoren för stadigvarande bosättning efter ett års vistelse i landet, vilket innebär att personer i kundgruppen i allt högre grad blir kunder hos FPA från och med våren

2023. För en del är det möjligt att få FPA:s förmåner redan tidigare, till exempel på basis av arbete. I slutet av året ökade antalet ansökningar om förmåner som lämnades in av ukrainska medborgare till mer än det dubbla jämfört med året innan.

I kundservicen syntes effekterna av den ryska invasionen i ringa utsträckning 2022. I början av året tog sig situationen uttryck i enskilda kontakter från både ryssar som bor i Finland och personer som flytt från Ukraina. I slutet av året ökade kontakterna till FPA från partner, särskilt kommunerna och förläggningarna.

Energikris, inflation och förberedelser för temporärt elstöd

På grund av den ökande inflationen beslutade riksdagen sommaren 2022 om en förtida höjning av folkpensionsindexet. Höjningen på 3,5 procent trädde i kraft den 1 augusti 2022. Höjningen verkställdes vid FPA och gällde bland annat folkpension, garantipension, arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning och utkomststödet grunddel. Under hösten 2022 förberedde man sig vid FPA dessutom på kort tid inför en rad ändringar av förmånslagar för att trygga människors köpkraft och kompensera för de stigande elpriserna. Barnbidragen för december betalades ut till dubbelt belopp och för 2023 infördes följande temporära höjningar: höjning av ensamförsörjartillägget till barnbidraget, höjning av barnförhöjningen till utkomstskyddet, höjning av studiepenningens försörjarförhöjning och höjning av utkomststödet grunddel för barn under 18 år. Från och med den 1 mars 2023 höjs vårdtillägget i samband med stödet för privat vård av barn med en permanent höjning och inkomstgränserna för studiestödet höjs från början av 2023 med 50 procent jämfört med 2021 års nivå. Ingen höjning av den årssjälvrisk som tillämpas på läkemedelskostnaderna gjordes för 2023. Dessutom förberedde man sig vid FPA för verkställandet av det temporära elstödet.

Under hösten 2022 enades regeringen om stödformer för hushållen som syftar till att ge ekonomiskt stöd till dem som har stora elenergikostnader. Till hushåll med låga inkomster som inte till fullo kan utnyttja det elavdrag som skattemyndigheten beviljar kan temporärt elstöd betalas. Det temporära elstödet verkställs av FPA och det är avsett att hjälpa hushåll med låga inkomster som har stora elenergikostnader som uppkommit 1.1–30.4.2023.

Den nya lagen bereddes i snabb ordning och i nära samarbete med social- och hälsovårdsministeriet. På grund av de två olika stödformerna (elavdrag och elstöd) och två olika verkställare (skattemyndigheten och FPA) har särskild uppmärksamhet ägnats åt kommunikation och samarbete. Den gemensamma kommunikationen genomfördes bland annat med hjälp av olika webinarier.

Energikrisen ökade inte antalet mottagare av grundläggande utkomststöd 2022. Vid handläggningen av grundläggande utkomststöd beaktades de stigande energipriserna. Om kundens utgifter för hushållsel eller uppvärmning var höga på grund av höga energipriser och förbrukningen på basis av fakturan var normal, beaktades kostnaderna i sin helhet. I det grundläggande utkomststödet tillämpades också mer omfattande prövning vid beaktandet av boendeutgifterna, eftersom energikrisen också har höjt till exempel hyror och vederlag.

Familjeledighetsreformen träder trädde i kraft 1.8.2022

Förberedelserna för att genomföra reformen av familjeledigheten krävde betydande resurser vid FPA under flera år. Kunderna kunde ansöka om förmåner med en ny elektronisk blankett i början av maj 2022. Det nya systemet för handläggning av föräldradagpenningar togs i bruk i juni och de första besluten fattades i början av juli. För att säkerställa ett framgångsrikt genomförande av familjeledighetsreformen

har planmässig och omfattande kommunikation om reformen riktats till kunderna, samarbetspartnerna och personalen.

Genomförande av reform av läkemedelsärenden

FPA har deltagit i genomförandet av en reform av läkemedelsärenden, det vill säga införandet av en färdplan för läkemedelssektorn, som fortgått under flera regeringsperioder. Syftet med färdplanen är att förbättra läkemedelsförsörjningens kostnadseffektivitet så att läkemedelssäkerheten och rådgivningen samt smidiga, nåbara och tillgängliga tjänster säkerställs. FPA har medverkat i att utarbeta förslag till riktlinjer i alla utvecklingshelheter som färdplanen omfattar: 1) utveckling av styrningen och finansieringen av läkemedelsbehandlingen, 2) utveckling av informationshanteringen och digitala verktyg och 3) utveckling av apoteksekonomin och distributionen av läkemedel. FPA är redo att behålla sin centrala roll i genomförandet av ersättningssystemet för läkemedel samt att vidareutveckla ersättningssystemet och FPA:s uppgifter.

FPA deltog i det nationella genomförandet av social- och hälsovårdsreformen

Planeringsarbetet under 2022 präglades av att social- och hälsovårdsreformen trädde i kraft den 1 januari 2023. Överföringen av ansvaret för ordnandet av social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendets tjänster från kommunerna till välfärdsområdena förutsatte omfattande ändringar vid FPA både i fråga om överföringen av organiseringsansvaret och i fråga om införandet av den nya regionalförvaltningsnivån. Ändringar gjordes på systemsidan i Kanta-tjänsterna, i hanteringen av förmånsbetalningar samt i tjänsterna rörande uppgifter som FPA producerar för kommunerna och välfärdsområdena. Dessutom krävdes det terminologiska ändringar i beslutstexter, blanketter och annan information till kunder och partner rörande nästan alla förmåner.

FPA:s förmåner och tjänster är nära knutna till social- och hälsovårdstjänsterna. I det dagliga kundarbetet mellan FPA och välfärdsområdena utbyts omfattande kundinformation och förmånsbeslut på basis av lagstiftningen och kunden styrs och får rådgivning av båda parterna. För detta ändamål uppdaterades kontaktinformationen tillsammans med de nya välfärdsområdena så att rätt tjänster och personer kan hittas både hos FPA och i välfärdsområdena.

Förberedelserna för införandet av välfärdsområdena inleddes vid FPA i början av hösten 2021. Först identifierade vi de delområden som var föremål för ändringar, och sedan började vi planera och genomföra ändringarna i alla resultatenheter. Vi förberedde oss inför årsskiftet 2022/2023 och de risker som var förknippade med årsskiftet i fråga om serviceverksamheten, informationstjänsterna och planeringen av förmåner och tjänster. Vi inriktade oss särskilt på att förbereda oss inför de nödvändiga förändringarna.

En omfattande dialog med de olika välfärdsområdena inleddes hösten 2022, efter det att tillräcklig personal till tjänstemannaledningen och beredningen hade rekryterats. Hösten 2022 fokuserade vi särskilt på att förbereda oss inför olika risker, säkerställa kritiska servicevägar för FPA:s och välfärdsområdenas gemensamma kunder, säkerställa de förmånsbetalningar som ska göras till välfärdsområdena, uppdatera kontaktinformationen, se över och komma överens om förmånsprocesser som hänför sig till arbetsgivarkunderna i områdena samt på att ge anvisningar om FPA:s förmånshandläggning och kundservice i olika situationer.

Reformer, projekt och försök

År 2022 pågick två projekt för utveckling av FPA-rehabilitering där syftet var att tillsammans med våra social- och hälsovårdspartner utveckla de handlingsmodeller som stöder kundens arbets- och funktionsförmåga. Projekten avslutades i slutet av 2022 och var en del av FPA:s bidrag till regeringens program för arbetsförmåga.

Handlingsmodellerna utvecklades och testades i pilotprojekt tillsammans med enheter inom den specialiserade sjukvården och primärvårdsaktörer inom social- och hälsovården. I projekten utfördes sektorsövergripande kundsamarbete och samtidigt identifierades många utmaningar och utvecklingsobjekt. Man fann till exempel att begränsningarna i myndigheternas informationsutbyte försvårade ett proaktivt kundsamarbete.

Fördelarna med digitalisering i bruk

Arbetet med att förnya förmånssystemen och de nättjänster som erbjuds kunderna inleddes 2021 som ett Eepos-program. De reformarbeten som ingår i programmet utförs i flera resultatenheter, vilket förutsätter gemensamma mål och gemensam planering. Den första etappen av Eepos är slutförd och de mål som ställdes upp för den har uppnåtts. Den första etappen var inriktad på att skapa förståelse för Eepos omfattning och inriktning samt för ledningen av programmet. Inom programmet infördes under året bland annat ett nytt förmånssystem i samband med familjeledighetsreformen och e-tjänsterna togs i bruk under sommaren och i början av oktober såg en ny sammanfattningsvy för privatpersoner dagens ljus. Inom ramen för programmet har man skapat förmåga att reformera förmånssystemen genom att bygga en ny förmånsplattform. Det första arbetet är att förnya bostadsbidraget.

Eepos handlar inte bara om system utan också om att reformera rutinerna. Digitaliseringen är mycket mer än bara teknik. Detta har också inneburit kontinuerlig kompetensutveckling, både när det gäller teknik och i fråga om andra färdigheter som syftar till förnyelse. Under året har man inom Eepos förbättrat den smidiga arbetsmodellen.

Från och med 2020 har många rutinarbeten vid FPA överförs till robotar. År 2022 överfördes 13 nya processer till robotar. Totalt arbetade robotarna motsvarande 32 årsverken.

Artificiell intelligens (AI) används vid behandling av inkommande handlingar. Det senaste är att AI-teknik har införts för att kontrollera och vid behov döpa om bilagor till ansökningar

om utkomststöd som kunden har skickat in via e-tjänsten. Korrekt namngivning förbättrar kvaliteten på handläggningsarbetet och sparar tid.

År 2022 utvidgade vi möjligheten för privatpersoner att på Mina Kanta-sidor välja endast e-tjänst. Målet är att kunden senast i slutet av 2023 ska ha möjlighet att välja enbart e-tjänst i alla förmåner. Övergången till e-tjänster minskar postkostnaderna.

Framsteg i informationsutbytet mellan EU-länderna

Systemet för elektroniskt informationsutbyte mellan institutioner i EU, det vill säga EESSI-systemet, har varit i drift i Finland i ett par år. Systemet gör det möjligt för EU:s socialförsäkringsmyndigheter att säkert och snabbt överföra uppgifter till varandra elektroniskt. I februari 2022 inleddes elektroniskt informationsutbyte också i FPA:s system för hantering av internationella sjukvårdskostnader.

EESSI används i Finland förutom av FPA av arbetslöshetskassorna, arbets- och närings-tjänsterna, Sysselsättningsfonden, olycksfallsförsäkringsanstalterna samt Pensions-skyddscentralen och arbetspensionsanstalterna. FPA fungerar som Finlands nationella EESSI-kontaktpunkt. Under tiden 1.1–31.12.2022 förmedlades omkring 915 000 EESSI-meddelanden via kontaktpunkten (2021 var de cirka 560 000 st.).

EU-kommissionens användargränssnitt RINA för EESSI överfördes från kommissionen till medlemsländerna i början av 2022. FPA är som företrädare för EESSI-institutionerna i Finland med i en gemensam upphandling för 22 EU-länder för att köpa underhåll och utveckling av RINA-systemet för tre år av en extern leverantör.

FPA:s specialister har redan i flera år deltagit i utvecklingen av EESSI i flera expertgrupper. FPA:s företrädare har också deltagit i EESSI-arbetet i administrativa kommissionen för social trygghet på EU-nivå och i den tekniska kommission som lyder under den.

Fortsatt partnersamarbete kring utkomststödet

FPA fortsatte 2022 ett omfattande partnersamarbete för att utveckla verkställandet av utkomststödet. I FPA:s utkomststödsforum gick vi tillsammans med partnerna igenom frågor om boende. Forumets mål har varit att fastställa skäliga boendeutgifter i anslutning till utkomststödet nu och i framtiden samt att klargöra syftet med skälighetsbedömningen. Dessutom har vi strävat efter en gemensam syn på utvecklingen av boendenormer och ett gemensamt kunskapsunderlag samt försökt stödja alla medverkande aktörers egen verksamhet samt utvecklingsarbetet för den gemensamma kundens bästa. Upprätthållandet av boendenormerna per kommun och granskningen av boendenormernas nivå i förhållande till de genomsnittliga angivna hyrorna ansågs vara bästa praxis även i framtiden.

I utkomststödsforumet diskuterades dessutom de eventuella negativa konsekvenserna av att höja normnivån, såsom ökade kostnader för utkomststödet och förlängda kundrelationer. FPA har av sina partner fått värdefull information och synpunkter som vi har använt för att bygga upp bättre processer och förfaranden. Vi har utvecklat en process för skälighetsbedömning av boendeutgifterna så att om kundens boendeutgifter visar sig överstiga FPA:s bostadsstandard, går man alltid per telefon igenom med kunden om hen har särskilda skäl för ett boende som är dyrare än en skälig nivå. Om det inte finns någon grund, går man i telefon med kunden igenom vad en skälighetsbedömning av boendekostnaderna innebär för hen.

FPA och en del kommuner har också inlett gemensamma diskussioner om boendenormerna för orterna. I fortsättningen förs diskussioner med flera kommuner varje år. Syftet med den gemensamma diskussionen är att få information om boendesituationen på orterna.

FPA:s förmånskostnader

FPA:s förmånskostnader var totalt 16,3 miljarder euro. De ökade med 0,9 procent från året innan.

FPA-förmåner

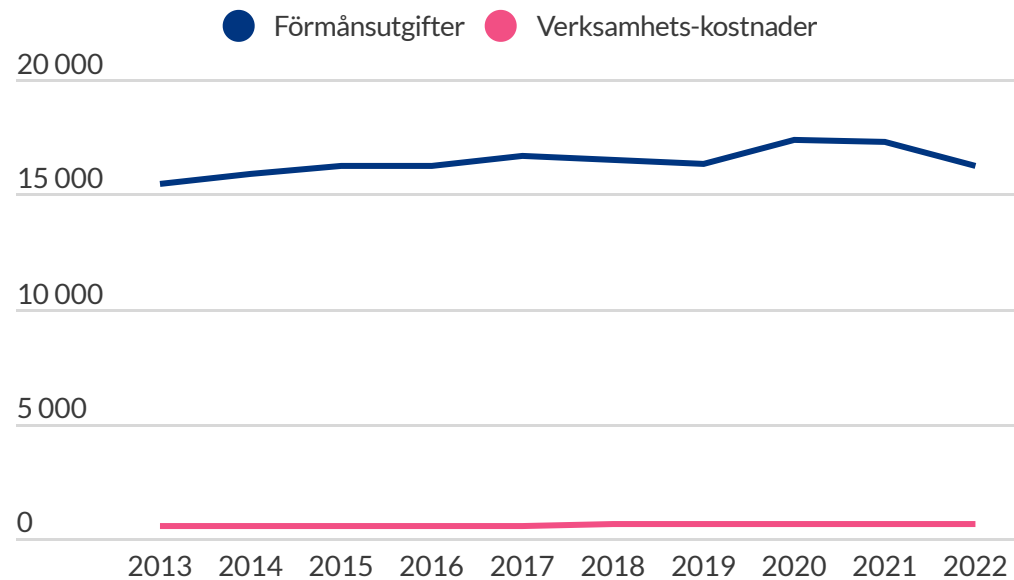
	2022 miljoner €	2021 miljoner €	Förändring %
Pensionsförmåner	2 476,6	2 514,6	-2,1
Förmåner för personer med funktionsnedsättning	573,9	557,6	2,9
Sjukförsäkringsförmåner ¹	5 032,6	4 752,8	5,9
Rehabilitering	713,2	672,8	6,0
Arbetslöshetsförmåner	1 844,5	2 155,5	-14,4
Förmåner för barnfamiljer ²	1 914,6	1 832,8	4,5
Studieförmåner	652,0	607,2	7,4
Bostadsbidrag för pensionstagare	650,2	646,9	0,5
Allmänt bostadsbidrag	1 565,0	1 590,8	-1,6
Grundläggande utkomststöd ³	678,4	686,5	-1,2
Studerandehälsovård ¹	84,6	75,8	11,6
Övriga förmåner	84,0	88,4	-5,0
Samtliga förmånsutgifter	16 269,7	16 128,0	0,9

1 Ersättningar till SHVS överfördes från sjukvårdsförsäkringen till allmänna fonden för social trygghet från 2021.

2 Föräldradagpenningarna ingår i sjukförsäkringsförmånerna.

3 Innehåller den temporära epidemiersättningen.

FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2013–2022, miljoner euro*

*2022 års penningvärde.

Fördelningen av FPA:s kostnader 2022, miljoner euro

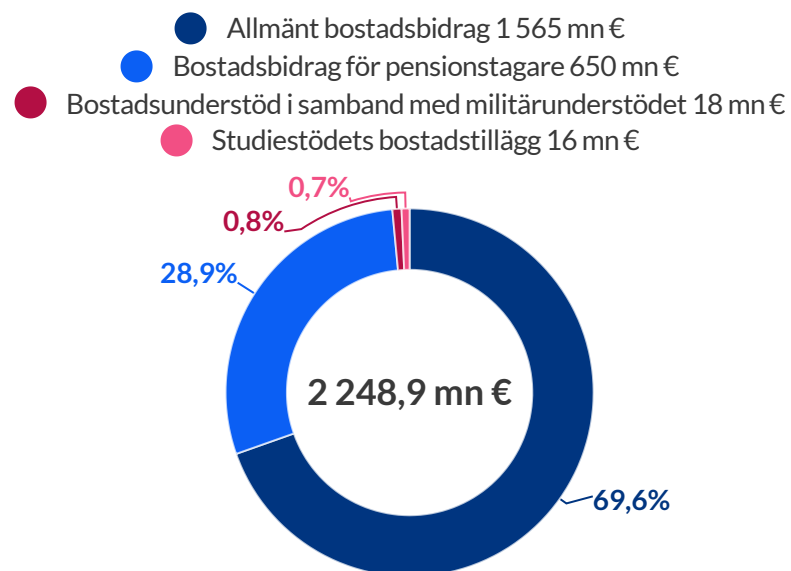

Stöd för boende

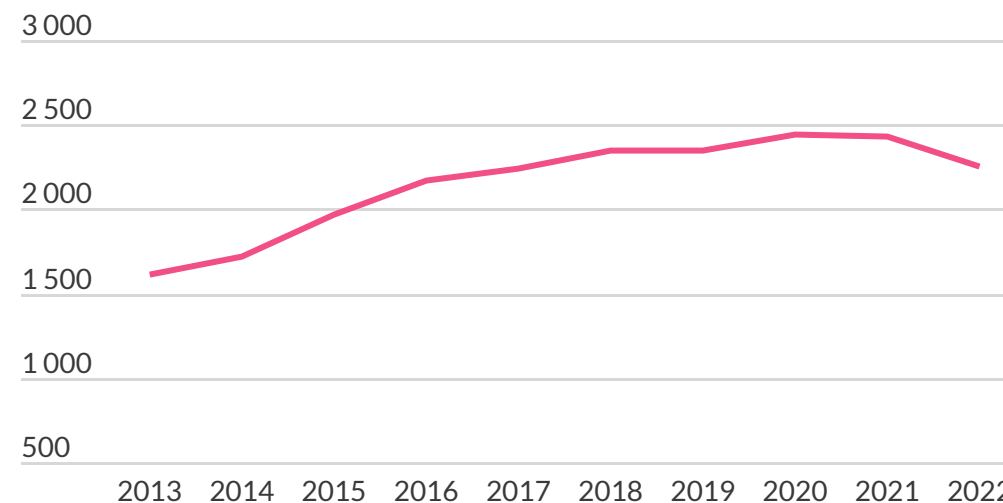
FPA betalade ut totalt 2 249 miljoner euro i bostadsbidrag 2022. Utgifterna för bostadsbidraget minskade med 0,8 procent jämfört med året innan. Utgifterna för det allmänna bostadsbidraget uppgick till 1 565 miljoner euro. Minskningen jämfört med föregående år var 1,6 procent. I december 2022 fanns det 382 232 hushåll med allmänt bostadsbidrag, det vill säga 2,7 procent färre än i december året innan.

Utgifterna för bostadsbidrag för pensionstagare minskade med 0,5 procent till 650 miljoner euro. Antalet mottagare minskade under året med 1,6 procent.

Utbetalda bostadsbidrag 2022, %

Utbetalda bostadsbidrag 2013–2022, miljoner euro*

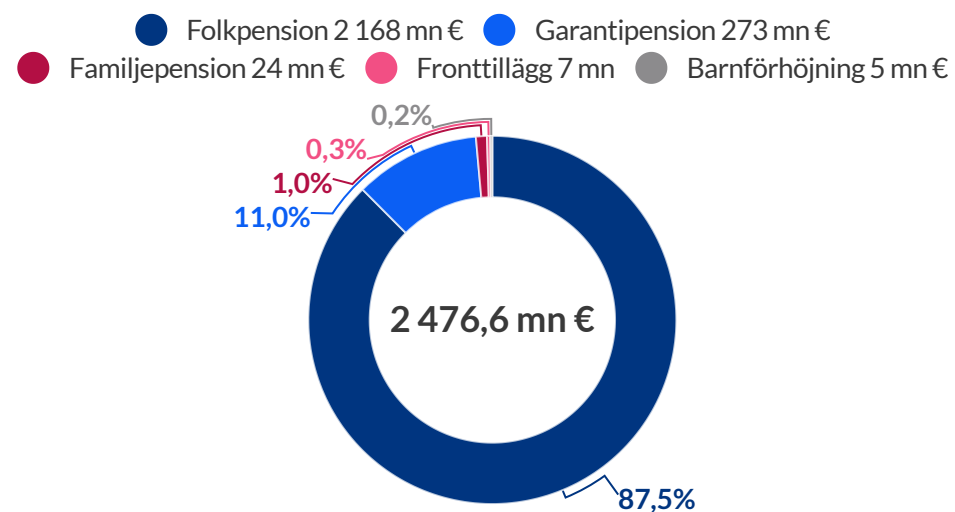
*2022 års penningvärde.
Obs! Bruten skala

Pensionsförmåner

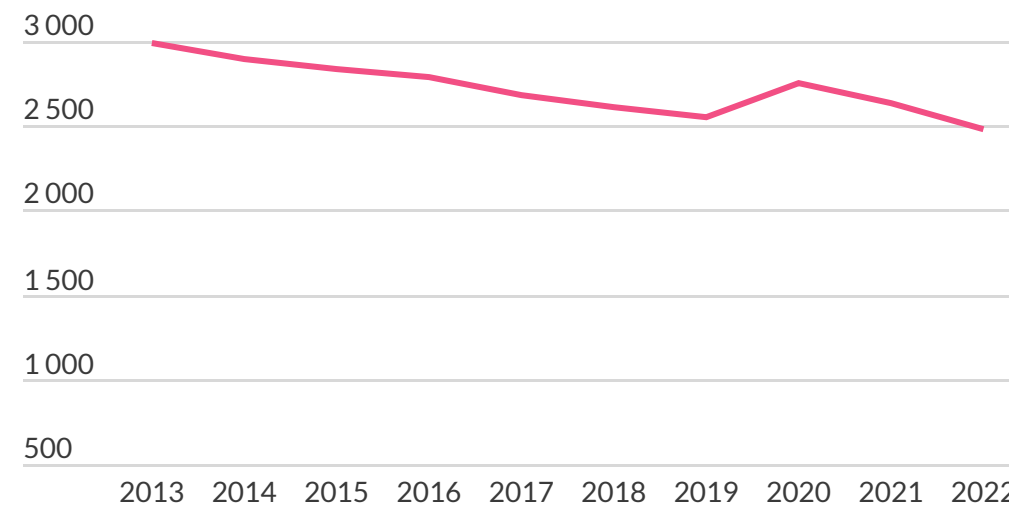
År 2022 betalade FPA ut pensionsförmåner till ett belopp om 2 476,6 miljoner euro, vilket är 0,6 procent mer än året innan.

Vid årets slut fick 584 100 personer pensionsförmåner från FPA. Antalet minskade med 2,3 procent från året innan. Relativt sett minskade antalet mottagare av fronttillägg mest.

Utbetalda pensionsförmåner 2022, %

Utbetalda pensionsförmåner 2013–2022, miljoner euro*

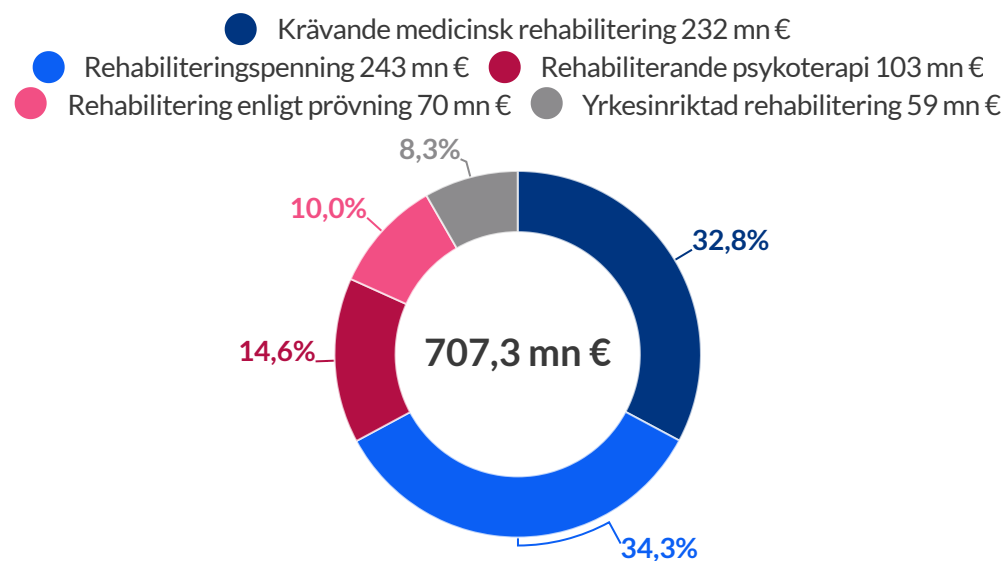
*2022 års penningvärde.
Obs! Bruten skala.

Rehabiliteringsförmåner

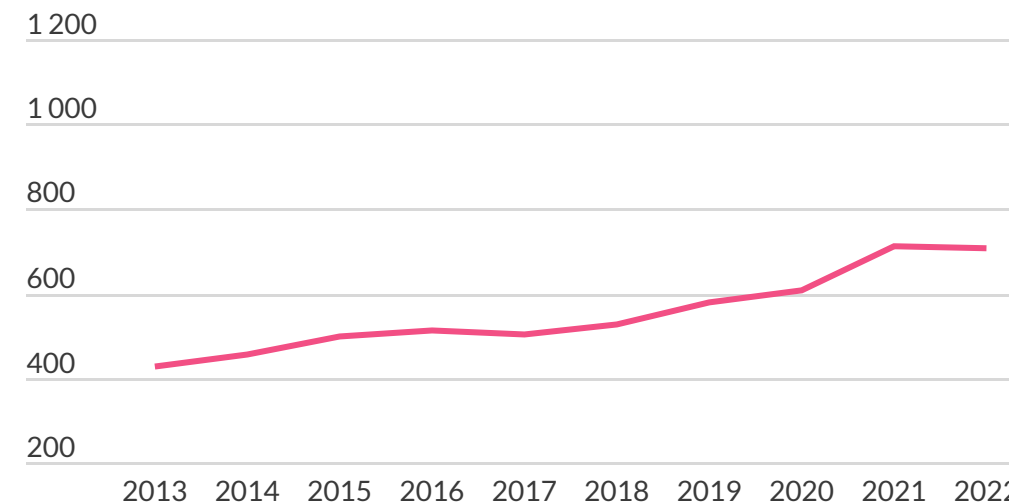
De rehabiliteringsförmåner som FPA betalade ut uppgick till totalt 713,2 miljoner euro 2022, vilket var 6,0 procent mer än 2021. Antalet personer som fick rehabiliteringsförmåner (177 559) ökade med 6,8 procent. FPA betalade ut 242,9 miljoner euro i rehabiliteringsförmåner, vilket var 11,4 procent mer än året innan.

Kostnaderna för rehabiliteringstjänster inom ramen för yrkesinriktad rehabilitering var sammanlagt 58,8 miljoner euro. Kostnaderna ökade med 1,7 procent från 2021. Kostnaderna för rehabiliteringstjänster inom ramen för krävande medicinsk rehabilitering uppgick till 232,1 miljoner euro, kostnaderna för rehabiliterande psykoterapi till 103,2 miljoner euro och utgifterna för rehabilitering enligt prövning till 70,4 miljoner euro.

Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2022, %

Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2013–2022, miljoner euro*

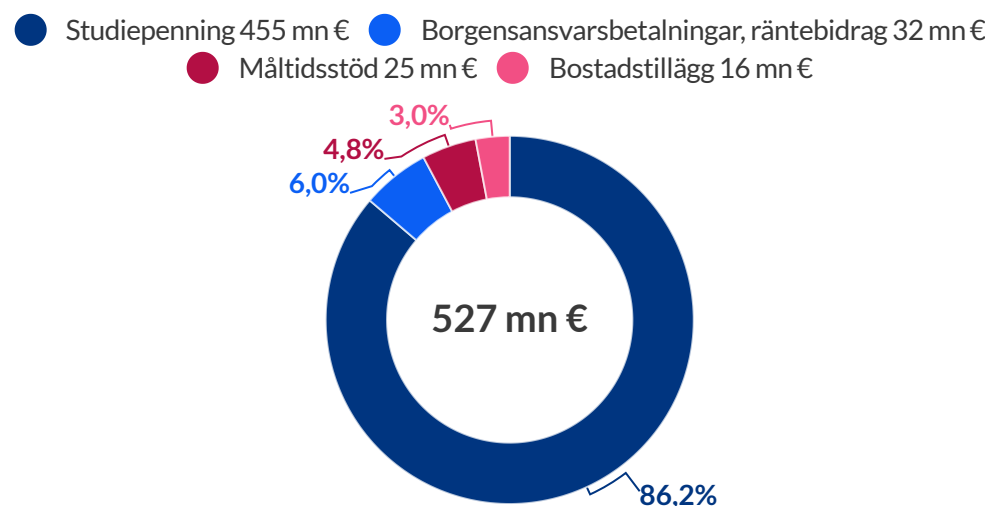
*2022 års penningvärde.
Obs! Bruten skala.

Studieförmaner

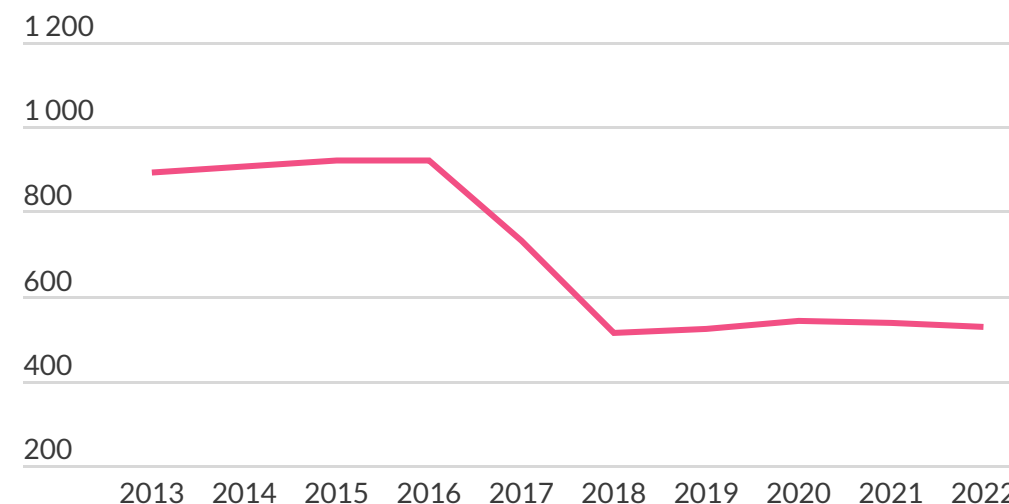
År 2022 betalade FPA ut studiepenning till ett belopp om 455 miljoner euro och bostadstillägg till ett belopp om 16 miljoner euro. Studiepenningsutgifterna ökade med 2 procent och bostadstilläggsutgifterna med 26 procent från 2021. Studielånskompensation betalades till ett belopp om 88 miljoner euro, måltidsstöd för högskolestuderande till ett belopp

om 25 miljoner euro och skolresestöd till ett belopp om 57 miljoner euro. Utgifterna för studielånskompensation ökade med 5 procent från 2021. Utgifterna för måltidsstöd ökade med 57 procent och utgifterna för skolresestöd med 47 procent från året innan.

Utbetalda studiestöd 2022, %

Utbetalda studiestöd 2013–2022, miljoner euro*

*2022 års penningvärde.

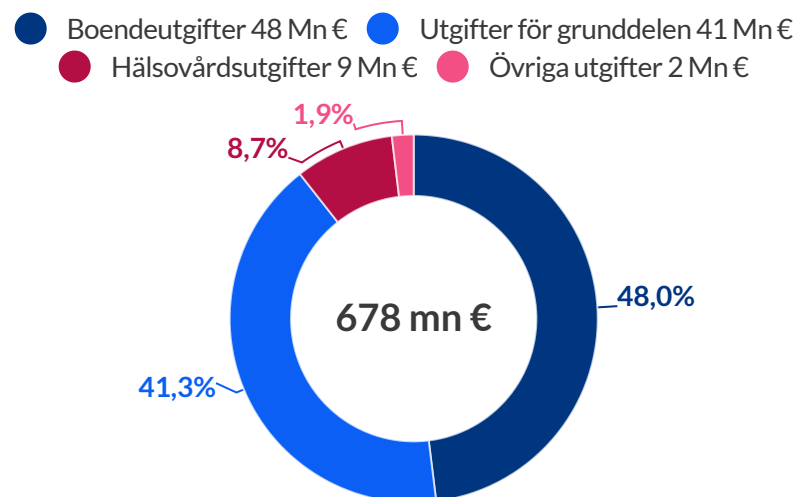
Obs! Bruten skala.

Grundläggande utkomststöd

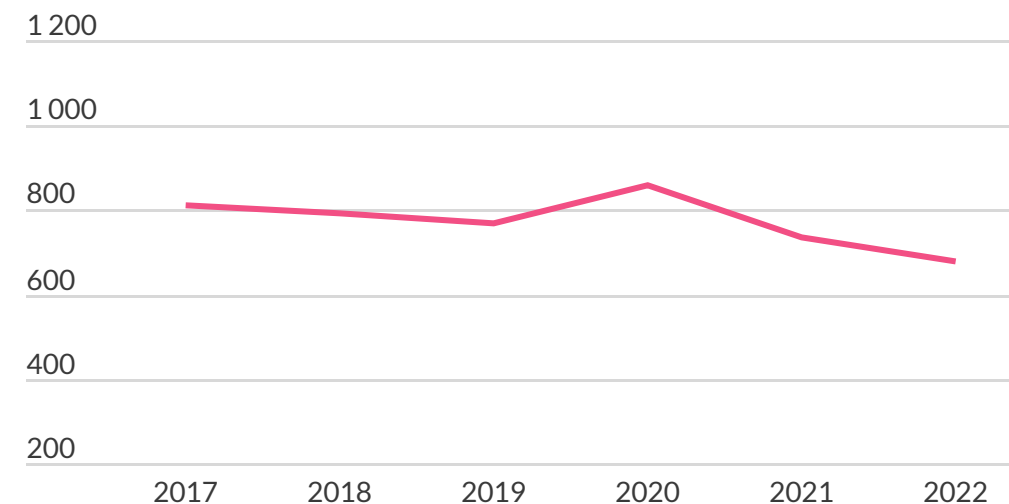
FPA betalade ut 678 miljoner euro i grundläggande utkomststöd 2022. Det är 1,2 procent mindre än året innan. Stöd betalades under året till 251 958 hushåll med 355 426 personer. Antalet hushåll med grundläggande utkomststöd minskade med 5,8 procent och antalet personer med grundläggande utkomststöd med 6,1 procent.

Under året fick 6,4 procent av befolkningen grundläggande utkomststöd. De flesta stödtagarna är i åldern 18–24 år och 14,1 procent av åldersgruppen fick grundläggande utkomststöd.

Utgifter för grundläggande utkomststöd 2022, %

Utbetalt grundläggande utkomststöd 2017–2022, miljoner euro*

*2022 års penningvärde. Det grundläggande utkomststödet överfördes till FPA 2017. Obs! Bruten skala.

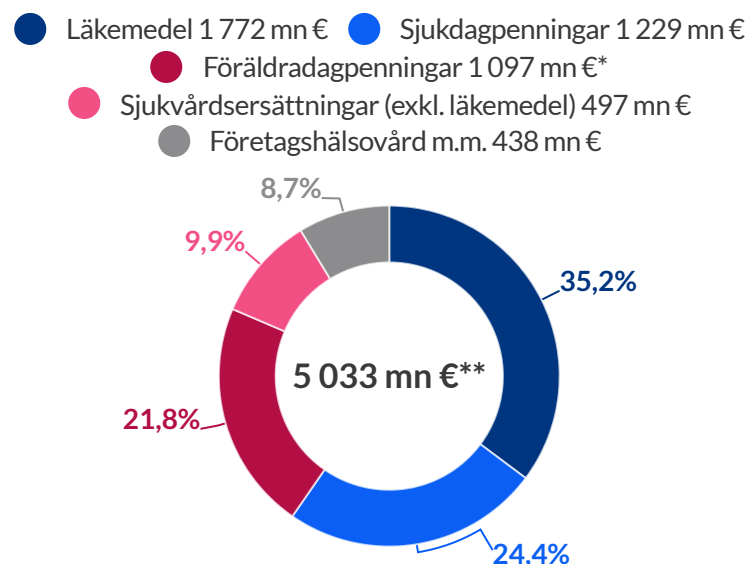

Sjukförsäkringsförmåner

År 2022 betalade FPA ut 5 157,5 miljoner euro i sjukförsäkringsförmåner. Beloppet är 6,5 procent större än 2021. Förmåner betalades till 4 045 828 personer det vill säga till 73 procent av befolkningen.

I sjukvårdersättningar betalades 2 262,4 miljoner euro, varav 1 772,4 miljoner euro gick till läkemedelsersättningar. Utgifterna för läkemedelsersättningar ökade med 3,6 procent jämfört med året innan.

Utbetalda sjukförsäkringsförmåner 2022, %

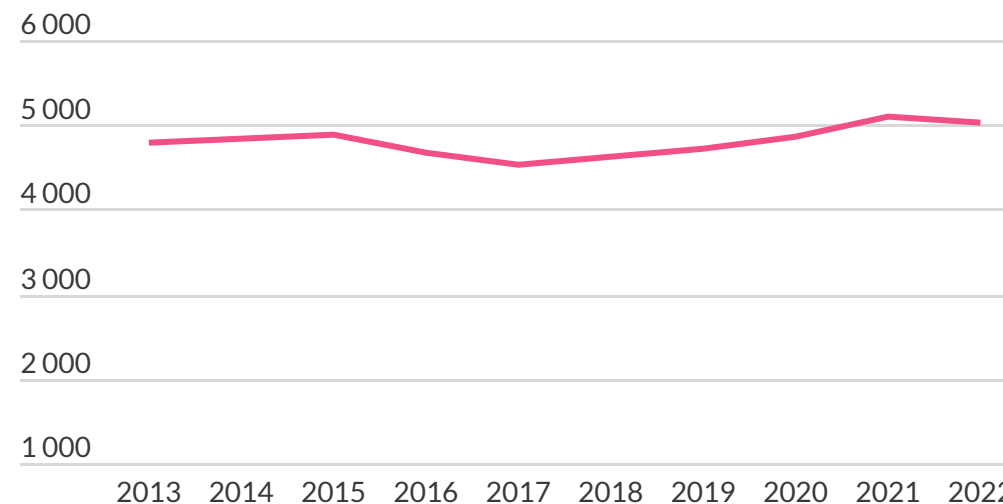

*I föräldradagpenningarna ingår även specialvårdspenningar, familjeledighetsersättningar och semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare.

** Specialvårdspenningar ingår i totalsumman.

Dagpenning på basis av sjukförsäkring betalades till ett belopp om totalt 2 325,9 miljoner euro. Mest ökade förmånsutgifterna för dagpenning vid smittsam sjukdom. Dagpenning vid smittsam sjukdom betalades till 385 500 personer och till ett totalt belopp om 272,9 miljoner euro. Detta är mer än två gånger så mycket som under året innan. Föräldradagpenningar betalades ut till ett belopp om 999,9 miljoner euro, varav 9 procent var dagpenningar enligt den familjeledighetsreform som trädde i kraft den 1 augusti 2022.

Utbetalda sjukförsäkringsförmåner 2013–2022, miljoner euro*

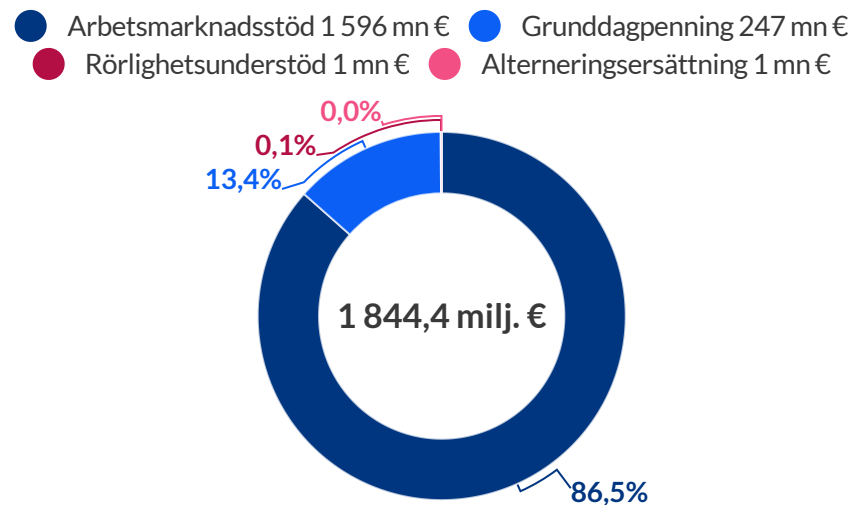
*2022 års penningvärde.

Obs! Bruten skala.

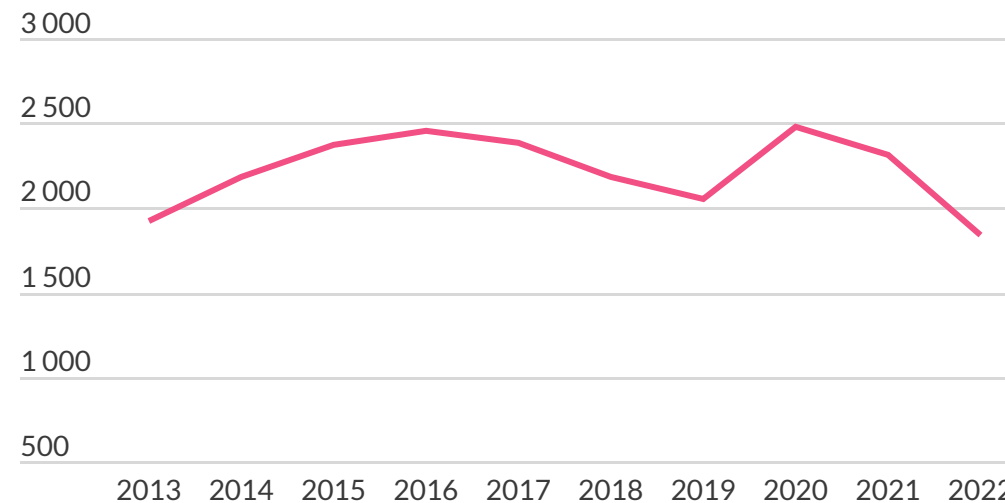
Arbetslöshetsförmåner

FPA betalade ut 1 844 miljoner euro i arbetslöshetsförmåner, vilket var 14,4 procent mindre än året innan. Antalet förmånstagare var 315 181, det vill säga 11,4 procent mindre än året innan.

Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2022, %

Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2013–2022, miljoner euro*

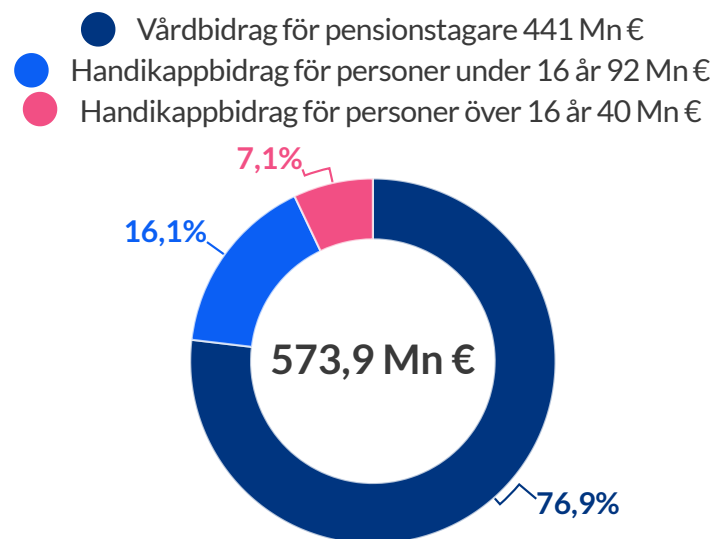

*2022 års penningvärde.
Obs! Bruten skala.

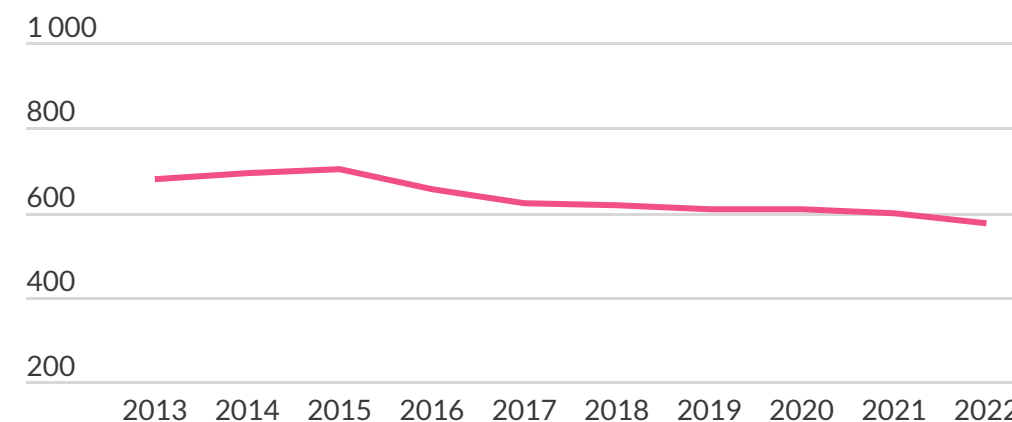
Förmåner för personer med funktionsnedsättning

År 2022 betalade FPA ut 573,9 miljoner euro i handikappbidrag. Utgifterna ökade med 2,9 procent från året innan. Antalet personer som fick förmåner för personer med funktionsnedsättning uppgick i slutet av 2022 till 258 000, vilket är 1,3 procent mindre än året innan.

Utbetalda handikappbidrag 2022, %

Utbetalda handikappbidrag 2013–2022 miljoner euro*

*2022 års penningvärde.

Obs! Bruten skala.

Sjukförsäkringsersättningar 2021–2022

	2022 miljoner €	2021 miljoner €	Förändring -%
Samtliga¹	5 157,5	4 841,9	6,5
Dagpenningar enligt sjukförsäkringen ²	2 325,9	2 134,3	9,0
Sjukdagpenning	883,9	855,6	3,3
Partiell sjukdagpenning	62,0	60,3	2,9
FöPL-sjukdagpenning	9,6	7,8	22,6
Dagpenning vid smittsam sjukdom	272,9	115,4	136,5
Föräldradagpenning ³	1 097,3	1 095,1	0,2
Specialvårdspenning	6,0	5,3	13,9
Sjukvårdsersättningar	2 262,4	2 189,9	3,3
Läkemedel ⁴	1 772,4	1 711,3	3,6
Grundersättning	333,5	311,1	7,2
Specialersättning	1 181,7	1 171,7	0,9
Lägre ersättning	457,5	431,5	6,0
Högre ersättning	724,2	740,2	-2,2
Tilläggsersättning för läkemedel	256,8	228,3	12,5
Privata läkares tjänster	55,6	51,3	8,4
Privata tandläkares tjänster ⁵	44,7	45,3	-1,2
Privat undersökning och behandling	83	70,9	16,4
Resor och sjuktransporter ⁶	307,0	311,1	-1,3
Övriga förmåner (bl.a. företagshälsovård och studerandehälsovård)	427,4	414,0	3,2

1 Inkluderar 4,24 miljoner euro i sjukdagpenningar som betalades till LPA 2022.

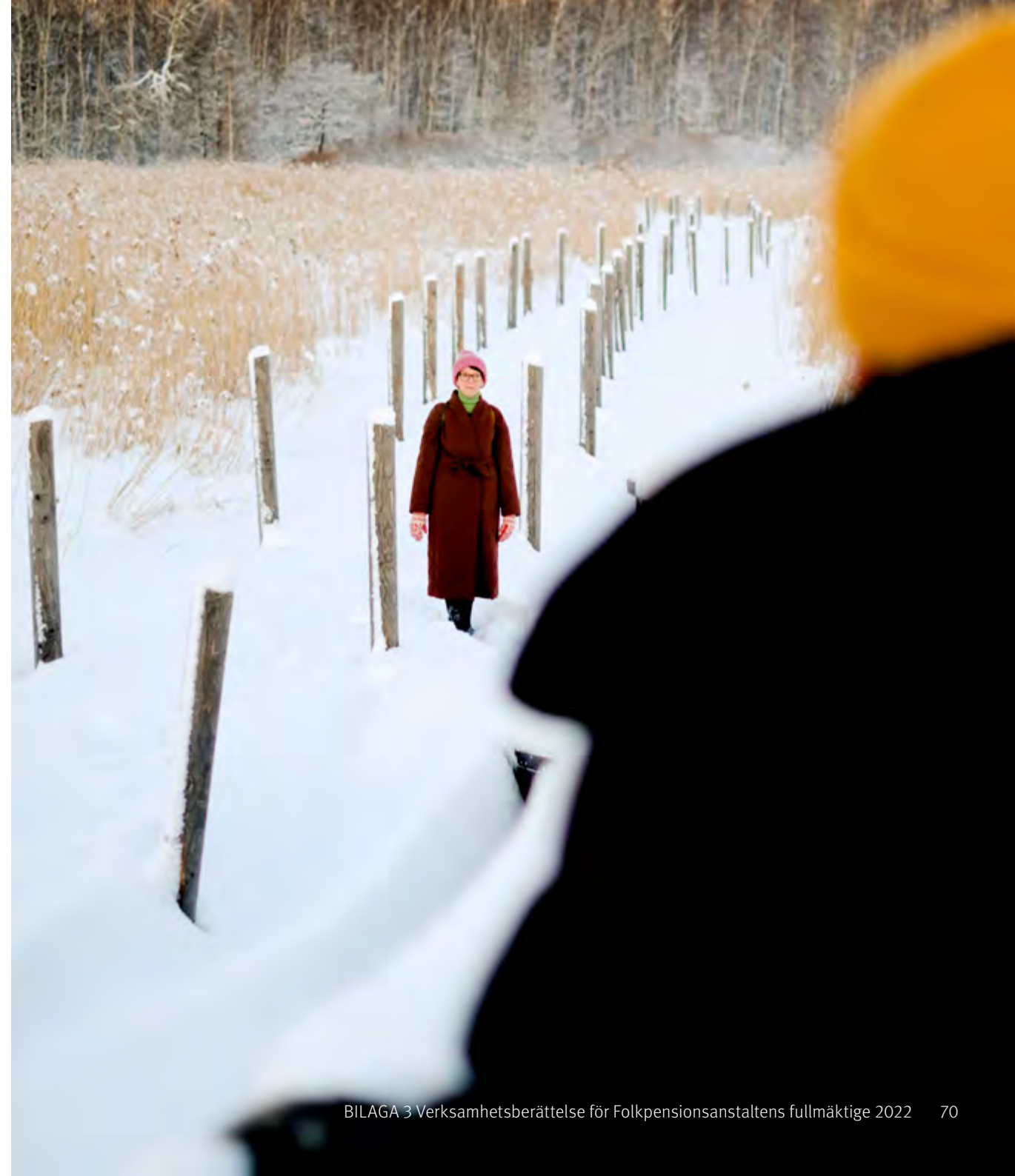
2 Inkluderar också donationsdagpenning som betalats till organ- eller vävnadsdonator.

3 Inkluderar också familjeledighetsersättningar och semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare.

4 Inkluderar också arvoden för dosdispensering.

5 Inkluderar ersättning för arvoden till munhygienister.

6 Inkluderar tilläggsersättningar för resor.

Övriga förmåner

Mottagare av övriga förmåner

	2022	2021	Förändring %
Rehabiliteringsförmåner	177 559	166 176	6,8
Arbetslöshetsförmåner	315 181	355 729	-11,4
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag	43 960	47 077	-6,6
Barnbidrag			
Familjer (31.12)	532 964	535 576	-0,5
Barn (31.12)	957 711	968 370	-1,1
Barnavårdsstöd			
Familjer	114 685	117 146	-2,1
Barn	133 852	141 171	-5,2
Underhållsstöd			
Familjer (31.12)	65 410	68 035	-3,9
Barn (31.12)	94 204	98 551	-4,4
Bostadsbidrag för pensionstagare (31.12.)	206 975	210 441	-1,6
Pensionsstöd (31.12)	772	1 985	-61,1
Allmänt bostadsbidrag (hushåll 31.12)	382 232	391 611	-2,4
Grundläggande utkomststöd			
Hushåll	251 958	267 511	-5,8
Personer	355 426	378 579	-6,1
Studieförmåner			
Studiestöd	291 310*	293 575**	-0,8
Stöd för skolresor	57 365*	42 080**	36,3
Militärunderstöd	9 501	9 280	2,4
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning (31.12)	6 026	5 962	1,1

* Läsåret 2021/2022   ** Läsåret 2020/2021

Övriga förmåner som utbetalats

	2022 mn €	2021 mn €	Förändring %
Rehabiliteringsförmåner	713,2	672,8	6,0
Arbetslöshetsförmåner	1 844,5	2 155,5	-14,4
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag	9,7	10,9	-10,9
Barnbidrag	1 460,3	1 362,1	7,2
Barnavårdsstöd	290,6	302,7	-4,0
Underhållsstöd	154,1	157,2	-2,0
Bostadsbidrag för pensionstagare	650,2	646,9	0,5
Pensionsstöd	13,7	25,7	-46,8
Allmänt bostadsbidrag	1 565,0	1 590,8	-1,6
Grundläggande utkomststöd*	678,4	686,5	-1,2
Studieförmåner	652,0	607,2	7,4
Militärunderstöd	18,6	17,1	8,7
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	49,2	43,0	14,6
Reseersättningar för frontveteraner	0,1	0,1	-21,6

* Inkluderar den temporära epidemiersättningen.

Ansökningar om förmåner och avgöranden

Förmån	2022		2021	
	Av-göranden	Genomström-ningstider medelvärde ¹	Av-göranden	Genomström-ningstider medelvärde ¹
Underhållsstöd och befrielse från betalning av underhållsbidrag	57 358	18,2	58 895	21,6
Pensioner (inkl. pensionsstöd och garantipension)	138 972	60,6	141 751	61,8
Bostadsbidrag för pensionstagare	204 672	33,2	191 601	30,4
Specialvårdspenning	9 489	23,8	8 695	22,1
Rätt till vård	7 014	25,8	11 184	14,0
Stöd för skolresor	106 123	12,4	103 072	13,9
Rehabilitering	252 059	37,1	217 300	37,2
Rehabiliteringspenning	97 258	19,3	92 370	17,6
Barnbidrag	85 618	23,4	86 496	28,4
Barnvårdsstöd	187 890	11,6	185 471	10,9
Rätt till läkemedelsersättning	329 307	25,6	323 741	20,5
Tilläggsersättning för läkemedel	20 396	23,7	18 813	16,7
Studieförmåner (studiestödsförmåner, studielånsavdrag och studielånskompensation)	358 204	13,7	356 285	18,0
Sjukvårdsersättningar	11 555 441	17,1	11 218 681	13,5
Sjukdagpenningar	1 197 556	29,5	819 985	24,7
Militärunderstöd	32 574	12,5	29 762	13,4

Förmån	2022		2021	
	Av-göranden	Genomström-ningstider medelvärde ¹	Av-göranden	Genomström-ningstider medelvärde ¹
Företagshälsovård, arbetsgivare	49 117	87,9	48 738	88,0
Företagshälsovård, företagare	56 468	13,2	52 845	15,0
Arbetslöshetsförmåner	1 206 058	6,2	1 170 204	5,4
Försäkringsärenden	110 800	43,9	96 872	27,4
Förmåner för personer med funktionsnedsättning	122 638	34,3	119 944	32,7
Föräldradagpenningar (inkl. semester kostnadsersättning och familjeledighetsersättning)	207 569	27,2	205 098	27,3
Allmänt bostadsbidrag	881 665	19,5	881 883	18,1
Moderskapsunderstöd	44 292	6,8	47 415	6,9

¹ Uppgifterna i tabellen har genomströmningstiden beräknats i kalenderdagar från det att ansökan inkom till dagen för avgörandet, och i tiden ingår även eventuell tid för tilläggsutredning.

Återkrav

I slutet av året uppgick återkravsbeloppet för olika förmåner (inklusive indrivning på grund av inkomstkontrollen i samband med studiestödet) till totalt 128 miljoner euro. Fordringarna minskade med 3,3 procent från året innan. Av statens fordringar på grund av borgensansvar för studielån var vid årets slut 126 miljoner euro föremål för indrivning. Beloppet ökade med 3,2 procent från året innan.

Riksomfattande information till stöd för beslutsfattandet

Den riksomfattande information som inkommer till FPA är ett unikt och värdefullt kapital som kan utnyttjas mångsidigt i FPA:s ledning, i utvecklingen av lagstiftningen och service-systemet samt i forskning och innovation. Tillförlitlig och aktuell information av hög kvalitet är hörnstenarna i FPA:s verksamhet. År 2022 fokuserade FPA:s informationstjänster särskilt på att med information stödja inledandet av samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena.

FPA publicerade sin första informationsredovisning hösten 2022. Målet var att öka kunskapen om FPA som en samhällsligt betydelsefull producent av information och informationstjänster. Ett skyltfönster för FPA:s dataprodukter och datatjänster, Faktaportalen, togs i bruk i september 2022. I Faktaportalen sammanställs till exempel nyheter och blogginlägg, statistik och analyser. Utvecklingen av tjänsten fortsätter på grundval av erfarenheterna och respons som inkommit.

Den kundorienterade utvecklingen av informationstjänsterna och servicetänkandet stöds bland annat genom servicedesign. I arkitekturarbetet inrättades en ny stödtjänst för informationshantering som stöder uppfyllandet av kraven i informationshanteringslagen. I tjänsten ingår till exempel identifiering, beskrivning och klassificering av de uppgifter som FPA behandlar.

FPA:s tjänst för digitala datainsamlingar fortsatte att tillhandahålla tjänster för hela organisationen. Under året genomfördes 159 datainsamlingar och frågeformulär samt fyra analyser för att producera nya uppgifter.

Statistik och öppna data om FPA:s förmåner

Under 2022 laddades rapporter i Kelasto ner 150 000 gånger, omkring 40 procent mer än året innan. Ökningen beror till stor del på två nya lägesbilsrapporter som publicerats i Faktaportalen. Den första situationsbilden gjordes för behoven i välfärdsområdena och den andra för behoven i anslutning till kommunernas försök med sysselsättning.

Vid FPA förberedde man sig under året för efterfrågan på information om välfärdsområdena, och i alla rapporter i Kelasto infördes uppgiften om välfärdsområde som ny klassificerare. Användningen av FPA:s uppgifter som en del av kunskapsbaserad ledning har testats i ett pilotprojekt i samarbete med Norra Österbottens sjukvårdsdistrikt.

Uppgifterna om mottagare och utbetalning av samt avgöranden om föräldradagpenningar enligt den familjeledighetsreform som trädde i kraft i augusti 2022 publicerades som nya FPA-rapporter. Nya rapporter togs också fram för övervakning av den europeiska kommunikationen med EESSI-meddelanden.

Statistiktjänsten besvarade cirka 1 300 begäranden om uppgifter. De mest populära ämnesområdena var läkemedel och sjukdagpenningar. Under året publicerades 11 statistikpublikationer. Av dessa var nio årsstatistik över specifika ämnen och två samlingspublikationer. Statistikpublikationer laddades ner från nätet drygt 50 000 gånger. Den mest nedladdade publikationen var FPA:s statistiska årsbok. År 2022 förnyades årsbokens utformning och innehåll, samtidigt som tillgängligheten förbättrades.

FPA deltar årligen också i produktionen av tre samarbetspublikationer. FPA producerar Finlands läkemedelsstatistik tillsammans med Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea. Statistik om arbetslöshetsskyddet i Finland produceras tillsammans med Finansinspektionen och Statistik över pensionstagare i Finland tillsammans med Pensionsskyddscentralen.

År 2022 publicerades åtta nya material som öppna data i tjänsten Avoindata.fi. Om pensionerna, arbetslöshetsförmånerna och det allmänna bostadsbidraget producerades material utifrån öppna data, och dessutom publicerades samlingsmaterial om alla mottagare av förmåner och om alla förmånsavgöranden.

Beskrivningarna av de registeruppgifter som FPA tillhandahåller har förbättrats i tjänsten Materialkatalog.fi. Beskrivningsuppgifterna finns tillgängliga för forskare och kan utnyttjas i begäran om tillstånd att använda uppgifter.

Informationsförmedling till förmån för gemensamma kunder

FPA:s förmånsdatajänst Kelmu är en viktig informationsförmedlingstjänst för FPA:s samarbetspartner. År 2022 gjorde partnererna sammanlagt 6,7 miljoner förfrågningar via Kelmu.

Det projekt för utveckling av dubbelriktat informationsutbyte i Kelmu som inleddes 2021 fortsatte. Som ett resultat av utvecklingsarbetet tog man i bruk en ny och välbeprövad funktion genom vilken en kommunanställd och i fortsättningen även en anställd inom ett välfärdsområde digitalt kan sända sina kunders handlingar till FPA. Funktionen utvidgades i oktober från tre pilotkommuner till alla kommuner.

EU:s elektroniska utbyte av kundinformation inom den sociala tryggheten är relativt etablerat och meddelandevolymer ökar stadigt. Genom dubbelriktat informationsutbyte med Sverige, Tyskland och Norge kompletteras den nödvändiga informationen. Också diskussionerna om informationsutbyte mellan Finland och Estland inom den sociala tryggheten fortsatte.

Forskning om aktuella teman

FPA:s forskare producerade mångsidig information särskilt för behoven inom reformen av den sociala tryggheten och inledde flera projekt som ökar FPA:s kundförståelse. Vi inledde bland annat ett forskningsprojekt om kunder i sjukförsäkringssystemet och undersökte fenomen i anslutning till bidragsfusk i socialförsäkringssystemet. Undersökningarna, som gjordes med hjälp av registermaterial om befolkningen i Uleåborg, gagnade såväl reformen av den sociala tryggheten som social- och hälsovårdsreformen.

I FPA:s forskningsverksamhet ingår en hel del forskning om utkomststöd. År 2022 publicerades en undersökning om stöd under coronaperioden för kunder som får arbetslöshetsförmåner och utkomststöd av FPA. Vi undersökte också bland annat hur de som får utkomststöd bor och flyttar i de största städerna samt hur utkomststödet påverkar hälsan och sysselsättningen.

I syftet att bedöma effekterna av familjeledighetsreformen genomfördes en befolkningundersökning bland föräldrar till små barn i samarbete med THL. De utmaningar som mångfalden i familjer innebär för den sociala tryggheten behandlades i flera projekt. I studierna undersöktes dessutom effekterna av coronaepidemin på vardagen för unga och barnfamiljer samt sambandet mellan utnyttjandet av familjeledigheter och mammornas senare ställning på arbetsmarknaden och deras hälsa.

Inom FPA:s forskningsverksamhet gjordes undersökningar rörande förskrivning och användning av läkemedel, tillgången till läkemedel, ersättningsnivån, läkemedelspolitik, strukturerna i läkemedelsförsörjningen samt läkemedelsmarknaden. Projekthelheten Läkemedel och läkemedelsområdet i den föränderliga verksamhetsmiljön och ett projekt om ibruktage av nya cancermediciner i öppenvården inleddes.

Vid FPA ansvarade vi för utvecklingsforumet för rehabiliteringsutbildning och rehabiliteringsforskning och deltog i dess arbete. I flera projekt undersökte vi hur FPA:s rehabiliteringstjänster genomförs och hur verkningsfulla de är.

Beslut fattades inom ramen för FPA:s forskningsverksamhet om ett betydande finansiellt bidrag till projektet Hälsosamma Finland som samordnas av THL. När materialet är färdigt kommer projektet att fortsätta i form av forskningssamarbete med THL.

År 2022 publicerades tre kvalitetsgranskade undersökningar i FPA:s forskningsserier. Utöver dessa utkom sju arbetspapper och fyra publikationer i en serie om utveckling av rehabiliteringen (Kuntoutusta kehittämässä). Resultaten av FPA:s forskningsverksamhet publicerades dessutom omfattande i inhemska och utländska publikationer. Under året ordnade vi flera seminarier.

År 2022 publicerade FPA:s forskningsenhet 82 publikationer varav 44 var kvalitetsgranskade. Dessutom publicerades 64 andra texter, till exempel 50 blogginlägg. Forskarna framträdde totalt 209 gånger. FPA:s forskningsetiska kommitté sammanträdde åtta gånger och 36 läkemedelsutlåtanden gavs till SHM:s läkemedelsprisnämnd Hila. Biblioteks- och informationstjänsterna utförde cirka 226 kundupdrag.

FPA:s forskningsprogram för 2023–2025 färdigställdes i slutet av året. Till fokusområden valdes gemensamma kunder, försörjning i olika livssituationer och funktionsförmåga, arbetsförmåga och rehabilitering.

Moderna och driftsäkra IT-lösningar

Egna IT-tjänster och stark IT-kompetens är ett strategiskt viktigt val för FPA. FPA:s IT-lösningar påverkar hela samhället och måste därför vara driftsäkra, trygga och moderna. FPA, som sysselsätter nästan 900 IT-specialister, är med finländska mått mätt en betydande IT-arbetsgivare.

FPA utvecklade datasäkerheten och den kritiska IT-infrastrukturen

År 2022 fortsatte FPA målmedvetet att utveckla både den administrativa och den tekniska datasäkerheten. De viktigaste utvecklingsmålen för den administrativa datasäkerheten var att fortsätta med ISO27K-projektet och lansera tjänsten Turvaluotsi. Tjänsten hjälper till att identifiera, bedöma behovet av arbete som hänför sig till datasäkerhet och genomföra uppgifterna.

Säkerhetsoperationscentret inrättades den 1 april 2022. Dess uppgift är att se till teknisk övervakning av datasäkerheten, utveckla säkerhetskontroller och övervakningssystem, hantera informationssäkerhetsincidenter och leda arbetet vid sådana samt att nätverks-samarbeta med nationella myndigheter. I nästa skede av utvecklingsarbetet ersätts centret av centret för teknisk lägesbild.

Vid FPA pågår arbetet med att utveckla den kritiska IT-infrastrukturen inom ramen för projektet KIHVA. Syftet är att trygga FPA:s tjänster och verksamhet i fråga om IT, att förbereda

för eventuella hot, att trygga driftsäkerheten för kritiska tillämpningar i krissituationer, att förbättra tillgången till FPA:s IT-tjänster och att stödja hanteringen av störningssituationer.

Ny lösningar genom innovationsverksamhet

FPA utnyttjar de möjligheter som nya framväxande tekniker och data skapar i flera av de utvecklingsobjekt som främjas med hjälp av innovationsverksamhet. Ett konkret steg för att främja digitaliseringen i framtiden var det statsunderstödd som finansministeriet beviljat andelslaget Findynet Cooperative för utvecklande av ett förtroendenät för självsuverän identitet. FPA har varit en central initiativtagare till den nya innovationen och stiftande medlem i andelslaget.

Digitala identiteter kan användas för att skapa digitala tjänster som utgår från livssituationen. Som en del av sin innovationsverksamhet byggde FPA upp färdigheter och kunnande i anslutning till utnyttjandet av digitala identiteter.

FPA fortsatte att utveckla en handlingsmodell som förenar förutseende, innovationsverksamhet, strategi och vardag. I innovationsverksamheten fokuserade vi på samhällsligt viktiga fenomen, till exempel de utmaningar som är förknippade med marginaliseringen av ungdomar.

IT-tjänsterna med då välfärdsområdena inleder sin verksamhet

Inom FPA:s Kanta-tjänster förbereddes 2022 inledandet av verksamheten inom de nya välfärdsområdena. Kanta-tjänsterna producerade centraliserat rätt registerinformation i handlingarna i Patientdataarkivet och möjliggjorde hybridanvändning av arkivet vid årsskiftet. På detta sätt säkerställdes möjligheten att söka och spara uppgifter, oberoende av läget i organisationskundernas patientdatasystem. När det gäller visningen av medborgarnas egna uppgifter gjordes behövliga ändringar i samband med inrättandet av välfärdsområdena. Syftet med det intensiva beredningsarbetet var att minska behovet av ändringar i systemen och anknytande tidspress när social- och hälsovårdsreformen träder i kraft.

Reform av ledarskapet och verksamhetskulturen

Verksamhetskulturen, ledningen och strukturen inom FPA:s IT-tjänster utvecklades under året i Retro2022-arbetet. Med förändringen i verksamhetskulturen eftersträvades en öppnare och smidigare verksamhet. Ledningens förmåga utvecklades genom att man förnyade ledningsgruppens arbete så att separata operativa ledningsgrupper inrättades för beredningen av strategiska beslut och beslutsfattandet på taktisk nivå. Chefsarbetet fördes i en allt mer coachande riktning.

I utvecklingen och underhållet av systemen grupperade sig IT-tjänsterna i enlighet med FPA:s affärsenheter. Detta bidrar till att IT på ett bättre sätt kan möta affärsmålen och behoven. Målet var en smidig, resilient struktur som stöder verksamheten och som vid behov även i fortsättningen förändras med den.

Uppgifter om personalen 2022

I slutet av 2022 hade FPA 8 586 anställda, det vill säga 289 fler än i slutet av föregående år. Andelen visstidsanställda ökade från 2021 och var i slutet av året 10 procent. Övertidsarbetets andel av årsarbetstiden var på samma nivå som året innan (1,3 procent). FPA är en multilokal arbetsplats och distansarbete utfördes i stor utsträckning också 2022, i genomsnitt 123 dagar under året. År 2022 ökade andelen sjukfrånvaro något och var 5,0 procent.

Organisationskulturen utvecklades i önskad riktning

En god personalupplevelse är en av FPA:s kritiska resurser för att uppnå målen i strategin. Personalupplevelsen är en individuell känsla som byggs upp i arbetet och i allt som har med arbetet att göra. Vi har identifierat att vi är mest effektiva när det gäller att främja en god personalupplevelse genom att utveckla vår kultur bland annat i fråga om självstyrning och gruppstyrning, familjevänlighet och multilokalitet.

Enligt personalundersökningen utvecklas FPA:s organisations- och ledningskultur i önskad riktning. En större andel än tidigare av medarbetarna anser att de kan påverka sitt arbete (71 procent). Man är fortfarande nöjd med den närmaste chefens ledningsarbete. Av FPA-medarbetarna upplever 88 procent att chefen sköter ärenden som gäller anställningsförhållandet på ett korrekt och rättvist sätt. Familjevänlighet är en av FPA:s stora styrkor som arbetsgivare, och 92 procent av de anställda upplever att de kan samordna arbete och privatliv. 84 procent av medarbetarna är nöjda med sitt arbete, och arbetsgemenskapens funktion får betyget 8,3 (på skalan 4–10).

Antal anställda 2020–2022

	2022	2021	2020
Hela personalen	8586	8297	8 095
– heltidsanställda	7526	7364	7 193
– deltidsanställda	1060	933	902
– visstidsanställda	884	680	820
Ordinarie personal	7702	7617	7 275
– heltidsanställda	6855	6839	6 536
– deltidsanställda	847	778	739

Ordinarie personal 2020–2022

	2022	2021	2020
Medelålder	44,5	44,4	44,6
Medarbetare som avgått	467	306	373
Nyanställda	557	619	548
Ålder för pensionsavgång	63,9	64,0	63,8
Medarbetare som avgått med ålderspension	135	144	143
Medarbetare som avgått med sjukpension	13	9	16

Riskhantering och säkerhet vid FPA

Riskhanteringen är fast integrerad i FPA:s dagliga verksamhet och kunskapsledning. Den hjälper FPA att säkerställa måluppfyllelsen, verksamhetens kontinuitet och personalens välbefinnande. Riskhanteringen säkerställer också en god förvaltningssed.

Generaldirektören har det övergripande ansvaret för FPA:s riskhantering. De övriga direktörerna ansvarar för riskhanteringen inom sina respektive ansvarsområden. Alla enheter och cheferna där ansvarar för riskhanteringen och rapporteringen inom sina respektive ansvarsområden. Dessutom ska varje medarbetare se till riskhanteringen i sitt eget arbete. Internrevisionen svarar för riskhanteringsens funktionalitet och för kvalitetsutvärderingen. FPA följer regelbundet upp riskhanteringsläget och rapporterar om detta minst varje kvartal.

År 2022 definierades, prioriterades och analyserades FPA:s strategiska risker med tanke på trygghet av FPA:s strategiska nyckelresultat. Inga risker på kritisk nivå upptäcktes och de definierade riskerna utvecklades inte till en kritisk nivå. Det uppdagades inte heller några nya risker på kritisk nivå.

Efter Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022 började man förbereda sig på olika scenarier för invasionens

konsekvenser. I samband med detta började man också kartlägga de risker som kriget medför för FPA och som hotar FPA:s verksamhet och dess smidighet.

Betydelsen av säkerhet och beredskap allt tydligare i den förändrade världssituationen

År 2022 var exceptionellt både ur FPA:s säkerhetssynpunkt och i samhället i övrigt. Rysslands invasion av Ukraina i februari, beredskapen för eventuell elbrist under vintern 2022–2023 samt den fortsatta coronapandemin krävde skärpt uppföljning och praktiska beredskapsåtgärder av FPA.

I början av 2022 inrättades en säkerhetsenhet vid FPA för att leda, samordna och utveckla säkerheten på FPA-nivå. Under året utarbetades flera styrdokument som hänför sig till FPA:s säkerhetshantering, såsom principerna för beredskap samt datasäkerhets- och dataskyddspolicyn. De strategiska riktlinjerna för säkerhet som antogs i augusti 2021 genomfördes i praktiken i omfattande samarbete med FPA:s resultatenheter och operativa enheter.

Fokus i informations- och cybersäkerheten låg fortfarande på att bereda införandet av ett system för hantering av informationssäkerheten och på att utveckla observationsförmågan och hanteringen av sårbarheter. Verksamheten vid FPA:s säkerhetsoperationscenter inleddes våren 2022.

Med målet att utveckla dataskyddet bereddes ett system för hantering av dataskyddet vid FPA. Dataskyddstjänsterna har utvecklats, särskilt när det gäller verktyg för konsekvensbedömning av dataskydd.

Inom säkerhetstjänsterna inriktade vi oss i fråga om säkerhetstekniken på underhåll och modernisering av systemen. För att förebygga situationer som är förknippade med hot och våld ordnade vi säkerhetsutbildningar för personal som arbetar med kundservice och utvecklade en modell för säkerhetskartläggning av kundservicelokaler.

År 2022 ökade antalet anmälningar om hot och våld jämfört med året innan. De mer allmänt rapporterade situationerna var, liksom under de senaste åren, situationer där en kund betedde sig hotfullt eller trängde sig före i kön. Andelen anmälningar om hot mot anställda och mot FPA av alla anmälningar ökade jämfört med året innan.

Ansvarsarbetet fick en strategi

Ansvarsfullhet är en av de kritiska resurserna i FPA:s strategiska helhet. Ansvarsfullheten stöder framgången i FPA:s strategi, och den är i stor utsträckning sammanflätad med all verksamhet i organisationen.

FPA:s hållbarhetsstrategi färdigställdes våren 2022. Strategin innehåller spjutspetsarna i FPA:s ansvarsfullhet och utgör fokus för ansvarsarbetet och för utvecklingen av ansvarsarbetet.

FPA bedömer hur framgångsrikt ansvarsarbetet är med olika indikatorer. Till exempel beräknas FPA:s klimatavtryck för vissa delområden i verksamheten varje år. Under 2022 utvecklade vi också nya ansvarsindikatorer och en ny ansvarsrapportering baserad på GRI-standarden.

FPA är medlem i Finlands kommission för hållbar utveckling och nätverket för uppföljning av hållbar utveckling. År 2022 deltog FPA liksom tidigare år i det nationella samarbetet kring hållbar utveckling. Genom dessa forum fungerar FPA nationellt som vägvisare i teman för hållbar utveckling.

År 2022 tog vi många viktiga steg i fråga om ekologiskt ansvar: användningen av pappersfria beslut utvidgades, vi gick med i kampanjen Snäppet svalare och vi anslöt oss till Green Office-miljösystemmodellen. I slutet av året rekryterades en ny specialist på miljöansvar till FPA för att utveckla teman för ekologisk hållbarhet.

FPA har redan under flera år varit samarbetspartner i Helsinki Pride. År 2022 deltog vi i den traditionella Pride-paraden och ordnade också en parkpicknick.

Hösten 2022 fokuserade FPA:s ansvarsarbete till stor del på frågor om mångfald, jämlikhet och inklusion, både ur våra kunders och personalens synvinkel. Vi gjorde bland annat en kartläggning av behoven hos kunder i olika minoritetsgrupper och identifierade utvecklingsobjekt som vi kommer att fokusera mer på i framtiden.

Närmare uppgifter om FPA:s ansvarsarbete ges i en separat ansvarsrapport.

FPA är en internationell aktör

Internationaliseringen påverkar FPA:s verksamhet på många sätt. FPA:s kundkrets består av personer som bor och arbetar i Finland, men i vissa fall har också personer som bor utomlands rätt till FPA-förmåner. FPA:s verksamhet påverkas dessutom särskilt av EU-lagstiftningen om samordning av den sociala tryggheten och av avtal om social trygghet med andra länder.

FPA samarbetar regelbundet med de övriga EU-länderna och de nordiska socialförsäkringsinrättningarna, vars mål framför allt är att effektivisera processerna vid behandlingen av frågor som gäller social trygghet för personer som vistas i olika länder. År 2022 ordnades genom distansförbindelse årliga förhandlingar mellan förbindelseorganen i de nordiska länderna och Estland, där man diskuterade frågor som gällde olika förmåner och elektroniskt informationsutbyte. Med Lettland fördes förhandlingar som fokuserade på sjukvårdsfrågor. Dessutom deltog FPA huvudsakligen på distans i EU-kommissionens möten och i annat samarbete på EU-nivå.

FPA:s generaldirektör deltog i det nordiska generaldirektörmötet, som samlar generaldirektörer och direktörer

från de nordiska socialförsäkringsinrättningarna. Temat för mötet var bland annat cybersäkerheten och hur situationen i Ukraina påverkar de nordiska länderna och de nordiska socialförsäkringsinrättningarna.

FPA:s experter deltog i ISSA:s (International Social Security Association) verksamhet även 2022. ISSA är ett samarbetsorgan för världens socialförsäkringsinrättningar och har cirka 320 medlemmar från fler än 150 länder. Under året anordnade ISSA en europeisk konferens och en global konferens där företrädare för FPA deltog bland annat som talare. FPA deltog också i ISSA:s tävling om god praxis med tvåspråkiga chattbottar och fick ett hedersomnämmande i tävlingen. Vid den globala konferensen presenterade FPA en reklamvideo om familjeledighetsreformen. Dessutom deltog FPA i ESIP:s (European Social Insurance Platform) verksamhet, bland annat som medlem i kommittéer för de verksamhetsområden som är relevanta för FPA.

FPA fortsatte att satsa på utvecklingen av uppföljningen av EU-initiativen och informationsflödet. Samtidigt fortsatte samarbetet med ministerierna i samband med beredningen av avtal och lagstiftning med internationella

dimensioner. Teman kring digitalisering, hälsa och invandring var särskilt framträdande. FPA yttrade sig om den övergripande reformen av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård och förberedde sig för verkställigheten av lagen. FPA yttrade sig också bland annat om lagförslaget om ersättningar enligt sjukförsäkringslagen.

Under 2022 införde FPA ett elektroniskt system för utbyte av information om gränsöverskridande sjukvårdsersättningar och deltog i arbetsgruppen för digitalisering av det europeiska sjukvårdskortet. FPA inledde också förhandlingar med välfärdsområdena för att säkerställa ett smidigt samarbete inom området för internationella sjukvårdsförmåner.

Hos FPA har handläggningen av internationella förmånsansökningar och telefontjänsten för internationella kunder till stor del centraliserats till Centret för internationella ärenden. År 2022 var personer som fick tillfälligt skydd en växande kundgrupp. I slutet av året sysselsattes både förmånshandläggningen och kundservicen också av pensionsförändringarna i Sverige och Estland.

I FPA:s nya tidsbokningssystem blev det möjligt för kunden att boka tid för att sköta sitt ärende även på engelska. Dessutom kan de kommunala myndigheterna nu med Suomi.fi-fullmakter boka tid för en kund för skötsel av ärenden med tolk. Detta har bidragit till en smidigare skötsel av ärenden för kunder som använder främmande språk. År 2022 infördes även Túlka Oy:s snabbtolkning vid serviceställena, vilket för sin del gjorde det lättare för kunder som enbart använder främmande språk att sköta ärenden.

FPA deltar i International House Helsinki- och International House Tampere-tjänsterna, som erbjuder de flesta av de tjänster som personer som kommit till Finland av arbetsrelaterade orsaker behöver. Tjänsterna riktar sig till invandrare som nyligen kommit till huvudstadsregionen och Birkaland för att arbeta och de betjänar även företag och arbetsgivare i frågor som rör utländsk arbetskraft och rekrytering av sådan.

FPA gav ett utlåtande om lagförslaget om främjande av integration. FPA deltog i myndighetssamarbetet om integration, särskilt i samband med kriget i Ukraina. Inverkan av kriget i Ukraina på FPA beskrivs i kapitlet **Inverkan av kriget i Ukraina på förmånshandläggningen och kundservicen vid FPA.**

Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård ger råd i internationella situationer

Kelassa toimii rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspiste, FPA har en kontaktpunkt för gränsöverskridande hälso- och sjukvård. En sådan finns i varje EU-land och ger information om anlitaandet av hälsotjänster i internationella situationer. Kontaktpunkten administrerar webbplatsen EU-hälsovård.fi. På webbplatsen finns information om anlitaandet av hälsotjänster i Finland och utomlands, om patienternas rättigheter samt om ersättningar för vårdkostnader. År 2022 var kontaktpunktens kunder bland annat intresserade av planerad vård i Finland, av rätten till sjukvård utomlands samt av att köpa receptbelagda läkemedel från andra länder. Kontaktpunkten marknadsförde ämnen inom internationell sjukvård på sociala medier och undersökte kundnöjdheten med webbplatsen EU-hälsovård.fi. På webbplatsen EU-hälsovård.fi publicerades ett uppdaterat avsnitt om vanliga frågor.

Kanta-tjänsterna möjliggör säker användning av social- och hälsovårdsuppgifter över områdesgränser

FPA förvaltar och utvecklar Kanta-tjänsterna. Med hjälp av Kanta-tjänsterna överförs patient- och klientuppgifter mellan social- och hälsovården, apoteken och medborgarna.

Patientuppgifterna sparas i Kanta-systemet inom både den offentliga och den privata hälso- och sjukvården. Vid utgången av 2022 hade över 3 miljarder handlingar sparats i Patientdataarkivet.

År 2022 söktes uppgifter från en annan hälso- och sjukvårdsorganisation närmare 5 miljoner gånger i månaden. År 2021 var motsvarande antal 3 miljoner. Ett smidigt utbyte av information är till nytta för patienten och vårdpersonalen, eftersom det frigör tid för vårdarbetet, minskar antalet överlappande undersökningar och förbättrar patientsäkerheten.

Alla läkemedelsrecept förmedlas elektroniskt via Kanta-tjänsterna. År 2022 skrevs 28,2 miljoner recept ut, och utifrån dem gjordes 76,5 miljoner läkemedelsexpedieringar. Mer än 3,4 miljoner receptförnyanden begärdes via Mina Kanta-sidor. Detta var 33 procent av alla begäranden om förnyelse som gjordes under året.

Socialvårdens anslutning till Kanta-tjänsterna framskred

I slutet av 2022 hade 74 procent av de offentliga socialvårdsaktörerna anslutit sig till Kanta-tjänsterna, och uppgifter inom socialvården hade registrerats för 1,4 miljoner personer. Klientdataarkivet för socialvården utvecklades för att i allt större utsträckning stödja strukturerade socialvårdshandlingar. I slutet av året hade 72 miljoner handlingar sparats i arkivet.

Utlämnandet av klientuppgifter mellan tjänstetillhandahållarna inom socialvården genomfördes tekniskt fram till beredskap för samtestning. Stödmaterial och utbildningar för införandet utformades för systemleverantörer och tjänstetillhandahållare inom socialvården.

Kanta-tjänsterna utvecklades i samarbete med social- och hälsovårdsorganisationer och systemleverantörer

Främjandet av lagändringarna stod i centrum för utvecklingen av Kanta-tjänsterna 2022. En stor del av arbetet inriktades återigen på att testa interoperabiliteten hos de anslutna informationssystemen. Detta garanterar en datasäker helhet i fråga om rörligheten för och användningen av social- och hälsovårdsdata.

Av projekten på EU-nivå framskred utvecklingen av det europeiska elektroniska receptet, som gör det möjligt att köpa läkemedel i EU-länderna med ett finländskt recept. Dessutom utvecklades en ny tjänst som i framtiden kommer att göra det möjligt att överföra sammanfattningar av patientuppgifter mellan EU-länderna.

Kanta-tjänsterna gör årligen en kundnöjdhetsenkät för apoteken och social- och hälsovårdsorganisationerna.

Responser används för utveckling av Kanta-tjänsterna och serviceverksamheten. Av dem som svarade var 82 procent mycket eller ganska nöjda med hur Kanta-tjänsterna fungerar. Yrkespersonerna litade också på Kanta-tjänsternas datasäkerhet och ansåg den vara utmärkt. De var också nöjda med informationen om störningssituationer.

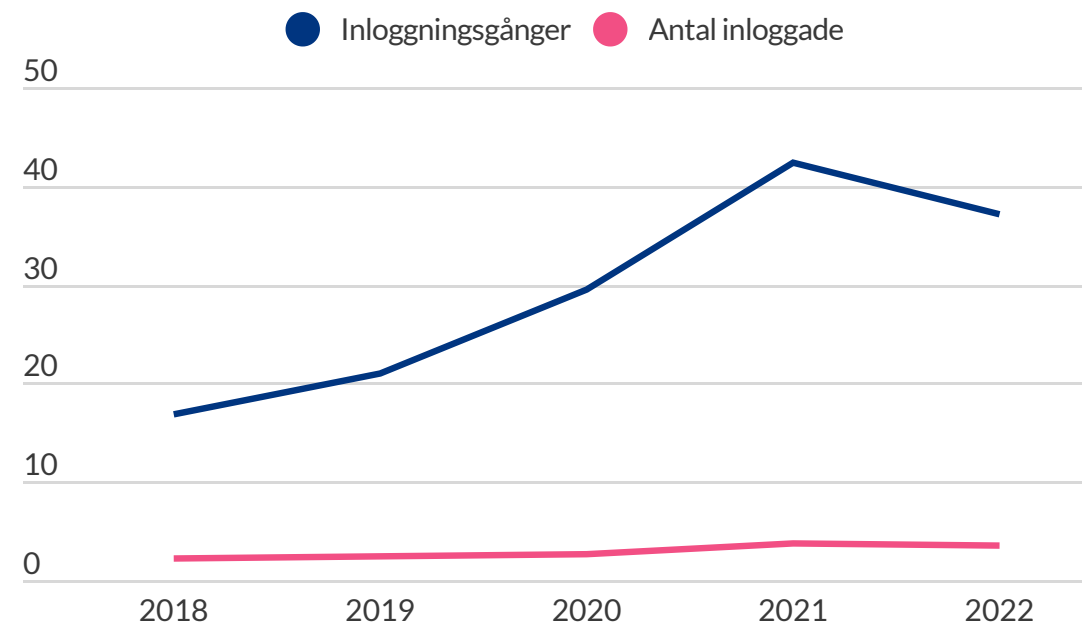
Mer än en miljon personer använde Mina Kanta-sidor varje månad

Mina Kanta-sidor är en riksomfattande webbtjänst där medborgaren kan se de patientuppgifter och recept som registrerats av vårdpersonalen. På Mina Kanta-sidor kan man också begära förnyande av recept, registrera sin donationsvilja och sitt livstestamente samt hantera utlämnandet av sina egna uppgifter.

År 2022 användes Mina Kanta-sidor av mer än 3,5 miljoner olika personer, och antalet inloggningar i tjänsten var 37,2 miljoner. Ökningen av antalet inloggningar minskade för första gången och var 12 procent mindre än året innan. Nedgången beror antagligen på att behovet att ladda ned coronaintyg från Mina Kanta-sidor minskade. Antalet besökare på Mina Kanta-sidor per månad visar dock att tjänsten har blivit en viktig del av att sköta ärenden inom hälso- och sjukvården.

På Mina Kanta-sidor kan privatpersoner enkelt ladda ner ett coronavaccinationsintyg, vilket minskade vårdpersonalens arbete med att utfärda intyg. I slutet av 2022 hade 3,6 miljoner personer laddat ned ett intyg om coronavaccination från Mina Kanta-sidor. Kommunikationen om coronaintyg fokuserade på turism. Coronapasset togs ur bruk.

Inloggningar på Mina Kanta-sidor och antalet inloggade 2018–2022, miljoner

Möjligheten att sköta ärenden för någon annan på Mina Kanta-sidor underlättade vardagen för många

Möjligheten att sköta ärenden för någon annan innebär att man kan sköta ärenden exempelvis för en person som insjuknat eller som tycker det är svårt att använda digitala tjänster. För det här behövs en Suomi.fi-fullmakt. Från och med oktober 2022 kunde också en person som inte hade nätbankskoder ge denna fullmakt. År 2022 sköttes ärenden på Mina Kanta-sidor med fullmakt för 15 000 sådana personer som fyllt 18 år.

Vårdnadshavare skötte 2022 ärenden på Mina Kanta-sidor för 470 000 minderåriga. Det blev också möjligt att sköta ärenden på barnets vägnar även för föräldrar som har ett avtal om delad vårdnad eller en spärrmarkering. Vårdnadshavare kan sköta ärenden på Mina Kanta-sidor också för en minderårig som är över 10 år, när de nödvändiga ändringarna i informationssystemen inom hälso- och sjukvården har gjorts. Omkring 65 procent av hälso- och sjukvårdsorganisationerna har infört denna funktion. Kanta-tjänsterna fortsätter att stödja organisationerna vid införandet av funktioner för att göra det lättare att sköta barns ärenden på Mina Kanta-sidor.

Kundtjänst och chattbot gav allmänheten råd

Kanta-tjänsternas kundservice betjänar medborgarna per telefon, e-post och responsblankett. Kundservicen kontaktades cirka 2 300 gånger per månad. Mer än 90 procent av de ärenden som kontakterna gällde klarades av direkt i kundservicen.

Som ny form av kundservice lanserades chattbotten på webbplatsen kanta.fi. Chattbottens popularitet ökade snabbt och i slutet av året inleddes redan 3 000 dialoger per månad med chatten. Medborgarna frågade mest om undersökningsresultat och hur man hittar dem, om att logga in på Mina Kanta-sidor och om att förnya recept.

De ändringar som vårdreformen och kunduppgiftslagen medförde främjades i stor utsträckning

Vid FPA genomfördes verkställigheten av kunduppgiftslagen ända från beredningen till genomförandet av den tekniska produktionen. De kommande välfärdsområdena fick stöd för ändringen. FPA och THL ordnade flera informationsmöten och regionala stödmöten i samarbete. De ändringar av personuppgiftsansvariga i bakgrundsuppgifterna i Kanta-tjänsterna och i redan arkiverade handlingar som social- och hälsovårdsreformen krävde gjordes framgångsrikt.

Social- och hälsovårdsaktörerna samt beredarna och beslutsfattarna i välfärdsområdena informerades aktivt om de åtgärder som lagen förutsätter samt om social- och hälsovårdsreformens inverkan på behandlingen av klient- och patientuppgifter. Dessutom inleddes förmedling av information till medborgarna.

Styrelsens arbete

År 2022 var det tredje och sista verksamhetsåret under styrelsens treåriga mandatperiod. Under verksamhetsåret koncentrerade sig styrelsen på att göra det möjligt att fullgöra FPA:s grundläggande uppgift och genomföra strategin på ett framgångsrikt sätt. Det finländska och det internationella samfundet drabbades under verksamhetsåret av nya, allvarliga kriser. Det ryska anfallskriget i Ukraina, energikrisen och den kraftiga inflationen var utmaningar också i FPA:s verksamhet.

Under verksamhetsåret beslutade styrelsen att precisera FPA:s strategi. Strategin är inriktad på tre mål som syftar till att uppnå visionen: Nära människan. Välfärd genom kunskap, stöd och samarbete. De strategiska målen är: kundupplevelsen bygger på förtroende, kunskap ger genomslag och trygghet i vardagen. Strategisk riskhantering säkerställer att målen kan uppnås.

För att strategin ska lyckas strävar FPA efter att gå i spetsen inom fyra delområden som kallas kritiska resurser. Dessa är hållbar ekonomi, personalupplevelse, kommunikation och ansvar.

I början av året upprättade styrelsen verksamhetsberättelsen och bokslutet för 2021 för fastställande av fullmäktige. Styrelsen fastställde strategin och budgetramen som grund för planeringen av verksamheten samt planen för riskhantering. I slutet av året godkände styrelsen verksamhets- och ekonomiplanen samt strategin för 2023–2026, antecknade de strategiska nyckeltalen för kännedom och ingick ett resultatavtal med generaldirektören för 2023.

Styrelsen beslöt att godkänna FPA:s investeringsplan för 2023, de befogenheter som anges i investeringsplanen och principerna för ansvarsfulla investeringar. Styrelsen behandlade vid sina möten frågor som gällde fast egendom. Styrelsen godkände FPA:s kollektivavtal som trädde i kraft den 1 maj 2022.

Styrelsen behandlade vid sina möten frågor som gällde datasäkerhet och dataskydd. Styrelsen följde regelbundet hur det strategiska utvecklingsprogrammet (Eepos), som under de kommande åren kommer att kräva betydande resurser, framskred och likaså beredningen i anslutning till inrättandet av välfärdsområdena.

På styrelsemötena presenterade generaldirektören aktualitetsöversikter över FPA:s verksamhet. I översikterna ingick bland annat uppföljning av FPA:s servicesituation.

År 2022 hade styrelsen elva möten, varav ett e-postmöte. Styrelsen höll också en kvällsskola där man inriktade sig på att precisera strategins inriktning. Under våren höll styrelsen ett strategiseminarium där man behandlade FPA:s strategiarbete och de aktuella frågorna i kommittén för social trygghet samt FPA:s delegationshelhet. I början av oktober gjorde styrelsen en seminarieresa till Nederländerna, där man bekantade sig med landets sjukförsäkrings-, arbetslöshets- och pensionssystem.

Den revisionskommitté som styrelsen tillsatt hade fyra möten. Kommittén gick igenom internrevisionens rapporter och viktiga observationer om FPA:s verksamhet. Styrelsens ordförande var ordförande för revisionskommittén, som i övrigt bestod av styrelsens vice ordförande, två styrelseledamöter, generaldirektören och en övervakningsrevisor. Chefen för den interna revisionen föredrog ärendena för kommittén.

Finansiering

Finansiering av förmånsfonderna

Finansieringen av den sociala trygghet som sköts av FPA grundar sig på en delningsprincip enligt vilken kostnaderna under respektive år finansieras med de intäkter som flyter in samma år. För finansieringen av förmånerna har FPA en folkpensionsfond, en sjukförsäkringsfond och en allmän fond för social trygghet. Ur dessa finansieras de förmåner som inte omfattas av pensions- eller sjukförsäkringen.

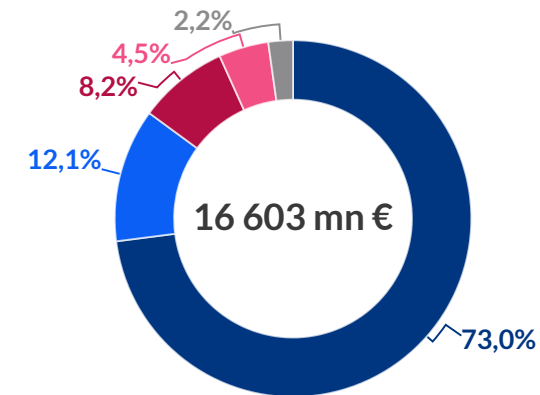
Kostnaderna för FPA:s förmånsfonder uppgick 2022 totalt till 16 879 miljoner euro. Förmånskostnadernas andel av de totala kostnaderna var 96 procent (16 270 miljoner euro) och verksamhetskostnadernas andel 4 procent (610 miljoner euro). Statens andel av intäkterna var 73 procent och de försäkrades och arbetsgivarnas lagstadgade avgifter utgjorde 20 procent, de kommunala inbetalningarna 5 procent och övriga intäkter 2 procent av intäkterna.

Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalar FPA ut bland annat pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning, bostadsbidrag för pensionstagare och fronttillägg. År 2022 utbetalades 3 716 miljoner euro i förmåner. Fondens verksamhetskostnader var 64 miljoner euro. Staten finansierar alla kostnader för folkpensionsförsäkringen i deras helhet. För folkpensionsfonden har det fastställts en miniminivå för att trygga soliditeten på årsnivå. Sedan 2010 har beloppet av folkpensionsfondens finansiella tillgångar minskat med främmande kapital varit 3,5 procent av det årliga sammanräknade beloppet av folkpensionerna och verksamhetskostnaderna.

Finansiering av FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2022, miljoner euro

- Statens förskott till förmånerna och verksamhetskostnaderna 12 115 mn €
- De försäkrades dagpenning- och sjukvårdsavgifter 2 011 mn €
- Kommunernas betalningar 1 357 mn €
- Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift 751 mn €
- Arbetslöshetsförsäkringsavgifter och övriga intäkter 369 mn €

Sjukförsäkringsfonden

Finansieringen av sjukförsäkringen är uppdelad i finansiering av arbetsinkomstförsäkringen och finansiering av sjukvårdsförsäkringen. År 2022 uppgick förmånerna till totalt 5 746 miljoner euro. Fondens verksamhetskostnader var 231 miljoner euro.

Arbetsinkomstförsäkringen innefattar sjukdagpenningar (inklusive dagpenning vid smittsam sjukdom), föräldradagpenningar och rehabiliteringspenningar samt ersättningar till arbetsgivare för familjeledigheter, ersättningar för ordnande av företagshälsovård och kostnader för semesterar under föräldradagpenningsperioder. De utbetalda förmånerna inom ramen för arbetsinkomstförsäkringen uppgick 2022 till 2 966 miljoner euro.

Arbetsinkomstförsäkringens huvudsakliga finansiärer är löntagarna och företagarna (sjukförsäkringens dagpenningspremie) samt arbetsgivarna (arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift). Staten finansierar den andel av kostnaderna för dagpenningsförmån eller rehabiliteringspenning som betalas till minimibelopp och som överstiger beloppet av dagpenningsförmån eller rehabiliteringspenning som beräknats på basis av årsinkomsten. Dessutom finansierar staten fem procent av de sjuk- och föräldradagpenningar samt den rehabiliteringspenning som annars finansieras via försäkringen. Till statens fi-

nansieringsandel hör också en del av företagshälsovården för företagare och lantbruksföretagare.

Utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen (utan familjeledighetsersättning, företagares tilläggsfinansieringsandel och statens andel) finansieras till 52 procent med arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgifter och till 48 procent med dagpenningspremierna. Arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift betalas på basis av lönerna och 2022 var den 1,34 procent. Grunden för sjukförsäkringens dagpenningspremie är för löntagarna deras skattepliktiga löneinkomst och för företagarna deras arbetsinkomst. År 2022 var premien för löntagare och LFöPL-försäkrade företagare 1,18 procent och för FöPL-försäkrade företagare 1,32 procent av inkomsterna (vid inkomster på minst 15 128 euro per år). Dagpenningspremien är avdragsgill i beskattningen. År 2022 inflöt arbetsgivares sjukförsäkringsavgifter till ett belopp om 1 357 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 47 procent), och dagpenningspremien för löntagare och företagare till ett belopp om 1 160 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 41 procent). Dessutom finansierade staten de förmåner som hör till statens ansvar med 341 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 12 procent). Arbetsinkomstförsäkringens intäkter uppgick till totalt 2 858 miljoner euro.

Sjukvårdsförsäkringen inkluderar läkemedelersättningar som betalas av FPA, ersättningar för läkar- och tandlä-

kararvoden, ersättningar för undersökning och vård, reseersättningar, rehabiliteringsutgifter (utom rehabiliteringspenningar), sjukvårdsersättningar som hör till grundtryggheten i lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring samt EU-ersättningar för sjukvård. Ur sjukvårdsförsäkringen utbetalades 2 780 miljoner euro i förmåner.

Förmåns- och driftskostnaderna för sjukvårdsförsäkringen finansieras av staten och de försäkrade. Staten finansierar 67 procent och de försäkrade 33 procent av sjukvårdsförsäkringens förmåns- och verksamhetskostnader. Sjukvårdsförsäkringens EU-ersättningar finansieras dock helt och hållet av staten och inrättningar i utlandet. Dessutom finansierar staten i sin helhet de ersättningar för coronavaccinering som ingår i ersättningarna för undersökning och vård.

För finansieringen av sjukvårdsförsäkringen tas en sjukvårdsavgift ut av alla försäkrade, det vill säga löntagarna, företagarna samt pensions- och förmånstagarna. Avgiften baserar sig på den beskattningsbara förvärvsinkomsten i kommunalbeskattningen. År 2022 var avgiften för löntagare och företagare 0,53 procent och för pensions- och förmånstagare 1,50 procent av förvärvsinkomsterna. Den sjukvårdspremie som tas ut av löntagare, företagare och förmånstagare inbringade 851 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 30 procent). Statens andel av förmånerna enligt sjukvårdsförsäkringens och av de relaterade verk-

samhetskostnaderna uppgick till 1 940 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 68 procent). Totalt uppgick intäkterna av sjukförsäkringen till 2 850 miljoner euro.

Sjukförsäkringens finansiella tillgångar minskade med främmande kapital och avsättningar ska vara 8–12 procent av sjukförsäkringens årliga totala utgifter. Grunderna för arbetsgivarnas och de försäkrades försäkringsavgifter samt statens andel av sjukvårdsförsäkringen bestäms så att detta villkor uppfylls.

Allmänna fonden för social trygghet

År 2022 var det totala beloppet av förmåner som betalades ur fonden 6 808 miljoner euro (inklusive kostnaderna för ordnande av studerandehälsovården). Fondens verksamhetskostnader var 315 miljoner euro.

Staten finansierar i sin helhet barnbidragen, det allmänna bostadsbidraget, studieförmånerna, moderskapsunderstöden och adoptionsbidragen, militärunderstöden, kostnaderna för frontveteraners rehabiliteringsresor samt kostnaderna för tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning. Förskotten på utkomststöd kommer till FPA från staten (SHM och ANM), men kommunerna ansvarar för 50 procent av SHM:s andel av förskotten. Staten finansierar också merparten av arbetslöshetsförmånerna och underhållsstödet till den del utbetalda underhållsstöd

inte kan indrivnas av de underhållsskyldiga. Kommunerna finansierar barnavårdsstöden med undantag för stöd som betalas utomlands, som finansieras av staten. Kommunerna finansierar också en del av arbetsmarknadsstöden.

Kostnaderna för hälso- och sjukvård för högskolestuderande finansieras med hälsovårdsavgiften för studerande (23 procent) och statens andel (77 procent). För finansieringen av grunddagpenningen för arbetslösa används av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremier ett belopp som i medeltal motsvarar premierna från de arbetstägare som inte tillhör någon arbetslöshetskassa. Staten finansierade år förmåner och verksamhetskostnader med totalt 6 071 miljoner euro och kommunerna finansierade barnavårdsstöd och arbetsmarknadsstöd med totalt 751 miljoner euro. För finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa redovisades till fonden 267 miljoner euro i löntagares arbetslöshetsförsäkringspremier.

Verksamhetskostnader

De totala verksamhetskostnaderna för 2022 var 607,9 miljoner euro exklusive aktieöverföringar på 1,9 miljoner euro till pensionsansvarsfonden. Verksamhetskostnaderna utan aktieöverföringar till pensionsansvarsfonden ökade med 4,3 procent från året innan. Verksamhetskostnaderna uppgick 2022 till totalt 609,8 miljoner euro, vilket motsvarar 3,6 procent av de totala kostnaderna för förmånsfonderna.

Verksamhetskostnaderna utan aktieöverföringar till pensionsansvarsfonden fördelas på förmånsfonderna enligt procentandelar. År 2022 var folkpensionsfondens andel 10,3 procent, sjukförsäkringsfondens andel 38,0 procent och allmänna fonden för social trygghets andel 51,7 procent.

Kostnaderna för löner och arvoden uppgick till 321,8 miljoner euro. Lönebikostnaderna uppgick till totalt 93,0 miljoner euro, varav 1,9 miljoner euro var aktieöverföringar.

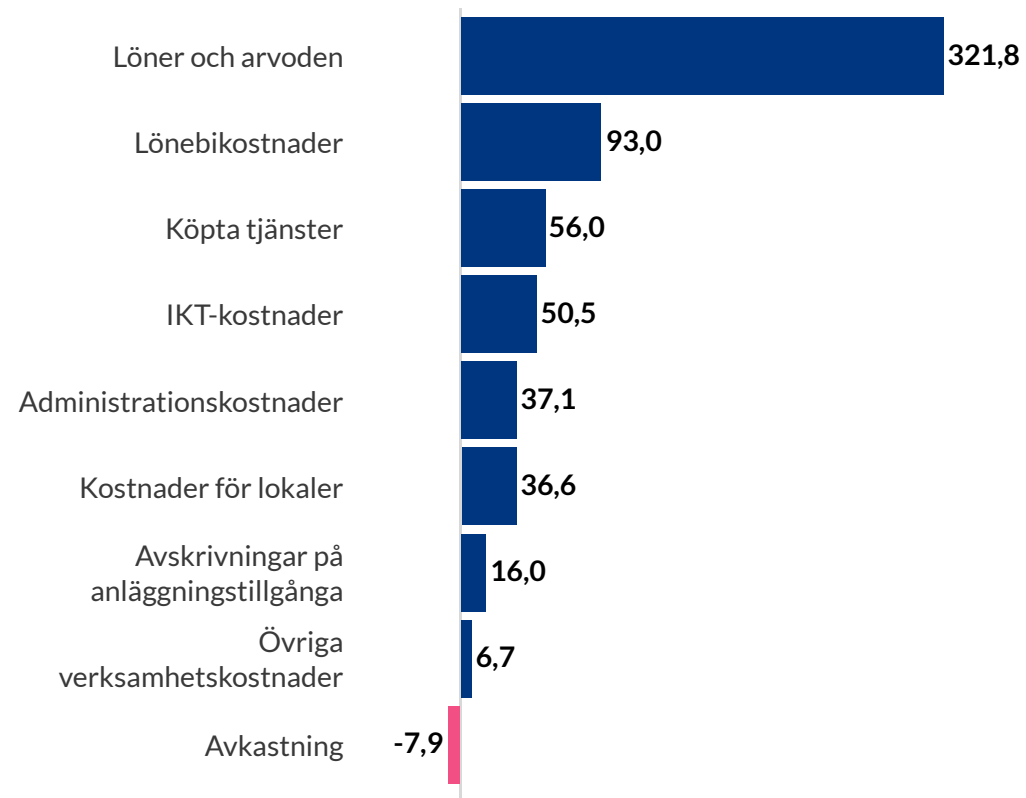
Beloppet för köpta tjänster uppgick till totalt 56,0 miljoner euro. Beskattningskostnaderna till skatteförvaltningen var 24,0 miljoner euro. Beloppet för övriga köpta tjänster uppgick till sammanlagt 32,0 miljoner euro.

De övriga verksamhetskostnaderna och intäkterna uppgick till totalt 139,0 miljoner euro. Av de övriga verksamhetskostnaderna var 50,5 miljoner euro kostnader för IT-drift. Avskrivningarna på anläggningstillgångar uppgick till 16,0 miljoner euro. De intäkter som minskade verksamhetskostnaderna uppgick till 7,9 miljoner euro.

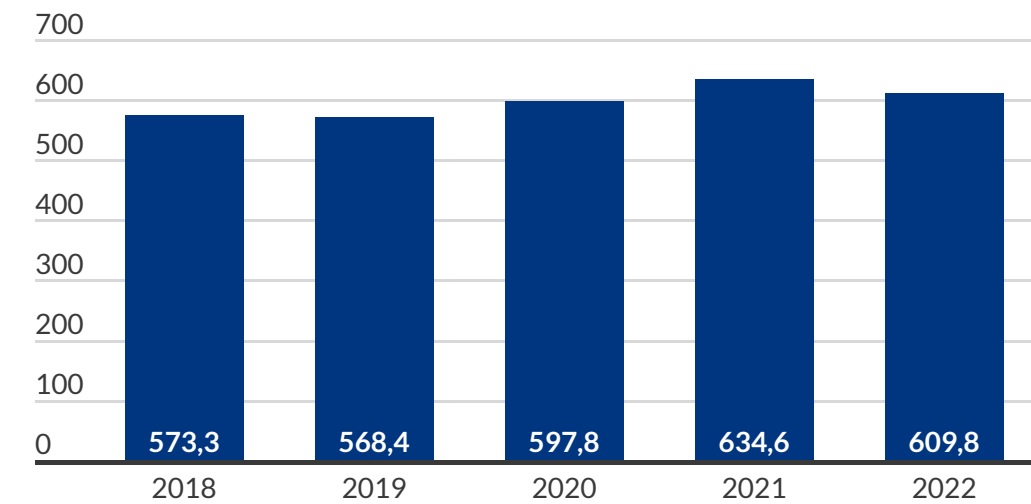
Staten ersätter FPA:s kostnader för den verksamhet som bedrivs vid den till FPA förlagda kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård med ett belopp som årligen fastställs i statsbudgeten. År 2022 var kostnaderna för kontaktpunkten 0,5 miljoner euro.

Fördelningen av verksamhetskostnader 2022, miljoner euro

FPA:s verksamhetskostnader 2018–2022, miljoner €*

*2022 års penningvärde

Servicefonden

Med hjälp av den servicefond som inrättats hos FPA sköts de finansierings-, bokförings- och betalningsuppdrag som FPA ansvarar för i genomförandet och administrationen av Kanta-tjänsterna. Dessa fastställs i lagen om elektronisk behandling av kunduppdrag inom social- och hälsovården (784/2021) och lagen om elektroniska recept (61/2007).

Via social- och hälsovårdsministeriet finansierade staten 2022 kostnaderna för ändringar på grund av lagändringar och för utveckling av Kanta-tjänsterna. Underhållet av tjänsterna finansierades med avgifter som togs ut av användarna. Servicefondens totala kostnader uppgick 2022 till 36,8 miljoner euro, varav 2,9 miljoner euro var investeringar. Staten finansierade kostnaderna med 19,2 miljoner euro (SHM finansierade utvecklingen av och säkerställandet av kontinuiteten i Kanta-tjänsterna med 18,7 miljoner euro och THL finansierade coronaintygen med 0,5 miljoner euro). Av kostnaderna finansierades 17,6 miljoner euro med försäljningsintäkterna av användaravgifter. Med intäkterna av kundavgifter insamlades också en andel på 0,66 miljoner euro av finansieringsbufferten på 4 miljoner euro och återbetalades till SHM.

År 2022 finansierades underhållskostnaderna för de elektroniska recepten till 50 procent av apoteken, till 35 procent av den offentliga hälso- och sjukvården och till 15 procent av den privata hälso- och sjukvården. Underhållskostnaderna för Patientdataarkivet finansierades till 80 procent med användaravgifter från den offentliga hälso- och sjukvården och till 20 procent med användaravgifter från den privata hälso- och sjukvården. Statens inrättningar finansierade 0,1 miljoner euro av underhållskostnaderna.

Pensionsansvarsfonden

Det försäkringstekniska fulla pensionsansvaret för FPA:s anställda uppgick i slutet av året till 2 315,4 miljoner euro, varav de löpande pensionerna utgjorde 1 348,7 miljoner euro. Det fulla pensionsansvaret ökade under verksamhetsåret med 95,9 miljoner euro så att pensionsansvaret för dem som redan var pensionerade och dem som gick i pension ökade med 110,6 miljoner euro, men pensionsansvaret för sysselsatta undantagsvis minskade med 14,1 miljoner euro på grund av förändringen i beräkningsgrunderna för invalidpensioner.

De kapitalvärdeskoefficienter som används vid beräkningen av sjukpensionsansvaret enligt de allmänna beräkningsgrunderna för pensionsförsäkringen enligt lagen om pension för arbetstagare (ArPL) uppdaterades för 2022. De tidigare koefficienterna, som har tillämpats sedan 1986, överskattar längden på de kortvariga sjukpensionerna och underskattar i motsvarande grad längden på de sjukpensioner som redan löpt en längre tid. I reformen minskade kapitalvärdeöverskotten mest i sjukpensionsansvaret för personer under 50 år. Förändringen i begynnelsetidpunkten för sjukpensionerna minskade FPA:s fulla pensionsansvar med 77,6 miljoner euro jämfört med vad pensionsansvaret skulle ha varit utan förändringar. Av det minskade ansvaret hänfördes 77,0 miljoner euro till pensionsansvaret för sysselsatta och 0,6 miljoner euro till ansvaret för pensionerade.

Under 2020–2024 sänks den maximiränta som används vid beräkningen av pensionsansvaret med 0,1 procentenheter årligen i enlighet med Finansinspektionens beräkningsgrunder. År 2022 minskade maximiräntan från 3,3 procent till 3,2 procent. År 2022 var det fulla pensionsansvaret 2022 på grund av ändringen 93,3 miljoner euro större än det skulle ha varit beräknat med den ränta på 3,5 procent som användes 2019.

Enligt lagen om Folkpensionsanstalten (745/2016) sjunker den andel av FPA:s fulla pensionsansvar som minst ska täckas årligen med en halv procentenhet fram till 2038.

År 2022 täcktes 38 procent av det fulla pensionsansvaret. Det pensionsansvar som ska täckas uppgick i slutet av 2022 till totalt 879,8 miljoner euro. Pensionsansvarsfondens medel uppgick totalt till cirka 1 885,0 miljoner euro. Minimitäckningen överskreds således med 1 005,1 miljoner euro.

Till pensionsansvarsfonden inbetalades 63,0 miljoner euro i arbetsgivarbidrag, varav 1,9 miljoner euro täcktes med en aktieöverföring från folkpensionsfonden. Dessutom betalade arbetstagarna in 26,5 miljoner euro i pensionsavgifter, varav 4,6 miljoner euro fonderades.

FPA betalade ut personalpensioner för totalt 118,4 miljoner euro, vilket var en ökning på 4,2 procent från året innan.

Investeringsverksamhet

FPA:s styrelse fastställer varje år en investeringsplan. Vid investering av FPA:s medel ska investeringarnas säkerhet, avkastning och likviditet tryggas. Dessutom ska investeringarna vara tillräckligt diversifierade.

Tyngdpunkten i investeringsverksamheten inom folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden, den allmänna fonden för social trygghet och servicefonden ligger på investering av likvida medel. Pensionsansvarsfondens medel utgör täckning för pensionsansvaret för personalen som grundar sig på anställning hos FPA, och ur fonden betalas FPA:s personalpensioner. Ambitionen är att allokera pensionsansvarsfondens tillgångar så att fondens avkastning ökar och med siktet inställt på att investeringarna vid behov kan omvandlas till kontanter.

Den gröna ekonomiska omställningen och utvecklingen av regleringen har en stor inverkan på investeringsverksamheten. År 2022 var det första hela år då man verkade i enlighet

med de uppdaterade principer och mål för ansvarsfull investering som godkändes av FPA:s styrelse i december 2021. Målen är omfattande och innefattar minskning av utsläpp från investeringarna i syfte att uppnå klimatneutralitet, ökning av andelen gröna temainvesteringar och minimering av lag- och normbrott i investeringstillgångarna. Enligt den förnyade processen genomfördes kvartalsvisa screeningar för normförseelser och en enkät om ansvarsfullhet för förmögenhetsförvaltarna. Under året hittades också nya investeringsobjekt för de gröna temainvesteringarna.

Utifrån ekonomi- och marknadssynpunkt var 2022 ett mycket utmanande år. Redan i början av året började man prissätta effekterna av den åtstramade centralbankspolitiken både på ränte- och aktiemarknaderna och investeringarna led stora förluster under året i alla likvida kapitalklasser. I februari anföll Ryssland Ukraina, vilket hade en påtaglig inverkan på marknaden i början av året. Effekten förblev dock relativt kortvarig, även om situationens inverkan på energisektorn är långvarig och riskkoncentrationerna på utbudssidan inför framtiden granskas utifrån ett nytt perspektiv.

På aktiemarknaden påverkades förlustnivån av att aktiemarknaden i varje geografiskt område viktades mot mer räntekänsliga tillväxtaktier i stället för mot värdeaktier, av att de företag som gynnas av energikrisen viktades i indexet och framför allt av att US-dollararn förstärktes fram till oktober, även om den motsatta rörelsen därefter var stark. Nedgången på den amerikanska aktiemarknaden var 13,8 procent 2022 och på den europeiska aktiemarknaden 8,9 procent. Den inhemska aktiemarknaden sjönk på indexnivå med 12,7 procent.

För ränteinvesteringarna var fjolåret exceptionellt svagt med tanke på att räntenivån steg ytterst kraftigt i och med inflationen och centralbankernas räntehöjningar. I början av året var till exempel den tioåriga tyska räntan fortfarande negativ och nådde 2,5 procent i slutet av året. Också kreditriskmarginalerna minskade under året. Statslånen i euroområdet

(alla kreditklasser) visade en förlust på 17,9 procent och företagslån av god kvalitet en förlust på 13,9 procent och företagslån av sämre kreditkvalitet en förlust på 11,3 procent.

Från början av året sjönk marknadsvärdet på Folkpensionsfondens aktier med 16,3 procent (föregående år ökade värdet med 4,4 procent). Folkpensionsfondens aktieinnehav är inte föremål för handel och syftet med dem är att täcka pensionsansvarsfondens garantiavgifter.

Pensionsansvarsfondens förlust var 9,1 procent efter två år av hög avkastning (2021 var avkastningen 7,6 procent och föregående år var den 17,9 procent). På grund av sin starka aktievikt har portföljen gett god avkastning på lång sikt. Mål och tidsplaner har fastställts för den internationella spridningen av investeringar, och 2022 arbetade vi för dessa mål. Trots utmaningarna i marknadsmiljön kunde vi minska koncentrationsriskerna genom att ta hem både bokföringsmässiga vinster och vinster som genererades efter årets början. I och med de höjda räntorna kunde vi återinvestera medel i räntetillgångar med betydligt bättre avkastningsnivåer.

Dividendintäkterna 2022 ökade till 40,3 miljoner euro (33,2 miljoner euro året innan).

År 2022 var det sammanlagda månatliga medelvärdet för de likvida medlen i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet 1 144,6 miljoner euro (året innan 1 164,9 miljoner euro). Medelräntan på likvida medel blev positiv 2022 och var 0,29 procent (föregående år -0,08 procent).

År 2023 har börjat med ett positivt marknadssentiment när de största hoten mot lågkonjunkturen har försvunnit. Den milda vintern har dämpat hotbilderna om otillräcklig energi, och förändringen i den kinesiska coronapolitiken förväntas stödja tillväxten. Man kan också se en förändring i inflationen, men även om den högsta nivån torde ligga bakom oss är inflationen fortfarande ohållbar och det råder osäkerhet om både den ekonomiska utvecklingen och marknadsutvecklingen.

Framtidsutsikter för finansieringen

I regeringsprogrammet och planen för den offentliga ekonomin söktes för planeringsperioden en balans mellan de offentliga finanserna och ett sjunkande skuldförhållande under normala ekonomiska utvecklingsförhållanden. För att uppnå dessa mål var det särskilt viktigt att öka sysselsättningsgraden. Den ekonomiska situationen har dock försämrats på grund av coronavirusepidemin, Rysslands anfallskrig i Ukraina, energikrisen och den snabba inflationen och målen för planeringsperioden har därför varit föremål för nya överväganden.

När restriktionerna har slopats förväntas utgifterna för coronavirusepidemin minska, men nya utgiftsbehov när det gäller försvar, beredskap i samhället, försörjningssäkerhet, invandring och etablering av välfärdsområdena håller på att komma i stället. Coronapandemin är inte heller över än.

Reformen av social- och hälsovårdstjänsterna, de sysselsättningsfrämjande åtgärderna samt åtgärderna till stöd för den ekonomiska tillväxten och främjande av digitaliseringen syftar nu och under de kommande åren till betydande kostnadsbesparingar samt till att förbättra de offentliga finansernas produktivitet. Nästa år kommer den nya regeringen att ställas inför stora utmaningar. Strukturerna i Finlands ekonomi bör reformeras samtidigt som de offentliga finanserna anpassas. Det här arbetet bör inledas snabbt, eftersom en senareläggning av anpassningen ökar de ekonomiska riskerna ytterligare. Den snabba ökningen av efterfrågan på offentliga välfärdstjänster och den långsamma ökningen av ekonomins förmåga att generera inkomster har lett till en obalans i de offentliga finanserna som kan vara svår att rätta till. En korrigerande av obalansen i de offentliga finanserna kommer antagligen att kräva direkta och snabbverkande åtgärder som drabbar de offentliga utgifterna och inkomsterna. Det behövs också en hög sysselsättningsnivå och en snabb ekonomisk tillväxt som stärker de offentliga finanserna på lång sikt.

Även klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald innebär att de nuvarande strukturerna för produktion och konsumtion måste förändras. Det här kräver ny teknik, alternativa sätt att allokeras kapital och nya investeringar.

Man uppskattar att den ekonomiska tillväxten under de närmaste åren inte är tillräcklig för att återställa de offentliga finanserna till den tidigare nivån och att de offentliga finanserna fortsätter att uppvisa ett underskott. I takt med att befolkningen blir äldre minskar den arbetsföra befolkningen och den ekonomiska tillväxten väntas minska samtidigt som behovet av åldersrelaterade förmåner ökar. Stagnationen i den ekonomiska tillväxten och företagens försämrade resultatförväntningar påverkar konjunkturen på arbetsmarknaden. Den ökande sysselsättningen förväntas avta och arbetslösheten tillfälligt öka. Sysselsättningen väntas dock på längre sikt att fortsatt vara god, eftersom konjunkturedgången förväntas bli kortvarig och vissa sektorer lider av strukturell brist på arbetskraft.

Den privata konsumtionen väntas minska nästa år på grund av den svaga utvecklingen av köpkraften. Den försämrade konjunkturen, osäkerheten i de ekonomiska utsikterna och de ökade kostnaderna återspeglas också i investeringarna, som förväntas minska. Den ekonomiska tillväxten tycks också försvagas på Finlands viktigaste exportmarknader, vilket försvagar tillväxten inom exporten. Hotet är att den omvärld som påverkar ekonomin fortsätter att utvecklas instabilt till följd av kriget i Ukraina. Inflationen, som pågår längre än väntat, påverkar medborgarnas köpkraft och konsumtionsbeteende mer och längre, vilket kan göra den ekonomiska nedgången ännu djupare.

Vi har ännu inget slut på det ryska anfallskriget i sikte. De geopolitiska osäkerheterna kan bli ännu mer omfattande. EU:s sanktioner på grund av anfallskriget har hela tiden utvidgats och dessa, liksom Rysslands motsanktioner, påverkar olika funktioner i samhället. Vid FPA påverkar situationen åtminstone utbetalningen av förmåner när flyktingar från Ukraina kommer att omfattas av den sociala tryggheten.

Framtidsutsikterna för FPA:s finansiering påverkas inte bara av de ovan nämnda faktorerna av konjunkturkaraktär, av överföringen av uppgifter inom social- och hälsovården till välfärdsområdena samt av demografiska förändringar utan också av genomförandet av den nya regeringens regeringsprogram och riktlinjerna för de offentliga finanserna.

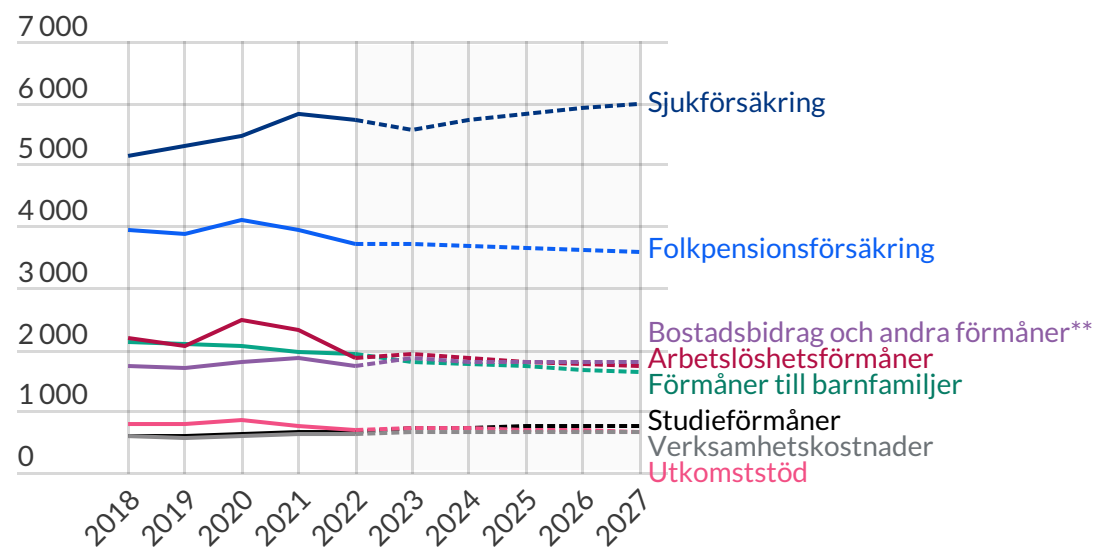
Den förändrade ekonomiska situationen utmanar FPA:s finansiering

Åren 2023–2027 påverkas utgiftsutvecklingen av antaganden om arbetslöshetsutvecklingen och befolkningsutvecklingen. I de ekonomiska antagandena beräknas arbetslösheten minska bara något från den nuvarande nivån fram till 2027. Nativiteten förväntas ligga kvar på den nuvarande låga nivån under hela ramperioden. Enligt prognoserna försämraras försörjningskvoten ytterligare under de kommande årtiondena när antalet äldre ökar och befolkningen i arbetsför ålder minskar. Ökningen av den äldre befolkningen ökar de totala pensionsutgifterna. FPA:s pensionsutgifter minskar ytterligare, medan arbetspensionsutgifterna ökar.

Enligt prognosen i november 2022 är utsikterna för FPA:s finansiering stabila i fråga om förmånsutgifterna. Från 2022 till 2023 förblir FPA:s kostnader reellt oförändrade. Från 2022 till 2027 beräknas kostnaderna minska något.

Försäkringspremierna för sjukvårdsförsäkringen 2023 steg något och försäkringspremierna för arbetsinkomstförsäkringen steg med nästan 0,2 procentenheter till följd av det överförda underskottet från 2022. Underskottet berodde på den kraftiga ökningen av kostnaderna för dagpenning vid smittsam sjukdom. Sjukförsäkringsavgifterna sjunker något 2024 och ligger kvar på samma nivå 2025–2027.

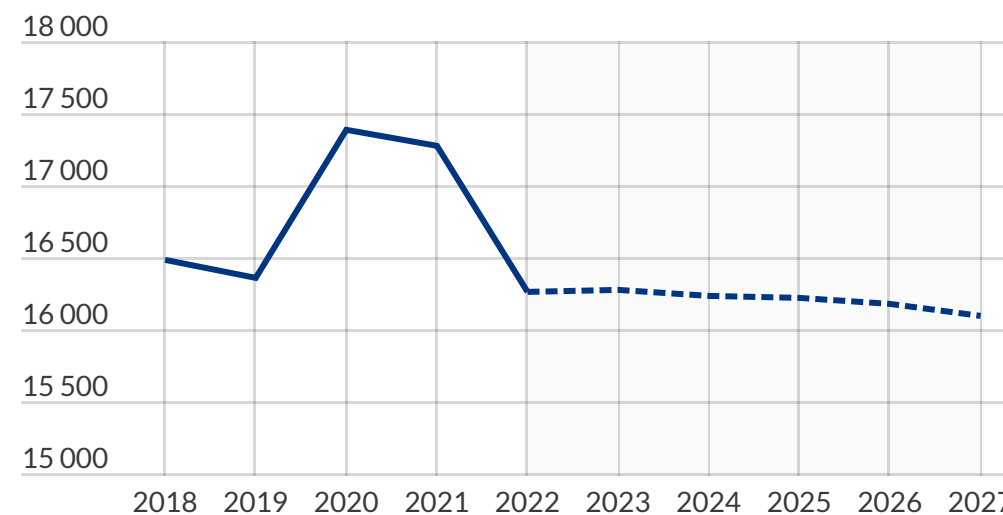
FPA:s kostnader enligt förmånsslag 2018–2027, miljoner euro*

*2022 års penningvärde.

**Inkluderar militärunderstöd, tolktjänster för personer med funktionsnedsättning, frontveteraners rehabiliteringsresor, brådskande socialvård för papperslösa samt SHVS-ersättningar.

FPA:s kostnader totalt 2018–2027, miljoner euro*

*2022 års penningvärde.

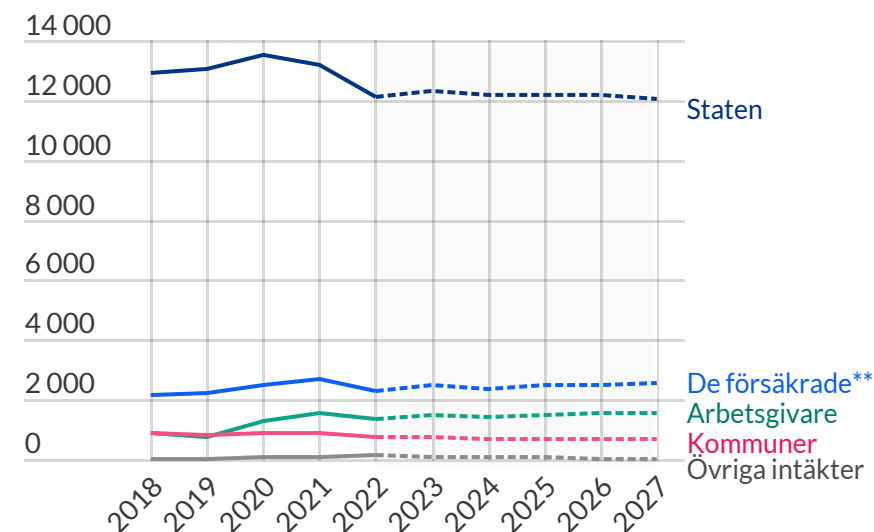
Obs! Bruten skala.

Staten finansierar cirka 72 procent av kostnaderna för 2023. De försäkrade står för 14 procent av förmåns- och verksamhetskostnaderna (andelen består av sjukförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremierna). Arbetsgivarnas försäkringsavgifter täcker 9 procent av FPA:s utgifter. Kommunerna står för 4 procent, och dessa medel styrs till barnavårdsstödet och arbetslöshetsförmånerna. Statens finansieringsandel av arbetsinkomstförsäkringen är cirka 12 procent. Resten finansieras med försäkringsavgifter och försäkringspremier: 52 procent av kostnaderna finansieras av arbetsgivarna och 48 procent av de försäkrade. Inom sjukvårdsförsäkringen är finansieringsandelarna 67 procent från staten och 33 procent från de försäkrades premier. Statens andel beräknas uppgå till cirka 73–72 procent av de totala kostnaderna 2024–2027.

Förslag för att nå ett tydligare system för social trygghet har bland annat varit harmoniserade grundtrygghetsförmåner, en basinkomst och en aktiverande social trygghet. Ju mer man kan slå samman de nuvarande förmånerna och förenkla författningarna, desto enklare blir det också att finansiera förmånerna. När reformen av den sociala tryggheten genomförs kan den påverka finansieringen av FPA:s förmåner.

På 2020-talet ökas FPA:s verksamhetskostnader av att förmånssystemen, e-tjänsterna och datasäkerheten förnyas. Detta kräver stora utvecklingsinvesteringar under de kommande åren, vilket i sin tur kommer att bidra till att öka FPA:s verksamhetskostnader. FPA:s program för förnyande av förmånplattformen är en omfattande reform. Under de föränderliga verksamhetsförutsättningarna förväntas FPA tillhandahålla ett allt snabbare och mer heltäckande tjänsteutbud. Detta är nödvändigt för att FPA:s förmånshandläggning samt servicenivån och serviceförmågan i kundservicen ska kunna tryggas även under 2030-talet.

FPA:s intäkter 2018–2027, miljoner euro*

*2022 års penningvärde.

**Inkluderar löntagarnas och företagarnas dagpenningsskatt, företagarnas tilläggsfinansieringsandel, sjukvårdsskatt, den arbetslöshetsförsäkringspremie som Sysselsättningsfonden betalat till FPA och från och med 2021 intäkterna av studerandenas hälsovårdsavgift.

Organ och delegationer 2022

Förvaltningsorgan

Fullmäktigeledamöterna

Slunga-Poutsalo Riikka, riksdagsledamot, ordförande

(suppleant: Kotiaho Jouni, riksdagsledamot)

Nurminen Ilmari, riksdagsledamot, vice ordförande

(suppleant: Berg Kim, riksdagsledamot)

Elomaa Ritva, riksdagsledamot (suppleant: Lundén Mikko, riksdagsledamot)

Forsgrén Bella, riksdagsledamot (suppleant: Virta Sofia, riksdagsledamot)

Häkkänen Antti, riksdagsledamot (suppleant: Kaleva Atte, riksdagsledamot)

Kontula Anna, riksdagsledamot (suppleant: Hänninen Katja, riksdagsledamot)

Lohi Markus, riksdagsledamot (suppleant: Aittakumpu Pekka, riksdagsledamot)

Mattila Hanna-Leena, riksdagsledamot (suppleant: Honkonen Petri, riksdagsledamot till 2.5.2022, Kettunen Tuomas, riksdagsledamot från 3.5.2022)

Mäkynen Matias, riksdagsledamot (suppleant: Eloranta Eeva-Johanna, riksdagsledamot)

Niikko Mika, riksdagsledamot (suppleant: Juuso Kaisa, riksdagsledamot)

Salonen Kristiina, riksdagsledamot (suppleant: Werning Paula, riksdagsledamot)

Sarkomaa Sari, riksdagsledamot (suppleant: Koulumies Terhi, riksdagsledamot)

Revisorerna

Helkiö Mikko, revisionsråd, OFR, GR, ordförande

(suppleant: Ala-aho Virpi, stadsrevisor, OFR)

Kiljunen Anneli, riksdagsledamot, vice ordförande

(suppleant: Väätäinen Tuula, riksdagsledamot)

Järvinen Heli, riksdagsledamot (suppleant: Suoniemi Tero, politisk sakkunnig)

Huttunen Hanna, riksdagsledamot (suppleant: Kinnunen Mikko, riksdagsledamot)

Laiho Mia, riksdagsledamot (suppleant: Marttinen Matias, riksdagsledamot)

Lindén Aki, riksdagsledamot till 28.2.2022 och från 6.10.2022, Kymäläinen Suna, riksdagsledamot, 1.3–5.10.2022 (supplant: Eskelinen Seppo, riksdagsledamot)

Niemi Veijo, riksdagsledamot (suppleant: Juvonen Arja, riksdagsledamot)

Tuomela Ulla-Maija, CGR, OFR (suppleant: Lehto Ari, CGR, OFR till 23.11.2022, Havia-Niemi Minna, CGR, OFR från 24.11.2022)

Styrelsen

Kiukas Vertti, generalsekreterare, styrelseordförande

Nieminen Mira, kriminalkommissarie, vice ordförande

Antila Raimo överdirektör från 21.9.2022

Brax Tuija, generalsekreterare

Lehtinen Leila, direktör

Niemi Veli-Mikko överdirektör till 20.9.2022

Rehula Juha, socionom

Siekinen Saana, direktör

Sipilä Timo, direktör

Särkelä Riitta, generalsekreterare
Toivola Tommi, direktör
Sarlin Tuija, ordförande, personalrepresentant med yttrande- och närvarorätt

Direktörerna

Antila Outi, generaldirektör
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör
Nissilä Nina, direktör

Ledande tjänstemän

Resultatenheternas direktörer

Jussila Antti (resultatenheten för närservice till kunder)
Hänninen Sari (resultatenheten för riksomfattande kundrelationstjänster)
Melanen Jukka (resultatenheten för IT-tjänster)
Lindgren Marina (resultatenheten för informationstjänster)
Helin Jukka (resultatenheten för gemensamma tjänster)

Internrevisionschef

Manninen Eeva

Direktör för enheten för ledningsstöd

Korhola Heli

Direktör för kommunikationsenheten

Marjamäki Pipsa Lotta till 31.1
Korhonen Ville från 1.2

Ledande överläkare

Leinonen Janne

Delegationer och forum

FPA:s delegationshelhet omfattar tre lagstadgade delegationer samt interaktiva forum som FPA själv tillsatt.

Delegationernas uppgifter regleras i lag. Forumen fungerar som intressentgrupps- och sakkunnigorgan i utvecklingsarbete som gäller innehåll och strategi inom olika teman.

Medlemmarna i delegationerna och forumen representerar myndigheter, sammanslutningar och intresseorganisationer. Också FPA:s sakkunniga deltar i verksamheten.

FPA:s delegation

Antila Outi, generaldirektör, delegationens ordförande
Korhola Heli, strategidirektör, delegationens vice ordförande
Lundqvist Anna-Stiina, ansvarig specialist, intressentgruppsarbete och ansvarsfullhet, sekreterare
Grekin Satu, verksamhetsledare
Heikura Markku, generaldirektör
Hämäläinen Ulla, finansråd
Joensuu Matti, ledande sakkunnig från 1.12.2022
Konola Kirsi, verkställande direktör
Köli Pekka, vice ordförande
Laitinen Jaana, ledande sakkunnig till 30.11.2022
Maijala Riitta, överdirektör
Makkula Janne, arbetsmarknadsdirektör
Markkula-Kivisilta Hanna, generalsekreterare
Mikkola Hennamari, chef för forskningsenheten
Myllärinen Tarja, direktör

Norrback Ole, ordförande
Nummelin Ida, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Ojala Katri, ledande sakkunnig
Pelkonen Janne, chef för samhällspåverkan
Siika-aho Liisa, direktör
Tervahauta Markku, generaldirektör
Tolonen Ilpo, verkställande direktör
Tuomisto Sakari, socialpolitisk sakkunnig
Viskari Janne, generaldirektör

Sjukförsäkringsdelegationen 1.7.2019–30.6.2022

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma, direktör, delegationens ordförande
Reija Jääskeläinen, kompetenscenterdirektör, delegationens vice ordförande
Ismo Hiljanen, specialplanerare, delegationens sekreterare
Jaska Siikavirta, direktör (Pasi Pohjola, avdelningschef)
Liisa Siika-aho, direktör (Eeva Ojala, konsultativ tjänsteman)
Lauri Vuorekoski, hälsopolitisk sakkunnig (Henna Virtomaa, verksamhetsledare)
Auli Rytivaara, sakkunnigläkare (Evelina Vigelius, sakkunnig)
Tuuli Glantz, socialpolitisk sakkunnig (Riitta Työläjärvä, sakkunnigläkare)
Samppa Koskela, jurist (Katri Ojala, ledande sakkunnig)
Tarja Filatov, riksdagsledamot (Sanna Antikainen, riksdagsledamot)

Delegationen för sjukförsäkringsärenden från 1.7.2022

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma, direktör, delegationens ordförande
Reija Jääskeläinen, kompetenscenterdirektör, delegationens vice ordförande
Ismo Hiljanen, specialplanerare, delegationens sekreterare
Jaska Siikavirta, direktör

Liisa Siika-aho, direktör (Eeva Ojala, konsultativ tjänsteman)
Lauri Vuorekoski, hälsopolitisk sakkunnig (Henna Virtomaa, verksamhetsledare)
Vesa Rantahalvari, ledande sakkunnig (Auli Rytivaara, sakkunnigläkare)
Tuuli Glantz, socialpolitisk sakkunnig (Riitta Työläjärvä, sakkunnigläkare)
Katri Ojala, ledande sakkunnig (Ida Nummelin, social- och hälsopolitisk sakkunnig)
Tarja Filatov, riksdagsledamot (Kaisa Juuso, riksdagsledamot)

Socialmedicinska delegationen till 28.2.2022

Janne Leinonen, specialistläkare i neurologi, delegationens ordförande
Miia Turpeinen, bedömningsöverläkare, delegationens vice ordförande
Katariina Kallio-Laine, ansvarig sakkunnigläkare, delegationens sekreterare

Medlemmar:

Ilona Autti-Rämö, generalsekreterare
Markus Henriksson, överdirektör
Eero Hirvensalo, överläkare
Erika Jääskeläinen, docent
Satu Lahti, professor
Eija Lönnroos, professor
Mika Mäkelä, ansvarig överläkare
Eva Helaskoski, specialistläkare i företagshälsovård
Heikki Pärnänen, direktör
Henna Virtomaa, verksamhetsledare
Timo Strandberg, professor
Markku Sumanen, professor
Pekka Ylöstalo, professor

Sakkunniga:

Sari Atula, docent
Oskari Heikinheimo, professor
Sari Helminen, ansvarig sakkunnigtandläkare
Risto Huupponen, professor
Hanna-Mari Jauhonen, forskarläkare
Asko Järvinen, avdelningsöverläkare
Helena Kastarinen, överläkare
Karoliina Koskenvuo, chef för forskningsteam
Tanja Laukkala, docent
Heikki Lukkarinen, branschdirektör
Jukka Meurman, professor
Raija Sipilä, redaktionschef
Tero Soukka, direktör för ansvarsområde
Liisa Suominen, professor
Kirsi Vainiemi, ansvarig överläkare

Läkemedelssektionen till 28.2.2022

Miia Turpeinen, bedömningsöverläkare, sektionens ordförande
Katariina Klintrup, ansvarig sakkunnigläkare, sektionens sekreterare
Risto Huupponen, professor
Hanna-Mari Jauhonen, forskningsläkare
Asko Järvinen, avdelningsöverläkare
Helena Kastarinen, överläkare
Jarmo Salo, specialistläkare i pediatrik
Eija Lönnroos, professor
Anne Rönneberg, planerare
Janne Leinonen, ledande överläkare

Odontologiska sektionen till 28.2.2022

Pekka Ylöstalo, professor, sektionens ordförande
Sari Helminen, ansvarig sakkunnigtandläkare, sektionens sekreterare
Satu Lahti, professor
Jukka Meurman, professor
Henna Virtomaa, verksamhetsledare
Tero Soukka, direktör för ansvarsområde
Liisa Suominen, professor

Socialmedicinska delegationen från 1.3.2022

Janne Leinonen, specialistläkare i neurologi, delegationens ordförande
Marjo Parkkila-Harju, överläkare, delegationens vice ordförande
Katariina Kallio-Laine, ansvarig sakkunnigläkare, delegationens sekreterare

Medlemmar:

Eva Helaskoski, överläkare
Markus Henriksson, överdirektör
Margareeta Häkkinen, överläkare
Esa Jämsen, professor
Erika Jääskeläinen, docent
Satu Lahti, professor
Eija Lönnroos, professor
Heikki Pärnänen, direktör
Markku Sumanen, professor
Miia Turpeinen, bedömningsöverläkare
Henna Virtomaa, verksamhetsledare
Pekka Ylöstalo, professor

Sakkunniga:

Oskari Heikinheimo, professor

Sari Helminen, ansvarig sakkunnigtandläkare

Asko Järvinen, överläkare

Helena Kastarinen, överläkare

Katariina Klintrup, ansvarig sakkunnigläkare

Silja Kosola, docent

Riitta Luoto, överläkare

Mika Mäkelä, professor

Pasi Nevalainen, avdelningsöverläkare

Jarkko Pajarinen, branschdirektör

Reima Palonen, specialsakkunnig

Anne Rönneberg, planerare

Jarmo Salo, direktör för ansvarsområde

Raija Sipilä, redaktionschef

Tero Soukka, direktör för ansvarsområde

Liisa Suominen, professor

Terhi Tapiainen, professor

Aleksi Tornio, biträdande professor

Läkemedelssektionen 1.3.2022

Miia Turpeinen, bedömningsöverläkare, ordförande

Katariina Klintrup, ansvarig sakkunnigläkare, sekreterare

Medlemmar:

Hanna-Mari Jauhonen, forskarläkare till 30.4.2022

Asko Järvinen, överläkare

Helena Kastarinen, överläkare

Janne Leinonen, ledande överläkare

Eija Lönnroos, professor

Liisa Näveri, chef för enheten för läkemedelssäkerhet

Anna-Kaisa Parkkila, bedömningsöverläkare från 1.5.2022

Maija Pihlajamäki, ansvarig sakkunnigläkare från 1.4.2022

Anne Rönneberg, planerare

Jarmo Salo, direktör för ansvarsområde

Aleksi Tornio, biträdande professor

Forumet för studerandehälsovård

Reija Jääskeläinen, kompetenscenterchef, forumets ordförande

Mari Stenberg, specialplanerare, forumets sekreterare

Katariina Poskiparta, verkställande direktör (suppleant Päivi Metsäniemi, chefsöverläkare)

Annika Stadius, studiechef

Päivi Laakkonen, studentkurator

Pirkko Vartiainen, professor

Saara Maalismaa, chef för studerandeservice

Arja Ruponen, konsultativ tjänsteman

Petra Pieskä, socialpolitisk sakkunnig (suppleant Sakari Tuomisto, socialpolitisk sakkunnig)

Ninni Kuparinen, välfärdspolitisk sakkunnig (suppleant Jenni Jourio, styrelsemedlem)

Johanna Jahnukainen, utvecklingschef

Piia Kuusisto, gruppchef

Emmi Lehtonen, teamchef (suppleant Mari Jaakkola, jurist)

Forumet för företagshälsovård

Reija Jääskeläinen, kompetenscenterchef, forumets ordförande
Kirsi Airinen, gruppchef, forumets vice ordförande
Nina Jaakkola, planeringsspecialist, forumets sekreterare
Anu Tuovinen, ledande sakkunnig (Miia Kannisto, ledande sakkunnig)
Auli Rytivaara, sakkunnigläkare (Antti Tanskanen, sakkunnig)
Anna Kukka, sakkunnig, arbetslivsutveckling (Minna Salli, sakkunnig, arbetslivsutveckling från 12.5.2022)
Maire Lumiaho, från 23.7.2022, Marja Tallavaara, sakkunnig till 23.7.2022 (Kari Aikio, regionchef)
Kristina Mukala, medicinalråd till 30.11.2022 och Kimmo Tarvainen, överläkare från 1.2.2022
Työljärvi, Riitta, sakkunnigläkare (Anne Mironen, expert i arbetsmiljö- och jämställdhetsfrågor)
Merja Blomqvist, arbetsfysioterapeut (Katarina Mikkola, arbetsfysioterapeut från 1.2.2022)
Heli Hannonen, företagspsykolog (Sanna Selinheimo, företagspsykolog)
Pilvi Österman, ordförande (Marja Alanne, ledande företagshälsovårdare)
Anniina Anttila, ansvarig företagsläkare från 3.2.2022, Johanna Larkio, ledande företagsläkare till 2.2.2022 (Marko Luhtala, ansvarig läkare från 3.2.2022, Anniina Anttila, ansvarig företagsläkare till 2.2.2022)
Harri Hellsten, chef för arbetsmarknadsärenden (Albert Mäkelä, sakkunnig)
Ida Nummelin, social- och hälsopolitisk sakkunnig (Heli Kannisto, arbetslivsexpert från 1.2.2022, Kaija Ojanperä, arbetslivsexpert till 31.1.2022)
Jan Schugk, överläkare
Eva Helaskoski, direktör (Satu Soini, överläkare)
Riitta Luoto, överläkare (Timo Hujanen, planeringsspecialist)
Paula Melart, sakkunnigläkare

Pensionsforumet

Heli Hänninen, kompetenscenterchef, pensionsforumets ordförande
Heidi Heikura, specialplanerare, pensionsforumets vice ordförande
Kaisa Seppänen, jurist, pensionsforumets sekreterare
Pirjo Moilanen, konsultativ tjänsteman (Jaana Rissanen, direktör)
Outi Luoma-Aho, budgetråd (Ulla Hämmäläinen, finansråd)
Allan Paldanius, direktör (Minka Hauta-aho, jurist)
Sinikka Näätsaari, chef för pensionspolitik (Tuuli Glantz, socialpolitisk sakkunnig)
Samppa Koskela, jurist (Ida Nummelin, social- och hälsopolitisk sakkunnig)
Katri Ojala, ledande sakkunnig (Anu Tuovinen, ledande sakkunnig)
Timo Sipilä, direktör (Kati Partanen, direktionsledamot)
Antti Tanskanen, sakkunnig (Vesa Rantahalvari, ledande sakkunnig)
Harri Hellstén, chef för arbetsmarknadsärenden (Albert Mäkelä, sakkunnig)
Anssi Kemppe, verksamhetsledare (Berit Dahlin, verksamhetsledare)
Jan Koskimies, verksamhetsledare (Päivi Kyyrö, verksamhetsledare)
Janne Pelkonen, chef för samhällspåverkan
Karoliina Koskenvuo, forskningschef (Jenni Blomgren, forskningschef)

Forumet för utkomststöd

Pasi Pajula, chef för kompetenscentret för utkomstskyddsärenden, forumets ordförande
Mira Halme, jurist, forumets sekreterare
Mikko Friipyöli, specialsakkunnig
Jarmo Lindén, direktör (Kimmo Huovinen, biträdande direktör)
Marie Reijo, specialforskare (Mira Kajantie, överaktuarie)
Minna Kivipelto, forskningschef (Jussi Tervola, forskningschef)
Anne Qvist, chef för socialt arbete med vuxna (Leena Luhtasela, chef för tjänster för unga och socialt arbete med vuxna)

Anne Savolainen, bostadschef
Kaisa Palomäki, sakkunnig
Minna Ryhänen, servicechef (Assi Sihvonen, chef för socialarbetet)
Elina Pekkarinen, utvecklingssamordnare
Elina Perkiö, utvecklingsocialarbetare
Petri Liski, fastighetsutvecklingschef (Jyrki Lappi, markanvändningsdirektör)
Elina Wiljanen, socialarbetare (Minna Virta, direktör)
Mikko Autio, sakkunnig i bostadsfrågor (Jukka Kokkinen, chef för bostadsväsendet)
Kaisa Kohvakka, ledande socialarbetare inom socialt arbete med vuxna och rehabiliterande tjänster (Laura Vänttinen, ledande socialarbetare inom socialt arbete med vuxna och rehabiliterande tjänster)
Sanna Räsänen, ledande socialarbetare (Tanja Bäck, ledande socialarbetare)
Katri Hiltunen, direktör för bostadsväsendet
Helene Vanninen, koordinator för bostadsärenden
Sanna Matikainen, ledande socialarbetare (Kati Saarela, resultatenhetschef)
Ellen Vogt, specialsakkunnig
Annika Korpela, jurist
Laura Hassi, sakkunnig
Susanna Rahkonen, konsultativ tjänsteman
Ritva Liukonen, specialsakkunnig
Rita Lääkkölä, planeringsspecialist
Sami Tuori, planeringsspecialist
Signe Jauhiainen, forskningschef

Folkpensionsanstaltens resultaträkning för 2022 och 2021

Folkpensionsanstaltens intäkter

Förmånsfondernas intäkter	2022	2021
Folkpensionsfonden		
Statens andelar av folkpensionsförsäkringens förmåner	-3 706 047	-3 703 050
Folkpensionsfondens intäkter totalt	-3 706 047	-3 703 050
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkringens försäkringsavgifter	-2 517 355	-2 662 861
Statens andelar av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	-340 596	-324 769
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 857 951	-2 987 630
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	-850 881	-972 790
Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner	-1 802 950	-1 765 808
Erhållna EU-ersättningar	-37 332	-39 875
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-58 747	-38 040
Regressbetalningar	-271	-224
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 750 181	-2 816 737
Sjukförsäkringsfondens intäkter totalt	-5 608 132	-5 804 367
Allmänna fonden för social trygghet (AFST)		
Statens andel av AFST:s förmåner	-5 693 092	-5 864 660
Kommunernas andel av AFST:s förmåner	-751 284	-818 732
Ålands andel av AFST:s förmåner	-12 050	-12 082
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-267 000	-239 000
Övriga AFST-intäkter för förmåner	-230	-125
Allmänna fonden för social trygghet, intäkter totalt	-6 723 656	-6 934 598
Förmånsintäkter totalt	-16 037 835	-16 442 015
Förmånsfondernas placeringsintäkter och placeringskostnader	-2 531	-9 064
Förmånsfondernas finansiella intäkter och kostnader	-2 535	1 932

	2022	2021
Förmånsfondernas övriga intäkter och kostnader	-2 265	-11 813
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande	-84 557	-75 762
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	-473 379	-447 878
Förmånsfondernas övriga intäkter totalt	-565 267	-542 585
Servicefondens intäkter		
Verksamhetsintäkter	-19 208	-17 381
Intäkter av användningsavgifter	-19 935	-16 871
Finansiella intäkter och kostnader	-39	21
Servicefondens intäkter totalt	-39 183	-34 231
Pensionsansvarsfondens intäkter		
Bidrag	-63 040	-66 961
Finansiella intäkter och kostnader	-97 553	-113 317
Övriga intäkter och kostnader	-300	-462
De anställdas pensionsavgifter	-26 484	-25 468
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-13 145	-11 791
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-2 589	-3 323
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	-203 111	-221 323
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	-16 845 396	-17 240 155

Folkpensionsanstaltens kostnader

Förmånsfonderna	2022	2021
Förmånskostnader		
Folkpensionsförsäkring		
Pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	3 715 609	3 691 998
Sjukförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkring	2 965 505	2 727 328
Sjukvårdsförsäkring	2 780 342	2 698 316
Allmänna fonden för social trygghet		
Arbetslöshetsförmåner	1 844 527	2 155 514
Förmåner för barnfamiljer	1 914 640	1 832 841
Studieförmåner	652 024	607 181
Bostadsbidrag	1 565 011	1 590 777
Utkomststöd	678 402	686 411
Övriga förmåner	69 053	61 874
Förmånskostnader totalt	16 185 111	16 052 240
Kostnader för ordnande av studerandehälsovård (OTH)	84 557	75 762
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande	84 557	75 762
Förmånsfondernas verksamhetskostnader		
Förmånsfondernas verksamhetsintäkter	-7 871	-8 050
Personalkostnader		
Löner och arvoden	321 798	313 443
Lönebikostnader	93 039	96 828
Personalkostnader totalt	414 838	410 271
Övriga verksamhetskostnader	146 826	133 387
Köpta tjänster	56 032	56 653
Förmånsfondernas verksamhetskostnader totalt	609 824	592 262
Förmånsfondernas kostnader totalt	16 879 492	16 720 264

	2022	2021
Förändring i rehabiliteringsavsättning	-15 429	-4 670
Servicefondens kostnader		
Köp av personal- och lokalresurser	20 329	17 657
IT-driftskostnader	12 506	10 346
Övriga kostnader	3 690	3 660
Avskrivningar på anläggningstillgångar	3 650	5 205
Servicefondens kostnader totalt	40 174	36 868
Pensionsansvarsfondens kostnader		
Personalpensioner	118 428	113 694
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	9 866	9 253
Övriga kostnader	90	-2
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	25 345	19 302
Pensionsansvarsfondens kostnader totalt	153 728	142 248
Folkpensionsanstaltens kostnader totalt	17 057 965	16 894 710
Folkpensionsanstaltens överskott (+)/underskott (-)	-212 569	345 445

Folkpensionsanstaltens balansräkning

Folkpensionsanstaltens aktiva	2022	2021
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Förmånsfondernas dataprogram	12 194	4 432
Servicefondens dataprogram	1 305	1 909
Immateriella tillgångar totalt	13 499	6 341
Materiella tillgångar		
Förmånsfondernas byggnader	71 843	72 174
Förmånsfondernas totalreoveringar	37 833	43 523
Förmånsfondernas maskiner och inventarier	16 354	10 731
Servicefondens maskiner och inventarier	8 402	3 914
Förmånsfondernas fastighetsförskott	3 209	1 655
Materiella tillgångar totalt	137 641	131 998
Investeringar i projekt med separat finansiering	343	431
Folkpensionsanstaltens placeringar totalt		
Förmånsfondernas placeringar i anläggningstillgångar	39 916	41 288
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	39 916	41 288
Förmånsfondernas räntefonder	39 783	40 612
Ränteplaceringar i pensionsansvarsfonden	306 048	355 115
Förmånsfondernas aktier och andelar	20 775	27 121
Pensionsansvarsfondens aktier och andelar	1 397 423	1 663 365
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar	63 896	46 308
Övriga placeringar totalt	1 827 924	2 132 521
Folkpensionsanstaltens placeringar totalt	1 867 840	2 173 809
Folkpensionsanstaltens bestående aktiva totalt	2 019 324	2 312 579
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 465	68 495

	2022	2021
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	3 391	3 198
Långfristiga fordringar totalt	3 391	3 198
Kortfristiga fordringar		
Forordningar mellan fonderna/förmånsfonder	9 491	8 207
Förmånsfondernas kundfordringar	4 364	2 026
Servicefondens kundfordringar	4 606	751
Förmånsfondernas resultatregleringar	11 291	8 772
Servicefondens resultatregleringar	13 366	4 877
Pensionsansvarsfondens resultatregleringar	121	0
Förmånsfondernas övriga fordringar	22 744	7 896
Pensionsansvarsfondens övriga fordringar	16 502	14 332
Förmånsfondernas förskottsbetalningar	351 638	345 488
Kortfristiga fordringar totalt	434 123	392 349
Kassa och bank		
Förmånsfondernas kassa och bank	1 037 951	1 323 793
Servicefondens kassa och bank	10 326	17 146
Pensionsansvarsfondens kassa och bank	100 994	16 835
Kassa och bank totalt	1 149 270	1 357 774
Folkpensionsanstaltens rörliga aktiva totalt	1 586 784	1 753 322
Folkpensionsanstaltens aktiva totalt	3 674 573	4 134 395

Folkpensionsanstaltens passiva	2022	2021
Eget kapital		
Förmånsfonderna		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-65 052	-55 266
Förändring i fonden	9 865	-9 786
Folkpensionsfonden totalt	-55 187	-65 052
Räkenskapsperiodens resultat	-9 865	9 786
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-750 616	-491 395
Förändring i fonden	251 097	-259 221
Sjukförsäkringsfonden totalt	-499 519	-750 616
Räkenskapsperiodens resultat	-251 097	259 221
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Förändring i fonden	0	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	0
Förmånsfonderna totalt	-816 122	-547 115
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-3 405	-6 042
Förändring i fonden	991	2 637
Servicefonden totalt	-2 414	-3 405
Räkenskapsperiodens resultat	-991	-2 637
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-854 491	-835 189
Förändring i fonden	-25 345	-19 302
Pensionsansvarsfonden totalt	-879 836	-854 491
Räkenskapsperiodens resultat	49 383	79 075
Fonderna totalt	-1 649 980	-1 328 573

	2022	2021
Uppskrivningsfonderna		
Förmånsfonderna		
Fonderna vid årets början		
Folkpensionsfonden	-98 690	-108 510
Sjukförsäkringsfonden	-32 580	-35 880
Allmänna fonden för social trygghet	-49	-49
Fonderna vid årets början totalt	-131 319	-144 439
Förändring i fonderna		
Folkpensionsfonden	6 650	9 819
Sjukförsäkringsfonden	1 208	3 301
Allmänna fonden för social trygghet	0	0
Förändring i fonderna totalt	7 858	13 120
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-1 064 733	-1 028 757
Förändring i fonden	286 258	-35 975
Pensionsansvarsfonden totalt	-778 474	-1 064 733
Uppskrivningsfonderna totalt	-901 935	-1 196 052
Övrigt eget kapital		
Servicefonden		
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna	-3 497	-2 837
Pensionsansvarsfonden		
Övrigt eget kapital	-287 645	-238 262
Övrigt eget kapital totalt	-291 142	-241 099
Folkpensionsanstaltens överskott (-)/underskott (+)	212 569	-345 445
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	-2 630 488	-3 111 169
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-71 243	-75 912
Förändring i avsättning	-61 109	-59 935
Använda medel	76 537	64 604
Rehabiliteringsavsättning totalt	-55 814	-71 243

	2022	2021
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Förmånsfondernas långfristiga främmande kapital	-17 816	-12 932
Servicefondens långfristiga främmande kapital	-2 010	-2 680
Långfristigt främmande kapital totalt	-19 826	-15 612
Kortfristigt främmande kapital		
Inbetalda förskott till förmånsfonderna	-625 731	-466 244
Inbetalda förskott till servicefonden	-15 109	-6 229
Skulder mellan fonderna/förmånsfonderna	-8 411	-5 521
Skulder mellan fonderna/servicefonden	-100	-1 369
Skulder mellan fonderna/pensionsansvarsfonden	-978	-1 317
Förmånsfondernas leverantörsskulder	-14 272	-9 227
Servicefondens leverantörsskulder	-3 470	-2 511
Förmånsfondernas resultatregleringar	-97 469	-92 243
Servicefondens resultatregleringar	-10 735	-8 907
Förmånsfondernas övriga kortfristiga skulder	-184 985	-336 497
Servicefondens övriga kortfristiga skulder	-670	-660
Pensionsansvarsfondens övriga kortfristiga skulder	-6 515	-5 646
Kortfristigt främmande kapital totalt	-968 444	-936 371
Folkpensionsanstaltens främmande kapital totalt	-988 270	-951 983
Folkpensionsanstaltens passiva totalt	-3 674 573	-4 134 395

Fonds specifika resultaträkningar och balansräkningar för 2022 och 2021

Folkpensionsfondens resultaträkning

	2022	2021
Intäkter		
Statens andelar av förmånerna	-3 706 047	-3 703 050
Placeringsintäkter och placeringskostnader	-2 531	-9 064
Finansiella intäkter och kostnader	-247	126
Övriga intäkter och kostnader	-903	-4 720
Intäkter totalt	-3 709 729	-3 716 708
Förmånskostnader		
Pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	3 715 609	3 691 998
Förmånskostnader totalt	3 715 609	3 691 998
Förmånsbidrag	5 881	-24 710
Verksamhetskostnader	64 368	69 460
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-60 384	-54 535
Intäkter av projekt med separat finansiering	-1 304	-2 255
Kostnader för projekt med separat finansiering	1 304	2 255
Överskott (+)/underskott (-)	-9 865	9 786

Folkpensionsfondens balansräkning

	2022	2021
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	5 187	4 411
Immateriella tillgångar totalt	5 187	4 411
Materiella tillgångar		
Byggnader	61 720	61 852
Ombyggnader	21 541	24 597
Maskiner och inventarier	2 711	2 149
Investeringar i projekt med separat finansiering	343	0
Förskottsbetalningar	4 869	4 713
Materiella tillgångar totalt	91 185	93 742

	2022	2021
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	13 006	14 436
Övriga placeringar	20 775	27 121
Placeringar totalt	33 781	41 557
Bestående aktiva totalt	130 152	139 710
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	3 706	2 686
Kundfordringar	447	1 729
Resultatregleringar	1 078	869
Övriga fordringar	17 580	28
Förskottsbetalningar	249	262
Kortfristiga fordringar totalt	23 060	5 573
Kassa och bank	88 443	112 309
Rörliga aktiva totalt	111 502	117 882
Aktiva totalt	241 654	257 592

	2022	2021
Passiva		
Eget kapital		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-65 052	-55 266
Ökning/minskning i fonden	9 865	-9 786
Folkpensionsfonden totalt	-55 187	-65 052
Räkenskapsperiodens resultat	-9 865	9 786
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-98 690	-108 510
Ökning/minskning i fonden	6 650	9 819
Uppskrivningsfonden totalt	-92 041	-98 690
Överskott (-)/underskott (+)	9 865	-9 786
Eget kapital totalt	-147 228	-163 742

	2022	2021
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-1 716	-4 134
Långfristigt främmande kapital totalt	-1 716	-4 134
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-57 006	-58 222
Skulder mellan fonderna	-3 321	-2 624
Leverantörsskulder	282	747
Resultatregleringar	-20 390	-20 510
Övriga kortfristiga skulder	-12 227	-9 051
Moms att redovisa	-48	-57
Kortfristigt främmande kapital totalt	-92 711	-89 716
Främmande kapital totalt	-94 426	-93 850
Passiva totalt	-241 654	-257 592

Sjukförsäkringsfondens resultaträkning

	2022	2021
Intäkter		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukförsäkringens dagpenningssavgift	-1 160 008	-1 238 821
Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift	-1 357 346	-1 424 040
Statens andelar av förmånerna	-340 596	-324 769
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 857 951	-2 987 630
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens sjukvårdsavgift	-850 881	-972 790
Regressbetalningar	-271	-224
Statens andelar av sjukvårdsförsäkringen	-1 802 950	-1 765 808
Erhållna EU-ersättningar	-37 332	-39 875
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-58 747	-38 040
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 750 181	-2 816 737
Finansiella intäkter och kostnader	-924	883
Övriga intäkter och kostnader	-1 357	-7 084
Intäkter totalt	-5 610 413	-5 810 569

	2022	2021
Förmånskostnader		
Arbetsinkomstförsäkring		
Dagpenningförmåner	2 238 746	2 044 448
Rehabiliteringspenningförmåner	242 890	218 043
Övriga ersättningar	483 868	464 837
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 965 505	2 727 328
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdersättningar	2 269 093	2 196 417
Företagshälsovård	0	5 247
Rehabiliteringstjänster	470 344	454 766
Övriga förmåner totalt	40 905	41 886
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 780 342	2 698 316
Förmånskostnader totalt	5 745 846	5 425 644
Förmånsbidrag	135 433	-384 925
Verksamhetskostnader	230 907	227 067
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-99 815	-96 693
Förändring i rehabiliteringsavsättning	-15 429	-4 670
Överskott (+)/underskott (-)	-251 097	259 221

Sjukförsäkringsfondens balansräkning

Aktiva	2022	2021
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	3 606	656
Immateriella tillgångar totalt	3 606	656
Materiella tillgångar		
Byggnader	10 123	10 322
Ombyggnader	14 489	15 252
Maskiner och inventarier	6 878	4 741
Förskottsbetalningar	3 651	3 060
Materiella tillgångar totalt	35 141	33 375
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	27 119	27 060

	2022	2021
Övriga placeringar	39 783	40 612
Placeringar totalt	66 902	67 673
Bestående aktiva totalt	105 649	101 704
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	2	1 398
Kundfordringar	4 412	815
Resultatregleringar	4 817	3 776
Övriga fordringar	4 798	7 860
Förskottsbetalningar	130 304	129 356
Kortfristiga fordringar totalt	144 333	143 205
Kassa och bank	466 974	744 555
Rörliga aktiva totalt	611 308	887 760
Aktiva totalt	716 956	989 464
Passiva		
2022		2021
Eget kapital		
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-750 616	-491 395
Ökning/minskning i fonden	251 097	-259 221
Sjukförsäkringsfonden totalt	-499 519	-750 616
Räkenskapsperiodens resultat	-251 097	259 221
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-32 580	-35 880
Ökning/minskning i fonden	1 208	3 301
Uppskrivningsfonden totalt	-31 371	-32 580
Överskott (-)/underskott (+)	251 097	-259 221
Eget kapital totalt	-530 890	-783 195
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-71 243	-75 912
Ökning i avsättning	-61 109	-59 935
Använda medel	76 537	64 604
Rehabiliteringsavsättning totalt	-55 814	-71 243

	2022	2021
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-3 063	-3 067
Långfristigt främmande kapital totalt	-3 063	-3 067
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-1 297	-1 275
Skulder mellan fonderna	-5 090	-2 897
Leverantörsskulder	-7 179	-5 250
Resultatregleringar	-49 547	-47 412
Övriga kortfristiga skulder	-64 075	-75 125
Kortfristigt främmande kapital totalt	-127 189	-131 960
Främmande kapital totalt	-130 252	-135 026
Passiva totalt	-716 956	-989 464

Allmänna fonden för social trygghet, resultaträkning

	2022	2021
Intäkter		
Statens andel av förmånerna	-5 693 092	-5 864 660
Kommunernas andel av förmånerna	-751 284	-818 732
Ålands andel av förmånerna	-12 050	-12 082
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-267 000	-239 000
Regressbetalningar från arbetsgivare	-12	-40
Ersättningar enligt EU-förordning 883	-219	-85
Finansiella intäkter och kostnader	-1 363	923
Övriga intäkter och kostnader	-6	-9
Intäkter totalt	-6 725 025	-6 933 684
Förmånskostnader		
Arbetslöshetsförmåner	1 844 527	2 155 514
Förmåner för barnfamiljer	1 914 640	1 832 841
Studieförmåner	652 024	607 181
Bostadsbidrag	1 565 011	1 590 777
Utkomststöd	678 402	686 411

	2022	2021
Övriga förmåner	69 053	61 874
Förmånskostnader totalt	6 723 656	6 934 598
Förmånsbidrag	-1 369	914
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande		
Statens andel av studerandehälsovården	-64 344	-56 594
Hälsovårdsavgifter för studerandehälsovård (OTH)	-20 213	-19 167
Kostnader för ordnande av studerandehälsovård (OTH)	84 557	75 762
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande	0	0
Verksamhetskostnader	314 549	295 735
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-313 180	-296 650
Överskott (+)/underskott (-)	0	0

Allmänna fonden för social trygghet, balansräkning

Aktiva	2022	2021
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	3 401	-634
Immateriella tillgångar totalt	3 401	-634
Materiella tillgångar		
Ombyggnader	1 802	3 675
Maskiner och inventarier	6 764	3 840
Förskottsbetalningar	-5 310	-6 118
Materiella tillgångar totalt	3 257	1 397
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	-209	-209
Placeringar totalt	-209	-209
Bestående aktiva totalt	6 449	554
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	3 391	3 198
Långfristiga fordringar totalt	3 391	3 198

	2022	2021
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	5 783	4 123
Kundfordringar	-495	-518
Resultatregleringar	5 396	4 127
Övriga fordringar	366	8
Förskottsbetalningar	221 085	215 870
Kortfristiga fordringar totalt	232 136	223 611
Kassa och bank	482 534	466 929
Rörliga aktiva totalt	718 060	693 738
Aktiva totalt	724 509	694 292
Passiva	2022	2021
Eget kapital		
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Ökning/minskning i fonden	0	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	0
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-49	-49
Ökning/minskning i fonden	0	0
Uppskrivningsfonden totalt	-49	-49
Överskott (-)/underskott (+)	0	0
Eget kapital totalt	-504	-504
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-9 646	-2 533
Övriga långfristiga skulder	-3 391	-3 198
Långfristigt främmande kapital totalt	-13 037	-5 731
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-567 427	-406 747
Leverantörsskulder	-7 376	-4 725

	2022	2021
Resultatregleringar	-27 532	-24 320
Övriga kortfristiga skulder	-108 634	-252 264
Kortfristigt främmande kapital totalt	-710 968	-688 057
Främmande kapital totalt	-724 005	-693 788
Passiva totalt	-724 509	-694 292

Servicefondens resultaträkning

	2022	2021
Intäkter		
Verksamhetsintäkter	-19 208	-17 381
Intäkter av användningsavgifter	-19 935	-16 871
Finansiella intäkter och kostnader	-39	21
Intäkter totalt	-39 183	-34 231
Kostnader		
Inköpta personaltjänster	20 329	17 657
IT-driftskostnader	12 506	10 346
Avskrivningar på anläggningstillgångar	3 650	5 205
Övriga kostnader	3 690	3 660
Kostnader totalt	40 174	36 868
Överskott (+)/underskott (-)	-991	-2 637

Servicefondens balansräkning

Aktiva	2022	2021
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	1 305	1 909
Immateriella tillgångar totalt	1 305	1 909
Materiella tillgångar		
Investeringar i datorer och datautrustning	8 402	3 914
Materiella tillgångar totalt	8 402	3 914
Bestående aktiva totalt	9 708	5 823

	2022	2021
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	4 606	751
Resultatregleringar	13 366	4 877
Kortfristiga fordringar totalt	17 972	5 628
Kassa och bank	10 326	17 146
Rörliga aktiva totalt	28 298	22 775
Aktiva totalt	38 006	28 598

Passiva	2022	2021
Eget kapital		
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-3 405	-6 042
Ökning/minskning i fonden	991	2 637
Servicefonden totalt	-2 414	-3 405
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna		
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna vid årets början	-2 837	-2 177
Ökning/minskning i buffertmedel för Kanta-tjänsterna	-660	-660
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna totalt	-3 497	-2 837
Räkenskapsperiodens resultat	-991	-2 637
Överskott (-)/underskott (+)	991	2 637
Eget kapital totalt	-5 911	-6 242
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten	-2 010	-2 680
Långfristigt främmande kapital totalt	-2 010	-2 680
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-15 109	-6 229
Skulder mellan fonderna	-100	-1 369
Leverantörsskulder	-3 470	-2 511
Resultatregleringar	-10 735	-8 907
Övriga kortfristiga skulder	-670	-660

	2022	2021
Kortfristigt främmande kapital totalt	-30 084	-19 676
Främmande kapital totalt	-32 094	-22 356
Passiva totalt	-38 006	-28 598

Pensionsansvarsfondens resultaträkning

	2022	2021
Intäkter		
Bidrag	-63 040	-66 961
Finansiella intäkter och kostnader	-97 553	-113 317
Övriga intäkter och kostnader	-300	-462
De anställdas pensionsavgifter	-26 484	-25 468
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-13 145	-11 791
Sysselsättningsfondens inbetalningar	-2 589	-3 323
Intäkter totalt	-203 111	-221 323
Kostnader		
Personalpensioner	118 428	113 694
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	9 866	9 253
Övriga kostnader	90	-2
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	25 345	19 302
Kostnader totalt	153 728	142 248
Överskott (+)/underskott (-)	49 383	79 075

Pensionsansvarsfondens balansräkning

Aktiva	2022	2021
Bestående aktiva		
Placeringar		
Ränteplaceringar	306 048	355 115
Aktier och andelar	1 397 423	1 663 365
Övriga placeringar	63 896	46 308
Placeringar totalt	1 767 366	2 064 788
Bestående aktiva totalt	1 767 366	2 064 788
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 465	68 495

Rörliga aktiva	2022	2021
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på VILMA-institutioner	5 079	4 349
Fordringar på Keva	11 422	9 983
Kortfristiga fordringar totalt	16 622	14 332
Kassa och bank	100 994	16 835
Rörliga aktiva totalt	117 616	31 167
Aktiva totalt	1 953 447	2 164 450

Passiva	2022	2021
Eget kapital		
Pensionsansvarsfonden		
Ansvar som ska täckas 1.1	-854 491	-835 189
Ökning/minskning i det ansvar som ska täckas	-25 345	-19 302
Pensionsansvarsfonden totalt	-879 836	-854 491
Övrigt eget kapital	-287 645	-238 262
Räkenskapsperiodens resultat	49 383	79 075
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-1 064 733	-1 028 757
Ökning/minskning i fonden	286 258	-35 975
Uppskrivningsfonden totalt	-778 474	-1 064 733
Överskott (-)/underskott (+)	-49 383	-79 075
Eget kapital totalt	-1 945 955	-2 157 486
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Skulder mellan fonderna	-978	-1 317
Resultatregleringar		0
Skulder till VILMA-institutioner		0
Skulder till Keva	-6 515	-5 646
Kortfristigt främmande kapital totalt	-7 492	-6 964
Främmande kapital totalt	-7 492	-6 964
Passiva totalt	-1 953 447	-2 164 450

Noter till resultaträkningen och balansräkningen

1. Bokslutets uppbyggnad, grunder och värderingsprinciper

FPA:s resultaträkning och balansräkning presenteras i bokslutet tillsammans så att uppgifterna om folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och allmänna fonden för social trygghet har sammanslagits. Pensionsansvarsfonden och servicefonden läggs fram som självtäckande fonder. I den konsoliderade balansräkningen har posterna mellan folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och allmänna fonden för social trygghet eliminerats. Utöver den konsoliderade resultat- och balansräkningen finns det för varje fond en egen resultat- och balansräkning.

I fråga om förmånerna har bokslutet, i enlighet med fullmäktiges beslut, i huvudsak upprättats enligt kontantprincipen. De viktigaste prestationsbaserade bokföringsposterna är redovisningar mellan fonderna, förskottsinnehållningar och socialskyddsavgifter, avsättningar för rehabilitering och förebyggande av sjukdomar, räntor, köp och försäljning av anläggnings- och placeringstillgångar, kursskillnader och motsvarande poster samt verksamhetskostnader. Förhandsfinansieringen av folkpensionsfondens förmåner bokförs som intäkt enligt kontantprincipen. Förhandsfinansiering av förmåner från allmänna fonden för social trygghet och sjukförsäkringsfonden bokförs som erhållna förskott och intäktsförs i enlighet med de förmånskostnader som uppkommit på intäktskontona.

Användningen av avsättning för rehabilitering enligt provning bokförs i resultaträkningen som kostnad enligt prestationsprincipen för den individuella rehabiliteringens del och till övriga delar enligt förbindelseprincipen. Likaså redovisas förändringen i avsättningen i resultaträkningen.

I enlighet med fullmäktiges beslut värderas tillgångarna till verkligt värde. Uppskrivningar och återtagna uppskrivningar har upptagits i balansräkningen och nedskrivningar samt

korrigeringar av dem i resultaträkningen. Aktiernas verkliga värde har fastställts enligt börskurserna vid bokslutstidpunkten. Fastigheternas samt fastighets- och bostadsaktiebolagsaktiernas värden baserar sig dels på fastighetsgruppens bedömningar, dels på utomstående bedömningar.

Fördelningen 40/60 av verksamhetskostnaderna mellan folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden slopades i början av 2009. Verksamhetskostnaderna fördelas som andelar som betalas av folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet. Redan före bokföringsårets början fastställs den procentuella andelen av verksamhetskostnaderna fondvis utifrån funktionsbaserad kalkylering. Verksamhetskostnaderna fördelas i redovisningen på månadsnivå och i bokslutet enligt procentsatserna. Verksamhetskostnadsandelar mellan fonderna ändras inte i regel under året utan först från början av följande år om ändringarna förutses bli väsentliga.

Hösten 2021 fastställde aktuarie- och ekonomiservicegruppen följande fördelningsprincip för verksamhetskostnaderna per fond för 2022: folkpensionsfonden 10 procent, sjukförsäkringsfonden 38 procent och allmänna fonden för social trygghet 52 procent.

Avskrivningar på investeringsanskaffningar gjorda före den 1 januari 2009 hänförs i bokföringen till folkpensionsfonden och till sjukförsäkringsfonden enligt fördelningen 40/60. Investeringar i anläggningstillgångar och avskrivningarna på dem hänförs från och med 2009 till folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet enligt ovan nämnda fördelningsgrund för verksamhetskostnaderna. Om en investering klart gäller endast en del av fonderna eller en fond hänförs den inklusive avskrivningarna emellertid bara till fonderna eller fonden i fråga.

Verksamhetskostnaderna för 2022 efter allokeringen av avskrivningarna är följande: folkpensionsfonden 10,27 procent, sjukförsäkringsfonden 37,99 procent och allmänna fonden för social trygghet 51,74 procent.

På anläggningstillgångarna görs planenliga, linjära avskrivningar.

Avskrivningstiderna är följande:

materielinvesteringar	10 år	IT, apparater och utrustning	4 år
telefonväxelinvesteringar	10 år	övriga investeringar i apparater och utrustning	5 år
IT, programinvesteringar (köpta)	5 år	ombyggnad av verksamhetslokaler	5 vår
ombyggnad av fastigheter	20 år	fastigheter	30 år

Verksamhetskostnadsandelar 2023 : Folkpensionsanstaltens aktuarie- och ekonomiser-vicegrupp har för 2023 fastställt följande fördelningsprincip för verksamhetskostnaderna per fond: folkpensionsfonden 10 procent, sjukförsäkringsfonden 38 procent och allmänna fonden för social trygghet 52 procent. Den verkliga fördelningen av avskrivningar per fond ändrar de fastställda procentsatserna någo.

2. Folkpensionsanstaltens intäkter, 1 000 euro

	2022	2021
Folkpensionsfonden		
Statens andelar av folkpensionsförmånerna	2 180 554	2 185 866
Statens andelar av förmånerna för personer med funktionsnedsättning	566 009	571 877
Statens andelar av stöden för boende	650 200	644 750
Statens övriga andelar av förmånerna i folkpensionsfonden	309 284	300 556
Folkpensionsfonden totalt	3 706 047	3 703 050
Sjukförsäkringsfonden		
Sjukförsäkringens dagpenningavgift	1 160 008	1 238 821
Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift	1 357 346	1 424 040
Statens andelar av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	340 596	324 769
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 857 951	2 987 630
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	850 881	972 790
Regressbetalningar	271	224
Statens andelar av förmånerna	1 802 950	1 765 808
Erhållna EU-ersättningar	37 332	39 875
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	58 747	38 040
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 750 181	2 816 737
Sjukförsäkringsfonden totalt	5 608 132	5 804 367
Allmänna fonden för social trygghet		
Statens andel av förmånerna i allmänna fonden för social trygghet	5 693 092	5 864 660
Kommunernas inbetalningar för barnavårdsstöd	289 800	301 758
Kommunernas inbetalningar för arbetsmarknadsstödet passivdel	461 484	516 974
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	267 000	239 000
Övriga intäkter av förmånerna i allmänna fonden för social trygghet	12 280	12 207
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 723 656	6 934 598
Förmånsfondernas förmånsintäkter totalt	16 037 835	16 442 015

	2022	2021
Förmånsfondernas övriga intäkter		
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande	84 557	75 762
Placeringsintäkter och placeringskostnader	2 531	9 064
Finansiella intäkter och kostnader	2 535	-1 932
Försäljningsintäkter av anläggningstillgångar	2 265	11 813
Förmånsfondernas övriga intäkter totalt	91 888	94 708
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	473 379	447 878
Servicefonden		
Verksamhetsintäkter	19 208	17 381
Försäljningsintäkter	19 935	16 871
Finansiella intäkter och kostnader	39	-21
Servicefondens intäkter totalt	39 183	34 231
Pensionsansvarsfonden		
Bidrag	63 040	66 961
Intäkter av tillgångar	97 853	113 779
De anställdas pensionsavgifter	26 484	25 468
Gottgörelser från VILMA-institutioner	13 145	11 791
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	2 589	3 323
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	203 111	221 323
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	16 845 396	17 240 155

3. Förmånskostnader, 1 000 euro

	2022	2021
Folkpensionsfonden		
Folkpension	2 172 466	2 162 674
Familjepensioner	23 927	23 951
Betalningar till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	1 233	797
Garantipension	273 173	264 453
Pensionsstöd	13 674	25 695
Fronttillägg	6 990	9 810
Bostadsbidrag för pensionstagare	650 231	646 941
Förmåner för personer med funktionsnedsättning	573 901	557 636
Övriga förmåner i folkpensionsfonden	15	41
Folkpensionsfonden totalt	3 715 609	3 691 998
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukdagpenning*	1 218 952	1 031 307
Föräldradagpenningar	1 005 981	1 002 982
Rehabiliteringspenningar	242 890	218 043
Semesterkostnadsersättning till arbetsgivare	47 061	43 736
Kostnadsersättning för familjeledigheter till arbetsgivare	50 340	54 235
Sjukdagpenning till FöPL-försäkrade	9 571	7 804
Betalningar till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	4 243	2 355
Ersättningar som hänför sig till företagshälsovård	386 467	366 866
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 965 505	2 727 328
Sjukvårdsförsäkring		
Läkemedelsersättningar	1 772 476	1 711 318
Läkararvodesersättningar	100 369	96 605
Undersöknings- och vårdersättningar	82 540	70 888
Reseersättningar	313 707	317 606
Företagshälsovård (SHVS)	0	5 247
Yrkesinriktad rehabilitering för personer med nedsatt funktionsförmåga	58 721	57 747
Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade	231 880	225 858
Rehabilitering enligt prövning	179 742	171 161

	2022	2021
Tilläggsutredningar om hälsotillstånd och arbetsförmåga	36	44
Betalningar av sjukvårdskostnader till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	3 517	1 952
EU-ersättningar	37 352	39 890
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 780 342	2 698 316
Sjukförsäkringsfonden totalt	5 745 846	5 425 644
Allmänna fonden för social trygghet		
Grunddagpenning	247 270	378 048
Arbetsmarknadsstöd**	1 597 194	1 777 413
Alterneringsersättning	62	53
Barnvårdsstöd	290 606	302 689
Barnbidrag	1 460 295	1 362 113
Moderskapsunderstöd	9 350	10 562
Adoptionsbidrag	330	299
Underhållsstöd	154 059	157 179
Studieförmåner	652 024	607 181
Bostadsbidrag	1 565 011	1 590 777
Reseersättning för frontveteraner	62	80
Militärunderstöd	18 568	17 078
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	49 225	42 951
Socialvårdsavgifter för papperslösa	1 200	1 708
Temporär epidemiersättning	-1	57
Grundläggande utkomststöd	678 402	686 411
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 723 656	6 934 598
Förmånskostnader totalt	16 185 111	16 052 240

*Som en konsekvens av coronapandemin betalades 272,9 miljoner euro (115,4 miljoner euro) i dagpenning vid smittsam sjukdom som ingick i sjukdagpenningarna.

**Som en konsekvens av coronapandemin utvidgades rätten till arbetslöshetsförmåner så att den tillfälligt gäller också företagare. Under 2022 betalades totalt 18,0 miljoner euro (181,5 miljoner euro) i arbetsmarknadsstöd till företagare.

4. Förmånsbidrag, 1 000 euro

	2022	2021
Intäkter		
Folkpensionsfonden	3 706 047	3 703 050
Sjukförsäkringsfonden	5 608 132	5 804 367
Allmänna fonden för social trygghet	6 723 656	6 934 598
Placeringsintäkter	2 531	9 064
Finansiella intäkter	3 923	2
Finansiella kostnader	-1 388	-1 934
Övriga intäkter	2 266	11 813
Intäkter totalt	16 045 166	16 460 961
Kostnader		
Pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	3 715 609	3 691 998
Arbetsinkomstförsäkring	2 965 505	2 727 328
Sjukvårdsförsäkring	2 780 342	2 698 316
Arbetslöshetsförmåner	1 844 527	2 155 514
Förmåner för barnfamiljer	1 914 640	1 832 841
Studieförmåner	652 024	607 181
Bostadsbidrag	1 565 011	1 590 777
Utkomststöd	678 402	686 411
Övriga förmåner	69 053	61 874
Kostnader totalt	16 185 111	16 052 240
Förmånsbidrag	-139 945	408 721

5. Placeringsintäkter och placeringskostnader samt finansiella intäkter och kostnader, 1 000 euro

	2022	2021
Folkpensionsfonden		
Dividendintäkter	899	665
Vinst från försäljning av placeringar	1 632	8 399
Ränteintäkter	320	0

	2022	2021
Räntekostnader	-73	-126
Folkpensionsfonden totalt	2 778	8 938
Sjukförsäkringsfonden		
Ränteintäkter	1 796	0
Räntekostnader	-872	-883
Sjukförsäkringsfonden totalt	924	-883
Allmänna fonden för social trygghet		
Ränteintäkter	1 807	2
Räntekostnader	-443	-925
Allmänna fonden för social trygghet totalt	1 363	-923
Servicefonden		
Ränteintäkter	53	0
Räntekostnader	-13	-21
Servicefonden totalt	39	-21
Pensionsansvarsfonden		
Dividendintäkter	44 886	32 922
Vinst från försäljning av placeringar	106 166	49 384
Förlust från försäljning av placeringar	-6 959	-1 178
Hysesintäkter	2 351	2 174
Värdeförändringar av placeringar	-48 908	30 626
Ränteintäkter	412	0
Räntekostnader	-94	-148
Pensionsansvarsfonden totalt	97 853	113 779

6. Personalkostnader, 1 000 euro

	2022	2021
Löner och arvoden	340 461	329 330
Förändring i semesterlöneskuld	3 149	3 337
Övriga ersättningar	0	-4
Kanta-ersättningar	-20 329	-17 657
Ersättningar, Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård	-351	-358
Ersättningar för distanstolkning	-225	-202
Ersättning för kostnaderna för projekt med separat finansiering	-908	-1 003
Löner och arvoden totalt	321 798	313 443
Bidrag	63 040	66 961
Lagstadgade lönebikostnader	12 945	14 194
Övriga lönebikostnader	17 054	15 673
Lönebikostnader totalt	93 039	96 828
Personalkostnader totalt	414 838	410 271
Antal anställda i medeltal	8 504	8 344
Ordinarie anställda	7 674	7 516
Visstidsanställda	830	828
Beskattningsvärde av naturaförmåner i anslutning till löner	3 913	2 866
Löner och arvoden till styrelsen och direktörerna	791	775
Fullmäktigeledamöternas, styrelsens och revisorernas övriga kostnader		
Fullmäktigeledamöter	4	3
Styrelse	38	1
Revisorer (interna)	0	0
Revisorer (BDO Audiator Oy)	116	124
Kostnader totalt	159	128

	2022	2021
Månads- och mötesarvoden i FPA:s organ		
Fullmäktigeledamöterna		
Fullmäktiges ordförande:		
Månadsarvode	617,33 €	617,33 €
Mötesarvode	154,33 €	154,33 €
Fullmäktigeledamöterna:		
Månadsarvode	493,87 €	493,87 €
Mötesarvode	123,47 €	123,47 €
Revisorerna		
Revisorernas ordförande:		
Månadsarvode	427,38 €	427,38 €
Mötesarvode	123,47 €	123,47 €
Revisorerna:		
Månadsarvode	284,92 €	284,92 €
Mötesarvode	123,47 €	123,47 €
Styrelsen		
Styrelsens ordförande:		
Månadsarvode	821,00 €	821,00 €
Mötesarvode	232,00 €	232,00 €
Styrelseledamöterna:		
Månadsarvode	532,00 €	532,00 €
Mötesarvode	232,00 €	232,00 €
Personalrepresentanten:		
Månadsarvode	0,00 €	0,00 €
Mötesarvode	131,00 €	131,00 €

Under 2022 har styrelseledamöterna deltagit i styrelsens möten enligt följande:
Vertti Kiukas, ordf. (10 gånger), Mira Nieminen vice ordf. (9), Tuija Brax (9), Juha Rehula (10), Saana Siekkinen (8), Timo Sipilä (10), Riitta Särkelä (7), Leila Lehtinen (10), Tommi Toivola (9), Veli-Mikko Niemi, till 20.9.2022 (6), Antila Raimo, från 20.9.2022 (3), Tuija Sarlin, personalrepresentant (10)

Generaldirektörens och direktörernas löner

	2022	2021
Totalavlöningen för FPA:s direktörer fastställdes enligt följande:		
Generaldirektör Outi Antila	18 941,98 €/mån	18 570,57 €/mån
Direktör Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma	16 253,51 €/mån	15 934,81 €/mån
Direktör Nina Nissilä	15 690,34 €/mån	14 830,57 €/mån

Totallönen inbegriper eventuell bilförmån. Därutöver har direktörerna telefonförmån. Rätten till kostförmån och företagshälsovård fastställs på samma sätt som för andra anställda.

7. Statens andel enligt 98 § och 103 § i folkpensionslagen, 1 000 euro

	2022	2021
Finansieringstillgångar, netto 1.1	78 654	80 601
+ Intäkter totalt	2 242 987	2 245 661
Statens förskott för förmåner	2 180 554	2 185 866
Statens andel av verksamhetskostnaderna	60 384	54 535
Intäkter av tillgångar	2 049	5 259
- Kostnader totalt	2 260 075	2 247 258
Förmåner	2 197 642	2 187 464
Verksamhetskostnader	62 433	59 794
= Finansieringstillgångar, netto 31.12	61 567	79 003
- 3,5 % av räkenskapsperiodens kostnader	79 103	78 654
= Fondens underskott (-) eller överskott (+)	-17 536	349
= Skuld till staten för verksamhetskostnader	1 716	4 134
Statens andel av de finansiella tillgångarnas minimibelopp	-17 536	349

8. Sjukförsäkringsfonden, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2022	2021
Sjukförsäkring		
+ Försäkringsavgifter	3 368 236	3 635 651
+ Regressbetalningar	271	224
+ Statens andelar för förmåner	2 143 546	2 090 577
+ Erhållna EU-ersättningar (sv-försäkring)	37 332	39 875
+ Övriga intäkter	58 747	38 040
- Förmåner	5 745 846	5 425 644
- Ökning i förskottsbetalningar (-)	948	9 394
= Kassaöverskott/-underskott I	-138 662	369 329
Skuld till staten/fordran (förmåner), förändr. (+/-)	-9 765	3 884
+ Intäkter av tillgångar	2 281	6 202
= Kassaöverskott/-underskott II	-146 146	379 415
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	99 815	96 693
- Verksamhetsutgifter	227 132	222 002
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	3 775	5 064
= Kassaöverskott/-underskott III	-277 238	249 041
Skuld till staten/fordran (verksamhetskostnader), förändr. (+/-)	-1 339	-2 194
= Kassaöverskott/-underskott IV	-275 899	251 235
Ökning (-)/minskning (+) i kapital	217	0
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	-5 370	-5 944
Förändring i kortfristiga skulder/fordringar (+/-)	-3 471	-8 476
+ Kassa och bank 1.1	744 555	490 787
- Kassa och bank 31.12	466 974	744 555
=	0	0

9. Allmänna fonden för social trygghet, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2022	2021
Allmänna fonden för social trygghet		
+ Statens andelar för förmåner	5 769 486	5 933 336
+ Kommunernas andelar	751 284	818 732
+ Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar		0
+ Erhållna EES-ersättningar		85
+ Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	267 000	239 000
+ Regressbetalningar		40
+ Övriga intäkter	20 443	19 292
- Förmåner	6 808 213	7 010 360
- Ökning i förskottsbetalningar (-)	5 215	-3 986
= Kassaöverskott/-underskott I	-5 215	3 986
Skuld till staten/fordran (förmåner), förändr. (+/-)	135 259	-32 154
Skuld till kommunen/fordran, förändr. (+/-)	311	104
Skuld till arb.lösh.förs.fonden/fordringar., förändr. (+/-)	0	0
+ Intäkter av tillgångar	1 369	-914
= Kassaöverskott/-underskott II	-139 416	35 121
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	313 180	296 650
+ Intäkter av investeringar	0	0
- Verksamhetsutgifter	309 910	290 389
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	4 638	5 346
= Kassaöverskott/-underskott III	-140 785	36 035
Skuld till staten/fordran (verksamhetskostnader), förändr. (+/-)	-3 079	1 345
= Kassaöverskott/-underskott IV	-137 705	34 691
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	-5 896	-6
Förändring i kortfr. skulder/fordringar (+/-)	-159 206	40 697
+ Kassa och bank 1.1	466 929	472 941
+ Kassa och bank 31.12	482 534	466 929
=	0	0

10. Pensionsansvarsfondens bidragskalkyl, 1 000 euro

	2022	2021	
Fullt pensionsansvar 31.12	2 315 357	2 219 457	
Täckningsprocent	38,0 %	38,5 %	
Ansvar som minst ska täckas 31.12	879 836	854 491	
Förändring	25 345	30 161	
Andel täckt med arbetstagarnas avgifter 31.12	105 758	93 175	
Förändring	12 582	5 687	
Täckning som överskrider minimi 31.12.	0	0	
Förändring	0	-10 859	
Ökning/minskning i pensionsansvarsfondens täckning	25 345	19 302	
Bidrag:			
Personalpensioner	+	118 428	113 694
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	+	9 866	9 253
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	+	25 345	19 302
Pensionsansvarsfondens övriga kostnader	+	90	-2
Justering av kostnadsfördelningen från året innan	+	-916	244
VILMA-gottgörelser	-	13 145	11 791
De anställdas pensionsavgifter	-	26 484	25 468
Intäkter av tillgångar utan värdeförändringar och försäljningsvinster	-	47 554	34 948
Sysselsättningsfondens inbetalningar	-	2 589	3 323
Kostnader som täcks med bidrag	63 040	66 961	
Bidrag exkl. aktieöverföring från Kava 31.12	61 105	57 296	
Överföring av aktier från folkpensionsfonden (minimum)	1 935	9 666	

11. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, 1 000 euro

Anläggningstillgångar som förvärvats under räkenskapsåret avskrevs under tidigare år som engångsavs-
skrivning med stöd av 19 § i folkpensionsförordningen. Avskrivningarna ingick i folkpensionsfondens
och sjukförsäkringsfondens övriga verksamhetskostnader. Från och med bokslutet för 2003 görs avskriv-
ningar på anläggningstillgångar enligt plan. Från och med bokslutet för 1998 görs inga avskrivningar på
sådana anläggningstillgångar som inte utsätts för slitage.

	2022	2021
Pensionsansvarsfondens fastigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	42 758	42 758
Akkumulerade nedskrivningar	-13 158	-12 358
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	16 700	1 400
Balansvärde 1.1	46 300	31 800
Ökning under räkenskapsperioden	0	0
Minskning under räkenskapsperioden	-6 375	0
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	1 875	-800
Uppskrivningar under räkenskapsperioden	19 080	15 300
Balansvärde 31.12	60 880	46 300
Förmånsfondernas fastigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	33 308	33 308
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-30 689	-30 358
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	69 555	69 555
Balansvärde 1.1	72 174	72 505
Ökning under räkenskapsperioden	0	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-331	-331
Värdetförändring under räkenskapsperioden	0	0
Balansvärde 31.12	71 843	72 174
Förmånsfondernas dataprogram		
Anskaffningsutgift 1.1	59 652	58 887
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-55 220	-52 542
Balansvärde 1.1	4 432	6 346
Ökning under räkenskapsperioden	10 925	765

	2022	2021
Minskning under räkenskapsperioden	0	0
Avskrivningar som hänför sig till minskning	0	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-3 163	-2 678
Balansvärde 31.12	12 194	4 432
Ombyggnad		
Anskaffningsutgift 1.1	96 176	86 624
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-52 652	-46 526
Balansvärde 1.1	43 523	40 098
Ökning under räkenskapsperioden	573	9 780
Minskning under räkenskapsperioden	-2 219	-228
Avskrivningar som hänför sig till minskning	3 021	227
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-7 066	-6 353
Balansvärde 31.12	37 833	43 523
Förskottsbetalningar		
Förskottsbetalningar 1.1	1 655	4 078
Förändring i förskottsbetalningar	1 554	-2 423
Förskottsbetalningar 31.12	3 209	1 655
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsutgift 1.1	39 465	34 378
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-28 735	-24 891
Balansvärde 1.1	10 731	9 487
Ökning under räkenskapsperioden	10 935	6 304
Minskning under räkenskapsperioden	-2 143	-1 216
Avskrivningar som hänför sig till minskning	1 467	234
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-4 636	-4 078
Balansvärde 31.12	16 354	10 731
Servicefondens anläggningstillgångar		
Anskaffningsutgift 1.1	29 223	30 131
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-23 400	-20 729

	2022	2021
Balansvärde 1.1	5 823	9 402
Ökning under räkenskapsperioden	7 534	1 626
Minskning under räkenskapsperioden	-2 558	-2 533
Avskrivningar som hänför sig till minskning	1 788	542
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 880	-3 214
Balansvärde 31.12	9 708	5 823
Aktier bland anläggningstillgångar (kontor)		
Anskaffningsutgift 1.1	81 021	84 203
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-73 039	-76 222
Akkumulerade nedskrivningar	-4 276	-4 276
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	37 583	33 402
Balansvärde 1.1	41 288	37 107
Ökning under räkenskapsperioden	991	228
Minskning under räkenskapsperioden	-6 249	-3 410
Avskrivningar som hänför sig till minskning	3 280	3 182
Återföring av uppskrivningar under räkenskapsperioden	-1 309	-689
Uppskrivningar under räkenskapsperioden	107	4 870
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	1 808	0
Balansvärde 31.12	39 916	41 288

12. Övriga placeringar, 1 000 euro

	2022	2021
FOLKPENSIONSFONDEN		
Aktier (BF-konto 11180)		
Balansvärde 1.1	27 121	35 235
Anskaffningsvärde 1.1	3 553	4 819
Uppskrivningar 1.1	23 568	30 416
Minskning i anskaffningsvärde	-303	-1 266
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-1 632	-8 399
Uppskrivningar	8 904	9 529
Återföring av nedskrivningar	-13 315	-7 978
Balansvärde 31.12	20 775	27 121
Anskaffningsvärde 31.12	3 250	3 553
Uppskrivningar 31.12	17 525	23 568
SJUKFÖRSÄKRINGSFONDEN		
Räntefonder (BF-konto 21140)		
Balansvärde 1.1	40 612	40 430
Anskaffningsvärde 1.1	40 000	40 000
Uppskrivningar 1.1	612	430
Uppskrivningar	0	336
Nedskrivningar	-1 088	0
Återföring av nedskrivningar	-612	-154
Justering av nedskrivningar	871	0
Balansvärde 31.12	39 783	40 612
Anskaffningsvärde 31.12	40 000	40 000
Uppskrivningar 31.12	0	612
Akkumulerade nedskrivningar 31.12	-217	0

PENSIONSANSVARSFONDEN

	2022	2021
Aktier, internationella aktiefonder, kapitalfonder och fastighetsfonder (BF-konton 61180, 61185, 61195 och 61196)		
Balansvärde 1.1	1 663 365	1 576 959
Anskaffningsvärde 1.1	705 587	679 322
Uppskrivningar 1.1	1 029 371	1 000 873
Ackumulerade nedskrivningar 1.1	-71 593	-103 236
Ökning i anskaffningsvärde	174 829	64 387
Minskning i anskaffningsvärde	-130 018	-38 121
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-141 758	-40 583
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	46	0
Uppskrivningar	518 581	450 598
Nedskrivningar	-60 279	-22 937
Återföring av nedskrivningar	-663 562	-381 516
Justering av nedskrivningar	36 218	54 579
Balansvärde 31.12	1 397 423	1 663 365
Anskaffningsvärde 31.12	750 399	705 587
Uppskrivningar 31.12	742 633	1 029 371
Ackumulerade nedskrivningar 31.12	-95 609	-71 593
Ränteplaceringar (BF-konton 61705, 61170 och 61171)		
Balansvärde 1.1	355 115	280 492
Anskaffningsvärde 1.1	336 670	254 469
Uppskrivningar 1.1	18 661	26 023
Ackumulerade nedskrivningar 1.1	-217	0
Ökning i anskaffningsvärde	152 060	138 604
Minskning i anskaffningsvärde	-157 634	-56 403
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-1 145	-2 711
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	7 838	19

	2022	2021
Uppskrivningar	2 536	9 487
Nedskrivningar	-47 065	-484
Återföring av nedskrivningar	-19 990	-14 138
Justering av nedskrivningar	14 334	249
Balansvärde 31.12	306 048	355 115
Anskaffningsvärde 31.12	331 096	336 670
Uppskrivningar 31.12	62	18 661
Ackumulerade nedskrivningar 31.12	25 110	-217

13. Aktier och andelar, del 1

Förteckning över de bolag där Folkpensionsanstalten har ett innehav som överstiger 2 miljoner euro (marknadsvärde) 31.12

Antal aktier, st.	Totalt 31.12.2022	Totalt 31.12.2021
Elisa Abp A	103 488	103 488
Fortum Abp	6 430 896	6 430 896
Huhtamäki Abp	400 000	400 000
Neles Abp	0	396 316
Kesko Oyj B	350 000	0
Neste Oil Abp	6 100 272	7 945 272
Nokia Abp	4 288 896	4 288 896
Nordea Bank Abp	5 293 343	5 293 343
Oriola Abp B	1 991 481	1 991 481
Orion Oyj B	1 218 368	1 576 368
Outokumpu Oyj	9 298 652	9 298 652
Metso Outotec Oyj	1 704 158	1 704 158
Stora Enso Oyj A	23 825 086	23 825 086
Telia Company AB	997 327	997 327
UPM-Kymmene Oyj	1 603 690	1 603 690
Valmet Abp	526 188	396 316
Wärtsilä Oyj Abp	5 517 730	5 517 730

13. Aktier och andelar, del 2

FOLKPENSIONSANSTALTENS INNEHAV PÅ 20–100 % I FASTIGHETS- OCH BOSTADSAKTIEBOLAG

Bokslutsuppgifter 31.12.2022

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust €
EURA	Asunto Oy Euran Yhdystie 11	27,61	1 787 903,18	47,95
FORSSA	Asunto Oy Forssan Karhunpesä	44,05	1 650 100,66	24,89
HAAPAJÄRVI	Kiinteistö Oy Haapavarpu	34,21	549 627,96	0,00
FREDRIKSHAMN	Kiinteistö-osakeyhtiö Haminan Teräskulma	22,92	ingick inte i innehavet 2022	
HARJAVALTA	Kiinteistö Oy Harjavallan Kultakulma	27,23	ingick inte i innehavet 2022	
HEINOLA	Kiinteistö Oy Heinolan Virtakatu 9	100,00	1 791 215,46	572,49
HELSINGFORS	Kiinteistö Oy Sectagoona	100,00	4 283 990,21	0,00
VITTIS	Kiinteistö Oy Karpintie 8	59,64	743 975,21	96 036,18
HYVINGE	Kiinteistö Oy Oikokuja	32,98	5 812 016,72	0,00
IDENSALMI	Kiinteistö Oy Iisalmen Päiviönkatu 14	100,00	1 200 984,83	6 794,06
ENARE	Asunto Oy Ivalon Venevalkama	23,20	519 979,26	0,00
JOENSUU	Joensuun Metsätalo Oy	21,45	3 482 144,22	61 371,72
JÄMSÄ	Kiinteistö Oy Jämsän Keskuskatu 6	21,24	1 075 683,52	4 645,27
KAJANA	Kiinteistö Oy Kajaanin Keskuspuisto	58,06	1 456 246,35	-2 302,22
KANGASALA	Asunto Oy Kangasalan Hermannin	22,90	3 873 909,33	39,99
KANKAANPÄÄ	Kiinteistö Oy Järvi-Jussi	31,17	1 087 617,98	23 315,26

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust €
KANNUS	Kiinteistö Oy Kannuksen Torinkulma	53,97	713 406,16	178,86
KAUHAJOKI	Kiinteistö Oy Topeeka 24	23,84	1 300 047,82	572,65
KAUSTBY	Kiinteistö Oy Kelankulma	49,06	808 560,10	1 600,07
KEMI	Kiinteistö Oy Kemin Klubinkulma	23,76	1 028 849,53	30 544,23
KERIMÄKI	Kiinteistö Oy Kerimäen Liikekeskus	27,34	ingick inte i innehavet 2022	
KARLEBY	Kiinteistö Oy Kokkolan Torikatu 16 Fast Ab	29,67	2 095 673,16	18,21
KOTKA	Kiint. Oy Keskuskatu 7	40,47	3 819 770,45	43,42
KUHMO	Kiinteistö Oy Kuhmon Kela	38,76	1 096 991,90	14,29
KUUSAMO	Asunto Oy Kitkankartano	22,44	1 024 322,63	0,25
LAUKAS	Asunto Oy Laukaan Sarakoti	25,74	2 138 611,99	-6 101,94
LEPPÄVIRTA	Kiinteistö Oy Leppävirran Liikekulma	38,79	1 206 514,43	-2 408,38
LOJO	Kiinteistö Oy Lohjan Kauppatori	59,77	2 085 781,07	9,93
LOPPI	Kiinteistö Oy Lopen Kauppatie	44,70	713 193,10	21,99
LOVISA	Kiinteistö Oy Loviisan Kirkkopuisto	20,00	821 916,17	0,00
LUUMÄKI	Kiinteistö Oy Luumäen Apteekinkulma	34,30	481 235,41	1 215,91
S:T MICHEL	Kiinteistö Oy Säästömikko	49,80	1 370 277,19	286,37
MUONIO	Kiinteistö Oy Muonion Erkin Kulma	78,57	388 360,25	-152,48
MYNÄMÄKI	Kiinteistö Oy Liiketalo Mynä-Center	27,08	915 794,07	25,65

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust €
MÄNTTÄ	Kiinteistö Oy Mäntän Hippohovi	41,94	780 259,08	-1 837,87
NILSIÄ	Kiinteistö Oy Nilsiänpotti	24,00	1 415 008,04	-809,03
NOKIA	Kiinteistö Oy Nokian Pirkkalaistori	30,48	776 240,92	14,56
NURMES	Asunto Oy Porontalo	27,72	378 307,56	-8 886,66
ORIVESI	Kiinteistö Oy Oriveden Kotikontu	35,26	832 114,44	1,49
OULAI	Kiinteistö Oy Lanttikela	21,93	655 008,64	1 506,65
PALTAMO	Kiinteistö Oy Paltamon Säästökulma	20,98	410 299,75	14 601,55
PARIKKALA	Kiinteistö Oy Liikepiha	23,60	240 498,01	19 276,53
PIEKSÄMÄKI	Kiinteistö Oy Pieksämäen Torihovi	66,83	1 241 590,18	-8,80
JAKOBSTAD	Bostads Ab Kvarnbacksgatan 10 i Jakobstad Asunto Oy	20,66	963 865,71	41,18
BJÖRNEBORG	Kiinteistö Oy Palojoenkulma	30,82	5 310 938,83	6 922,05
BORGÅ	Kiinteistö Oy Porvoon Kaivopuisto	41,33	2 123 156,01	21,81
BRAHESTAD	Kiint. Oy Raahen Raatihuoneenpuisto	40,55	1 257 450,25	0,00
RESO	Kiinteistö Oy Vasarantori	51,25	1 048 053,00	0,49
RAUMO	Kiinteistö Oy Nortamonkatu 24	67,30	2 818 521,09	-1 986,61
RIIHIMÄKI	Kiinteistö Oy Riihimäen Jarrumiehenkatu 10	40,42	2 047 117,26	0,12
ROVANIEMI	Kiinteistö Oy Vilhontalo	24,07	3 219 937,81	35 287,91
SAARIJÄRVI	Kiinteistö Oy Paavonrinne	45,39	412 538,65	10,56
SALO	Kiinteistö Oy Hämeentie 18	100,00	160 801,82	568,77

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust €
SASTMOLA	Asunto Oy Marttilankatu 23	24,94	622 814,26	-22,47
NYSLOTT	Asunto Oy Jalavajousi	23,80	5 595 995,56	-1 123,13
SIILINJÄRVI	Siilinjärven Kauppapuisto Oy	36,78	3 749 230,25	24 410,21
SODANKYLÄ	Asunto Oy Sodankylän Kaivola	30,81	877 959,98	0,00
SOMERO	Asunto Oy Jukolanhovi	21,27	346 053,48	66,30
SOTKAMO	Asunto Oy Sotkamon Seppälä	31,39	924 192,51	29,45
SUOLAHTI	Kiinteistö Oy Suolahden Kellosepänkatu 21	32,03	659 777,38	-26 334,31
SUOMUSSALMI	Kiinteistö Oy Suomussalmen Uitonkulma	24,79	1 987 851,29	-2 946,36
SUONENJOKI	Kiinteistö Oy Suonenjoen Kelankulma	100,00	526 668,78	-3 656,02
SYSMÄ	Kiinteistö Oy Uotinkukkaro	21,52	499 394,18	2 583,68
TAIVALKOSKI	Kiinteistö Oy Sähkökela	35,26	195 595,20	-2 085,53
TAMMERFORS	Sini-Kulma Oy	50,10	5 863 936,77	-15 414,01
TORNEÅ	Kiinteistö Oy Laivurinkela	53,19	440 303,61	153,43
NYSTAD	Kiinteistöosakeyhtiö Uudenkaupungin Itä-Tulli	64,33	1 706 544,90	4 403,34
VAALA	Kiinteistö Oy Vaalan Torinkulma	40,70	461 130,72	-3 717,82
VASA	Kiinteistö Oy Ravatti Fastighets Ab	100,00	1 176 646,48	8 608,67
VANDA	Kiinteistö Oy Myyrinmarja	27,74	4 499 000,24	-20 576,21
VANDA	Kiinteistö Oy Silkinkulma	23,15	5 986 009,56	17 219,36
VANDA	Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus	22,89	6 033 857,21	0,00
VARKAUS	Kiinteistö Oy Varkauden Kelankulma	65,85	510 562,28	-4 982,83

december

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust €
VARPAISJÄRVI	Kiinteistö Oy Varpakulma	35,84	487 841,72	37,55
VESANTO	Kiinteistö Oy Vesannon-Savo	34,44	690 554,60	0,00
VICHTIS	Kiinteistö Oy Nummelan Linja-autoasema	22,02	3 315 296,44	-42 446,77
VIITASAARI	Kiinteistö Oy Viitasaaren Saarikeskus	31,92	ingick inte i innehavet 2022	
ÖVERTORNEÅ	Kiinteistö Oy Ylitornion Liiketalo	27,25	972 264,98	3 748,58
YLÖJÄRVI	Kiinteistö Oy Ylöjärven Mikkola	20,84	2 900 040,87	76,15
		78 st.	128 445 930,62	219 170,58

Siffrorna är tagna från de bokslutsuppgifter som bostadsaktiebolagen har uppgett. Bostadsaktiebolagens bokslutsuppgifter är tillgängliga från systemet för hantering av fastighetsdata.

14. Övriga fordringar, 1 000 euro

	2022	2021
Väsentliga poster bland övriga fordringar		
Fordringar på staten	17 902	8
Fordringar för EU-ersättningar	4 611	7 671
Fordringar på VILMA-institutioner	5 079	4 349
Fordringar på Keva för tjänstepensioner	11 422	9 983
Övriga fordringar	231	217
Övriga fordringar totalt	39 246	22 228

15. Förskottsbetalningar, 1 000 euro

	2022	2021
Väsentliga poster bland förskottsbetalningar		
Förskott till arbetsplatskassor	3 129	2 942
Förskott till apotek	117 056	116 043
Förskott för studiestöd	56 282	53 633
Förskott för bostadsbidrag	128 151	127 437
Förskott för arbetslöshetsförmåner	3 435	3 181
Förskott för föräldrapenning	3 040	3 168
Förskott för grundläggande utkomststöd	31 270	29 776
Förskott för pensioner	247	253
Förskott för sjukdagpenningar	3 320	3 036
Övriga förskott för förmånsfonder	5 709	6 019
Förskottsbetalningar totalt	351 638	345 488

16. Eget kapital, 1 000 euro

	2022	2021
Folkpensionsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	65 052	55 266
Förändring i fonden	-9 865	9 786
Fonden totalt	55 187	65 052

	2022	2021
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	75 122	78 093
Placeringar	23 568	30 416
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	98 690	108 510
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-606	-2 971
Placeringar	-6 043	-6 848
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	-6 650	-9 819
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	92 041	98 690
Eget kapital totalt	147 228	163 742

Sjukförsäkringsfonden

Eget kapital

Fonden vid årets början	750 616	491 395
Förändring i fonden	-251 097	259 221
Fonden totalt	499 519	750 616

Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	31 967	35 450
Placeringar	612	430
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	32 580	35 880
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-596	-3 483
Placeringar	-612	182
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	-1 208	-3 301
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	31 371	32 580
Eget kapital totalt	530 890	783 195

Allmänna fonden för social trygghet

Eget kapital

Fonden vid årets början	455	455
Förändring i fonden	0	0
Fonden totalt	455	455

	2022	2021
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	49	49
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	49	49
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	0	0
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	0	0
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	49	49
Eget kapital totalt	504	504
Servicefonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	3 405	6 042
Förändring i fonden	-991	-2 637
Fonden totalt	2 414	3 405
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	2 837	2 177
Förändring i buffertmedlen för Kanta-tjänsterna	660	660
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna totalt	3 497	2 837
Eget kapital totalt	5 911	6 242
Pensionsansvarsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	854 491	835 189
Förändring i fonden	25 345	19 302
Fonden totalt	879 836	854 491
Övrigt eget kapital		
Övrigt eget kapital vid årets ingång	238 262	159 187
Förändring	49 383	79 075
Övrigt eget kapital totalt	287 645	238 262
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	16 700	1 862
Placeringar	1 048 033	1 026 895
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	1 064 733	1 028 757

	2022	2021
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	19 080	14 838
Placeringar	-305 338	21 137
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	-286 258	35 975
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	778 474	1 064 733
Eget kapital totalt	1 945 955	2 157 486
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	2 630 488	3 111 169

17. Rehabiliteringsavsättning 31.12.2022, 1 000 euro

	2022	2021
Individuell rehabilitering		
Avsättning vid årets början	51 912	56 073
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	56 000	55 100
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-70 870	-59 261
Individuell rehabilitering totalt	37 042	51 912
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen		
Avsättning vid årets början	13 692	14 376
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	3 017	2 665
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-3 551	-3 350
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen totalt	13 158	13 691
Forskning och utveckling		
Avsättning vid årets början	5 639	5 463
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	2 092	2 170
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-2 117	-1 994
Forskning och utveckling totalt	5 614	5 639
Rehabiliteringsavsättning totalt 31.12.2022	55 814	71 242
Förändring i avsättningen totalt	15 429	4 670
Avsatta medel som är bundna av beslut	25 010	24 950

18. Långfristigt främmande kapital, 1 000 euro

	2022	2021
Skuld till staten för verksamhetskostnader	14 425	9 734
Skuld för säkerheter för utkomststödet	3 391	3 198
Servicefondens långfristiga lån	2 010	2 680
Långfristigt främmande kapital totalt	19 826	15 612

19. Erhållna förskott, 1 000 euro

Väsentliga poster bland erhållna förskott		
Statens förskottsbetalningar för bostadsbidrag för pensionstagare	54 500	54 200
Statens förskottsbetalningar för folkpensionsfondens övriga förmåner	707	1 634
Statens förskott för sjukförsäkringsfondens förmåner	1 297	1 273
Statens förskottsbetalningar för arbetsmarknadsstödet	111 740	92 608
Statens förskottsbetalningar för grunddagpenningen	695	-4 418
Statens förskottsbetalningar för studiestödet	102 475	58 146
Statens förskottsbetalningar för bostadsbidraget	176 019	131 100
Statens förskottsbetalningar för det grundläggande utkomststödet	117 000	117 000
Statens förskottsbetalningar för tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning	6 222	0
Statens förskottsbetalningar för barnbidraget	5 823	0
Statens förskottsbetalningar för militärunderstödet	3 370	1 300
Statens förskottsbetalningar för studerandehälsovården	22 345	19 014
Statens förskottsbetalningar för övriga förmåner	3 172	177
Minimibeloppet av finansiering av arbetsmarknadsstödet	17 759	-8 300
Inbetalda förskott till servicefonden	15 109	6 229
Övriga förskott	2 605	2 510
Erhållna förskott totalt	640 840	472 473

Från och med 2022 bokförs endast den andel av överskottet i förmånsfinansieringen som ska återbetalas till staten bland kortfristiga skulder. Den finansiering som överförs till följande räkenskapsår ska i bokslutet redovisas i form av erhållna förskott.

20. Resultatregleringar och kortfristiga skulder, 1 000 euro

Väsentliga poster bland resultatregleringar	2022	2021
Semesterlöneskuld	83 670	79 548
Resultatregleringar för förmåner	6 400	5 900
Förmånsfondernas övriga resultatregleringar	7 399	6 795
Servicefondens övriga resultatregleringar	10 735	8 907
Resultatregleringar totalt	108 204	101 150

Kortfristiga skulder, väsentliga poster	2022	2021
Skulder för förskottsinnehållningar på förmåner och källskatter	73 329	80 394
Skulder för förskottsinnehållningar på löner och källskatter samt för sjukförsäkringsavgifter	6 867	6 891
Skuld till staten för verksamhetskostnader	9 734	9 104
Skuld till staten för grunddagpenning	24 328	14 144
Skuld till staten för arbetsmarknadsstödet	0	26 169
Skuld till staten för minimibeloppet av finansieringen av arbetsmarknadsstödet	0	17 150
Skuld till staten för barnbidrag	0	2 903
Skuld till staten för studiestöd	0	39 683
Skuld till staten för bostadsbidrag	0	49 761
Skuld till staten för underhållsstöd	0	3 498
Skuld till staten för grundläggande utkomststöd	37 554	35 490
Skuld till staten för utkomststöd till flyktingar och återflyttare	3 852	2 436
Skuld till staten för verksamhetskostnader	7 073	7 671
Skuld till staten för sjukvårdsförsäkringsandel	18 604	27 772
Skuld till staten för tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	0	5 182
Skuld till staten för militärunderstöd	0	1 138
Skuld för studerandehälsovården för högskolestuderande	1 683	2 533
Skuld till staten för temporär epidemiersättning	1	1 542
Övriga kortfristiga skulder till staten för förmåner	242	1 342
Skuld till Keva för förskottsinnehållning	6 515	5 646
Skuld till Åland för förmåner	0	223
Övriga kortfristiga skulder	2 388	2 129
Kortfristiga skulder totalt	192 170	342 803

Från och med 2022 bokförs endast den andel av överskottet i förmånsfinansieringen som ska återbetalas till staten bland kortfristiga skulder. Den finansiering som överförs till följande räkenskapsår ska i bokslutet redovisas i form av erhållna förskott.

21. Pensionsansvarsfonden, 1 000 euro

	2022	2021
Pensionsansvar för personalen	2 315 357	2 219 457
Minimitäckning	879 836	854 491
Täckning genom de anställdas pensionsavgifter	105 758	93 175
Täckning genom bidrag och intäkter	774 078	854 491
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 465	68 495
Pensionsansvarsfondens uppskrivningsfond	778 474	1 064 733
Andel av det totala pensionsansvaret utanför fonden	1 435 521	1 364 966

22. Leasingansvar, 1 000 euro

	2022	2021
Leasingansvar för IT-utrustning		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	7 153	4 986
Betalningar under senare räkenskapsperioder	15 630	16 109
Leasingansvar för IT-utrustning totalt	22 783	21 095

23. Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd, 1 000 euro

	2022	2021
Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	4 712	4 854
Betalningar under senare räkenskapsperioder	98 306	88 147
Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd totalt	103 018	93 001

24. Förmåner som gått till återkrav, 1 000 euro

	2022	2021
Förmån		
Arbetslöshetsförmåner	40 328	45 348
Allmänt bostadsbidrag	38 729	38 988
Studiestöd	2 990	7 532
Pensioner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	6 932	3 030
Övriga förmåner	23 500	22 364
Totalt	112 478	117 262

25. Utestående underhållsstöd, 1 000 euro

	2022	2021
Underhållsstöd	201 082	206 437

26. Indrivning på grund av inkomstkontrollen för studiestöd, 1 000 euro

	2022	2021
Årskontroll av studiestöd	15 375	15 019

27. Indrivning av hälso- och sjukvårdsavgifter för studerande, 1 000 euro

	2022	2021
Hälsovårdsavgiften för högskolestuderande	636	375

Pågående återkrav 31.12.2022 och 31.12.2021

28. Statsborgen för studielån och borgensfordringar, 1 000 euro

Nedan anges bankernas bestånd av statsgaranterade studielån enligt lagen om studiestöd samt beståndet av borgensfordringar för lån som FPA betalat i egenskap av borgensman, vilka ingår i statens administrativa bokföring. FPA sköter enligt lagen om studiestöd betalningen av borgensansvaren, indrivningen av borgensfordringar och redovisningen av intäkterna till undervisningsministeriet. FPA kan inte påverka de belopp som borgensmannen ska betala.

	2022	2021
Studielånestock med statsborgen	5 709 605	5 167 562
Statens borgensfordringar	125 932	122 008

29. Restbelopp för försäkringar, 1 000 euro

Försäkringsavgiftsfordringar som är föremål för skatteverkets restindrivning	94 458	104 635

Bokslutsunderskrifter

Bokslutsunderskrifter

Helsingfors den 21 mars 2023

Mira Nieminen

Leila Lehtinen

Saana Siekkinen

Vertti Kiukas

Raimo Antila

Päivi Nerg

Riitta Särkelä

Tuija Brax

Juha Rehula

Tommi Toivola

Bokslutsanteckning

Bokslutsanteckning

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.
Helsingfors den 13 april 2023

Mikko Helkiö
OFGR, GR

Heli Järvinen

Hanna Huttunen

Mia Laiho

Aki Lindén

Anneli Kiljunen

Veijo Niemi

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFGR

Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2022

Balansbok	elektronisk + inbunden bok över räkenskapsperioden
Huvudbokföringens dagbok	elektronisk, Tahti-systemet
Huvudbokföringens huvudbok	elektronisk, Tahti-systemet
Delbokföringens dagbok	elektronisk, MK-systemet
Delbokföringens huvudbok	elektronisk, MK-systemet
Placeringstillgångar:	
Aktiekartotek	elektroniskt, Tahti-systemet
Anläggningstillgångar:	
Kontorsaktieförteckning	elektronisk
Övriga anläggningstillgångar	elektronisk, Tahti-systemet
Tabellförteckning	bok

Verifikatslag som använts i FPA:s bokföring 2022

a) huvudbokföringens verifikat

Verifikat i Tahti-systemet (förteckning över verifikationsslag bifogas) maskinellt, Tahti-systemet
Notverifikat

b) delbokföringens verifikat

Verifikat i MK-systemet (förteckning över verifikationsslag bifogas) maskinellt, MK-systemet

Huvudbokföringens verifikatslag

12	AD Adoptiotuki
13	AE Eläkk.saaj. as.tu
14	AY Asumistuki
15	EL El- ja vammaiset.
17	KB Kuntoutusraha
18	QK Valt. korv.maksut
20	KQ Kuntoutusmaksut
21	LL Lapsilisät
22	MM Maahanm.erit.tuki
23	Vammaisetuudet
24	OT Opintotuki
25	O2 Opiskelijaterv.hu
27	SA Sotilasavustus
28	SH Sairaanhoidokorv.
29	SM Erytyishoitoraha
30	SP Sairauspäiväraha
31	SQ Valtak.sop.tilit.

33	TK TP-kass.enn.maksu	98	M2 Keskushall.pal.	RB	Saatavien varaus
34	TM Työmarkkinatuki	99	M3 Katteensiirto	RE	Lasku - brutto
35	TO Yritt. tt-huolto	AA	Käyttöom.kirjaus	RN	Lasku - netto
36	TP Peruspäiväraha	AB	Kirjanpitosite	RT	KH Siirtokirjaukset
37	TQ Koulutustuki	AF	Poistokirjaukset	RV	Myyntilasku
39	TW Työnant.tt-huolto	AN	Käyttöom.kirj: netto	SA	Pääkirjatilitosite
40	VB Äitiysavustus	AZ	Saldokirjaus	SB	Pääkirjatilikirjaus
42	VR Vanh.päiväraha	CH	Sopimuksen selvitys	SC	Pääkirjavyyrytys
43	WH Lastenhoidon tuki	DA	Asiakastosite	SJ	Sijoitukset
44	WY Last.h.tuen tkorv	DG	Asiakkaat - hyvitys	SK	Kassatosite
45	WH Lastenhoidon tuki	DR	Asiakkaat - lasku	SM	Sähköinen muistiotos
46	F2 Asumistuki ja lap	DS	Vuokravakuudet	SO	KH sisäiset vuokrat
47	MA Eläketuki / Menoj	DT	Vuokratulot	SU	Jälkikirjaustosite
48	LU Elatustuki	DZ	Asiakkaat - maksu	UE	Tiedonsiirto
49	Takuueläke	EU	Euro - pyöritysero	WA	Tavaranluovutus
50	PC Toimeentulotuki	EX	Ulkoinen numero	WE	Tavaranvastaanotto
51	PU Perustulo	KA	Toimittajatosite	WI	Inventointitosite
53	Ulkomaan perintä/883	KG	Toimittajat - hyvät.	WL	Varast.otto/toimitus
88	MC Tiliotekäsittely	KN	Toimittajat - netto	WN	Tav.vast.otto netto
90	HA Toimisuhte-eläkk.	KO	Vuokramenot	ZA	Automaattitiliöinnit
91	YM Toimistot	KP	Tilin ylläpito	ZB	Korv. tt-laskut
92	HP Palkat	KR	Toimittajat - lasku	ZH	Palkat
93	Toimistojen LM-maksu	KY	Toimittajat - KH hyv	ZK	Konversiot
94	LP Laskut ja palkk.	KZ	Toimittajat - maksu	ZM	Matkalaskut
95	SOKY-laskut	ML	ML-tilitys	ZP	Maksukirjaus
96	VU Vuokrat ja vast.	PR	Hinnanmuutos	ZR	Pankki - täsmäytys
97	FK Toimist.kirj.pito	RA	Hyvitys - nettosuor.	ZS	Maksu per shekki

ZT Sähköinen tilite
ZV Maksuselvitys

Delbokföringens verifikatslag

Föräldradagpenning ar (1A)
Adoptionsstöd (AD)
Bostadsbidrag för pensionstagare (AE)
Bostadsbidrag (AY)
Pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning (EL)
Garantipension (GE)
Rehabiliteringspenning (KB)
Rehabiliteringsbetalningar (KQ)
Barnbidrag (LL)
Byråernas betalningar (LM)
Underhållsstöd (LU)
Centralförvaltning Återbetalningar (M2)
Bearbetning av kontoutdrag (MC)
Delbokföringens verifikat (MK)
Mottagningsnotering/KAVA (MK1)
Mottagningsnotering/SAVA (MK2)
Mottagningsnotering/STY (MK3)
Särskilt stöd till invandrare (MM)
HV-avgift (O2)
Studiestöd (OT)
Grundläggande utkomststöd (PC)
Basinkomst (PU)

Folkpension (QE)
Statliga ersättningar (QK)
Arbetslöshetsförmån (RF)
Militärunderstöd (SF)
Sjukvårdsersättning (SH)
Sjukdagpenningförmån (SJ)
Specialvårdspenning (SM)
Elstöd (SN)
Sjukdagpenning (SP)
Förskottsbetalning från en arbetsplatskassa (TK)
Företagshälsovård för företagare (TO)
Utbildningsstöd (TQ)
Företagshälsovård för arbetsgivare (TW)
Arbetsplatskassaredovisningar (TY)
Indrivning från utlandet (UP)
Moderskapsunderstöd (VB)
Förmåner för personer med funktionsnedsättning (VJ)
Föräldradagpenning (VR)
Barnavårdsstöd (WH)
Arbetsersättning i anslutning till barnavårdsstöd (WY)

**Bilaga 4: FPA:s forskning
genererade information om
aktuella frågor inom social
trygghet och hälsa 2022**

FPA:s forskning genererade information om aktuella frågor inom social trygghet och hälsotrygghet

År 2022 publicerades 82 publikationer inom forskningsverksamheten vid FPA, varav 44 var kollegialt granskade. Dessutom publicerades 64 andra texter, till exempel 50 inlägg i forskningsbloggen. I våra egna forskningspublikationsserier producerades 10 publikationer. FPA:s forskningspublikationer laddades ner totalt 159 059 gånger och FPA:s blogginslag 99 852 gånger.

Vi fortsatte sprida information om vår forskning i synnerhet i de sociala medierna. Twitterkontot @Kelantutkimus har mer än 13 300 följare. Vi ordnade också 7 seminarier och evenemang. Dessutom framträdde FPA:s forskare 209 gånger (t.ex. intervjuer, expertföredrag och föreläsningar).

FPA:s forskningsetiska kommitté sammanträdde 8 gånger. Vi lämnade 36 utlåtanden till social- och hälsovårdsministeriets läkemedelsprisnämnd Hila. Biblioteks- och informationstjänsterna utförde cirka 226 kunduppdrag. Kunderna sökte material i biblioteksdata basen 11 793 gånger och bibliotekets Sinetti-sidor hade 9 635 besök.

Personalbarometern gav information om FPA-personalens välbefinnande och om personalupplevelsen

FPA-personalens upplevelser av välbefinnandet i arbetet, chefsarbetet, arbetsgemenskapen, organisationskulturen och om FPA som arbetsgivare utreds årligen med hjälp av en personalbarometer, och förändringarna följs upp. Hösten 2022 besvarade 75 procent av personalen, det vill säga 6 310 medarbetare, enkäten.

Resultaten visar att hybridarbetet har etablerats som den dominerande formen av arbete. Möjligheterna att påverka arbetet, samarbetet över organisationsgränserna och informationsgången har utvecklats i positiv riktning på längre sikt. Dessa frågor har utvecklats systematiskt vid FPA. Svaren visar också att lärandet och kompetensutvecklingen i växelverkan med andra har ökat. Också det coachande chefsarbetet samt ledningskommunikationen och samspelet med cheferna har förstärkts under det senaste året.

På senare år har man sett samma trend vid FPA som i Finland i allmänhet: allt fler under 35 år har bedömt att de har nedsatt arbetsförmåga. Nedsatt arbetsförmåga bland unga uppträder relativt sett mest i kund- och handläggningsarbetet. De unga, liksom hela personalen, belastas bland annat av den stora mängd information som man ska ta till sig. En del av personalen belastas av osakligt beteende från kundernas sida, vilket inom hela organisationen belastar en femtedel av dem som besvarat barometern. Bland dem som arbetar inom närservice till kunder upplever hälften detta.

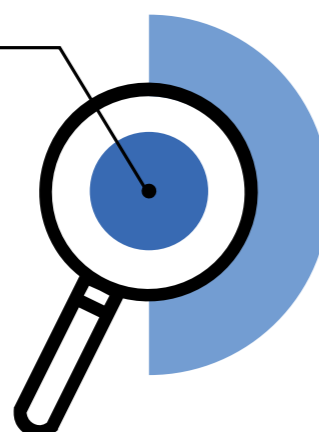
Uppföljningen på längre sikt visar att upplevelsen av att det egna arbetet är meningsfullt samt de goda möjligheterna att samordna arbetet och privatlivet hör till styrkorna bland medarbetarna vid FPA. Av medarbetarna anser 89 procent att deras kompetens är tillräcklig i förhållande till kraven i arbetet. Likaså har arbetsgemenskapens stöd fortsatt att vara starkt.

Fokusområden i forskningsprogrammet

Områden som prioriteras inom FPA:s forskningsverksamhet

Prioriteringsområden

- Försörjning
- Effekfulla tjänster
- Arbets- och funktionsförmånga
- Familjernas vardag
- Barns och ungas välfärd
- Likabehandling och bemötande

Megatrender

- En åldrande befolkning och sjunkande födelsetal
- Regional särutveckling och urbanisering
- Omvälvning av arbete och teknologi
- Klimatförändringen
- Mångkulturalism
- Resursknapphet

Försörjning

Särskilt unga kvinnor behövde arbetslöshetsförmåner och utkomststöd i början av coronapandemin

I undersökningen granskades arbetslöshetsförmåner och grundläggande utkomststöd som börjat löpa i början av coronapandemin samt stödperiodernas längd i olika grupper. Resultaten visar att behovet av arbetslöshetsförmåner och grundläggande utkomststöd i början av epidemin blev vanligare särskilt bland unga – och i synnerhet bland unga kvinnor.

I ett längre perspektiv fann man att de unga fick arbetslöshetsförmåner under kortare tid och grundläggande utkomststöd under längre tid än de äldre åldersgrupperna. Omkring hälften av de perioder av utkomststöd för unga som inleddes i början av pandemin upphörde dock redan efter två månader och fler än tre av fyra efter fem månader. Totalt sett verkade det finska systemet för social trygghet fungera väl som säkerställare av försörjningen under coronapandemin och arbetslöshet som orsakades av restriktionerna på grund av pandemin.

Publikationer

Halmetoja A, Saikkonen P, Simanainen M. (2022). Sosiaaliturva ja vastikkeellisuus. Tapaustutkimus Suomen perustulokokeilusta. Yhteiskuntapolitiikka, 87:5-6. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022112466752>

Vaihtoehtoisten järjestämistapojen selvitystyöryhmä. (2023). Selvitys sosiaaliturvan vaihtoehtoista järjestämistavoista. Sosiaaliturvakomitean julkaisuja 2023:1. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5455-7>

Mer detaljerad information om var mottagare av utkomststöd bor

Majoriteten av dem som får utkomststöd bor i förorterna till städerna. Det finns stora skillnader mellan olika städer, bland annat på grund av skillnader i storlek och struktur. Barnfamiljer som får utkomststöd bor i förorterna oftare än andra mottagare av utkomststöd.

I undersökningen preciserades bilden av dem som får utkomststöd genom en noggrannare indelning i områden än per kommun. En exakt bild ger information om skillnaderna mellan olika områden i staden. Den ekonomiska bristen är ojämnt fördelad inom städerna och hänger samman med migration, efterfrågan på tjänster och sociala problem. Undersökningen är en del av ett forskningsprojekt om flyttningsrörelsen och socialpolitiken som en del av befolkningsstrukturen och de sociala problemen i förorterna, som fick finansiering från Miljöministeriets Förortsprogram 2020–2022.

Publikationer

Jauhiainen, S. & Kainu, M. (2022). Toimeentulotuen saajien asumisesta aiempaa tarkempaa tietoa – kaupunkien välillä isoja eroja. FPA:s forskningsblogg. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6841>

Utvärderingen av effekterna av ändringen av ersättningen för antidiabetika fortsatte

Utvärderingen av effekterna av att ersättningsnivån för läkemedel vid typ 2-diabetes sänktes 2017 fortsatte. Före ändringen uttrycktes i offentligheten oro för att ändringen skulle kunna leda till en övergång till insulinbehandling som inte är lämplig för patienterna. Sänkningen av ersättningsnivån gällde inte insuliner, utan de förblev i 100-procents ersättningsklassen. Skillnaderna per inkomstgrupp i användningen av insulin 2013–2019 granskades i en ny studie. Resultaten av studien visade att det var mer sannolikt att patienter med typ 2-diabetes med lägre inkomstnivå börjar använda insulin under granskningsperioden. Effekterna av ändringen 2017 varierade dock inte med patientens inkomstnivå. Det var färre som började använda insulin i slutet av granskningsperioden, vilket troligen är kopplat till förändringar i behandlingspraxis.

Dessutom samlades de viktigaste iakttagelserna i de undersökningar som gjorts vid Östra Finlands universitet och FPA:s forskningsenhet i samarbete med Åbo universitet och som redan publicerats.

Publikationer

Rättö Hanna (2022): Socioeconomic inequalities in insulin initiation among individuals with type 2 diabetes - A quasi-experimental nationwide register study. SSM - population health, 19, 101178. Finns på: <https://doi.org/10.1016/j.ssmph.2022.101178>

Rättö Hanna, Lavikainen Piia, Aaltonen Katri, Martikainen Janne (2022): Diabeteslääkkeiden korvauksia leikattiin – miten kävi potilaiden? INVEST Policy brief 10.1.2022. Finns på: <https://invest.utu.fi/wp-content/uploads/2022/01/Diabeteslaakkeiden-korvauksia-leikattiin-miten-kavi-potilaiden.pdf>

Rättö Hanna, Lavikainen Piia, Aaltonen Katri, Martikainen Janne (2022): Diabeteslääkkeiden kulutus väheni omavastuun korotuksen myötä – potilaiden taloudelliset ongelmat ja tyytymättömyys hoitoon yleistyivät. FPA:s forskningsblogg 20.11.2020. Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6351>

Effektfulla tjänster

Information om hur registreringsförfarandet för rehabilitering fungerar och hur rehabiliteringstjänsterna genomförs

I REKKU-undersökningen (2020–2023) utreds hur registreringsförfarandet i upphandlingen av FPA:s rehabiliteringstjänster och de nya servicebeskrivningarna fungerar. Undersökningen tar upp genomförandet av hjärtrehabilitering och rehabiliteringen Min egen väg ur kundernas och serviceproducenternas synvinkel – målet är att utreda kärnelementen i effektiv och fungerande rehabilitering. Undersökningen är en multimetodisk implementationsstudie och ingår i projektet Muutos II. Undersökningen utförs av FPA:s forskningsenhet i samarbete med yrkeshögskolan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.

Undersökningen pågår och 2022 var ett år av intensiv insamling och analys av material. Ny information har tagits fram till exempel om kundernas förväntningar och erfarenheter i början av rehabiliteringen. De preliminära resultaten förmedlas fortlöpande för att tillämpas vid ordnandet och förnyandet av FPA:s rehabilitering. Resultaten presenterades också vid en internationell konferens om implementationsforskning i San Diego.

Publikationer

Karhula M, Seppänen-Järvelä R, Heinijoki H-R. (2022). Oma väylä -kuntoutuksen implementaatio nuorten asiakkaiden ja palveluntuottajien arvioimana. Kuntoutus 2022; 4, 20-28.

DOI: <https://doi.org/10.37451/kuntoutus.125398>

Heinijoki H, Saukkonen S, Seppänen-Järvelä R, Karhula M, Ukkola I. Motivaatio tai sen puute vaikuttaa kuntoutuksen onnistumiseen. Blogginlägg, FPA:s forskningsblogg 14.6.2022.

Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6707>

Seppänen-Järvelä R & Karhula M. Oma väylä -kuntoutuksen nuori asiakas haluaa vahvistusta arjen hallintaan ja sosiaaliin taitoihin. Blogginlägg, FPA:s forskningsblogg 21.2.2022.

Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6397>

Seppänen-Järvelä R, Saukkonen S, Karhula M. Asiakas haluaa sydänkuntoutuksesta tietoa ja tukea elämäntapamuutokseen. Blogginlägg, FPA:s forskningsblogg 4.1.2022.

Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6318>

I Uleåborgsprojektet producerades information om användningen av förmåner och tjänster inom den sociala tryggheten

Uleåborgsprojektet fortsatte att producera data om social- och hälsovårdstjänster och socialförsäkringsförmåner. Inom ramen för projektet har ett mångsidigt forskningsmaterial samlats in om invånarna i Uleåborg. Det omfattar en stor mängd registeruppgifter från 2013–2018 om användningen av olika anordnares social- och hälsovårdstjänster och förmåner samt olika bakgrundsuppgifter om invånarna. Utifrån Uleåborgsmaterialet har man utöver vetenskapliga publikationer producerat information för beredningen av reformen av den sociala tryggheten. Om projektet och resultaten har också sammanställts ett informations **Användningen av social- och hälsovårdstjänster och sociala förmåner i Uleåborg 2013–2018** för FPA:s faktabortal.

I en delundersökning av användningen av hälso- och sjukvårdstjänster inom öppenvården bland personer i arbetsför ålder konstaterades att användningen av öppen sjukvård inom olika sektorer är mycket differentierad mellan förvärvsarbetande, arbetslösa och personer utanför arbetskraften. I Uleåborgsmaterialet använder de som har en ställning på arbetsmarknaden tjänster inom den offentliga och privata sektorn, företagshälsovården, den specialiserade sjukvården och jourmottagningen på väsentligt olika sätt. Sektorerna kompenserar dock varandra mycket väl: andelarna av dem som använder tjänster är ganska lika stora bland dem som har olika ställning på arbetsmarknaden, då alla sektorer beaktas samtidigt.

En delundersökning av dem som inlett en sjukdagpenningstid visade att man före en lång period av arbetsoförmåga ofta använder rikligt med tjänster inom den öppna sjukvården. Undersökningen visar att personer vars sjukdagpenningstid når maximitiden använder tjänster inom den öppna sjukvården i större utsträckning än andra, både före och efter sjukdagpenningstidens början. Användning av öppen sjukvård och vård på vårdavdelning under sjukdagpenningstiden är störst för personer som senare övergår till invalidpension. Personer som är sämre förankrade på arbetsmarknaden och som inte efter dagpenningstiden går i pension och inte heller återgår till förvärvsarbete använder i sin tur efter att sjukdagpenningstiden har börjat mycket rehabilitering som stöds med rehabiliteringspenning.

En delundersökning för att utreda de socioekonomiska skillnaderna inom rehabiliteringen, visade att då man i omfattande grad beaktar rehabilitering som ordnas av olika aktörer deltar personer med låg socioekonomisk ställning mindre ofta än andra i rehabilitering. Det finns dock skillnader mellan delsystemen: till exempel är det sannolikare att låginkomsttagare deltar i rehabilitering som ordnas av FPA och det offentliga hälso- och sjukvårdssystemet än att höginkomsttagare gör det; att få fysioterapi inom företagshälsovården och privat fysioterapi är däremot mest sannolikt bland höginkomsttagare.

I en delundersökning för att utreda skillnaderna mellan olika yrkesgrupper fann man att det finns skillnader i användningen av hälso- och sjukvårdstjänster mellan olika yrkesgrupper, som inte förklaras av sjukdom eller bakgrundsfaktorer. Besök inom öppenvården är vanligare bland löntagare i kontors- och kundservicearbete än bland genomsnittslöntagare, medan vårdperioder på inrättningar är vanligare bland process- och transportarbetare. Det finns också skillnader i användningen av hälso- och sjukvårdstjänster mellan yrken som hör till samma yrkesgrupp. I alla yrkesgrupper är företagshälsovården den mest använda formen av öppenvård.

I en delundersökning om förskrivning av läkemedel undersöktes recept och läkemedel som inom de olika öppenvårdssektorerna förskrivits för Uleåborgsbor i arbetsför ålder. Resultaten visar att största delen av läkemedlen för personer i arbetsför ålder förskrivs inom den offentliga sektorn, även om läkemedel i många olika läkemedelsgrupper förskrivs också inom företagshälsovården och den privata sektorn. En ännu större del av läkemedelskostnaderna och läkemedelsersättningarna inriktas på den offentliga sektorn.

Den delundersökning som gäller dem som får rehabiliteringspenning för unga gav för första gången fullständig information om användningen av andra förmåner och tjänster bland dem som får rehabiliteringspenning för unga. Resultaten visar att de personer mellan 16 och 19 år som får rehabiliteringspenning

för unga använder andra socialskyddsförmåner och social- och hälsovårdstjänster betydligt oftare än andra unga i samma ålder. Förmånen verkar således vara riktad till dem som den är avsedd för.

I en delundersökning om personer som inlett yrkesinriktad rehabilitering undersöktes sambandet mellan yrkesinriktad rehabilitering och användningen av öppna hälso- och sjukvårdstjänster. Undersökningen visade att användningen av hälso- och sjukvårdstjänster varierar mellan tiden före, under och efter yrkesinriktad rehabilitering. Jämfört med motsvarande befolkning verkar yrkesinriktad rehabilitering dock inte ha någon bestående inverkan på rehabiliteringsklienternas användning av hälso- och sjukvårdstjänster.

En undersökning av användningen av hälso- och sjukvårdstjänster för barn med psykisk diagnos visade att användningen av primärvård och specialiserad sjukvård ökade kraftigt före diagnosen och nådde sin höjdpunkt vid tidpunkten för diagnosen. Därefter minskade användningen av primärvården långsamt, men användningen av specialiserad sjukvård förblev hög i två år efter diagnosen.

Publikationer

Blomgren Jenni, Jäppinen Sauli, Lahdensuo Kaisla (2022): Avosairaanhoidon palveluiden käyttö on vahvasti eriytynyt työmarkkina-aseman mukaan. Suomen Lääkärilehti 2022; 77 (7-8): 314; webbpublikation 7.2.2022. <https://www.laakarilehti.fi/tieteessa/alkuperaistutkimukset/avosairaanhoidon-palvelujen-kaytto-on-vahvasti-eriytynyt-tyomarkkina-aseman-mukaan/>

Blomgren Jenni, Jäppinen Sauli (2022): Työikäiset käyttävät avosairaanhoidon palveluita eri tavoin, mutta sektorit kompensoivat toisiaan. FPA:s forskningsblogg 23.2.2022. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6400>.

Koskenvuo Karoliina, Rinne Hanna, Blomgren Jenni (2022): Nuoren kuntoutusraha saavat ovat usein myös muiden etuuksien ja sosiaali- ja terveystalvelujen saajia. Kartoittava rekisteritutkimus Oulun väestössä vuonna 2018. Kuntoutus 2022; 45(2):24–32. <https://journal.fi/kuntoutus/article/view/120023/71388>.

Koskenvuo Karoliina, Rinne Hanna, Blomgren Jenni (2022): Nuoren kuntoutusraha kohdistuu oikein: nuoriin, jotka tarvitsevat muita enemmän tukea, palveluita ja etuuksia. FPA:s forskningsblogg 18.8.2022. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6751>.

Nurminen Mikko (2022): Association of mental health and behavioral disorders with health care and service utilization in children before and after diagnosis. PLoS ONE 17(11): e0278198. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0278198>.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni (2022): Outpatient healthcare use before and during a long-term sickness absence spell: a register-based follow-up study comparing healthcare use by the length of sickness absence and transition to disability pension in Finland. BMJ Open 2022; 12: e053948. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2021-053948>.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni (2022): Use of health services and rehabilitation before and after the beginning of long-term sickness absence – comparing the use by employment and disability pension transition after the sickness absence in Finland. International Journal of Environmental Research and Public Health 2022; 19 (9): 4990. <https://www.mdpi.com/1660-4601/19/9/4990>.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni (2022): Pitkää työkyvyttömyyttä edeltää tiivis avosairaanhoidon käyttö jo vuosia aiemmin. FPA:s forskningsblogg 2.3.2022.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6462>.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni (2022): Työkyvyttömyyseläkettä edeltää sairauspoissaolon aikainen runsas avo- ja vuodehoito. FPA:s forskningsblogg 17.5.2022.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6654>.

Rinne Hanna, Blomgren Jenni (2022): Kuntoutukseen osallistumisen sosioekonomiset erot – rekisteritutkimus oululaisista vuonna 2018. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti, 2022; 59(1): 16–33.

<https://journal.fi/sla/article/view/98606/67670>.

Rinne Hanna, Blomgren Jenni (2022): Matalassa sosioekonomisessa asemassa olevat osallistuvat muita harvemmin kuntoutukseen. FPA:s forskningsblogg 8.3.2022.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6538>.

Rinne Hanna, Blomgren Jenni (2022): Kelan kuntoutukseen osallistuminen vaihtelee etenkin ammatiaseman mukaan. FPA:s forskningsblogg 10.3.2022. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6557>.

Rinne Hanna, Laaksonen Mikko, Blomgren Jenni (2022): Use of outpatient and inpatient health care services by occupation - a register study of employees in Oulu, Finland. BMC Health Services Research 2022;22:597. <https://doi.org/10.1186/s12913-022-07970-y>.

Rinne Hanna, Laaksonen Mikko, Blomgren Jenni (2022): Ammattiryhmien välillä on eroja terveysterveyspalveluiden käytössä - erot eivät selity sairastavuudella tai taustatekijöillä. FPA:s forskningsblogg 4.5.2022. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6603>.

Rinne Hanna (2022): Työterveyshuolto on kaikissa ammattiryhmissä eniten käytetty avosairaanhoidon muoto, mutta osuus käyntipäivistä vaihtelee. FPA:s forskningsblogg 3.8.2022.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6743>.

Rinne Hanna, Perhoniemi Riku (2022): Effects of Vocational Rehabilitation on the Use of Health Care Services in Finland: A Propensity Score Analysis. International Journal of Environmental Research and Public Health 2022; 19 (23): 15809. <https://doi.org/10.3390/ijerph192315809>.

Rinne Hanna, Perhoniemi Riku (2022): Ammatillinen kuntoutus korvaa muiden terveysterveyspalveluiden käyttöä – pysyvää vaikutusta terveysterveyspalveluiden käytön yleisyyteen ei näytä olevan. FPA:s forskningsblogg 19.12.2022. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6845>.

Rättö Hanna, Nurminen Mikko, Kari Heini (2022): Valtaosa työikäisten lääkkeitä määrätään julkisella sektorilla. Yleislääkäri 2022;37(4):17–22.

Rättö Hanna, Nurminen Mikko, Kari Heini (2022): Missä työikäisten lääkkeet määrätään? Tarkastelussa lääkemääräykset, -kustannukset ja -korvaukset terveydenhuollon eri sektoreilla. FPA:s forskningsblogg 6.6.2022. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6683>.

Personer med utvecklingsstörning använder betydligt mer psykofarmaka än den övriga befolkningen i motsvarande ålder

En registerundersökning visar att personer med utvecklingsstörning använder betydligt mer läkemedel än andra personer av samma ålder och kön som inte har en diagnos om utvecklingsstörning. Omkring 82 procent av dem som har en utvecklingsstörning hade läkemedelsinköp 2019, jämfört med 70 procent i jämförelsegruppen. Av dem som har en utvecklingsstörning använde 28 procent antipsykotika, vilket är mer än åtta gånger fler än i jämförelsegruppen. Undersökningsresultaten i fråga om användningen av antipsykotika är i linje med tidigare studier. Personer med utvecklingsstörning lider ofta också av bisjukdomar som kan förklara den rikligare användningen av vissa läkemedelsgrupper.

Personer med utvecklingsstörning hade 2019 kostnader på ungefär 1 000 euro per år för läkemedel som ersätts från sjukförsäkringen, medan kostnaderna för läkemedel i jämförelsegruppen i genomsnitt uppgick till cirka 500 euro per år. Efter läkemedelsersättningarna från sjukförsäkringen återstod i genomsnitt omkring 200 euro för personer med utvecklingsstörning att betala för ett års läkemedel och cirka 140 euro för personer i jämförelsegruppen.

Publikation

Nurminen, F., Rättö, H., Arvio, M., Teittinen, A., Vesala, H. T., and Saastamoinen, L. (2022) Medicine use in people with intellectual disabilities: a Finnish nationwide register study. Journal of Intellectual Disability Research, <https://doi.org/10.1111/jir.12988>.

Undersökning inleddes om distansrehabiliteringens funktion och effekter

Den distansrehabilitering som FPA ordnar undersöks inom ett forskningsprojekt som förenar implementerings- och effektivitetsforskning och som ingår i två större forskningshelheter (projektet Muutos III och forskningsprogrammet om rehabiliteringens effekter). Undersökningen inleddes våren 2022.

Undersökningsdelen om hur distansrehabiliteringen fungerar (2022–2024) är en del av projektet Muutos III. Undersökningen är en mångfacetterad implementeringsstudie som inriktas på genomförande av distansrehabilitering, genomförande av interventioner och utvärdering av hur effektiva de är.

I undersökningsdelen om hur distansrehabiliteringen fungerar granskas FPA:s rehabiliterings- och anpassningskurser i gruppform som kombinerar rehabilitering ansikte mot ansikte och distansrehabilitering, och som infördes 2021 (Rehabiliteringskursen ITU för unga, Rehabiliteringskursen för närståendevårdare, Anpassningskursen för vuxna med typ 1-diabetes, Anpassningskursen för unga med typ 1-diabetes samt Anpassningskursen för unga med metaboliskt syndrom och Anpassningskursen för unga med typ 2-diabetes).

Undersökningsdelen om distansrehabiliteringens effekter är den första delundersökningen i forskningsprogrammet om rehabiliteringens effekter, som inleddes i början av 2022. I undersökningsdelen om distansrehabiliteringens effekter granskas hur deltagandet i FPA:s förnyade rehabiliteringskurs för närståendevårdare inverkar på humöret, livskvaliteten, belastningen i närståendevården och funktionsförmågan. Målgruppen för undersökningen är personer som deltog i en rehabiliteringskurs för närståendevårdare 2022. De effekter som de rapporterar jämförs med de effekter som jämförelsegrupperna

rapporterar. Jämförelsegrupper är de som deltar i subventionerad semester för närståendevårdare och de som deltar i en parkurs i sluten vård som riktas till FPA:s närståendevårdare.

År 2022 rekryterades deltagare till undersökningen och insamlingen av material påbörjades. Dessutom kunde man redan rapportera preliminära undersökningsresultat i delundersökningen om hur distansrehabiliteringen fungerar.

Publikation

Partanen T, Heinijoki H, Kilkki Mia. FPA:s forskningsblogg 9.11.2022. Asiakkaat odottavat kuntoutuskurssilta yksilöllisyyttä ja keinoja omakuntoutukseen. Finns på: [Asiakkaat odottavat kuntoutuskurssilta yksilöllisyyttä ja keinoja omakuntoutukseen - Tutkimusblogi \(kela.fi\)](#)

I projektet Muutos III undersöks förändringar och reformer i FPA:s rehabilitering

I ett projekt som samordnas av FPA:s forskningsenhet genomförs sammanlagt fem delundersökningar. Resultaten av undersökningen om den prövningsbaserade familjerehabiliteringen LAKU (yrkeshögskolorna Lapin ammattikorkeakoulu och Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu) och undersökningen om den yrkesinriktade KIILA-rehabiliteringen (Rehabiliteringsstiftelsen) som avslutades 2022 har redan utnyttjats i arbetet med att förnya servicebeskrivningarna. Rapporterna är i publiceringsprocessen. Dessutom inleddes 2022 en undersökning om den yrkesinriktade Taito-rehabiliteringen (Yrkeshögskolan Jyväskylä ammattikorkeakoulu) och en undersökning om hur distansrehabiliteringen fungerar, som genomförs av FPA:s forskningsenhet. Under 2022 planerades en undersökning som FPA:s forskningsenhet ska genomföra om självrehabilitering i FPA:s rehabiliteringstjänster. Undersökningen inleds 2023. Den undersökningsinformation som produceras i projektet om nuläget i rehabiliteringstjänster som FPA ordnar och hur de kan utvecklas kan utnyttjas när FPA-rehabilitering ordnas och utvecklas. På det här sättet stärks också den evidensbaserade rehabiliteringen. Undersökningsprojektet finansieras med medel för utveckling av rehabiliteringen enligt 12 § i FRPL och genomförs 2021–2024.

Projektet Regionala skillnader inom rehabiliteringen gav information om de faktorer som ligger till grund för de regionala skillnaderna i tillgången till FPA-rehabilitering

Målet för forskningsprojektet (2020–2022) var att öka kunskapen om de regionala skillnaderna i tillgången till FPA-rehabilitering och om bakgrundsfaktorerna till skillnaderna. Frågan granskades ur rehabiliteringssystemets synvinkel och de områden som undersöktes var sjukvårdsdistrikten och specialupptagningsområdena.

Materialet samlades in med tre metoder. Genom registren utreddes per sjukvårdsdistrikt deltagandet i FPA:s rehabilitering inom krävande medicinsk rehabilitering, yrkesinriktad rehabilitering och rehabiliterande psykoterapi. Genom en enkät och intervjuer undersöktes de faktorer som ligger till grund för de regionala skillnaderna i fråga om några rehabiliteringstjänster. Efter materialinsamlingen fördes resultaten av undersökningen samman och diskuterades vid en expertworkshop.

Som ett resultat av undersökningen samlades förslag till lösningar för välfärdsområdena och FPA som kan stödja en regionalt jämlik tillgång till FPA:s rehabilitering. Lösningförslagen gäller förtydligande av processen för hänvisning till rehabilitering och uppnående av en gemensam förståelse, gemensamt byggande och upprätthållande av hänvisningsmodellerna, rehabiliteringens synlighet i välfärdsområ-

dena, säkerställande av behövlig rehabilitering och reaktion på klienternas rehabiliteringsbehov samt säkerställande av ett tillräckligt kunskapsunderlag.

På basis av undersökningen påverkas de regionala skillnaderna i hänvisningen till FPA:s rehabilitering av flera faktorer som varierar mellan olika områden och mellan olika rehabiliteringstjänster. Å ena sidan kan en enda sak göra det svårare för kunderna att få lika tillgång till rehabilitering och å andra sidan kan samma sak inte alls framträda som ett problem. Slutrapporten över undersökningen publiceras våren 2023.

Publikation

Ukkola I, Miettinen S, Pulkki J, Heino P, Poikkeus L. Kelan kuntoutukseen ohjautuminen ja osallistuminen. Kyselytutkimus kuntoutuksen ammattilaisille. Helsingfors: FPA, Arbetspapper 169, 2022.

Finns på: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/343373>

Undersökningarna FPA på sjukhuset och FPA på social- och hälsocentralerna gav information för att utveckla samarbetet mellan FPA och den specialiserade sjukvården samt FPA och social- och hälsocentralerna

Utgångspunkten för undersökningen FPA på sjukhuset är reformen av samarbetet mellan FPA och den specialiserade sjukvården, och vad den innebär för klientens rehabiliteringsprocess. Målet var att producera information som bidrar till utvecklingen av rehabiliteringssamarbetet mellan FPA och den specialiserade sjukvården och gagnar identifieringen av rehabiliteringsbehov, hänvisningen till rehabilitering och en smidig rehabiliteringskedja. Information samlades in vid två tidpunkter. Den första datainsamlingen gjordes hösten 2021 och vintern 2022 (Enkät och intervjuer). Datainsamlingen upprepades hösten 2022. Dessutom granskades andelen beviljade och avslagna ansökningar om rehabilitering för de kunder som hade hänvisats till projektet. Resultaten visar att bland annat personlig kontakt med FPA:s sakkunniga och informationsgången mellan FPA och den specialiserade sjukvården upplevs som viktiga samarbetsformer. Slutrapporten över undersökningen publiceras våren 2023.

I undersökningen FPA på social- och hälsocentralerna studerades samarbetet mellan FPA och försöken inom det riksomfattande projektet för arbetsförmåga som stöd för klientens arbets- och funktionsförmåga. Samarbetet granskades under den tid som FPA:s utvecklingsprojekt pågick. Forskningsintresset var i synnerhet fokuserat på samarbetets betydelse i fråga om att tillgodose partiellt arbetslösa personers servicebehov. Helheten granskas ur FPA:s perspektiv och ur perspektivet för de sakkunniga som arbetar med projekten för arbetsförmåga. Undersökningen gjordes i samarbete med THL:s utvärderingsstudie. Genom samarbetet fick man information om kundernas erfarenheter under utvecklingen av samarbetet. Även FPA:s register granskades i undersökningen. Slutrapporten över undersökningen publiceras våren 2023.

Publikationer

Mikkola S, Tuomisto S. Kela kumppanina erikoissairaanhoidossa. Det riksomfattande OsKu-nätverkets blogg 28.10.2022. Finns på: [Kela kumppanina erikoissairaanhoidossa | Oivalluksia kuntoutuksesta – valtakunnallisen OsKu-verkoston blogi \(jamk.fi\)](#)

Miettinen S, Tuomisto S. Saadaanko vihdoin uutta potkua kuntoutusyhteistyöhön? FPA:s forskningsblogg 19.10.2022. Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6790>.

Forskningsprojekthelheten Läkemedel och läkemedelsområdet i en föränderlig omvärld inleddes

Forskningsprojektet Läkemedel och läkemedelsområdet i en föränderlig omvärld inleddes i egentlig mening med urvalet av material 2022. Projektet omfattar tre delar I) System och strukturer inom läkemedelsområdet samt läkemedlens livscykel i ett servicesystem i utveckling, II) Förnuftig förskrivning av läkemedel och läkemedelsbehandling samt III) Informationssystem i utveckling. Huvudsyftet i del I är att undersöka effekterna av strukturerna i läkemedelsområdet, systemen och aktörerna samt de olika skedena i läkemedlens livscykel på användningen av, priserna på och kostnader för läkemedel och att producera information till stöd för nationellt och regionalt beslutsfattande i en föränderlig omvärld inom social- och hälsovården samt den sociala tryggheten. I del II produceras information om förskrivning och användning av läkemedel samt inbördes förhållande och verkningar mellan förskrivning och användning. I del III undersöks effekterna av de nya funktionerna inom Kanta-tjänsterna på förskrivningen och användningen av samt kostnaderna för läkemedel.

Skillnaderna i förskrivning av läkemedel inom den offentliga och den privata sektorn undersöktes

I ett forskningsprojekt om läkemedelsregister inom öppenvården som informationskällor för forskning undersöktes hur läkemedel förskrivs i Finland på basis av förskrivningsuppgifterna i Receptcentret i Kanta-tjänsterna och hur förskrivningen av läkemedel inom den offentliga och den privata sektorn skiljde sig från varandra. År 2022 granskades särskilt fördelningen av recept från den offentliga och den privata sektorn efter åldersgrupp och läkemedelsgrupp. Dessutom bedömdes förändringen av mängden recept inom den offentliga sektorn 2025 och 2030 utifrån åldersfördelningen enligt befolkningsprognosen med hjälp av en scenarionanalys. Undersökningen visade att 69 procent av recepten förskrevs inom den offentliga sektorn och 31 procent inom den privata sektorn. Personer över 65 år fick 39 procent av recepten, varav 86 procent förskrevs inom den offentliga sektorn. Scenarionanalysen visar att antalet recept inom den offentliga sektorn kommer att öka kraftigt under de kommande åren i åldersklasserna över 75 år. Den offentliga sektorns roll är betydande i läkemedelsbehandlingen av äldre och patienter med svåra och långvariga sjukdomar och man måste förbereda sig inför den ökande arbetsbelastningen på denna sektor under de kommande åren, när befolkningen blir allt äldre.

Publikation

Kari H, Rättö H, Sarnola K, Jormanainen V, Koskinen H. Väestön ikääntyminen haastaa terveydenhuoltoa myös lääkehoidon toteuttamisessa. Yhteiskuntapolitiikka-lehti 5–6/2022.

Arbets- och funktionsförmåga

Det nationella hälsoindexet kommer att ge information om befolkningens hälsa och arbetsförmåga

Det nationella hälsoindexet är en statistiktjänst som kommer att ge information om befolkningens hälsa och arbetsförmåga till exempel i kommuner och välfärdsområden med olika befolkningsstruktur. Det nationella hälsoindexet publiceras 2023, varefter uppgifterna uppdateras regelbundet.

Det nationella hälsoindexet sammanför uppgifter från de tidigare THL:s sjuklighetsindex och FPA:s hälsobarometer samt andra nationella register. Indexet utvecklas gemensamt av FPA, Institutet för hälsa och välfärd, Pensionsskyddscentralen och Statistikcentralen.

Läs mer: [**Informationspaket om det nationella hälsoindexet | FPA:s Faktaportal**](#)

I informationspaketen samlades forsknings- och statistikuppgifter om äldre personers deltagande i FPA-rehabilitering och användning av andra FPA-förmåner

I de informationspaket som publiceras i FPA:s faktaportal samlades forsknings- och statistikuppgifter om äldre personers, det vill säga personer över 65 år, deltagande i FPA-rehabilitering och användning av FPA:s övriga förmåner. År 2021 deltog personer över 65 år huvudsakligen i FPA:s rehabilitering enligt prövning. De vanligaste orsakerna till att söka sig till rehabilitering var sjukdomar i muskuloskeletala systemet samt cirkulationsorganens sjukdomar och sjukdomar i nervsystemet. Vanliga rehabiliteringskurser var också IKKU-rehabiliteringskurserna för multistjuka äldre och rehabiliteringskurserna för närståendevårdare. Antalet personer över 65 år som får FPA-rehabilitering har ökat i alla rehabiliteringsformer under 2010-talet. Ökningen av antalet rehabiliteringsklienter kan till exempel förklaras av att åldersgruppen växer och rehabiliteringsutbudet blir mångsidigare.

Av FPA:s övriga förmåner granskades i informationspaketen läkemedels- och reseersättningar, grundläggande utkomststöd, vårdbidrag för pensionstagare och bostadsbidrag för pensionstagare. Som en del av projektet uppdaterades också informationspaketet om rehabilitering.

Läs mer: Informationspaketen publiceras våren 2023 på adressen: [**Exakt sökning | FPA:s Faktaportal**](#).

Undersökningen av sjukfrånvaro som ersätts med sjukdagpenning fortsatte

Vi fortsatte att följa utvecklingen av sjukfrånvaro som ersätts med sjukdagpenning. Efter att antalet sjukdagpenningss dagar på basis av problem med den mentala hälsan planade ut i och med coronapandemins början 2020 började antalet sjukdagpenningss dagar på den här grunden öka på nytt 2021. Under de senaste åren har det skett en avsevärd ökning i synnerhet av antalet sjukdagpenningss dagar som ersätts på grund av ångestsyndrom. Antalet dagpenningss dagar per person som betalas till unga kvinnor på grund av ångestsyndrom har nästan femfaldigats mellan 2005 och 2021. Antalet sjukdagpenningss perioder som ersattes på grund av coronavirussjukdom var dock inte särskilt betydande under de två första coronaåren.

Sjukfrånvaron undersöktes också ur regional synvinkel med material som täcker åren 2010–2019. I fråga om den andel som fick sjukdagpenning fann man tydliga skillnader mellan landskapen, som delvis förklarades av skillnaderna i demografiska och socioekonomiska faktorer samt sjuklighet bland invånarna i landskapen. I Nyland var sjukfrånvaron mindre än i de övriga landskapen. Långa perioder av sjukfrånvaro på grund av problem med den mentala hälsan blev under perioden 2010–2019 vanligare i alla landskap. Däremot minskade frånvaron på grund av sjukdomar i muskuloskeletala systemet överallt.

I en samarbetsundersökning med Pensionsskyddscentralen utreddes den senare ställningen på arbetsmarknaden för dem som fått partiell sjukdagpenning under maximitid. Undersökningen visade

att cirka fyra av fem som använt maximantalet (120) dagar med partiell sjukdagpenning fortsatte i arbete efter perioden med partiell sjukdagpenning utan samtidigt förmåner vid arbetsförmåga. Andelen sysselsatta minskade dock med tiden, och inom ett år från utgången av perioden med partiell sjukdagpenning övergick omkring en fjärdedel till partiellt rehabiliteringsstöd eller delinvalidpension. Ett år efter utgången av perioden med partiell sjukdagpenning var andelen personer i arbete utan samtidigt förmåner vid arbetsförmåga ungefär hälften.

Sjukdagpenning och processerna kring arbetsförmåga undersöktes också i forskningsprojektet i Uleåborg (se separat punkt).

Publikationer

Blomgren Jenni, Perhoniemi Riku (2022): Mielenterveyden häiriöihin perustuvien sairauspäiväraha-päivien määrä kasvaa taas. FPA:s forskningsblogg 10.5.2022.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6636>.

Blomgren Jenni, Leinonen Janne, Hiljanen Ismo (2022): Verrattain harva saanut sairauspäivärahaa pitkäkestoisen COVID-19-taudin takia. FPA:s forskningsblogg 14.1.2022.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6356>.

Blomgren Jenni, Perhoniemi Riku (2022): Increase in sickness absence due to mental disorders in Finland – trends by gender, age and diagnostic group in 2005–2019. *Scandinavian Journal of Public Health* 2022;50(3):318–322. <https://doi.org/10.1177/1403494821993705>.

Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko, Perhoniemi Riku (2022): Työssä jatkaminen ja sosiaaliturvaetudet osasairauspäivärahan enimmäisajan jälkeen. *Työpoliittinen aikakauskirja* 2022; 65 (2): 45–59.

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164226>.

Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko, Perhoniemi Riku (2022): Osasairauspäivärahan enimmäisajan jälkeen jatketaan yleensä työssä. FPA:s forskningsblogg 21.6.2022.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6716>.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Jäppinen Sauli (2022): Pitkien sairauspoissaolojen kehitys maakunnittain 2010–2019. *Yhteiskuntapolitiikka* 2022; 87(1): 64–75.

<https://www.julkari.fi/handle/10024/143959?show=full>.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Jäppinen Sauli (2022): Mielenterveysperusteiset pitkät sairauspoissaolot lisääntyivät 2010-luvulla joka puolella Suomea. FPA:s forskningsblogg 18.2.2022.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6408>.

Barns och ungas välfärd

Ett forskningsprojekt om kunskapsbaserad ledning producerade information om FPA:s särskilda service ur unga personers perspektiv

Projektets mål var att producera information om hur FPA:s särskilda service fungerar och vilka effekter den har bland unga i åldern 16–29 år som behöver intensifierat stöd och mer vägledning. Resultaten av intervjuundersökningen för unga kunder färdigställdes och en artikel om dem publiceras i tidningen Kuntoutus i mars 2023.

Intervjuerna utredde hur de unga upplevde FPA:s särskilda service, vad den betydde för dem och hur den särskilda servicen konkret hade främjat de ungas handlingsförmåga. De unga som deltog i undersökningen upplevde i regel FPA:s särskilda service positivt. Som fördelar med den särskilda servicen nämndes särskilt att den är övergripande och personlig. De unga berättade att de hade fått viktig vägledning i ärenden gällande social trygghet som de upplevt som komplicerade. I och med den särskilda servicen upplevde många ungdomar att deras handlingsförmåga förbättrades och att deras livssituation blev lättare eller tydligare. Resultaten av undersökningen kan utnyttjas inte bara i utvecklingen av FPA:s särskilda service utan också i utvecklingen av det övriga systemet för social- och hälsovårdstjänster. På grundval av resultaten har den personliga och övergripande särskilda servicen sin rättmätiga plats även i framtiden, i synnerhet när det gäller att hjälpa kunder som befinner sig i en utmanande livssituation.

Publikation

Näsi E, Koskenvuo K, Hokkanen K, Välimäki T. Kelan erityispalvelu tarjoaa nuorille kokonaisvaltaista ohjausta. *Kuntoutus* 2023; 46(1). Godkänd för publicering.

Samnordisk bok analyserar välfärdspolitiken: Från I Finland ingår bland annat moderskapsförpackningen

I en bok som skrivits gemensamt av nordiska forskare presenteras 23 fördjupade fallstudier om framgångsrik politik inom den offentliga sektorn i Sverige, Danmark, Finland, Norge och Island. Det gemensamma för varje fallstudie som valts med i boken är att de har stått sig väl över tid och därmed representerar de nordiska välfärdsstaternas grundpelare. Varje kapitel beskriver en politisk process och dess resultat – de mobiliserande krafterna i bakgrunden, aktörerna, målen, planeringen, beslutsfattandet, utmaningarna och det praktiska genomförandet. Författarna bedömer i vilken utsträckning varje politik som valts ut till boken har lyckats programmässigt, politiskt och med tanke på processens smidighet.

Ett kapitel om moderskapsförpackningens historia inleder avsnittet om Finland i boken. Om denna hundraåriga sociala innovation skrev Ella Näsi och Karoliina Koskenvuo. De undersöker moderskapsförpackningens roll som en del av en större utvecklingscykel för hälsotrygghet och social trygghet. De övriga finländska fallstudierna i boken gäller kvalitetssäkringen av grundskolorna, den allmänna värnplikten, könskvoterna i kommunala beslutsfattande organ samt principen om ”bostad först”.

Sammanfattningsvis konstaterar författarna att offentliga tjänster, projekt och program i de nordiska länderna lyckas ganska bra, ofta till och med exceptionellt bra. Långsiktiga politiska mål, ett noggrant genomförande, stora fördelar för intressentgrupperna och deras delaktighet är de områden som studeras i boken och utifrån vilka reformer också i fortsättningen kan utvärderas och planeras.

Publikation

Näsi E & Koskenvuo K, The Finnish Baby Box: From a Volunteer Initiative to a Renowned Social Security Benefit. *Julkaisussa: de la Porte C, Eydal G B, Kauko J, Nohrstedt D, Hart P T, Tranøy, B S toim. Successful Public Policy in the Nordic Countries: Cases, Lessons, Challenges 2022; Oxford University Press. Finns på:*

<https://global.oup.com/academic/product/successful-public-policy-in-the-nordic-countries-9780192856296?cc=nl&lang=en&>

Som en del av projektet Unga som gäller förmåner och tjänster för unga och främjande av ungas delaktighet producerades information om lagändringen om och utvecklingen av yrkesinriktad rehabilitering för unga i relation till sjuk-/invalidpensioner för unga

Lagändringen om yrkesinriktad rehabilitering för unga, som trädde i kraft vid ingången av 2019, har underlättat de ungas tillgång till yrkesinriktad rehabilitering. I och med lagändringen har en ung person i åldern 16–29 år vars funktionsförmåga är väsentligt nedsatt och som har behov av rehabilitering kunnat få yrkesinriktad rehabilitering utan sjukdoms- eller funktionsnedsättningsdiagnos. Från ingången av 2019 till utgången av februari 2022 har sammanlagt 11 795 unga fått tjänster inom yrkesinriktad rehabilitering för unga. Den klart vanligaste rehabiliteringstjänsten är NUOTTI-coachningen, som är en lågtröskeltjänst där den unga får stöd av en personlig coach för planering av framtiden. Det pågår en uppföljningsundersökning där man undersöker vilka typer av unga som har hänvisats till tjänster inom den yrkesinriktade rehabiliteringen för unga och vad som händer med de unga efter rehabiliteringen – hur de flexiblare möjligheterna att få tillgång till yrkesinriktad rehabilitering visar sig bland annat när det gäller de ungas användning av olika försörjningsförmåner, i deras engagemang för studierna och i övergången till förvärvsarbete.

Den långvariga ökningen av antalet unga som fått sjuk-/invalidpension upphörde och vände nedåt 2021 för första gången på tjugo år. Vändningen visar sig särskilt i den allra yngsta åldersgruppen mellan 16 och 24 år. Jämfört med 2020 minskade antalet ungdomar som fick sjuk-/invalidpension på grund av förstämningssyndrom, schizofreni, neuroser och psykosomatiska störningar. Under de senaste åren har ungas tillgång till yrkesinriktad rehabilitering underlättats genom lagändringar. Allt fler unga har också hänvisats till att få FPA:s rehabiliteringsförmåner, vilket kan förklara utvecklingen i fråga om sjuk-/invalidpensioner bland unga. Till exempel övergår unga mera sällan än tidigare från rehabiliteringspenning för unga till sjuk-/invalidpension och allt oftare till studerande och arbetssökande.

I forskningsprojektet ingår Esbo stads/Västra Nylands välfärdsområde och Institutet för hälsa och välfärds gemensamma studie för att undersöka en hel ålderskohorts (födelsekohorten 1997) uppgifter genom att kombinera förmåns- och servicetigar med risk- och skyddsfaktorer för marginalisering från barndom till ungdom och tidig vuxen ålder. Särskilda aspekter som undersöks är förekomsten av psykiska problem samt faktorer som leder till anlitande av tunga tjänster och till långvarigt beroende av förmåner, inklusive generationsöverspännande konsekvenser. Dessutom pågår en registeruppföljningsundersökning av de unga som har hänvisats till FPA:s särskilda service (MAP/ASVA): vilka FPA-förmåner och FPA-tjänster har den unga har fått före den särskilda servicen och vad händer med de unga efter att de har hänvisats till särskild service och engagerat sig i den. Särskild service riktar sig till kunder som befinner sig i en utmanande livssituation och som är i behov av närmare tjänster samt, intensivare stöd och handledning.

Publikation

Om lagändringen 2019 gällande yrkesinriktad rehabilitering för unga och om uppföljningen vid FPA: **Informationspaket om yrkesinriktad rehabilitering för unga**

Koskenvuo K, Pösö R. **Työkyvyttömyyseläkettä saaneiden nuorten määräääntyi vuonna 2021 laskuun ensimmäistä kertaa kahteenkymmeneen vuoteen**

Multimedicerering blir vanligare hos barn och unga som använder antipsykotika

Enligt en registerundersökning använde 44,9 procent av de barn och unga under 18 år som för första gången påbörjar behandling med antipsykotika samtidigt andra psykofarmaka. Multimedicerering med psykofarmaka ökade 2008–2016 bland unga under 18 år som köpte psykofarmaka för första gången. Efter 13 års ålder var multimedicerering vanligare hos flickor än hos pojkar. De två vanligaste psykofarmaka som användes tillsammans med antipsykotika var antidepressiva läkemedel (66,2 procent av alla antipsykotika i samtidig användning) och ADHD-läkemedel (stimulantia/atomoxetin) (30,8 procent). Användning av dessa läkemedel innan behandling med antipsykotika inleddes hade ett tydligt samband med multimedicerering under antipsykotikabehandling. Hos barn och unga används antipsykotika i regel vid behandling av beteendestörningar och typiskt depressionsåtföljande symtom, såsom ångest och sömnlöshet.

Publikation

Varimo, E., Saastamoinen, L. K., Rättö, H., & Aronen, E. T. (2023). Polypharmacy in children and adolescents initiating antipsychotic drug in 2008-2016: a nationwide register study. *Nordic journal of psychiatry*, 77(1), 14–22. <https://doi.org/10.1080/08039488.2022.2042597>

NUOTTI-coachningen hjälper unga att göra positiva förändringar i sitt liv

Den populäraste tjänsten inom den yrkesinriktade rehabiliteringen för unga är NUOTTI-coachningen, där unga får hjälp av en personlig coach. Syftet med coachningen är att hjälpa unga att identifiera sina egna styrkor och resurser och att förbättra sina färdigheter när det gäller livshantering och arbetslivsfärdigheter. Syftet med själva tjänsten är också att vara tillgänglig och genomförandet utgår från den unga.

Ansökan till rehabilitering som FPA ordnar förutsätter av tradition en diagnos, men i fråga om yrkesinriktad rehabilitering för unga har tröskeln sänkts (lagändring, RP 133/2018). NUOTTI-coachningen kräver ingen diagnos eller skriftlig ansökan; däremot görs en bedömning av den unga personens funktionsförmåga och ansökan görs genom intervju med den unga personen vid FPA.

Ansökan om och genomförandet av NUOTTI-coachningen undersöktes i projektet Muutos II i en multimetodisk forskningshelhet utifrån många perspektiv. Helheten omfattade tre delundersökningar: 1) Yrkehögskolan Hämeen ammattikorkeakoulu undersökte genomförandet av NUOTTI-coachningen ur klienternas och serviceproducenternas synvinkel, särskilt tjänsternas verkningar och de ungas erfarenheter av att ansöka om tjänsten, 2) Rehabiliteringsinstitutet vid yrkehögskolan Jyväskylän ammattikorkeakoulu undersökte växelverkan mellan den muntliga ansökan om NUOTTI-coachning utifrån inspelningar av autentiska intervjusituationer och 3) forskarna vid FPA granskade handläggningsarbetet ur förmåns-handläggarnas synvinkel, med fokus på att utreda hur ansökan om rehabilitering, bedömningen av funktionsförmågan och beslutsfattandet har genomförts.

Forskningshelheten har producerat information för utvecklingsarbete och de preliminära resultaten togs i bruk redan under forskningsprocessen. Forskningsresultaten visar på ett akut behov av lågtröskeltjänster bland unga, på utmaningar med att bedöma de ungas funktionsförmåga samt med att lyssna samt på behovet av att coachen är flexibel vid genomförandet av tjänsten utgående från den unga. Tjänsten

svarar väl mot de ungas behov, och de unga har fått hjälp med att göra positiva förändringar i sitt liv. I och med att ansökan kan göras med låg tröskel och även själva tjänsten ges med låg tröskel hjälper FPA de unga på ett nytt sätt, vilket i allt högre grad kräver möte med de unga.

Publikationer

Ukkola, I. & Seppänen-Järvelä R. Kelan matalan kynnyksen NUOTTI-valmennus. Tutkimus nuorten toimintakyvyn arvioinnista ja päätöksenteon vaatimasta harkinnasta. FPA, utkommer 2023.

Koivisto, J.-M., Välimaa, O., Hakala, P., Koskinen, R. & Naakka, H. NUOTTI-valmennuksella elämässä eteenpäin. FPA, utkommer 2023.

Tiitinen, S. & Ritvos, E. Vuorovaikutus NUOTTI-valmennuksen suullisen hakuprosessin haastattelussa. FPA, utkommer 2023.

Utmaningarna med rehabilitering av barn och unga med invandrabakgrund gäller smidigheten i rehabiliteringsprocessen och tolkning

I undersökningen om rehabilitering för barn, unga och familjer med invandrabakgrund granskades hurdan av FPA ordnad rehabilitering barnen och de unga har deltagit i samt hurdana utmaningar och utvecklingsbehov som förekommit i genomförandet av rehabiliteringen. Materialet i undersökningen var FPA:s registeruppgifter, enkäter och intervjuer. Informationen producerades av serviceproducenterna inom FPA:s rehabilitering och yrkespersoner som arbetar hos de aktörer och organisationer som hänvisar till rehabiliteringen. Undersökningen gjordes på uppdrag av rehabiliteringsgruppen vid FPA:s enhet för planering av förmåner och tjänster.

Undersökningen visar att de individuella terapierna inom den krävande medicinska rehabiliteringen vid FPA i huvudsak har genomförts på samma sätt för barn och unga med invandrabakgrund som för barn och unga i den övriga befolkningen. I vissa fall har ansökan om rehabilitering fördröjts. Att ansöka om rehabilitering, söka terapeut och komma överens om ett första besök har försvårats av språksvårigheterna. Under rehabiliteringen har det tagit mer tid än vanligt att sätta upp mål och bygga upp en terapirelation. Svårigheterna att ordna hembesök har försvårat förankringen av rehabiliteringen i familjens vardag. Det har varit svårt att hitta tolkar för små språk. Undersökningen visar att det skulle vara bra att ge familjerna mer information om FPA:s rehabilitering innan de hänvisas till rehabilitering och stöd för skötseln av rehabiliteringsärenden. Det behövs samarbete mellan aktörerna för att bättre identifiera rehabiliteringsbehoven bland barn och unga och göra det möjligt för familjerna att få mer stöd för andra behov än sådana som är kopplade till rehabiliteringen.

Publikationer

Paavonen, A-M & Partanen, T. (2022). **Maahanmuuttajataustaisten lasten, nuorten ja perheiden kuntoutus. Haasteita ja kehittämistarpeita Kelan järjestämän kuntoutuksen toteutumisessa.** Helsingfors: FPA, Arbetspapper 171.

Paavonen, A-M & Partanen, T. **Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten kuntoutuksen haasteet liittyvät kuntoutusprosessin sujuvuuteen ja tulkkaukseen.** FPA:s forskningsblogg 3.6.2022.

Familjernas vardag

Familjernas mångfald utmanar systemet för social trygghet

Identifieringen av familjernas mångfald är en viktig del av ett antal reformprojekt som gäller systemet för social trygghet. Inom fokusområdet familjernas vardag har man strävat efter att tillgodose detta behov av information både i forskningsprojekt som gäller familjeledigheter och sådana som gäller situationer i skilsmässofamiljer. Inom fokusområdet startades 2022 dessutom ett samarbetsprojekt med finansiering från statsrådets gemensamma utrednings- och forskningsverksamhet (VN TEAS). Projektet undersöker vilka utmaningar familjernas mångfald innebär för den nuvarande lagstiftningen och hur regleringen kan utvecklas så att den bättre tar hänsyn till mångfalden. I undersökningen utreds vilka rättsliga utmaningar som är förknippade med att bilda en barnfamilj i komplexa familjesituationer samt kartläggs de rättsliga utmaningarna i samband med vårdnaden om barn, underhåll, umgängesrätt och boende samt social trygghet i komplexa familjesituationer. Forskningen är ett samarbetsprojekt med FPA, Regnbågsfamiljerna rf, nätverket för familjers diversitet och Väestöliitto.

I forskningsprojekten inom fokusområdet utreds dessutom fördelningen av föräldraledigheterna i komplexa familjer och de faktorer som ligger till grund för valen gällande familjeledighet. Enligt resultaten fördelas föräldraledigheten jämnare i familjer med par av samma kön än i andra familjer och faderskapsledigheten används mera och under något längre tid än i andra familjer.

I ett forskningsprojekt som gällde skilsmässofamiljer undersöktes hur boendearrangemanget för barnen efter föräldrarnas skilsmässa är förbundet med föräldrarnas deltagande i underhållet av barnet och fördelningen av kostnaderna för barnet. I familjer där barnen bor växelvis har man sällan ingått avtal om utbetalning av underhållsbidrag, och nästan en tredjedel av barnbidraget delas mellan föräldrarna eller betalas ut till distansföräldern. Upplevelser av försörjningssvårigheter är vanligare i familjer där barnen inte bor växelvis, även när det gäller distansföräldern. I forskningsprojektet granskades också beslutsfattandet om barnens boendearrangemang och barnens deltagande i det. Resultaten, utifrån föräldrarnas svar i enkäten, tyder på att barnen förvånansvärt sällan är delaktiga i beslutsfattandet om boendearrangemangen efter föräldrarnas skilsmässa. Bara mindre än hälften av föräldrarna berättar att de har diskuterat boendearrangemangen med barnen. Projektets resultat presenterades våren 2022 vid ett expertseminarium som anordnades tillsammans med Åbo universitets forskningsprogram INVEST.

Forskarna inom fokusområdet har bland annat deltagit i arbetsgruppen för barn och familjer i kommittén för reformen av social trygghet, i styrgruppen för åtgärd 24 i den nationella barnstrategin samt i styrgruppen för barns och ungdomars delaktighet i beredningen av reformen av den sociala tryggheten.

Publikationer:

Miettinen A, Saarikallio-Torp M & Hakovirta M. Lapsen vuoroasuminen vanhempien eron jälkeen ja asumisjärjestelyjen sosioekonomiset taustatekijät. Yhteiskuntapolitiikka (godkänd för publicering 2023).

Riser Q, Haapanen M, Bartfeld J, Berger LM, Hakovirta M, Meyer D & Miettinen A. Maternal satisfaction with joint and sole child physical placement arrangements following separation in Wisconsin and Finland. Family Process. Finns på: <https://doi.org/10.1111/famp.12827>.

Familjeledighetsenkäten 2022 kartlägger strukturella och attitydmässiga faktorer som hänger samman med föräldrarnas val

Våren 2022 genomfördes en enkät om familjeledigheter 2022 som ett samarbete mellan forskningen vid FPA och Institutet för hälsa och välfärd. Enkäten riktades till föräldrar till barn i åldern 1–2 år.

I enkäten samlades information om hur familjeledigheterna fördelas i familjerna och om attityder och åsikter i anslutning till detta samt om de faktorer i arbetet som ligger till grund för föräldrarnas beslut.

I februari 2022 ordnades en workshop för intressentgrupper (bl.a. ministerier, arbetsmarknadsparter). Resultat från projektet publiceras under 2023. Ytterligare information om projektet:

<https://tietotarjotin.kela.fi/sv/forskningsprojekt/118432/familjeledighetsenkaten-2022>

Med hjälp av en tidigare enkät om moderskapsförpackningen och familjeledigheter 2019 utreddes mödrarnas behov av stöd när de är på väg tillbaka från familjeledighet till arbetslivet. I mödrarnas önskemål betonades faktorer kring småbarnspedagogik och flexibilitet i arbetslivet. Av både småbarnspedagogiken och arbetslivet efterlystes flexibilitet och fler möjligheter till deltidarbete samt mer information om olika möjligheter. Som en utmaning i fråga om deltidarbete sågs ekonomiska faktorer och frågor som gäller arbetsarrangemangen. Samtidigt skulle många ha kunnat stanna hemma längre om det hade varit ekonomiskt möjligt.

En jämnare fördelning av familjeledigheten mellan föräldrarna och dess långsiktiga effekter på mödrarnas hälsa utreddes i en registerundersökning där man undersökte sambandet mellan användningen av faderskapsledighet och moderns användning av läkemedel mot depression och ångest. Materialet, som baserar sig på uppgifterna i FPA:s förmånsregister, omfattar nästan 70 procent av de barn som fötts 1995–2017. Resultaten tyder på att faderns deltagande i familjeledigheten minskar mödrarnas användning av antipsykotika något under spädbarnsstadiet. Resultaten av undersökningen publiceras i en internationell referentgranskad tidning.

Publikationer

Nieminen A, Valkama V, Saarikallio-Torp M & Miettinen A. Äitien näkemyksiä haasteista siirryttäessä perhevapaalta työelämään. Tuloksia Äitiyspakkaus- ja perhevapaakyselystä. FPA, Arbetspapper 173. Finns på: **<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022121972506>**

Karakainen S-S, Virtanen P, Ristikari T, Miettinen A, Saarikallio-Torp M, Niemelä M. Suomalainen perhepolitiikka vuosituuhannen vaihteen jälkeen: Pitkäjälkeistä perheiden tuen uudistamista vai hallituskausiin sidottua lyhytkestoista kehittämistä? Helsingfors: Itla, Itlan tutkimukset 2022:2.

Finns på: **<https://www.epressi.com/media/userfiles/145703/1654782548/tutkimus-suomalainen-perhepolitiikka-vuosituuhannen-vaihteen-jalkeen.pdf>**

Miettinen A, Mustonen J & Räsänen T. Perhevapaakorvauksen käyttöönotto – tuloksia selvityshankkeesta. FPA, Arbetspapper 167. Finns på: **<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022031123032>**

Närvi J, Lammi-Taskula J, Salmi M & Miettinen A. Finland: country note. I verket: Koslowski A, Blum S, Dobrotić I, Kaufman G & Moss P (toim.) International Review of Leave Policies and Research 2022. Finns på: **<https://www.leavenetwork.org/annual-review-reports/country-reports/>**

Föräldrarnas åsikter om moderskapsförpackningen har samlats in i nästan 30 år

FPA:s forskningsenhet har samlat in föräldrarnas åsikter om moderskapsunderstödet i nästan 30 år. Den senaste enkäten är från 2022 och den är den andra i ordningen där man också ställde frågor till fäderna. Både fäder och mödrar sätter stort värde på förpackningen och gav den skolbetyget 9, precis som i tidigare enkäter. Man är stolt över den finska moderskapsförpackningen och anser att den har stor symbolisk betydelse i det finländska samhället (mödrar 98 procent, fäder 93 procent). Dessutom ansåg 91 procent av mödrarna och 88 procent av fäderna att moderskapsförpackningen visar att alla barn är jämlika. Resultaten publiceras i FPA:s serie Arbetspapper 2023, och dessutom används resultaten av enkäten i arbetet med att utveckla moderskapsförpackningen.

Hemvårdsstöd används i stor utsträckning men stödperiodernas längd har stadigt förkortats

Användning av hemvårdsstöd är mycket vanligt bland mödrar – nästan 90 procent av mödrarna använder stödet åtminstone under en tid. Lågutbildade, låginkomsttagare, ensamstående föräldrar och mödrar med flera barn använder stödet bara något oftare än andra, men stödperioderna är klart längre för dem än för andra. Mödrar som var arbetslösa före barnets födelse använde stödet något mindre ofta än de som var i arbete, men stödperioderna var längre. Hemvårdsstödet har i genomsnitt dock förkortats i alla befolkningsgrupper. Hälften av mödrarna till barn födda 2018 använde stödet i högst 11 månader, medan motsvarande siffra var 14 månader för mödrar till barn födda 2010. Stödperioderna har förkortats särskilt bland lågutbildade mödrar.

Användningen av stöd för privat vård av barn undersöktes i en undersökning där man kartlade användningen av stödet under 2000-talet. Antalet barn som vårdades med stöd för privat vård ökade fram till 2010 och började därefter minska. Resultaten visar att stödet för privat vård av barn har varit en stödform för familjer med höga inkomster under hela 2000-talet, men de socioekonomiska skillnaderna i användningen av stödet för privat vård har inte ökat. Under undersökningsperioden minskade betydelsen av vårdtillägget till stöd för privat vård för familjer med låga inkomster så att vårdtillägget 2017 bara betalades till 10 procent av de familjer som använde stöd för privat vård av barn.

I två undersökningar granskades hur föräldraskapet inverkar på mödrarnas senare ställning på arbetsmarknaden och på deras förvärvsinkomster. I undersökningarna utreds inverkan av föräldraskapet på mödrarnas löneinkomster tio år efter det första barnets födelse. I den första studien jämförs karriärutvecklingen för kvinnor som blivit mödrar 2001–2009 med karriärutvecklingen för kvinnor som förblivit barnlösa. I den andra studien utreds hur mycket det att mödrar i anställningsförhållande har längre hemvårdsperioder än andra arbetstagare bromsar löne- och karriärutvecklingen. Resultaten publiceras i internationella kollegialt granskade tidningar.

Publikationer

Räsänen T, Miettinen A & Mustonen J. Lasten yksityisen hoidon tuen kaksi vuosikymmentä. FPA:s forskningsblogg 15.2.2022. Finns på: **<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6385>**

Räsänen T, Miettinen A, Mustonen J, Saarikallio-Torp M & Österbacka E. Lasten yksityisen hoidon tuen kaksi vuosikymmentä. FPA, Arbetspapper 174. Finns på: **<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022121672077>**

Miettinen A & Saarikallio-Torp M. Äitien kotihoidon tukijaksot lyhentyneet – väestöryhmittäiset erot yhä suuria. Yhteiskuntapolitiikka (godkänd för publicering 2023).

Långtidsuppföljning krävs i undersökningen av det välfärdsunderskott som på grund av coronapandemin har drabbat barn, unga och föräldrar

De välfärdsunderskott som orsakas av kriser som skakar hela samhället, såsom coronapandemin, kommer att påverka såväl barns och ungas som föräldrars liv även under de kommande åren. Enligt resultaten av det skriftliga material som samlades inom forskningen vid FPA samlades in under den första coronavågen har både ungas och föräldrars upplevelser av att klara sig varit starkt splittrade och coronakrisen kan också ha lett till nya typer av sårbara grupper.

På grund av coronarestriktionerna var de ungas ställning svag i sociala relationer, vilket visade sig i form av en skörhet i fråga om de ungas arbete för tillhörighet. Den allvarligaste konsekvensen var att de unga blev passiva, vilket kan få långvariga följder för deras integration i samhället. Enligt det skriftliga materialet från föräldrarna har deras förmåga att klara sig och deras resiliens stärkts både av samhällets stöd och av betydelsen av fungerande sociala stödnätverk. Familjer som redan före pandemin var belastade till exempel av problem med hälsan och ekonomin, och vars förutsättningar att klara sig var starkt beroende av samhällets stöd, blev för sin del i och med pandemin allt mer belastade i vardagen. Resiliensen försvagas dessutom av olika strukturella hinder, såsom bristfällig tillgång till tjänster eller de långvariga effekterna av krisen på individ-, familje- och samhällsnivå. Undersökningen visade också att det kan uppstå nya riskgrupper, som inte nödvändigtvis upptäcks med etablerade riskindikatorer.

De välfärdsunderskott som orsakats av coronapandemin har också ett samband med de könseffekter av omsorg som granskades i det samarbetsprojekt som finansierades av VN TEAS (se närmare under fokusområdet Likabehandling och bemötande). Användningen av hemvårdsstöd ökade särskilt under den första coronavågen både hos mödrar och fäder. Förändringen verkar dock ha blivit tillfällig och efter undantagsförhållandena återgick man till praxis för arbetsfördelning från tiden före pandemin när det gäller barnavård. Förutom de omedelbara förändringarna i samband med pandemin behövs det dock också långsiktig forskning för att följa upp den belastning som pandemin orsakat familjer.

Publikationer

Sihvonen E, Saarikallio-Torp M. Nuorten sosiaalisen suhteet poikkeusolojen aikana: "Please leave corona, I want to live my youth". I publikationen: Kekkonen M, Gissler M, Känkänen P, Isola A-M. (toim.) Poikkeuksellinen nuoruus korona-aikaan. Nuorten elinolot -vuosikirja 2022. Helsingfors: Terveystien ja hyvinvoinnin laitos, Teema 34, 2022, ss. 62–73.

Finns på: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/145465/URN_ISBN_978-952-343-937-5.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Saarikallio-Torp M, Miettinen A & Rantanen M. Koronapandemia lisäsi kotihoidontuen käyttöä vain hetkellisesti. FPA:s forskningsblogg 30.5.2022. Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6666>

Närvi J, Lammi-Taskula J, Saarikallio-Torp M, Sihvonen E, Miettinen A. Hoivan jakaminen ja vanhempien hyvinvointi. I publikationen: Mesiäislehto M ym. Koronakriisin vaikutukset sukupuolten tasa-arvoon Suomessa. Helsingfors: Statsrådets kansli, Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 46, 2022, ss. 75–101. Finns på: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-244-2>

Övriga publikationer

Sihvonen E. They are Alone in Their Parenthood: Parenting Support and (Re)building Community (Sociological Research online). Finns på: <https://doi.org/10.1177/13607804221075358>

Kinnunen A. Sinkkuus murtaa parisuhdenormia. Perheyhteiskunta -blogi 10.3.2022. Finns på: <https://www.perheyhteiskunta.fi/2022/03/10/sinkkuus-murtaa-parisuhdenormia/>

Klemetti R, Vuorenmaa M, Ervasti E & Miettinen A. Lastensaantitoiveet suomalaisissa vauvaperheissä. I verket: Karvonen S, Kestilä L & Saikkonen P (toim.) Suomalaisen hyvinvointi 2022. Helsingfors: Terveystien ja hyvinvoinnin laitos, 2022, ss. 146–171. Finns på: <https://www.julkari.fi/handle/10024/145692>

Kolehmainen M, Lahti A, Kinnunen A. Affective Intensities of Single Lives: An Alternative Account of Temporal Aspects of Couple Normativity. Sociology Online first article 10.6.2022 Tillgänglig på: <https://doi.org/10.1177/00380385221090858>

Likabehandling och bemötande

Kundundersökning

I december 2022 hölls ett seminarium vid FPA om kundundersökning, där presentationerna handlade om kundundersökningens historia och nuvarande utgångspunkter vid FPA. Vid seminariet studerade man bland annat riktlinjerna för servicekanalerna och begreppet förtroende i FPA:s strategi. Vid seminariet gavs en omfattande presentation av pågående kundundersökningsprojekt. I paneldiskussionen sökte man gränssytor mellan forskningen vid FPA, kundrelationstjänsterna och kunderna.

Litteraturöversikt över kundbegreppet

I projektet Litteraturöversikt över kundbegreppet beskrivs, kartläggs och utforskas kundbegreppets historia. Genom historisk beskrivning (narratologi) och kartläggning (explorativitet) söker man ny förståelse i kundbegreppet i FPA:s tjänster under perioder med service-, informations- och informationsförändring i samhällena. Granskningen beskriver också kundfenomenet under perioden innan FPA grundades. Undersökningen gagnar planeringen av en systematisk litteraturöversikt och erbjuder perspektiv för att gestalta FPA:s kundförståelse i framtiden. Slutsatserna av undersökningen måste dras försiktigt. En slutsats var det nya sättet att gestalta FPA:s kundförståelse. Efter att FPA grundades 1937 var anstalten länge enbart förankrad i lagstiftningen, en rationell, sluten systembyråkrati, men vid inledningen till 1990-talet förankrades verksamheten i ett öppet system, i produktionsmål och, precis som bankerna, i en uppföljning av privatkundsrelationer. Under 2010-talet fungerade den ytterst omfattande processtyrningen av förmånsbesluten, som hade utvecklats systematiskt i mer än 25 år, med hjälp av digitaliseringen som väntat effektivt för alla likadana människor, men kanske inte för annorlunda människor med olika livssituationer och behov. År 2017, efter det att utkomststödskunderna hade överfört på FPA:s ansvar, blev organisationen tvungen att diskutera FPA:s offentliga intresse och anta ett naturligt system där människan står i centrum för kundrelationen. Förändringen var revo-

lutionerande med tanke på de grundläggande antagandena i FPA:s verksamhets- och ledningskultur. Undersökningen gav först en historisk bild av den rationella biståndssökanden som en reklamerande kund i produktionsapparaten, och sedan en bild av FPA:s resa som en aktör som förstår alla sina kunder, från hjälpsökande till IT-expert.

Coronakrisens inverkan på jämställdheten

Våren 2022 avslutades projektet Coronakrisens inverkan på jämställdheten mellan könen, som inleddes redan året innan. I projektet deltog forskare från FPA, THL, Statistikcentralen och Tammerfors universitet. Från forskningen vid FPA deltog man i tre olika delprojekt. I delprojektet om fördelningen av omsorg och föräldrars hälsa undersöktes coronakrisens inverkan på bland annat könsrollsbundna metoder för vård av barn i barnfamiljer, föräldrarnas erfarenheter av att förena arbete och familj samt erfarenheterna av coronakrisen bland särskilda grupper, såsom enföräldersfamiljer. När det gäller hur barnavården ordnas visade coronapandemin både en förstärkning av könsrollsbundna metoder och i vissa familjer ett ökat deltagande från fädernas sida. Förändringen i fördelningen av omsorgen om barnen torde dock bli temporär. De långvariga och indirekta förändringarna är tills vidare svåra att bedöma, och till exempel mödrar upplevde oftare ensamhet, problem med orken och utmaningar när det gäller att förena arbete och familj. Svåra att bedöma är också erfarenheterna av coronakrisen i familjer med en förälder. I delprojektet om hälsa, välfärd och tjänster undersöktes de könsbundna hälsoeffekterna av coronakrisen samt tillgången till hälso- och sjukvård samt sociala tjänster. Bristen på hälso- och sjukvårdstjänster tycks ha varit koncentrerad till de värsta epidemiområdena. Den brist på tjänster för äldre och mentalvårdsklienter som konstaterades inom sociala tjänster redan före coronakrisen ökade ytterligare. I delprojektet om beslutsfattande och ekonomipolitik som svar på coronakrisen granskades hur könsaspekterna avspeglades i beslutsfattandet i samband med coronakrisen. Den viktigaste iakttagelsen var att det i beslutsfattandet i anslutning till krisen gjordes så lite bedömningar av könsaspekterna och de könsbundna konsekvenserna. Systemet för social trygghet och de tillfälliga ändringarna i den sociala tryggheten dämpade emellertid effektivt för alla kön inkomstfattigdom och exempelvis arbetslöshet på grund av coronakrisen.

Publikationer

Elomäki, A., Koskinen-Sandberg, P., Räsänen, Tapio, Simanainen, M. & Jurva, R. (2022) Koronakriisiin vastaava päätöksenteko ja talouspolitiikka. I verket Mesiäsilhehto M. ym. (toim.) Koronakriisin vaikutukset sukupuolten tasa-arvoon Suomessa. Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 46. Helsingfors: Statsrådet, 144–157.

Kivipelto, M., Ikonen, J., Karvonen, S., Kestilä, L., Koskela, T., Kärkkäinen, E., Parikka, S. & Rättö, H. (2022) Terveys, hyvinvointi ja palvelut. I verket Mesiäsilhehto M. ym. (toim.) Koronakriisin vaikutukset sukupuolten tasa-arvoon Suomessa. Publikationsserien för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 46. Helsingfors: Statsrådet, 123–143.

Närvi, J., Lammi-Taskula, J., Saarikallio-Torp, M., Sihvonen, E. & Miettinen, A. (2022) hoivan jakaminen ja vanhempien hyvinvointi. I verket Mesiäsilhehto M. ym. (toim.) Koronakriisin vaikutukset sukupuolten

tasa-arvoon Suomessa. Publikationsserien för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 46. Helsingfors: Statsrådet, 75–101.

Mesiäsilhehto, M., Elomäki, A., Kivipelto, M., Närvi, J., Räsänen, T., Sutela, H. & Kärkkäinen, E. (toim.) (2022) Koronakriisin vaikutukset sukupuolten tasa-arvoon Suomessa. Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 46. Helsingfors: Statsrådet. Finns på: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164176>

Mesiäsilhehto M, Elomäki A, Närvi J, Simanainen M, Sutela H, Räsänen T. (2022): The gendered impacts of the Covid-19 crisis in Finland and the effectiveness of the policy responses. Discussion paper 2022(2). Finnish Institute for Health and Welfare.

När barnet insjuknar

I undersökningen När barnet insjuknar utreds särskilt ur familjernas synvinkel, men också med hjälp av FPA:s förmånsregister hur systemet för social- och hälsovårdstjänster uppfyller välfärdsstatens löfte, det vill säga erbjuder ett skyddsnet i en situation där ett barn blir allvarligt sjukt. I undersökningen granskas föräldrarnas erfarenheter av hur den sociala tryggheten svarar på de utmaningar som familjer ställs inför i en ansträngande livssituation. Målgruppen för studien är familjer där barnet har insjuknat i cancer men resultaten, som grundar sig på familjernas erfarenheter, kan också tillämpas på situationer i familjer som drabbas av andra sjukdomar eller skador. Undersökningen strävar därför efter att bidra till att finna erfarenheter av och grundläggande orsaker till orättvisor som döljer sig i ett servicesystem som är avsett att vara jämlikt och efter att ge föräldrarna en röst för att lyfta fram tänkbara lösningar. Jämförelsen av föräldrarnas erfarenhet med institutionella registeruppgifter avslöjar i vilken utsträckning registeruppgifterna skiljer sig från erfarenhetsuppgiften. I praktiken är detta viktigt då man vill förbättra kundförståelsen i servicesystemet och främja att tjänster som är avsedda att trygga välfärden motsvarar alla kunders behov.

Enkät till kunder som fått förmånsbeslut

I samband med FPA:s kundundersökning gjordes en enkät vid FPA för kunder som fått förmånsbeslut. I projektet för en enkät till kunder som fått förmånsbeslut undersöktes vilka problem FPA:s kunder stöter på när de ska sköta ärenden. FPA:s ekonomiskt utsatta kunder möter oftare än andra många olika problem med att sköta ärenden. Utmaningar i förhållande till servicesystemet kan ytterligare försämra situationen för dem som har det svårt. De vanligaste problemen för kunderna har varit just att ansöka om en förmån. I projektet undersöktes också hur kunderna anser att den förmån de får är tillräcklig eller hur allmänt de upplever ekonomiska svårigheter eller bekymmer. Allmänt taget anser de som får föräldra- och rehabiliteringsförmåner att förmånerna är tillräckliga och de som får barnavårdsstöd eller pension från FPA anser mera sällan att förmånen är tillräckliga. Av alla kunder var tre fjärdedelar åtminstone ibland oroliga för sina ekonomiska angelägenheter.

Publikationer

Laatu, M. & Mattila, H. (2022) Taloudellisesti huono-osaiset Kelan asiakkaat kohtaavat muita useammin monenlaisia asiointiongelmia. FPA:s forskningsblogg 5.1.2022. Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6325>

Mattila, H. & Laatu., M. (2022) Kolme neljästä Kelan asiakkaasta on huolissaan raha-asioistaan. FPA:s forskningsblogg 4.4.2022. Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6574>

Grundläggande sociala och mänskliga rättigheter i reformen av den sociala tryggheten

Inom forskningen vid FPA har man deltagit i samarbetsprojektet Grundläggande och mänskliga sociala rättigheter i reformen av den sociala tryggheten (SOPU) där man undersöker innehållet i de sociala rättigheter som är centrala för reformen av den sociala tryggheten, jämför systemen för minimnivå av social trygghet i vissa europeiska länder, särskilt ur ett perspektiv av sociala rättigheter. I projektet SOPU bedöms dessutom alternativa sätt att organisera den sociala tryggheten ur ett konstitutionellt perspektiv.

Publikationer

Nurminen, T., Sihvonen, E. & Tuovinen, A-K. (2023) Toimeentuloturvalainsäädännön olettamatt ja yksilöiden oikeuksien toteutuminen. Yhteiskuntapolitiikka 88(1).

Projektet SustYouth

Inom projektet SustYouth har man fortsatt med forskningen om hållbar välfärd och social trygghet. I projektet har man problematiserat en välfärdsstat som bygger på tillväxt och som har bidragit till den nuvarande ekologiska krisen. I projektet har man särskilt undersökt hur arbetslösa ungdomar tolkar samhället, den sociala tryggheten och välfärden genom att använda de teoretiska referensramarna för en ekologiskt hållbar och socialt rättvis välfärdsstat och hållbar utveckling och ytterligare utveckla teorierna. I projektet har man också kartlagt de ungas erfarenheter av genomförandet av den sociala tryggheten. De unga upplever att i stället för att uppmuntra de unga verkar det som om systemet lägger hinder i vägen för dem och även straffar dem för deras försök att förbättra sin egen situation. Ett av huvudpunkterna i de ungas kritik var svårigheten att förena arbete och social trygghet. De ungas tolkningar belyser motsägelsen i den sociala tryggheten som syftar till att aktivera: inkomstfällorna i systemet förhindrar aktivering, det vill säga att systemets egna krav uppfylls.

Publikationer

Helne, T. (2022) Voicing relationality: the nature connectedness of young Finnish adults in the promotion of sustainability. Sustainability: Science, Practice and Policy 18(1): 531–543.

Helne, T. & Hirvilampi, T. (2022) Balancing needs: young unemployed Finnish adults' discourse on well-being and its relation to the sustainability transformation. Sustainability: Science, Practice and Policy 18(1), 158–170.

Helne, T. (2022) Hyvinvointitalouden kahdet kasvot. FPA:s forskningsblogg 14.3.2022.

Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6561>

Helne, T. & Hirvilampi, T. (2022) ”Järjestelmä puhuu käsittämätöntä byroslovakian jargonina”: nuorten kokemuksia sosiaaliturvasta. FPA:s forskningsblogg 9.3.2022.

Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6544>

Underanvändning av hälsorelaterade förmåner

I projektet Underanvändning av hälsorelaterade förmåner har man undersökt underanvändningen av sjukdagpenning. Materialet för projektet är FPA:s registeruppgifter om avgöranden om sjukdagpenning 2017–2021. Med underanvändning avses en situation där kunden av en eller annan orsak inte får en förmån som hen har rätt till. Även om det verkar som om underanvändningen av sjukdagpenningen är ganska stor, kan det mesta av de här problemen lösas. Underanvändning kan förekomma om en person låter bli att ansöka om en förmån, till exempel på grund av att hen inte vet att hen har rätt att få den. Det är också möjligt att stigmatisering eller besvär i samband med användningen av förmåner kan hindra sökandet. Orsakerna till underanvändningen är alltså inte bara individuella, utan också strukturella. Undersökningen av underanvändningen ökar kundförståelsen, och med ny information kan FPA bli bättre på att minska underanvändningen.

Publikationer

Palanne, Aliisa, Teittinen, Antti & Luoto, Riitta (2022) Sosiaaliturvan väärinkäyttö: mitä siitä ajattelevat erilaiset yhteiskunnat ja ihmiset? Asenteet yhteydessä sosioekonomiseen asemaan. FPA:s forskningsblogg 16.1.2022. Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6859>

Palanne, Aliisa, Teittinen, Antti & Luoto, Riitta (2022) Miksi ihmiset väärinkäyttävät sosiaaliturvaa? Taustalla oma taloudellinen tilanne, epäluottamus, vähäinen paljastumisriksi ja monta muta tekijää. FPA:s forskningsblogg 3.11.2022. Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6794>

Palanne, Aliisa, Teittinen, Antti & Luoto, Riitta (2023) Etuuksien alikäyttö on osa sosiaaliturvan kohdentumisen ongelmaa – esimerkkinä sairauspäiväraha. FPA:s forskningsblogg 24.1.2023. Finns på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6859>

Undersökning om hur pensionstagare över 75 år som omfattas av garantipension och som får vårdbidrag för pensionstagare utnyttjar sina förmåner och tjänster

I undersökningen om hur pensionstagare över 75 år som omfattas av garantipension och som får vårdbidrag för pensionstagare utnyttjar sina förmåner och tjänster utreds skillnaderna mellan sökande av vårdbidrag för pensionstagare över 75 år som omfattas av garantipension när det gäller användningen av socialskyddsförmåner och tjänster och vilka aktörer som svarar för de sökandes behov av hjälp och omsorg. Genom att närmare undersöka de uppgifter som lämnats i ansökningar om vårdbidrag får man samhälleligt viktig information bland annat om tjänster för äldre och om nätnätverkets betydelse som producent av hjälp och omsorg för äldre finländare som ansökt om vårdbidrag. Genom undersökningen kan också beskrivas hur den enskilda individens ekonomiska situation förhåller sig till allokeringen av den befintliga sociala tryggheten och de tjänster som tillhandahålls av servicenätverket i den åldrande låginkomstgruppen.

